

Venerabilis viri magistri Petri de ...
 Dusseldorpe die lune proxima ...
 me necno de fructibus ...
 et in sumam ...
 Et quod iam dudum ...
 qui nobis a quodam ...
 et in manu ...
 Et ut dicit ...
 et christifidelis ...
 ab eadem ...
 floribus ...
 de aliorum ...
 plenarie ...
 in sua ...
 illi possit ...
 de eadem ...
 condita die ...

LANDS-
 UND STADT-
 BIBLIOTHEK
 DÜSSELDORF

Tonome dñi Amen Nos Conradus **Incapit Scatura.**
 Gra ste Solomen eate Archiepiscopi **Dni Conradi ecclie**
 Imperij p ryaliam Arcancell. **Solomen Archiepiscopi.**
 Dni cure nre commissi de mandato aplice hns diebz p ofrad bificia
 aione missi plura in ipso q' b'az credam' offenditaz mberim'
 zizama dñs'oz Si em mala opa comisacoz z scandala p'fucac'
 m clero r'e. zizama suo cessanda Incepta sup hoc p'p'iam negozij
 p'sequamur In pmo em quidem exstipando r'udicauz b'iaa ut d'nd'
 b'iaad g'men laudabile b'nd' fructus saluato pueniat m'f'arime
 Cui ique ista bonoz plancaoz g'mm' z exstipaco m'oz m' agoz
 d'nd' absq' correctioe remedio fia no valeat oportune sedm quali
 tates z mode excessiu correctioe canonice modo pudim' adhi
 bendz Sane ad ea que nob' genoz dñs'oz offendicula b'ificiabilz
 occurrut m aliquibz cl'oz s'nt ista z maxime m corp q' plibz b'ica
 ta manifesta cohitaco mulierz habitus cl'icall mcongruus dist'ia
 ne. m nonnullis quoz corp negoziaoz detestanda Insufficiencia q'
 est illicitura m multis quoz cl'icos slo nomme no re r'ca con
 fidacoie confemio Et p'oz her aliqua m nonnullis corp occurrut
 habitus notam labio **De cl'icis manifestis cohitacoibz z co**
abuaris. Ecce de manifesta cohitacoie notat' Ita sedm coro
 nomie papim' vanciones Cui em manifestos cohitacoies seu ac
 abuaros censamio no s'nt eos qui m suis d'nbz tenent accubi
 nas bez omo g'ualid' eos ead' qui mulieres fornicas extra b'nae sa
 as manentes suis manifeste paucunt simpabz z sustentant. De
 h'is itaq' papim' q' talis inde m nra b'ificacoie notata cessent de ceo
 a talis p'oz comere. Et m penam commissi excessus merent cano
 calie cartem discipline illu suatur sedm morem z consuetudine q'
 capline hactenus obseruare De h'is mulieribz ita papim' q' si m
 enuntiacoz quod absit fime compe manentes ul' p'oz enuntiacoz
 Decam cartiaz p' excauoie smam ipas ad recessum compellant In
 q' m'f'ilo' decam eas ad suos plebanos destinent recepturas ab eis
 ul' abus boni consilij quo ad remedia aiaz m'f' ponit'ca saluare
 Quia no suprad' cohitacoies cl'ia primoni' ihu xpi m b'is malis
 ad suis fornicis peccand' expenderut eos pro inde teneri ad sacoz
 faciend' ecclie qu' bonis talibz m suis concupiscentiis z p'ad illeceb'is
 s'nt abusi. decemmus z satisfactoris ista modis nob' resuamio sedm
 canonicas vanciones Et q' n'om cl'ia s'nt de mulier' corp comp'm'
 Ita h'is q' p'ad p'nciosa m'f'ima, assuetudine excecata m eo p'f'ice.
 usq' ad b'ie etiam sue nom'f'ima no herent Incauad q' m d'ozem'
 agoneoz Si h'ud de bonis cartiaz habuerut ea p'uo suis legant
 z deputant. no conenti q' inde m b'ia sua eos aluerant z sic q'd
 fraudant ihu xpi primoni' ecclie s'nt metipos culpe mag' illa
 queant coram deo Talem abusionem dampnabilem detestand' amp

namus & fieri de cetero districtissime prohibemus. Item ut ipsi clerici &
malitiam suam in huiusmodi officio committunt sic agentes a mala
saltem sibi fama coram hominibus & totius clerici de imperiosa minime
deceptione precauant. Ipsius sub districtione firmissima prohibemus ut
impensio filiorum suorum & filiarum per sonaliter non mereantur & in huiusmodi impensio
quantumcumque potest dicitur sollempnitas imperialis. **De clericis man-**
ifesta negotiatione notatis. Cum negotiatio in clerico & in sacra in
laico quasi esse debet quomodo censetur. Ita precipimus quod cessent de cetero
a tali parte malicia & in pondere quomodo excessus merentur canonice
censuram discipline secundum quod superius est expressum. Quia hoc ipse episcopus
avaricie peccatores non deo sed mamone lucificie elegerunt & malis
quando lucro propter similes prozomo & bono ecclesiasticis sunt illiute usi
& indignis eorum proinde tenentur ad satisfaciendum ecclesie in cuius non fidelibus
sed potius fraudulenter negotiata sunt bono decemimus & satisfaciendo
istius modi secundum vacationem canonice nobis reservamus. **De**
clericis insufficientia que est illicitatura notis. Item de clericis in
sufficientia que est illicitatura notatis. Non enim de omnibus sacram omni
nente requiruntur sed quod sciunt legem & canonicas quod dominum ministerium compe
tente. Ita precipimus quod qui per se non possunt facere suum in choro cantandi
debeat & legendi. Fiant autem per aliam personam idoneam secundum quod inde
decem suum discrete dicitur providendum. **De clericis tonsuram & vestes**
clericalem non hauribus. De clericis non clericalem tonsuram hauribus & vestes
clericales non decemibus. Indecentia namque vestium in colore ut
pompa nobis ut apertura vestium a latere aut nimia breuitate notantur
tam de huiusmodi quod de illis precipimus districto ut tonsuram come que clericale
sunt & suas coronas habeant competentes & eas rube non omittant
quod tunc in bonis aliquos omittent quod maxime detestantur. Ad tales
& talibus se genentes privilegio clericali gaude contendunt & signum il
lius privilegii apprehendunt sub eadem districtioe vestium indecentium po
pam & ipsum firmo prohibemus. **De clericis simoniaco.** Item de
clericis simoniaco ut precipimus quod ante omnia ea dimittant beneficia
quod adepti sunt per simoniam aliqualem ne ea in dampnam suam
teneant & suorum animarum & pro modo ad maturo consilio qualiter ipse
statu ordinabimus consulat secundum canonicas vacationes. **De clericis**
irregularibus. De clericis irregularibus ut precipimus quod a sui officii
executione se contineant donec circa eos fuerit ordinatum secundum ca
nonicas vacationes quod fuit ordinandum. Consequenter quod in ipsa di
stinctione compingunt circa dimittunt officium suum ministerium atque chorum
debitam negligentiam & omissiones debitas & debite factas huiusmodi usque fuisse
& fieri plus quod de honore & salute ipsorum expediat ministrorum. Que quidem
negligentia causantur eundem potissime quod sunt quedam ecclesie canonicas
carentes dimittunt quedam huiusmodi dimittunt. Et eorum canonicas dimittunt
in huiusmodi longo tempore spacio deservunt. Item quod in quibusdam ecclesiis

"offici"

e compati raro p anni totius spaciū leones 2 canai diuini officij 2
 capitula tabula breuian Item raro ul magi in suplo ipō legi hū
 aones mensur aut kalendis seu obitus fidelū quors comendacionem
 aut memoria age vniuersis de elemosinaz diuens sustentacoē te
 net. Sup hīs omibz qualis reformens 2 reformata in robore suo p
 maneat 2 vigore sicut erant p̄m̄tus instituta **De etiaz col
 legiarum dormitoris.** Ita papm̄ q̄ etie sanoucas carentes
 dormitoris ea demceps hēant de com̄m̄ ea etie ere seu pecūia as
 struendo 2 Canonici qui hūtes dormitoria dormire in ipō aliq̄diu de
 erunt in ipō demceps dormiant put hoc consuetud fuit antiquitas
 hūc dicitur exceptis quos infirmitas seu debilitas aut alia causa
 nōcat legittime excusat. Et alias causa 2 bona fuis ipōs dormito
 riaz structura si non in ipō modo 2 more debito maxime causa ma
 tuenalis officij dormire. **De vigilis cantandis p̄ defunctis 2
 laura tabule capitular.** Inuacōnes mensur ac kalendis. Itē
 papm̄ ut ad quedam canonoz collegia in consuetudine diuerit
 nullis diebz caritae vigilas p̄ defunctos nisi q̄ distribuo denarioz
 in choro exhibet 2 sic euanescat illoz memoria qui ad distribucoē
 hūc quicq̄ dederit ul legarint etiaz ad q̄m̄m̄ tamē am̄stra
 coem capis prebendialis predia 2 possessiones pie 2 munifice sūt largi
 ti. Sup hoc ita statum̄ ut non solum illo feris que sūt distribu
 bz hūc d̄ deputate bez 2 aliis diebz omibz p̄ter q̄ in festiuitatibz sedm̄
 consuetudine maiorē etie ad officio vigilie p̄ defunctis sollempnē de
 cantent. Et post hūc d̄ decanatom officij decanus 2 fies ingrediēdo
 om̄i capituli ante om̄em tractatū discipline ul etia prebende aut
 am̄q̄ aliis negotij tabule capitul̄ lauram hūtem in septas distat
 quod vniuersis sic cantandū ul legendū in choro. Audiant diligenter
 ac in sup̄ linacōes mensur 2 kalendis 2 obitus legant necnon aliq̄
 lio de regula 2 vita cleroz legant 2 tūc de disciplina im̄diatē fiat
 quod fuit faciendū. Deinde alia conseqū post hō ipam disciplinam et
 cent̄ negotia que ad valicaton seu ad nūcūatōem fuerint p̄tancia
 publicam seu p̄matam. Et si aliquando decanus nō fuit p̄is p̄t hō
 nō om̄itatur ullatenus q̄m̄ fies com̄d capli m̄tōem ad audiendū ipā
 tabule capitul̄ leonem 2 faciat quid om̄q̄ in choro sic legendū et
 cantandū. ut sup̄ dixim̄. Quia ad in maiorē etia talis 2 vaq̄ hō
 consuetudo in hūc d̄ obseruet. Idem in alio etia uolunt̄ obseruari
De decanatoē diuini officij in choro 2 ordine ministror. Item
 papm̄ ut diuini officij in choro nūq̄ absq̄ ordine ministror sac̄da m̄t
 trare debent ad uidel̄ diacon 2 subdiacon decantet 2 ipō m̄str̄ in
 ipō sacre misse officio nō p̄sumat absq̄ indim̄ent suo ordinē depu
 tatis aliquatē m̄strue nec ante finem misse recedere q̄ tamē in qua
 dam consuetudine ymo malam abusione apud quasdam etias fuisse co
 p̄m̄ m̄ductū. Et demceps hoc fieri firmissime p̄hibem̄. Et idem.

etiam in unguibus quod quocumque obdormadi eorum fuit officio deservendi di-
 vino honoris in choro matutinaliter et alias servare studeant diligenti-
 ne ullum pro eis omissionem debent quo ad sacra mysteria esse valeant ar-
 gumentari. **Sacerdotes autem ipsi quocumque celebraturi sunt missam.**
 veste camphiali sub alba non careant ne albam que consecrata est
 vestis ipsorum tunc valeant immediate contingere nec ipse tunc ap-
 pareat. **De firmitate et comestione canonicorum.** Item canonici ne
 frequentes erit emittant ecclesiarum suarum comedant aut dormiant extra
 ipsam frequentes firmissime prohibentur nec ulla eis suffraget occasio
 si forte propter somnum sint carentes competentius namque in suis do-
 mibus dormitoribus aut comedant in claustris aut refectoriis suis possunt
 quos qui propter somnum sint carentes quod hoc facere formidant
 apud locum suspectum vel alias clericali comestione non bene decet ho-
 nestatem. **De campanariis circa altare deserventibus.** Item
 ut campanarii ecclesiarum quorum servitio sine omni cura altare deservat
 minus ibi absque veste camphiali compeant firmissime prohibentur. Et quod
 hoc absque omissione servet ecclesiarum ipsorum thesaurarii seu custodes et singuli
 in singulis suis parochiis plebanis providant diligenter. Prefata etiam
 thesaurarii seu custodes quorum interest ecclesie luminaria mysteria ea
 fideliter amoveant. Et generaliter omnes ecclesiasticis suppellectilibus seu thesau-
 riarum custodiam eorum fideliter atque curam commissam ita conservent fideliter
 et diligenter quod inde non sint reprehensibiles et quod pena canonice casti-
 gationis evitent. **De regimine disciplinae decanorum in
 canonicos.** Consistentie autem penes decanos ecclesiarum preterea ita quod
 lege ac gubernatione canonice discipline ipsi propter hoc firmiter precipiend
 in unguibus tota eorum ad id maius solertia quod in ecclesia seu ecclesiis disciplinam
 observantiam vigent honestatis et sibi enervata existat ipsam su-
 edant reformare commissam sibi excessum correctionis preterea et regimen
 sui officii taliter exequendo quod boni dispensationes in domino deo super eius sa-
 miliam digna possint commendatione censeri. hoc quidem se facere arbitre-
 tur si ipsi disciplinam appareant in scriptis et per bonum exemplum confer-
 rent et amoveant suos fratres. **De receptione decanorum ordinis
 sacerdotalis.** Prefata autem decanum quicumque promotionis sue tempore non fuerit
 in sacris ordinibus constituti ita precipiunt quod infra tempus in iure ex-
 pressum ordinem sacerdotalem recipiant. Si ordinem fuerit in iure constitutus
 et deus a nobis vel aliquo alio episcopo nostro contingat nomine celebrari. Nec
 aliquis decanum pro auctoritate vel potius voluntate confirmat ordine sacerdoti-
 talis receptionem protractare vel differre nisi specialiter hoc a nostra licentia habeat
 obtinere. **De habitibus vestibus decanorum et suorum subditorum et generaliter
 omnium sacerdotum et ecclesiarum plebanorum.** Item precipiunt quod ipsi decanum pro
 quod ordinem sacerdotum receperint et omnes sacerdotes necnon ecclesiarum plebanum
 cum civitatensibus quod florentibus civitatis clausa portent. Cum sint ab
 aliis sint in statu honoris et reverentiae differre. Ita ab aliis habitibus et

amiment

Vestitu deo de differencis in eis ex modo vestiu signu appareat leuiciter
 2 sic etiam decano modo p'do mungim' face que ad ipos p'uenit fa
 cienda in scriptis ita p'it' 2 suoz regimen subditoz. **¶ De officio scolasti**
corp 2 choroz seu canonicor' in eccl'ia faciendis. Item scolasticos
 eccl'iaz necno 2 choroz seu canonicos quoz officia omis suad q' ita dista
 plinam q' choroz debent atq' residenciam in ipis eccl'is faciendam h'ere nos
 ame' Inuigim' ut in omibz ita studeat se h'ere q' inde sint irreprensibi
 biles s' potius comendand'. **¶ De residencia eorundem in eccl'is.**
 Item sicut decan' in eccl'is resid' noscunt' Ita quoq' scolastic' 2 canonicos.
 Sicut 2 hoc eis p'cipim' obseruare. **¶ Item de scolasticis.** Item nemo
 sit scolasticus in dualibz eccl'is quaz ipa 2 decan' priores colon existat
 cum de n'itate hoc inde causetur inueniens q' illaz eccl'iaz adim' q'
 alia suad defen' debia in mem' ita n'cio cui' quidem leuis no' recapa
 co e' p'aciat'. **¶ De decanis ne sit liberi p' quandam abusione**
in choro. Item 2 abusione illam in aliqua eccl'iaz comptam. q' de
 can' liber sit a choro. q' corruptelam 2 q' adimenciois ac fraudis
 modis p'om' ne detestam' 2 detestand' p'cipim' ne quis de cetero decan'az
 in sua p'sonaz eccl'ia p' abusione h'm' d' a sui iugo omis exallare.
¶ De statu canonicor' in eccl'is. Item ne canonici eccl'iaz in sollemp
 nitiabz 2 statibz sine choral' pelliaz mcedant ut veste canonicali
 sub suppeliaz mcedant in eccl'is concuualibz in choro. **¶ De statu**
canonicor' burganciu per bicos 2 plateas. Item p'cipim' ut
 si qn canonici p' bicos Ciuitat' aut plateas mcedant. ita decant' t'
 in h'ia vestimentoz mcedant sicut e' ab antiq' consuetudine obseruati
¶ De statu capellanor' regaliu epalium 2 p'p'icor'um. It
 ad in aliquibz eccl'is capellam regales 2 epales ac capellani p'p'icor'
 existant quali' h'ri s' h'ere debeant ad nomillos forte ipoz h'ec latant
 detrimend' n'cio hoc d'ncim' in p'na n'roz serie statutoz. Capellani
 h'm' d' residenciam in suis eccl'is cumq' alii s'm nisi illo tanu tpe quibz
 agunt suoz negocia d'noz Et eccl'ia si negocia eccl'ie hoc exposcant
 2 nob' in eccl'ia maiori ut in alia n're ciuit' 2 dyoc' eccl'ia si sint ca' bi
 ce p'ncipes celebrantibz ibi debent ad ee' in d'nm celebratoe officij 2
 astare 2 debent h'm' d' capellam in sacro ee' ordinibz constructa Super
 h'm' d' capellanos erit m' capellanus q' loco n' d' 2 m' q'ri. Ad hoc p'
 cipim' q' nulli decan' nulli scolastic' nulli choroz vel canonicos nulli
 custodes eccl'iaz capellani epales ullatenus aut regales existant.
¶ De p'istino eccl'iaz collegiat'. Item ad quedam eccl'ie caren
 tes p'istino qm q' multu d'az replant' Sup' hoc ita p'cipim' q' in
 omibz eccl'is collegiatas h'eat' comune p'istinu 2 pane ubi p' b'ndat
 distribuat' potius q' d'nsquisq' ad modio siue maldro anona pane
 p' b'ndatio recipiat ad vendendam. Et h'ic n'ncip' venditoe p'orit'
 hospitalitatis in eccl'is cu' in ipis pauca ut nulli recipiant pane suad
 in domibz quedentes claustribz. uel oron' elemosina inde distribuetes

De prelatiis qualis se h're debeant erga capla. Consequenter de
 ipso ecclesiarum videmus qualis se erga capla h're debeant & capla
 erga ipso viceversa. Cuiusmodi ipso potissime incumbant
 solertia q' ca' eccle' extiora ut ca' eius temporalia defendenda sint
 vigilas & cooperantes. Capla obicimus iniurias patientibz. Qualis
 ab illis iniurio releuent' no' put' opus fuit auxilio accedente &
 no' solum ad h'mod' temporalia pmouenda ex'ius teneant. Immo ad
 omnia alia tam metz quas ext' que sunt ad eccle' valitatem & pacem
 p'petuam necno' ad ipso eccle' iura honestates & bonas consuetudes
 obseruandas teneant' ex' ipso iuramento ipso p'cipim' ca' hec omnia
 talis se h're q' inde irreprehensibiles censendant. **De caplis qualis
 ipa' eorum se h're debeant erga ipso.** Et q' de aliquibz caplin
 ead' viceversa ita se erga ipso h're ipso studant in omnibz honorand'
 ipso quibz sint merito honorandi q' in nullo ipso ipso dignitate
 derogent sine iuri. **De distributione fructuum & reparacione terrarum
 eccle'.** Et q' de aliquibz ipso q'nd' quidem m'bitat' comp'm' reple
 hon'abile & no' laudandum de h'ne q' ipd' quoz sint & ee' debent & iure
 tenent' dispensacione fructuum suspensar' in eccle' p'ben'dis. Illi p'f'ra
 qui d'os fructus nondum in capla transfulerunt illis fructibz abutunt'
 Cuiusmodi de ipso fructibz b'no eis anno cedentibz tertia eccle' q' fuerit ne
 cessitas reparare debent ipd' ea no' repant immo fructus ipso sano
 met' inobediencibz idem suspens' restituit seu remittit. Ecce p' hanc
 remissionem iniuriam fabrice eccle' facit dampnum seu emolumentum
 carenciam sibi ipso ac in sup' occasione negligencie & ab'cedi ab eccle'
 canonice suo prestant hanc d'ap' abusionem om' p'petu' r'oe d'oz
 colare carenciam ipso de celo ipso m'hibemus volentes ut uel ipd'
 retineant conuicentes in valitatem ipam illos fructus si eccle' ipso
 opus no' huerit ipso eccle' ut eccle' ipd' ad ornamenta fructus h'
 largiant' potius q' eis indignis hoc e' inobediencibz restituant & in
 sua inobediencia seu dissolucione talis amittent & sic ipd' ipa' dissolu
 cio & inobediencie sint auctores. **De canonice suspens' p' inobe
 diencia sua.** Item q' ipd' canonice qui suspens' fuerint p' sua ino
 bediencia nunq' in facie fruct' infra emittentem compant manifeste
 firmissime p'cipim' & mandam'. **De eccle' q' b'nficia vacat
 recipiendis.** Item ne in p'ncip' m'e b'nficior' ipso omittim' hoc p'
 quod maxime eccle' collegiatar' queta' p'p'riat' illar' p'f'ra que
 p'lmor' elicoz receptibz ad vacata b'nficia sunt g'uate. Cuiusmodi consti
 tucio d'ni Alexandri p'pe sup' hoc ipso d'citur p'uide. Nos illam consti
 coem p'cipim' inuolubili' obseruari de ad' mota eandem g'staucioem
 quoz ex' recept' an' ipam p'usim' fuit de p'ben'dis que p' g'staucioem
 p'dam' vacauerint ut vacabunt' b'nficia non d'nt' q'ternari' e' completus &
 Alij b'nficia ipm' m'ncip' existentes h'ant' p' cassat' nec aliquo modo ex
 receptoe tali a ipso. Secano & capla eccle' p' canonice al' p'ben'dis.

Uofa

admittant Et monent illos qui recepti hinc missime. q demceps
 unde omne desistant Prepositos aut decanos 2 capla nichilo amone
 Et tales p canones ul prebendarios no admittant. **¶ De munitioe**
2 clausura emunitate eccliar. Item q omne ecclie collegiace emu
 nitates suas muro circumdatis 2 clausura portarum bn munitas habe
 ant firmissime papim firmissime 2 mandam. **¶ De observancia**
statutorum pscorum. Hec itaqz mte visitacionis precepta canonica 2 statuta
 ita a nobis edicta papim iniolabiliter observari bnuqueqz collegiu ea
 in scripto ad sue exemplar 2 regimen vite recipiat 2 recepta penes se in
 ppetua comendacione memorie teneat diligens. Hec itaqz ad pns statum
 saluo nobis q alia si qua adhuc occurrerint opus huius reformacionis aut
 correctois remedio sine de canonice aut monachis aut ecclie plebanis ex
 istant ea statum 2 inde pnt expedire sine lico 2 compe ordinem. **¶ Pro**
munitate 2 clausura qd Idus martij Anno dno millesimo et mo sexagesimo.

¶ Incipit Statuta cum titulo ecclie Solomen a bone memorie
dno Engelberto archiepo Solomen edice. **¶** Cont eos qui manus in
 clericos 2 ecclesiasticas personas mittunt tunc violentas. **¶** Cont incendiar
 os 2 effectores honorum eccliar. **¶** Cont violatores emunitatis 2 dotu
¶ Cont raptos 2 inlupos honoz eccliar. **¶** Cont detentores
 seu subtrahentes decimas. **¶** Cont nobiles in expedicionibz dampna p
 done ecclesiasticas infentes. **¶** Cont illos qui se de bonis clericorum sine in licita
 sine in morte inmittunt. **¶** De bonis clericorum transant sine theol. libe
 2 abta. **¶** De clia ut religiosi thant ad iudiciu seculare. **¶** Cont
 eos qui personas ecclesiasticas vice bonorum suorum docant ad foz seculare.
¶ De similibz cont occupantes bona eccliar pcedat. **¶** De iudices et
 ecclesiastica licet cont clericos cum huiusmodi faciant iusticia expediam. **¶**
 Cont impedientes 2 turbatores celebracionis synodorum. **¶** De plura iusticia
 sua libe deant in omni iusticia corp subiect. **¶** De iudices ecclesiastica
 fraudem in iudicio sine no committant. **¶** Ne iudices ecclesiastica se de caus
 ad foz seculare peccantibz inmittant. **¶** Cont impedientes ecclesiasticos
 iud. iustitiam 2 executionem sententiarum. **¶** Cont eos qui clericos no sine
 violenta manu in iudicio capiunt 2 detinent. **¶** Processus cause cor
 eosdem. **¶** Ne filij ul filie clericos captivum 2 p annu exatorem ad
 ordines 2 ad officia admittant. **¶** Utique pro fratribz 2 sororibz ac
 aliis personis facta si se valuerint infra annum canonice expungat. **¶**
¶ Si clia in alia diocef capi ul in ista capta ad aliam diocef deduc
 conentat. **¶** Cont occasores 2 mutulatores clericorum. **¶** Cont eos q
 minas inculant personis ecclesiasticis de corp ul rebz.

¶ In nomine dno amen Engelbertus dei gra 2 of **¶** Quibus ad manuce
 nondam ac defendendam ecclesiarum ipsarum ac ecclesiasticarum personarum 2 corp qui
 sortem dno sunt vocati prima tam canonice q legalia edicta sunt statu
 ta Et dicit ead a diversis mris predecessibz ac mandibz sup hoc pmissio
 nes emanarunt Tamen qz exstente malicia quorundam zelum de no

Quod noua gravamina exactiones adimonitōes p̄uas & detestabiles
con̄t̄ etiam dei & eccl̄iasticas p̄sonas machinandi ip̄a etia p̄ stati
ta & p̄uisiones h̄mod̄ a suis appressiōibz quas patet a diuis nullatenus
subleuatur. Nos considerantes q̄ con̄t̄ diuisas & innumabiles t̄bulacōes
& iniurias que a nonnullis qui nome d̄ni m̄dicam recipere nō formidant
& solo nome s̄ gloriante xp̄ianos eccl̄ias & eccl̄iasticas frequenter p̄sonas
& maxime moderne ep̄ibz infirmit̄ paucissim̄ ymmo nulli etia eccl̄ie
deuotior̄ s̄ opponit̄ lic̄ ex debito om̄s ad hoc eē debeant obligari Et
maxime locor̄ modicor̄ & iudices seculares qui ex Imperiali etiam cō
suetudine ad ultimum eccl̄iar̄ & eccl̄ie m̄stroz̄ iniurias in sacilegor̄ sine
astricti Non expectato q̄ ab eis elao iniuriar̄ exposcat̄ p̄p̄ quod
contemnit̄ malos in malo plus ammai & etiam ad nō sit qui conf̄
lectur̄ eam sent̄e in rebz & p̄sonis multiplex detrimētū. **¶** Volentes
itaq̄ in cursibz maloz̄ & s̄ exigentia ex adūs con̄t̄ etiam dei & eccl̄ias
t̄iam libertatem coheretione qua possim̄ obuiare. Salus in suis voloz̄
duratius constituōibz & ordinacōibz p̄decessor̄ n̄roz̄ p̄ quos eccl̄ias &
eccl̄iasticas p̄sonis in suis libertatibz est prospectū quas nos inuouam̄ &
approbamus & p̄cipim̄ p̄ n̄ram ciuitatē & dioc̄ inuolabill̄ obuiari.
¶ Salus etiam inibi placor̄ & eccl̄iar̄ & consuetudinibz licite et
honestis elcom̄bz tam in placit̄ q̄ beneficiis cor̄cor̄ ordinacōibz
ac aliis libertatibz licetisq̄ in eccl̄is h̄as & resuacōis que om̄ia & singula
ip̄is eccl̄ie & eccl̄iasticas p̄sonis confirmamus firma & illibata volumus
p̄manē de cōmuni consilio & assensu cap̄i n̄ri & om̄ placor̄ & eccl̄iar̄
& etia ciuitatē & dioc̄ Colōmen. Et ad eoz̄ sollicitam instancā ut p̄
sumptor̄ coheretacō audacia & possint b̄m eccl̄iasticā t̄m̄ m̄ p̄p̄os
d̄m̄ne obsequio frequenter insudare. **¶** **Con̄t̄ inuolacōe ma
nuū m̄dicos.** Scitimus ut sacilegi qui suadente diabolo dei t̄ione
postposito manus int̄t̄ m̄dicam ul̄ in alias p̄sonas eccl̄ie & religio
sas tenē violencas & ex hoc madunt in eoz̄is finem canonis iam p̄
lata p̄ frequenter denūciacōem & cōmuniōis denegacōem reconciliacōis
grām quere & de offensa satisfacē compellant̄ ad de inuolacōe h̄mod̄
confacit̄ p̄ f̄a euidentia ul̄ publicam famā ul̄ aliam fidem coram lo
ci ordinacōis faciendam p̄ Inuamētū iniuriam pass̄ si fuit p̄sona ho
nesta & fide digna ul̄ p̄ testeo. **¶** In loco ubi sacilegi domatū habu
erunt & in quo sacilegum comitacō. Si comitacōe d̄ni loca fuit cesset
a d̄no & ip̄i sacilegi p̄ om̄e eccl̄ias cōuentuales & prochuales ac ca
pellas ciuitatē Colōmen s̄ in n̄ra ciuitate comitacō. Singulis dieb̄
d̄naco & festiuis eoz̄ca publice & notā si eoz̄ nōia sauent̄ ul̄ sc̄m̄
poterunt. Alioquin in quē n̄uacōe. Si iniuria ex ciuitate amittat̄
simil̄ denūciacōe p̄ om̄e eccl̄ias cōuentuales prochuales ac capellas
denūciacōe illius ul̄ etia archidiaconat̄ in quo hoc gerit̄. Ita tamen

q' nichilomin' ad demeracōm eorūdem p' ipō fore fco obicūz cōm' pō
 2 infra civitatem 2 ext' ul' pcedat p' loca ordinariū p'ut hoc b' p' d'
 fuit expedire Si bō ad factōz h' moī demeracōm sustinerit mie fa
 tiffacōn' Et tunc singulis diebz d'ncas 2 festiuis campanis pulsatis
 2 candelis extinctis p' eccl'as conventuales p'ochal' 2 capellas ut p'ore
 d'ni ē demeracō' exca' 2 ab omibz artius evicandi donec lesō nobis
 2 eccl'ie satisfecerit competēd' 2 evidēd'. donec autē ap'lica ab solu
 cōis beneficiū consequant' Q' si p' d'ndū annū in evicacōe p'stiterit
 h' moī demeracōibz d'ilepōn' Si laici nobiles f'unt h' moī factōz cō
 mittentes tra 2 eoz districtus si eos h'uerint ipō fco sup'pōitā eccl'as
 tico fuit mēdo quod nullatenus d'aretur nisi de cōm'isso fuit legē
 satisfecit Si aut' f'unt alij q' nobiles d'ni t're in quoz districtibz ma
 nerit extit' moneant' p' loca ordinariū ut d'cos factōz compellat
 p' bonoz q' in h' moī districtibz subitōnem ul' quācuq' aliu' modum
 ut ipi factōz satisfaccant 2 absolōis beneficiū requirāt Et si ipi
 d'ni negligentes f'unt extitit' p' loca ordinariū evicent' q' si susti
 merint aīo indurato usq' ad annū extitit' tra eoz eccl'as sic t'
 terdō sup'pōitā Salus p'one cōt' delinquentes h' moī ac p'cipales
 consuecas ad quas pcedat' nichilō' p'ut hoc usum fuit expedire.

¶ Cont' incendiarios et effructores eccl'az 2 monastiorum
 Item cont' incendiarios 2 effructores bonoz eccl'az 2 mōstiorū cum
 ipō fco f'unt evicati eodē modo pcedi statum' 2 mandam' Adiac
 tes ut si h'uerint tram ul' districtum illa post tres menses a tempe
 p'p'ca t'nnis eccl'asico sup'pōitā mēdo constant' Annū aut' incen
 diary aliaz 2 bonoz eccl'az 2 mōstiorū f'unt tamq' factōz evicandi
 Statum' ut tales moneant' noīacem si eoz noīa f'eri potunt Alio
 quū in g'ie p' ordinariū loca in quo q'nta conat' h' moī factōz
 ut infra septem dies a die mōrtis satisfaccant Alioq' idē ordina
 extitit' sine dilacione ipō evicet 2 evicacōe demeracō 2 faciat m'cia
 vi in loca ubi hoc usum fuit expedire Ita q' infra quēdam a tē
 pore evicacōis 2 demeracōis satisfaccit' extitit' singulis diebz d'ncas
 2 festiuis campanis pulsatis 2 candelis extinctis p' omē eccl'as cō
 uentuales p'ochales 2 capellas Civitat' 2 si t' Civitate cōtingit
 ul' decanatus ul' archidacōis illius loca evicati p' m'iacōe sic
 de incendiaris eccl'az ut p'missū est Et si p' sex menses n' ev
 cacōe contemnat' p'stiterit si h'nt districtus illi f'ut extit' mēdo
 ad Alioz aut' districtus nō h'ntū tam d'ni moneant' 2 pcedant
 sicut sup'us de mētoibz manuū continet' **¶ Cont' violacōes**
enimicitū 2 d'ctū eccl'az Item statum' de h'is qui violant
 eccl'az enimicitates seu d'ctos ut violacōes h' moī videlz qui hōiem de
 enimicitate seu d'ctē extrahit ul' aliam rem abstulit ul' alio mō
 cam p'sumpserit violare quos nos tamq' factōz in h'is sep'is ev

canus Simili modo quo dicitur de incendiario bonorum ecclesiarum p[er] ce-
cacia[m] i[n]c[on]t[ra]m. Et si plures fuerint ut iudex secularis qui h[ab]et violen-
tia[m] fecerit locus in quo talis d[omi]nialit[er] h[ab]uerint sit ip[s]o fact[us] m[er]ito 2
in loco ubi emittas lesa est cesset a d[omi]no. **¶** **Conc[ilium] raptorum 2 m[er]ito**
cap[itu]l[um] bonorum ecclesiarum 2 ecclesiasticorum p[er]sonarum. Item ad rep[re]senta[n]-
t[ur] importuna p[re]sumptio[n]em p[ro]p[ri]am raptorum 2 m[er]ito ecclesiarum 2 r[ati]o m[er]ito
ecclesiarum 2 ecclesiasticorum p[er]sonarum statuim[us] ut quilibet locus seu p[ro]curia m[er]ito
m[er]ito at d[omi]n[us] ad quem ut ad quod ip[s]i raptores p[ro]p[ri]os 2 m[er]ito p[er]sonas p[er]-
uenire seu p[ro]p[ri]am p[ro]curiam ut rapturam seducta fuerint ut ubi p[ro]p[ri]a p[er]sona
fuit ip[s]o fact[us] sit ecclesiasticus sup[er]positus m[er]ito 2 q[uo]d d[omi]n[us] ibi fuerit cesset p[er]sona
a d[omi]no 2 si p[ro]p[ri]a ibi fuerit licet extitit recessit ut ad alia loca se
t[ra]nsiuerit ut p[ro]curia seu p[ro]p[ri]a al[iter] deducta fuerit nihilomin[us] p[ro]curia
seu locus in quo t[er]tio manserunt 2 ubi p[ro]p[ri]a consumpta fuit maneat
p[ro]p[ri]a duos menses m[er]ito nisi medio tempe fuit facta. **¶** Item p[ro]p[ri]os
nec raptores 2 m[er]ito h[ab]ent 2 receptores ac adiutores necno 2 p[ro]p[ri]os
emp[er]ores p[ro]p[ri]os m[er]ito n[on]atim si eor[um] no[m]i[n]a sem[per] p[er]tine[n]t.
Alioquin in g[ra]t[ia] ut infra t[er]tiu[m] post motum ip[s]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am ut ra-
p[er]iam restituant 2 adigne satisfaciant. Alioquin tamq[uam] p[ro]p[ri]os sen-
tentia[m] exco[m]m[un]icatis quod m[er]ito f[er]ri in h[ab]it[us] s[er]uatis extitit m[er]ito
ip[s]o fact[us] exco[m]m[un]icatis p[ro]p[ri]os ordinarios 2 eor[um] plebanos m[er]ito. In qua ex-
co[m]m[un]icatis si satisfactio neglecta duravit p[ro]p[ri]am extitit p[ro]p[ri]os ecclesiarum
uenerales 2 p[ro]curiales decanatus illius in quo rapina committit 2 ubi
ip[s]i p[ro]p[ri]os d[omi]nialit[er] h[ab]ent ut etiam si apud fuit ciuitate[m] 2 alioz locoz
campans pulsat[ur] 2 candelis accens[ur] usq[ue] ad p[ro]p[ri]am condigna m[er]ito
cient[ur] exco[m]m[un]icatis singulis dieb[us] d[omi]n[us] 2 festiuis q[uo]d si p[ro]p[ri]am d[omi]n[us] in exco[m]m[un]icatis
coe[na] conu[er]satis p[ro]p[ri]os extitit subiacent p[ro]p[ri]os exco[m]m[un]icatis sup[er]ius con-
coe qui manus in t[er]ra m[er]ito violentas 2 sup[er] h[ab]it[us] ut ibi d[omi]n[us] p[ro]p[ri]os
dat. **¶** **Conc[ilium] detentores seu subtrahentes decimarum.** Item facti
censant[ur] qui m[er]ito subtrahunt ut auferunt t[er]t[er]tia[m] exco[m]m[un]icatis
q[uo]d decimas ad hoc a d[omi]no i[n]st[itu]tas ut sint abus in d[omi]no dei 2 cas[us] et
c[on]f[ess]io quib[us] debent n[on] p[ro]p[ri]os. raptores multoz bonoz que ex
ta solutio decimarum solent d[omi]no largiente omib[us] euenire 2 m[er]ito
sterilitatis tempestatis 2 alioz maloz que frequens euenit ex sub-
trahente eor[um]dem. **¶** Statum[us] h[ab]et h[ab]et facti at detentores 2
raptores decimarum tam nonalim[us] q[uam] alioz quos nos in h[ab]it[us] s[er]uatis ex-
c[on]m[un]icatis p[ro]p[ri]os m[er]ito m[er]ito 2 d[omi]n[us] p[ro]p[ri]os tota[m] t[er]ra[m]
canus p[ro]p[ri]os m[er]ito m[er]ito d[omi]no de d[omi]no ut festiuis candelis accens[ur]
ad cui[us] ann[us] q[uo]d extitit exco[m]m[un]icatis p[ro]p[ri]os p[ro]p[ri]os m[er]ito. Et m[er]ito
extitit exco[m]m[un]icatis p[ro]p[ri]os p[ro]p[ri]os ordinaria[m] si d[omi]n[us] fuit expedire. **¶**
¶ **Conc[ilium] nobiles in expeditio[n]ib[us] dampna p[ro]p[ri]os ecclesiasticis m[er]ito**
ferentes. Item statuim[us] q[uo]d quicunq[ue] nobiles ut alii ad p[ro]p[ri]am ut ad alia[m]
expeditio[n]em p[ro]p[ri]os iacuerint in granariis curtib[us] seu possessionib[us]
ut bonis ecclesiarum ut ecclesiasticorum p[ro]p[ri]os ut m[er]ito cui[us]q[ue] ordinis

aut fecit ibidem dampna ul rapinas nisi infra mensem post mortem
a poubz Colomen qui pntes sunt faciendi. de dampnis rapina 2 inu
rno nrogat faciffacant leho 2 dampnu passio ipso fco sine exca pu
evacoe quam in ipso formi in hinc septis 2 evaca pube usq ad satisf
factoem condignam sibi 2 qn expedire viderit muerit. 2 ubiq estence
contuacia cont eos pcedit sicut cont honoz etiaz indapros ut frq
est expssim.

¶ Cont illos qui se de bonis ecclesie sine in bica sine
in morte memittit. Item statui ut nullus cuiuscuz laicus. Agat
al condicio existat de bonis ecclesie sine in bica sine in morte se mas
mittat. Et quilibz etia de bonis sine sicut in bica ita 2 in morte testa
mentu faciendi. 2 de rebz sine disponendi p se ul p alios quibz hoc con
missio libam heat facultatem. Et illos qui cont hoc statutu de bon
2 rebz ecclesie decedendi ausu factoz se ingressi. nisi sint ipoz ecclesie
manifesteles seu blemiaz evacutes uoluntati ex mit sua evacoe
inmodum. Et p locoz ordinarios papim evacoe pube muerit. du
ablata restant 2 al satisfecit competent. In qua evacoe si per
mensem existant extint cont eos tamq cont mbasozes honoz etia
az pcedit.

¶ Et bona ecclesie trasant sine theol liba 2 absoluta
Item statui ut bona etiaz 2 ecclasticaz psonaz cuius 2 dioc sol
sint 2 maneat in omi loco tam in civitate q ex 2 trasant tam in
trasp in aquo absq theolomo 2 qualz evacoe 2 sine omi impedimto
liba 2 penitus absoluta. Si qui bo cont hoc venire psumpsit cont
ipoz tamq indapros 2 ruptozes honoz etiaz de quibz p dicit pcedit.

¶ De etia ul religiosi trahant ad iudicium seculari. Item ac
etia 2 religiosi cora iudic seculari no debeant in cam etn sui ul etie
ul aliquibz alius noie nec a laico cont eos sma dictu hoc fci sub
munitate evacoe qua ferim in hinc septis firme phibem. Sta
tuentes ut si laico etia ul religiosu ad foro traxit seculari. Ita laic
omino cadit a causa 2 missio p ipius ordinariu evacoe demerit
pube usq ad satisfactom condigna. Preca iudex seculari 2 stabim
loca in quo contingit hoc p ordinariu illius loci maneat ut de tali
nullaten se munitat penitus desistendo 2 reuocando infra tdm sine
aliqua otone hmoi in pndiau ipius etia ul religiosi excessu. Alioq
ipd iudex 2 stabim p eudem ordinariu sine dilacione qualz evacoe
2 evaca pube usq ad satisfactom condignam muerit. In qua evacoe si
p quendam duravit locus ille extint sit ecclastico supportu medeo
quod no relivet nisi pub sufficiet sit satisfem iniuriam passu. at
nobis 2 etie 2 iudic si quod cont ipm etia ul religiosu e feru. Et si q
aliud e subsecut sit peniq reuocand. Si bo etia etia in foro seculari
suo ul etie ul alius alius noie in cam traxit. cam amittat. Et si moie
ab ordinario inconvenci no desiat ac infra septem dies no satisfecit.
tam truito nob 2 etie competens ab officio a bnficio sit suspensus ipso
fco. Et si suspensione hmoi durante ingressit se officio ul bnficio ab eo
dem ordinario evacat 2 evaca pube muerit. 2 si in hmoi cotinuat

et exactione per tres septimas permanere extunc beneficio si quod habet cum cura
vel sine cura ipso facto sit primarius Et idem beneficium inhabilis ad reha-
bendam existat. **Cont'** iudicem vero et scabmos qui se de honoris iudicio vel
causa intermissim procedat sicut superius in primo capitulo est expressim
Cont' eos qui ecclesiasticas personas racione honoris suorum vocat
ad iudicium seculari. Item dampnantes et submemoratos anachemates
prohibentes detestabile statuta omnino errorem a quibusdam contra lib-
ertatem ecclesiasticam iudicantem et ut si laicus cum hiis contra ecclesiam vel ecclesiam
conventualem seu monasterium vel quancumque aliam domum religiosam Idem
et ecclesie possessiones vel alia bona que in districtu iudicis secularis laicus
ipse vel iudex secularis compellit ecclesiam aut ecclesiam coram seculari iudice
litigare racione possessionum vel honoris eorum et ipse iudex secularis eam assuet
ecclesiam vel ecclesiam ad litigandum coram eo ad que si non bene sicut nec tenet
vel veniens coram eo noluit litigare homo sine potestatem primas ab-
sensionis aliae in hunc et consimilibus committendo. **Statutum** in hoc casu
Id est est actorum quod iudicem et scabmos observat quod dicitur de laico
eo ecclesiam tenente ad iudicium seculari. Et iudicibus ipsis et scabmos honoris
fieri non revocantibus et alii non satisfaciuntibus competens infra terminum post
monitionem ab ordinario faciendam. Locis ubi contingit ecclesiastico sit
suppositus iudex Quo durante per quendam superior sine dno illius iudicis
et scabmos moneat per ordinarium ut tale forem pariter revocari Alioquin
contra ipsam superiorem sine dno procedat sicut in statuto contra mercatores ma-
nui in ecclesie de nobilibus et dno est expressim. **Cont'** occupantes bo-
norum ecclesiarum procedant. Item eodem modo **Statutum** contra occupantes
seu seculari iudice bona ecclesiarum arrestantes vel ecclesiasticas personas
procedi et observari id idem. **Et iudices ecclesiastici laicos contra laicos
cum hiis faciunt iustitiam expeditam.** Item ne laici actionem
habeant de defectu iusticie contra ecclesie quelandam **Statutum** sub pena
exactionis firmis percipientes ut placet seu ordinarij ecclesiarum et ecclesiarum laicis
contra ecclesie vel ipsas rectas cum hiis. faciunt omnia requisita sunt per
consuetudinem capitulorum si fuerit in ecclesia collegiata et alii de ecclesia non exnabz
de collegio secundum morem scriptum vel consuetudinem iustitiam expeditam. **Cont'**
Cont' impedientes et turbantes celebrationes sanctarum synodorum
Item **Statutum** iuxta placet et ordinarij Iudices vero amovendi et dno in ecclesia
eorum Jurisdictoni subiectis synodum suam qui ad hoc tenent observent per se
vel per alios congruis temporibus ab ipsis placet sicut expedire viderint perfige-
re et que corrigenda vel reformanda occurrunt corrigant et reforment et
omne in provincia illa in qua synodus celebrata fuit quantum eis fuerit de-
nunciatum ad ecclesiam et synodum veniant obedientes. Intra synodalia ob-
servent reverentiam non obstantem aliqua actione vel consuetudine contraria qua
corruptelam reputantur et penam replantur. Solum tamen nobiles exa-
pianentur qui ad matrem synodum noscuntur specialiter pertinere. Si qui vero laicorum
contra hoc venire presumpserint et in hoc mandato ipsius placet sine ordina-
rii non obedierint firmam exactionis qua in hunc scriptis firmam ipsorum

67

ipso fco ut oatione morant 2 evocati singulis dieb; dñis 2 festinus
 p plebanos eoz 2 alios pnt hoc ipi prelato expedire videbit usq;
 ad satisfcom condigna pube manent. Si uo multatid prochie fuit
 in causa seu in culpa. locus ille in quo synodus ul inra synodalia
 impediri contingit sit ipso fco ecclastico supportus mēdo quod no
 relayer nisi de hoc satisfcom fuit competent. Nobilib; ne hmoi
 synodes ul inra synodalia impediant sub pena evocatois late sine
 firmo inhibemus. **Et prelati iurisdice sua libe decantur
 in criminis eoz iurisdice subiectis.** Item ne comissa seu delicta
 subdicoz maneat impunita 2 ex hoc tbnat alio audacia delinq;
 Et Statum ut plati in criminis eoz iurisdice subiectis sua iurisdice
 libe utant tam in correctoe qm in iudico 2 audicione ac alio que vide
 bunt ad hoc expedire ne in hno alio ab alio impediatur si inuēt. Et
 si alique sine a plato in sua subdico ppe ipius excessus plate fime
 ille sine ul hno plate inuolabli usq; ad satisfcom condigna ob s
 uenit 2 ead evocatois si opus fuit demandet. **Et iudices ecclasti
 ci fraudem in iudicio suo no committant.** Item statutum ut iudices
 ecclastici in iudicio suis 2 causis officiu suu solu deu iusticia p oclis
 hntes fidelid exequant. Et si faent p gram ul p forcez aliqua pau
 cont iusticia in causi lesent pter penas a iure statutas quib; sub
 iacent ipso fco incurrant finem evocatois a nob latam in hno septis
 Et nichilo p supioze cont eos si opus fuit ad quora pcedat. **Et de
 iudices ecclastici se de causis ad forz seculare spectantib; intromit
 tant.** Item Statum ut de causis ad forz seculare spectantib; iudices
 ecclastici se nullatenus intromittant. Et q ato me hngentes de hoc excep
 tid fuit eozam ipio iudicib; ecclasticis 2 onsum sicut de iure fuit faciendu
 cam ad iudicem seculare remitte no postponant. **Et non impe
 dientes ecclasticos iudicium iurisdice sententiarum.** Item ne iurisdice
 iudicib; ecclasticos sine ordinari finit sine delegati a secularib; iudicib;
 ul psonis impediri. 2 ex hoc sicut a plib; attemptat dissolu conagat
 neru ecclasticie discipline. Statum ut nulli seclaru sine nobilis fuit
 sine alio qualiscunq; ecclasticos iurisdice in actioib; moicoib; evocatoib;
 denuncatoib; ac alio medio quib; iurisdice ecclastica evocatur p se ul per
 aliu impediatur aliquatenus ul retardetur. Et qui cont hoc ausu temerario
 uenire psumpsit 2 moicus ab ordinario ul delegato infra septem dies
 a tempe moicois fce no desatit 2 dem no reuocauit. Si quid in pndi
 cid attemptauit finem evocatois qua in hno septis finit in hmoi pre
 supioze morit ipso fco qua evocatois si p vt. dies quatuor sustinet.
 ex tuc si nobilis aut dno est tra ipius 2 distans si que h; sit ipso facto
 ecclastico supportus mēdo. Et nichilo in loco ubi faciens impedi pnt
 ul pcurans domalium huerit cesset a dno quousq; impedi sit re
 uocatu 2 al legitie satisfcom. **Et cont eos qui ecclios non sine dio
 lonca iniectione capiunt 2 detinent.** Item qui in tantam besa

nam plerumque primum quorundam p[ro]prietatis p[ro]prietatis ut ausu sacilego clericos
et ecclesiasticas personas non sine violenta manu in ecclesia dampnabili capere
et captivos deinde exorabili non formidant. Statimque ut clericus capti-
vatus quicquid finit aut cuiusque dignitatis aut conditione ad omnibus
auxilium consilium apem ut apam adhibentibus p[ro] omni ecclesia conventuales
procuriales et capellas civitatis et doct[or]um. Solon ad ip[s]o f[er]o ex parte canonis sic
ligata ex parte notatim si eorum nota non poterint illorum in g[ra]m publice
mittentur. donec captivus sit liberatus et de f[er]o fuit lesio nob[is] et ecc[lesi]e facta
facta. Et si infra octo dies post h[uius]modi denunciam[en]t[em] captivus non fuerit liberatus
Et tunc h[uius]modi captivatus ad adhibentibus consilium auxilium apem ut apam
ut p[ro]dem e[st]. notatim quorum nota non poterint illorum in g[ra]m singulis diebus
divinis et festivis campanis pulsatis et canonicis exortatis p[ro] eisdem ecc[lesi]is
et capellis ex parte sollempniter et publice mittentur. Idemque observetur si capti-
vus liberatus non fuerit lesio. et nob[is] et ecc[lesi]e infra mensem satisfactum. Et nichilominus
contineatur donec p[ro] auctoritatem apostolicam absolatur. **Processus cause cor-**
respondentem. Item Statimque p[ro] in omni loco ubi civitas. apud castro. seu munici-
patione ut villa ut alio quocumque nomine dicitur ubi clericus captivus fuit adductus
receptus ut detentus. eodem ad ibi adductus receptus ut detentus fuit. et p[ro]
sua ibidem ex parte. Tunc p[ro] p[ro]m[iss]o a d[omi]no. et sit ip[s]e nichilominus ip[s]o f[er]o ecclesiastico
suppositus m[er]ito. Et si p[ro] eundem ibi mansit captivus. nec fuit liberatus. locum
ip[s]e quomodo postmodum captivus de eodem fuit adductus nichilominus maneat m[er]ito
ecc[lesi]e donec captivus liberatur et non p[ro]m[iss]o fuit satisfactum. Et sit tam nob[is]
quod magnates ac etiam populares ad plebe contra malefcores et sacilegos
quomodo ex d[omi]no carencia provocat confingant ad liberatorem illius qui ausu
sacilego detinet captivum auxilium p[ro]fiteri. Item si ip[s]e captivus vel
detentorem ecc[lesi]a captivum notatim ubi detinetur ut ubi captivus h[uius]modi d[omi]natus
p[ro] mensem unum mansit m[er]ito. Ita quod clericus liberatus non fuerit nec alias
satisfactum extiterit m[er]ito ip[s]um ad totum decanatum in quo ille notatim consistit
extenditur. Et sit ip[s]e decanatus totus m[er]ito. Item si h[uius]modi m[er]ito d[omi]natus
p[ro] quendam clericus captivus non fuerit liberatus. Et tunc si nobilis fuit ut potest
ut quicquid h[uius]modi t[er]ram imperatorem ut districtum qui clericum captivum ut detinetur
ecc[lesi]a et districtus eius ubique fuit ecclesiastico subiacent m[er]ito. Et idem m[er]ito
etiam eadem pena observetur. Si d[omi]no aut nobilis ut alius quicquid in e[st]
districtum ut imperatorem captivus ut detinens clericum quomodo ab alio captivus qui
liberatus d[omi]natus ut receptaculum m[er]ito ab ordinario loca infra quendam
a die m[er]ito f[er]o ip[s]um clericum non p[er]m[iss]o liberari. Item postquam captivus
ecc[lesi]a ut detinens captivum p[ro] duos menses in ecclesia p[ro]fiteri clericus non
liberatus omni loco ad quem captivus ut detinens p[er]venit ut ubi m[er]ito
ibidem comedendo ut bibendo. sit p[ro] continuo sequens eundem m[er]ito et
p[ro] septem sequentes dies sit m[er]ito ubi ip[s]um contingit p[ro]vocat. **De**
filii ut filie clericos captivatos et p[ro] annis ecc[lesi]e ad ordines vel
ad beneficia ecclesiastica non admittantur. Item si captivus clericus
ut Pelagiosus aut sacilegus h[uius]modi p[ro]m[iss]o sup[er]dictis dispensat[ur] contra factum

Em

factione neglecta p̄ annū om̄i in excoꝛacione h̄mōi p̄durat̄e anno p̄sup̄s̄e
 n̄durat̄e Statuim̄ ut nulli de filiis filiabus fr̄ibz 2 sororibz filius ul̄ filia
 bz fr̄m ul̄ soror̄ usq; ad t̄cū gradum m̄d̄isue linea descendenti 2 colla
 tali 2 illi etiam qui ad h̄mōi captiuitatem apem ul̄ opam impenderūt
 ul̄ captiuū etiam in suis domaliis detinerūt ad ordines seu beneficia
 aut etiam placuras admittant. Cūm ex delicto penit̄ ip̄o fit reddunt̄
 inabiles ad h̄mōi consequenda sub pena excoꝛacione lute sine Statuente
 2 mandante excoꝛacionibz et̄ic̄oz Captiui pacis 2 Antiquitatibz ac pl̄uē
 ut nullū ex talibz ad ordines admittant. Capta nullū ex eis ad pl̄ēndū
 eligant. Pat̄m nullū eis p̄ntent. Archidiacon̄ ac pl̄at̄i tales nō m̄bestant
 ullo nō Alioq; capta. pacis 2 archidiacon̄ ac pl̄at̄i ip̄o fit nō suū annū
 tant̄ ea d̄ice. Et ad p̄ximū sup̄iorem deuoluat̄ excoꝛacione b̄d 2 archi
 acon̄ aliquē ex talibz sciēt̄ ad ordines ul̄ ad beneficia admittentes ip̄o
 fit suam excoꝛacione incurrant de filiis sororibz 2 filiabus soror̄ 2 filiaz
 p̄d̄oz usq; ad ḡdum p̄d̄m statuū obseruandū ut in claus̄e ul̄ conuolūo
 cuiuscūq; ordines nullatenus admittant. Ad idē. Item quo etiam
 ad excoꝛacione in filiis h̄mōi filiabus nepotibz 2 neptibz corp̄ q̄ et̄as uel
 monast̄ia m̄cederūt si p̄ annū in excoꝛacione neglecta factiōne p̄st̄ant
 cont̄uac̄iōe cont̄ tales statuū obseruandū. Etiam etiam si qua p̄d̄a p̄de
 si ab et̄as ul̄ et̄as h̄et̄ p̄sona comerūt p̄ lapsū annū p̄ quē excoꝛacione
 sustinerūt ad et̄as 2 et̄as h̄et̄ p̄sonas libe reuertant̄. Ita ut si ip̄i p̄t
 legi ul̄ se de h̄mōi feodis m̄gesserūt cont̄ eos tamq; m̄best̄es bonoz
 et̄as p̄cedat̄. **¶ Iniquitas pro fr̄ibus 2 sororibus ac aliis p̄sonis si
 suoluerūt infra annū expurgare.** Item uolentes ut fr̄es 2 sor
 res filii 2 filie fr̄m 2 soror̄ 2 alii in linea collat̄ali gradu sup̄d̄i qui
 p̄t̄eḡ 2 excoꝛat̄ h̄mōi in suis maleficiis non assistūt nec assistūt 2 ad
 ip̄a maleficia apem ul̄ opam aut fauorem nō impenderūt sine culpa
 corp̄ aut sine ad nō ḡuent̄ ex maleficiis aliorū Statuim̄ ut h̄dem fr̄es
 2 soror̄ filii 2 filie fr̄at̄ 2 soror̄ 2 alie p̄sona h̄mōi collat̄alis peno sup̄
 d̄o quo ad excoꝛacionem ab ordinibz beneficiis 2 placur̄ nō subuertant̄
 nec assistant̄ eisdem. Si infra eundem annū corā nobis aut capto mō et
 soror̄ solomen se canoic̄ expurgant̄ quibz q̄ra manu q̄ p̄d̄o p̄t̄eḡ
 2 h̄mōi maleficiis consilio ul̄ auxilio ape ul̄ opa nō assistant̄ 2 iuramento
 corp̄ali firmanūt q̄ amplius eis ul̄t̄us nō assistūt. **¶ Si d̄icos in
 alia dioec̄ capi ul̄ in ista capi ad illam dioec̄ d̄duci cont̄ingat.**
 Item Statuim̄ ut si d̄icos solomen Cuius 2 dioec̄ in alia dioec̄ capi cōm
 gat̄ ul̄ in m̄a Cuius 2 dioec̄ capi ad aliam dioec̄ d̄duci ul̄ t̄r̄sferri q̄ p̄
 captū 2 soror̄ solon 2 alia capta ad lib̄at̄ōm captiui 2 ad p̄cedendū cont̄
 p̄t̄eḡ illius dioec̄ qui in hoc culpabilis fuit apud locū dioec̄p̄m aff̄o
 se laborē ut hoc d̄id̄ fuit expedire. **¶ Sont̄ occisores 2 mutilatores
 d̄icorū.** Item de occisibz 2 mutilat̄ibz et̄ic̄oz 2 d̄icos in captiuitate
 usq; ad mortem detinentibz Statuim̄ ut p̄ om̄e et̄as ḡn̄t̄ales proct̄
 2 capellas Cuius 2 dioec̄ solon ip̄i occisores 2 mutilatores 2 ōd̄ ape uel

opam seu consiliu ad hoc adhibentes singulis dieb; duos & festinus campu
me pulsatis & candelis utentib; novitiam quoz noia sunt Alioq; in gre
denaent' exca & ab omib; artus evitandi donec sufficent' satisfecerit
& a sede aplica redierit' absoluta p'erea locus omis ad que uenerint
sint medius quadu ibi fuerint & p sequens ediu si ibi biberint ut
comedint & p septem sequentes dies si ibi p'ocurrunt Cetero si nobiles
sint ut alii tram ut iurisdic' ut districtu hucos & infra tres menses
a tempe p'ecua scelis ad arbitriu nrm aut capli aut p'oz Colomen
no satisfecerit' tra coz & districtus extime sit ipso fco eccasico supposita
iureto Et feoda seu officia ut possessiones si quas hnt ab ecclia & eccasice
p'prie amittat' & ad ecclias ex quib; ea huerint reuertant' Ita q' ipoz
saclegoz hedes ad feoda hmod' ut ad aliqua alia ab ecclia & eccasice p'
sona descendencia nup' impetuu admittant' de quib; si ult' se mges
serint cont' eos p'cedat' tamq' cont' bonoz eccasicoz m'asores p'ue
supus est exp'ssum Et hoc etia in aliis p'prie que no snt nobiles se
oda hmod' hualib; uolunt' obseruati p'erea si d'ia t're in quoz districtus
manent' ut d'mialia hnt ut ubi tam enorme zelus commissu extitit
tam nepharios saclegos & nephandos in suis districtib; sustinuerit' & cor
eos ad bonoz puatom & p'p'com de tra no p'cessint' cont' ipos d'nos
tamq' consenctes malo hmod' monice p'missa p'cedat'. **¶ Contra**
eos qui saclegum in ecclia committit non verentur. Item cu mag
nu sit scandalu & pleriq; laicos qui sic d'ic' snt infesta similia committit
existat q' p'p'mu m'etimid' q' d'ia in ecclia saclegu committit no bene
Statuimus ut ecclia ut canonica maene manus violentas in d'ia
eccliam suam ut alia aut eccasice p'p'm p'olians ut violentia in e
munitate committens ut bona coz seculari iudico occupans ut ad aliquod
hoz consiliu seu auxiliu ut opam dano p' hmod' m'etione m'etionia
p' omis ecclias & capellas cuius & d'ic' nre excaus m'acet'. Et ad de hno
consentit' p' euidentia fca ut famam publicam ut iuramentu m'urta
ut dampna passi si fuit p'p'na fide digna ut p' fidem testiu summe fa
ciendum p' ordinaut' moneat' ut infra septem dies a tempe m'etiois fco
de p'fecto p'ecato satisfaciat' competent' Alioq; a nobis excaus excaus
qua ferim' in hno septis Ex aut' p' omis ecclias ut supra d'ic' e publice nu
cet' **¶** Si infra quidem dies no satisfecerit' extime dem'et' campame
pulsatis & candelis extimatis singul' dieb; duos & festinus q' si p' am' t'
hmod' excaus p'p'at' extime omib; beneficiis eccasice si que huerit' ipso
fco sit puatus & illi ad quos p'ecuat' ipoz b'nficia collaas ea conse
rant' infra mensem Alioq; p' supiora extime conferant' & nichiloq' sit
in alio ad aliqua alia consequenda **¶ Contra etiam qui ordoe**
alicuius questionis etiam captiuant. Item si ecclia d'ia ordoe
auxiliu ut opam adhiberit' Statuimus ut cam amittat' ipso fco & exca
tus publice ut de aliis captiuatoib; p'missa est m'acet' Et si m'f'

W.

On dies libationis ipsius captivi non parantur ac infra alios quidecun dies
 lesis nobis et eccie non satisfecerit extirmit omnia beneficia ecclesiastica si que
 ipse sit ipse factus punitus et maleficus in perpetuum ad aliquod beneficium conferri
Et si ille ad quem collatio beneficiorum pertinet de eis non ordinavit et alius
 confendo Collatio et ordinatio eorundem ad primum superiorem sit ipse factus duo
 lura Si vero beneficium non fuerit sit maleficus in perpetuum ad aliquod beneficium
Proterea omnis locus ad quem huiusmodi factus pervenit et ibi bibit come
 dunt aut prostantur sit ipse factus maleficus eo modo sicut de laicis cap
 uacionibus dicitur est pmissum. **¶ Item dicitur quod mulieres vel**
ordinant clericos Item Statutum ut clericus occidens vel mutilans et
 ad utrum usque ad mortem captivum detinens sit ipse factus ab omnibus beneficiis
 ecclesiasticis huiusmodi et a parte huiusmodi destitutus et excommunicatus in omnibus ecclesiis ut supra
 etiam et mulier locum ad quem venit et ubi bibit comedit aut prostantur
 sicut superius dictum est superius ipse factus ecclesiasticus maleficus Et nichilominus ad
 alias penas per nos aut per Solomem sicut apud fuit predictum. **¶ De**
litigantibus super una prebenda in alia ecclesia. Item cum plerumque con
 tingat quod vacante prebenda in aliqua alia civitate vel loco Solomem in
 qua duo vel plures auctores sedis apostolice vel legationis suorum aut quos alia
 auctores uno se afferunt huiusmodi et per executores suos seu quoscunque alios peti
 rant iura in possessionem corporalem prebende ipsius cuius in possessione occupam
 de huiusmodi prebenda contentiones bona res et iura ipsius ecclesie tam infra
 civitate quam extra indifferenter rapiunt et imbecilliter seu per seculari iudi
 cum occupant vel arrestant penam finem excommunicationis in certis personis de
 capitulo suspensum. In capitulum nichilominus et sine executionibus fulminari facientes
 propter quod in rebus et personis tam spiritualibus quam temporalibus ecclesie non modicum detri
 mentum sustinent et iacturam Statutum ut cum in alia ecclesia casus huiusmodi e
 merferent. Decimus et capitulum huiusmodi ecclesie auctores huiusmodi constitutionis sibi faciunt
 litteras et instrumenta quibus sit contentiones uti volumus per iure suo huiusmodi de
 a partibus exhiberi et convocari capitulo et personis qui presentes fuerint et huiusmodi comode
 poterit per eos locum ad hoc impetierit qui iuri fuerint expedire. huiusmodi quod
 et discordia decidat et eorum discussionem seu sine stetur et inviolabiliter ob
 servet. Et si capitulum et partes propter difficultatem iuris vel aliam causam legitime
 questione huiusmodi decidat non poterit nec decidat cum eandem ad curiam domini apostolice
 decidendam transmittat. Prefigentes partibus terminum competere quo se con
 spiciant ipse presentent ad omnia sua munimenter et dammentur iustam receptam
Causa vero et questione huiusmodi durante medietate fructus prebende vacante
 et cedat in usus ecclesie et reliqua per alicuius persone ratione que deferuntur
 in ordine quo definiti prebenda requisierint deputet. Et si qua partem
 finem per se in curiam huerit et in curiam evenerit fructus eiusdem prebende de
 mandato domini apostolice capitulo punito cessante ratione qualis ministrant. Et si
 vero partem litteras suas copiam facit et hoc statutum contravenit subire venie
 rit et de sua potentia vel malicia confisa bona ecclesie inuadeat ac rapere te
 me et irruentem dei timore postposito presumptum contra ipsam partem cap
 conuenit raporem bonorum ecclesie ut superius est predictum. Statutum etiam ut hoc

non solum ad facta huiusmodi negotia si etiam ad p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a a t[em]p[or]e el[ec]to
m[er]e extendit. **¶ De aliquo clericis factis vel excommunicatis aut usurariis
assistat vel eos defendat.** Item ad salus p[er]one statuit tam in iure
canonico q[uam] civili et coheretio[n]e m[er]e ordinari p[ro]p[ri]as cont[ra] iniurias etiam
et excommunicatis p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as modis et aliis q[ui] ad hoc d[ic]t[ur] expedire p[ro]
videtur p[ro]cedendum Statuit et p[ro]p[ri]as quibuscu[m]q[ue] qui manus in clericos
aut religiosos mittit ut al[ia] spoliant et capiunt aut in aliquo sup[er]dicat
modis al[ia] excessum cont[ra] clericos al[ia] excommunicatis p[ro]p[ri]as excessum seu s[er]mo
excommunicatis susp[en]dit aut interdicit aut alio p[er]one supradicis s[er]mo s[er]mo etiam si
in dignitate constituta sine alio etiam advocati consilio ut auxilio in ap[osto]lico
ut occulto no[n] assistant. Et qui cont[ra]venit ubi ut s[er]mo s[er]mo excommunicatis quod
in q[uo] s[er]mo in h[uius] s[er]mo manent ip[s]e s[er]mo et excommunicatis qui de s[er]mo cont[ra]ta
fuit et confessi usq[ue] ad satisfactio[n]em condignam n[on] accit[ur] et si p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as
p[ro] h[uius] p[ro]p[ri]as in iudicio postulad[ur] excommunicatis defendend[ur]. Et monita ab eor[um]
ordinariis non desinant excommunicatis tamq[uam] illi quor[um] excessus al[ia] iniurias
mittit defendit n[on] accit[ur]. Et al[ia] eor[um] cont[ra] eos si opus fuit p[ro]cedat. Item sta
tuim[us] fieri de h[uius] qui usurariis manifeste assistunt p[ro] p[ro]p[ri]as ut defen
dunt eosdem. **¶ De etia[m] capellam nobilium excommunicatis ad ip[s]os ult[er]
mensis p[er]maneat.** Item Statuim[us] ut etia[m] capellam d[omi]n[or]um s[er]mo a
nobilib[us] ut aliar[um] p[ro]p[ri]as qui fuit p[ro]p[ri]as aliqua p[ro]p[ri]as excessum s[er]mo ex
communicatis in iudicio d[omi]n[us] suis in h[uius] b[er]no consilio ut auxilio ubi aut facto
impendant. Alioq[ue] se nonne eandem excommunicatis involutos p[ro]p[ri]as ip[s]os d[omi]n[us]
modis quib[us] poterit inducant ut de eis p[ro] quib[us] excommunicatis cont[ra]ta satisfactio[n]em
et ad reconciliatio[n]em s[er]mo m[er]is etiam revertant[ur] q[uam] si infra mensem eosdem d[omi]n[us]
suis ad hoc inducere neque[n]t excommunicatis om[n]ino recedant ab eisdem nec eis commu
nicent. Alioq[ue] ip[s]os clericos seu capellanos qui ult[er] id ad d[omi]n[us] p[er]maneat et eis
quicunq[ue] maior excommunicatis in h[uius] s[er]mo laca in iudicio et p[ro]p[ri]as eos p[ro]
locor[um] ordinariis excommunicatis p[ro]p[ri]as n[on] accit[ur]. In qua excommunicatis si p[ro] duos menses con
tinuat[ur] p[ro]durant a a d[omi]n[us] suis no[n] recessit. Et tunc ip[s]e s[er]mo om[n]ib[us] b[er]nificis
excommunicatis cu[m] cura al[ia] sine cura que h[uius] sine p[ro]p[ri]as et eadem b[er]nificia p[ro]p[ri]as
ad quor[um] collectio[n]em p[er]tinent alio p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as infra mensem p[ro]p[ri]as.
Alioq[ue] excommunicatis p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as confiant[ur] et nichiloq[ue] sine m[er]ito ad alia
b[er]nificia obtinenta. **¶ Cont[ra] eos qui s[er]mo canonice dampnabili[us] dilipendit.** Sicut
ut quicunq[ue] excommunicatis et in p[ro]p[ri]as sua d[omi]n[us] p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as in ip[s]a excommunicatis p[ro]p[ri]as
ut et de hoc fides facta fuit p[ro]p[ri]as excommunicatis quas sufficit voluim[us] in hac p[ro]p[ri]as
si fuit ordinari[us] et al[ia] p[ro]p[ri]as fidem sufficientem. Si h[uius] fuit nobilis vel
alio h[uius] etiam ut d[omi]n[us] illa ita ut d[omi]n[us] p[ro]p[ri]as l[et]a sup[er] hoc re
quisit[ur] ab excommunicatis ut actio excommunicatis sine difficultate supponat[ur] n[on] d[omi]n[us]
si fuit aliquis sine nobilis d[omi]n[us] p[ro]p[ri]as sine iudic[ur] in cui[us] d[omi]n[us] excommunicatis p[ro]
mansit seu d[omi]n[us] h[uius] moneat[ur] p[ro]p[ri]as ordinari[us] ip[s]os ut compellat
ip[s]os excommunicatis redire ad s[er]mo m[er]is d[omi]n[us] etiam. Alioq[ue] idem d[omi]n[us] sine iudic[ur]
p[ro]p[ri]as ordinari[us] excommunicatis s[er]mo p[ro]p[ri]as. **¶ Processus de eodem.**
It[em] ip[s]os excommunicatis ad p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as in synodo accusent[ur] tamq[uam] clauis etiam

concomitantes & satisfacti compellantur. adhibito etiam si opus fuit iuramento
 brevis secularis **¶ De prelati & quolibet ecclesie persone ad obser-**
uacionem istius statuti tenentur. Quia no omibz p statuta h
 pacna sollicitudine intendim puidi ut qz quos pariter ecclesie & ecclesiastic
 psonis & pacna tunc pene formidine cohibeam a pacis **¶ Precipim** &
 mandam sub pena excoacione ut statuta ipa ab omnibz tam ecclesiastic
 secularibz psonis inuolabiliter obseruent **Statuentes** de placit & ad pacem
 ipa decem capla capla & singli de capla decem vanaat riores ecclesie &
 capellanus necno & vicarij & omne cetera **¶ Cuius** & dioc Solomen ad conseruacionem
 suam p dcaz soli excoacionis suspensio & m dcaz & ad eaz excoacionem quibzcuqz &
 quocunqz opus fuit & alijs fce factis p dcaz comiti contigit in aut
 aut dioc Solomen omi fraude & dolo penes excoatis fideliter teneant **¶ Si**
 quis aut placus in hinc remissus inuentus fuit ex pte eccie ul psonis inu
 am at dampnum passu tunc requisitus ad excoacionem pmissas put in suprad
 continet p se ul aliu pcedi neglexerit suam suspensio ipa omissione incur
 rat quam suspensio si p octo dies in negligentia p dcaz sustinuit exco
 acioe suam a nob latam in hinc sepas **¶ Et nichilomin** cont em ad ulio
 ra p nos de consilio capli & pors Solomen pcedat **¶ Cont dcaz in**
excoacionibz suam remissio & suam ipas modo debito no suantes.

Item ebdomedan in eccie conuentionalibz plbi riores seu pmissores pro
 ctualiu ecclesie & capellanz **¶ Cuius** & dioc colom qui in suis eccie seu capell
 illos qui ex alijs caus de quibz supradm e excoacionem in dcaz inuolunt
 ut fime ut supradm e excoacia inuolunt dcaz omiserint ipa omisioe
 se faciant excoacione suam in hinc sepas a nobis latam inesse & pcurat deo
 sciois pcurat formidat si dms se in gessit se ligat ita ut nisi ceteri fact
 facione sibi p pcurat monicoe pmissa a suis ordinariis pcurat bnficis q
 hnt & illa alio psonis ydomeo p eos ad quoz spectat collaco conferant
¶ Si quis aut sacdo in loco p dcaz captiuitatem eccie ul p dcaz p dcaz eccie ul ec
 desias p psonis ul p dcaz aliam aliaz eaz p dcaz in medio celebrantur &
 se irregulari incontinenti si no desinat ac infra quidecim dies no satisfact
 nob & eccie excoac ipa fco in dcaz excoacione suam qua in hinc p dcaz p dcaz
 firmi in hinc sepas in qua excoacione si p quidecim dies contiaet p dcaz negd
 gno satisfact excoac se ipa fco omibz bnficis ecclesiastic que h dcaz dcaz **¶ Et**
 si illi ad quos bnficis hinc collaco pcurat ea alio psonis no contulme
 infra mensum ad pcurat supioe dcaz hnt **¶ Et** bnficis sacdo no hnt
 hinc sit post p dcaz mabilis in pcurat ad aliquod obtemon **¶ ¶ De pcep**
to factis statim cessent a dms ne p ignorancia possit excoaci.

Item no aliquis placus **¶ Ad dcaz** pcurat decem capla & dcaz a
 nob eccie ul capelle p curiam ignorat ab qfnacoibz suam p dcaz se ha
 leat excoacie ad diffiale sit singulari dcaz singlas annibz inuolunt
 dcaz eccie ul p dcaz eccie ul ecclesiastic psonis aut aliud quodcuqz factum
 p dcaz quod loca aliqua contigit ee in dcaz sicut supioe e expssid **¶ Statim**
 ut placit **¶ Ad dcaz** ipa decem & riores seu vicarij q ato captiuitas uel
 p dcaz eccie aut aliud factum de quibz e supradm ad eaz notat uel

fama de fente al ulio quocunq; modo puenit statd cesser a dno ubi hoc m^o
pmissa fuit facienda 2 ad obseruacionem 2 execucionem dno pmissa p se uel
alios teneant. Alioquin no obstante excusacione crasse ignorantie pems 2
suis subiacent supradictis. **¶ Et hec statuta ad psonas ecclesiasticas
cuiuscunq; ordinis extendantur.** Item statuimus ut ad monasteria
2 bona eor 2 ad monachos 2 religiosas psonas cuiuscunq; ordinis. Cuius
2 doct coloni statuta hmodi extendant. Et monasteria plura 2 monachi 2 alie
pdone itiquose ad obseruacionem 2 execucionem teneant eor 2 ad si alique
pdone itiquose cuiuscunq; ordinis existant se uolunt ordo alio pmleri ab
execucione seu obseruacione statutor 2 psona tueri ut excusacione p dno statutor
inuisio no inuenit. **¶ Et hec statuta ne aliquem late possint sepue
publicent.** Item statuimus 2 mandamus in virtute scti obediencie de h
eadem statuta p omes eccas conuentuales 2 procellales ac capellas doct
colomen singulis annis ne aliquem late possint sepue publicent.
2 in capellis ruralibus plegant. **¶ Et noua saclegia poita in registo
sepue recitentur.** Et nomina eor qui cont eccas seu eccasticas pso
aliquo modis supradictis excessit ut deliquerit statd ad hoc facti sunt po
nant in registo 2 sepue recitent in publico ut fieri possit ex qualitate
fide 2 eius circumstantiis necno 2 dilacte satisfactiois qualis sit cont excede
tes 2 delinquentes hmodi pcedendum nec deliant eor noua n congrua sac
factio pcedente. Si quod de dubio aut difficultate sup pmissa emerit.
pnt nob 2 caplo coloni 2 porsu resiam) delandis. Nos ne caplm plura 2
alia capla eccas cuius 2 doct coloni plenam in dno fiducia apertentes q
p statuta hmodi eccas 2 monastia 2 pdone tam eccasticas q religiose in pua
abz 2 temporalibus pmissis sic a debeat puideri ad obseruacionem eor 2 ad sta
tutor bona fide omni fraude 2 dolo exclusi firmit obligam. Singula eccas
miaz coloni statuta in testamto apponentes. Datum anno dno m^o ducente
simo sexagesimo sexto. Idus maii. **¶ Et ista tualia puenit ad id
2 sunt postposita ppe negligentiam pcor.**

T pms qui saclegia in eccas commite non bent. **¶ Cont** etia qui al
oade questione etia aliquem captiuant. **¶ Cont** etia qui inualant
ut occidunt etia. **¶ De** litigantibus sup dno pbenda doct colomen. **¶**
¶ De aliquis etia saclegis excas seu usurarius assistat ut eos defendat.
¶ De etia capellam nobiliu excator 2 p mensm ad ipis dno suo per
manant. **¶ Cont** eos qui smam excacoe dampnabili dilapidant. **¶ Pro**
cessus de eodem. **¶ Et** plura 2 quolibz pdone eccastice ad obseruacionem statu
tor istoz fidelid teneant. **¶ Cont** etia in execucioibz smiaz remissos 2
smiaz ipas modo debito non seruane. **¶ Et** pcepto fofco statim cessetur
a dno 2 ne quis se possit p crassam ignorantia excusare. **¶ Et** hec statu
ad psonas eccasticas cuiuscunq; ordinis extendant. **¶ Et** hec statuta ne aliq
late possint tam in caplis q alio loco sepue publicent. **¶ Et** noua sacle
gia poita in registo sepue recitent.

Hic incipiunt capituli et statuta ecclesie Solomen a bone memorie
 dno Sifrido Archiepiscopo Solomen edicta. In primo de vita et honestate
 clericorum. **I**mmuatores statutorum dno Comiti de consuetudinibus. **D**e statu et
 iura claustralium et religiosorum. **Q**uibus etiam et maxime sacerdotibus populis
 ut plebem regentes in administratione septem sacramentorum se hinc debent
 primo de baptismo. **D**e sacramento confirmationis. **D**e sacramento extreme
 unctionis. **D**e sacramento eucharistie sine altaribus. **D**e prima qui negligit
 conficere sanguinem delicti. **D**e confessio et primo. **D**e puniendis primo
 per quantitate. **D**e ordinibus et qui ad ordines admitti debent. **D**e mat
 rimo et eius ueritate. **D**e sepulchris et cimiteriis. **D**e punitioe fimeris
De bonis ecclesiarum non alienandis. **D**e malefactoribus confugiendis ad ec
 clesiam. **D**e usurariis manifestis. **D**e clericis in ecclesiis ut capellis sine
 iura al' aduocacione licentia. **D**e executione mandatorum iurorum et curie
 Solomen. **D**e testamentis.

Vicet et etiam quilibet eos ad modestiam et sobrietate vite iudicia in domo
 dei consilium operatur ut sibi et alio uerbo proficiant et exemplo per sacros
 canones et sacros prim ac predecessorum iurorum traditiones sufficienter sit proficim.
 Tamen quod nonnullos ex ipis etiam profertur illos qui per etiam pota sunt ad
 regimen animarum in obseruacione dei punitiois conatque non sine nota transiit
 omni desiderio inuenerit iporum quod statim multipliciter deformat.
Nos Sifridus dei gratia sancte Solomen ecclesie Archiepiscopus Sac Imperij p' uita
 liam arcantell. hinc desiderio primo negligencie quod possim' cetero cupientes
 Et quod dignum est in eorum consuetudinibus uita et moribus reprehendi per immuatoem quod
 circa hec statuta sunt ab antiquo et appoicionem que qualiter ipm adde nos
 compellit ipos etiam in omnibus deo placet salubriter reformare spe et fiducia
 ut si integritas fuerit sacerdotum etiam dei placebit ut libere et in spiritualibus et tem
 poralibus benedictionem a dno recipiet salutem.

Sanctam et generalem synodum pro p'ualosim ecclesie statu Solomen p'cedit
 iurorum occupacione aliquantisper tempore p'missam de consilio placito
 iurorum et capituli in dno inuocandum ad quod euocatus et conuenientibus ab
 placito monasteriorum et ecclesiarum ac clericis iuris subditis statu et ordinamur ut se
 nodus generalis conuenit in antea in ecclesia Solomen in crastino dnce Iuno.
 ut ab omnibus placis et cetero ante singulis impetum celebret. Et omnes
 placis tam religiosorum quam secularium ecclesiarum et etiam seculares omnes et dno
 iure ad ipsam synodum accedunt reuocant et in demendo stando morando re
 demendo in dia et hospitio se condecere habeant ne laicos ex eorum uerbis ut fac
 gnet scandalum. Et uerent synodum abbates ad alt' et stolis et capis cho
 ralis de sup de serico ut sarrato ad baculis et mitris put hoc eorum cognuit
 dignitati. **A**lii uero placis seculares ad possessionem et suppellicio et capis de se
 rico ut sarrato. **I**tem port' religiosorum locorum ad alt' et stolis. **D**ecau
 possessione. **D**ec aliquos etiam ut religiosus ibi compoat sine religiois
 hinc ut choralis. **O**mnia quod sic iudicia in ipsa synodo quousque per nos licentia
 p'manent audiri ad mansuetudine et silencio quod ibi precepta sunt uel

statuat. Si qui de infirmitate alia mentibili nōitate ad synodū
uenire non poterit mittant ad sua lra 2 p̄p̄o sigillis q̄ papim̄ ut
singuli hēant p̄curatōem q̄ se qui hēat p̄curatōem de impedimēto h̄modi fa
ciendi fidem si ap̄us fuit in am̄to 2 in ip̄is lris se obligent q̄ statuta
synodi obseruabūt. **Item** capitū 2 quelibz collegia p̄ d̄m̄ ut p̄ duos
p̄curatōes de ip̄oz collegio componūt ad obseruatiōem statutorū in p̄curatōe
se simili obligantes. **Et** om̄ia iocū compellunt in synodo q̄ sub p̄
excoicōis late sine p̄cipim̄ nisi modicissimaz sum̄at̄ coplatōem quē
infirmitas d̄rget corp̄alis. **Item** ne ignorancia statutorū ut p̄cep̄oz
synodi aliquem valeat excusare. **Statū** 2 p̄cipim̄ sub pena excoicōis
quā in hoc casu in om̄e 2 singulos cont̄uenientes ferim̄ in h̄is p̄p̄t
q̄ quilibz p̄br̄ eccl̄iam al̄ capellam officina al̄ plebenū regere p̄uerit
efficiat ad effectū q̄ infra d̄m̄ mensem ab h̄at̄ de computandis statutorū
2 p̄cep̄oz synodaliū copia hēant de ubi ad ubi ut ea frequēter legere
al̄ uoluerit sciat inexcusabilis possit scire ad quid teneat 2 qualis se de
beat in om̄ibz h̄ere 2 in p̄ximo ac d̄m̄te singulis synodis qualibz i mu
ni sua sc̄d̄ deferat 2 pub̄e p̄p̄ter. **Sciens** q̄ ad excoicōem sequit̄ pena al̄
mandati h̄m̄oz cōgressorū. **Immoicōes statutorū d̄m̄ d̄m̄di
de cohabitibz 2 concubinario** Ex consilio qualis statū 2 p̄cipim̄
q̄ om̄iū etiā continent̄ 2 caste uiuant ab om̄i libidine d̄m̄o p̄curatōes
q̄ in consp̄u om̄ipotent̄ d̄i puro corde 2 m̄lto corp̄e ualeant m̄st̄e
Et qui comprehensi sunt in incoicōie d̄m̄o laborat̄ p̄t̄ m̄st̄e aut m̄
p̄curatōem al̄ corp̄ ordinariū seu p̄latie debite puniant̄. **Alioq̄** nos
p̄latoz negligētia supplentes tales puniem̄ d̄m̄ canoicas x̄m̄toes
ut pena decēte d̄m̄ceps abstineant a p̄t̄o. **Et** q̄ ea d̄m̄ca p̄ nos 2
p̄latos suos suspensio d̄m̄a officia celebrat̄ p̄sumpsit b̄nficio eccl̄iasticū p̄
licet 2 p̄ dupl̄ia culpa p̄t̄e deponat̄. **Orcl̄ia** etiā n̄i qui tales p̄t̄e
suspensio in suis impunitatibz max̄e obortu p̄t̄e ut aliis comodi p̄t̄
sustine p̄t̄i subiacent̄ ultoī. **Item** a crapula 2 ebrietate om̄es
etiā diligēt̄ abstineant d̄m̄te d̄m̄te sibi tempent̄ 2 se ead̄ d̄m̄o nec ad
bibendū quisp̄am motent̄ ad ebrietatē inducat̄ mentis exiliū 2 libidina
p̄curat̄ incoicōm̄. **Item** nullus sacerdos aut d̄m̄us in sac̄o constitutus
fēt̄is de quibz sup̄ius p̄t̄est̄ eē in d̄m̄o sua teneat̄ 2 nullam om̄io nisi
sunt ille p̄p̄ne de quibz n̄ale fēt̄is p̄m̄itit̄ seu d̄m̄io suspicad̄
2 quālibz cohabitatiōem manifestam max̄e d̄m̄te in sac̄o constitut̄ 2 p̄t̄
d̄m̄te sub pena anathematis d̄m̄te in h̄m̄oz. **Item** etiā officia et
comercia secularia nō p̄t̄ent̄ p̄ se alios ut aliis m̄m̄io ioculacōibus
2 h̄m̄oz nō intendunt̄. **Tabernac̄** p̄t̄e autem nisi forsan causa
necesse in r̄m̄e consp̄ua. **Item** ad aleas 2 capillos nō ludunt̄ nec
h̄m̄oz ludis m̄st̄e coronam 2 tonsurā hēant congruetem clausa de
ferant̄ indūta max̄e sacerdotes m̄m̄ia breuitate ut longitudine nō
notandi p̄m̄io rubas aut uiridibz nec uo manus aut calceos consua
t̄e nō hēant. **Item** etiā m̄cedunt̄ ad suppellicio nisi forte aliquid

ibi fuit manibz expandit fibulas omno no ferant Item arma no ferat
 nec gladios nisi hoc faciant ex ad 2 expssa licentia Platoy Item sta
 tnm q neq Canonici neq dia vagent noctuo tempore p plateas p sal
 lentes 2 si cōfite opteat ex legitima 2 iusta causa hoc faciant sine a
 tu 2 clamore sine cytolis sine tympanis 2 sine quolibz strepitu 2 chorea
 Et volum q cōfite facientes decem suspendant eoz p bendus per
 dnu mensem Item statum q quicunqz sacerdos ut dia bnficiat suus
 suspēn seu excoatois p anū 2 diem sustinuerit indurato aō bnficijs
 suis puent p locoz ordinand 2 al qd hoc nichilomin canoice punit
 Item statum q ut dia ubiq 2 maxime in dno officio decere 2 dis
 crete se habeant ut tales se in moribz iura comisatois ubiq 2 fide pccata
 tibi eoz corpis compātois leōnd 2 orōnd assiduitate 2 quibusqz honestatibz
 se exhibeant ut becondia q ead laus ē indita in ipis etet p apue cō
 mendeo Nullus horas canoicas 2 horas dne nre quali die die pē
 mictat distinate 2 distrete 2 maxime qui est in sacz ordinibz ut bnficio
 constitutus Item nullus dicat missam n dnam in die 2 papue in die
 nisi in casibz a nre pmiss ut hoc faciat nēitate immente utpote mis
 sam p dēfinitis Nec celebrato fiat sine pao al scolai qui rēde vale
 ut celebranti Nec mulier pmittat ad altare aliquē ministrat Item p
 apostotas distantes bagos 2 ignotos eticos de quibz an sacerdotē sine nō
 imēto dubitat Statum q ut nullus bnficiat seu rēz etie ut altari ta
 cite ut expsse aliqū admittat in poad ut ad celebranda missam al ad
 ministrat sacramenta ut aliqū sacerdotale officiu excoandū n notū sit
 de ordinibz moribz comisatois ut alijs comendat Et si omno extitue
 ut pgnus fuit p nos ut genrem dices nre seu loca archidiaconid
 ad examinatōe debita applicat 2 admittat ad hmod officia excoandū
 Et si quis rēz etie ut altari ut capelle aliqū cont hoc admittat
 suspēn ut excoatois sinam in ipm in hoc casu firmi in hns p pē me
 rit p pē So saluo q pgnantes 2 honeste p pōne qui nō p questu s pē
 tatis 2 deuocōis mētu missam dice volentes admittat poterit si requirit
Imonacoēs statutoz dñi Comrad de cohitatoibz mulieris et cō
culmaris. Ex consilio bone memorie dñi Comrad Arēp m pdecessor
 monuand Statum q ut sacerdotē manifesta cohitatoēs concubinas a se
 de dñibz 2 de proctine suis infra decem dies post publicatōm pncip oio
 remoueant 2 repellant Alioqn quā p pē hoc in eos firmi in hns p pē ex
 coatois sinam se nomine mēfure mulieris aut si post decem ipos dies rep
 te finit pmanē in proctine hmod sacerdotē p decanos pāncat ipoz
 dcoz excoent 2 excoate pubce pncient Imoato sup remocōe auxilio s
 culai Inhibem etia ne sacerdotē filios aut filias aut concubinas do
 tent ut sitent de primomo ut descendente a primomo crucifixi aut ta
 lud impens aut ead expans audeant mēsse
De statu claustra
lium 2 religiosorum. Statum q ut nullus monachus aut monialis clau
 strū suū exeat p aut villas epida a al discurrēdo aut in villa mōf
 cio aduente comedē nisi ex ca rōnabili 2 bngence 2 id tūc fiat ad sui

placitū ut placet licentia p̄ali Quam licentiā uolunt ut placitū ut placitū
nō det nisi cū examinata q̄ sit euidens 2 nō possit sine scandalo dene-
gai Item in oratorio refectorio dormitorio p̄ monachos semp̄ silentiū ob-
seruetur In claustris uō illis horis seruent silentiū quas obsequantia p̄
capitū regulari In refectorio om̄s comedant s̄ nō carnes nec er̄t nisi
infirmaria Una sit om̄ibz capina 2 com̄is abz nisi de licentiā abbis
ut port 2 ex causa Spales cameras 2 conestabiles ibidem districti m̄p̄
benne Om̄s in cōi dormitorio dormiant nisi debiles sunt ut infirm̄
Quinti offm̄ sedm̄ regulam b̄a b̄uda 2 b̄a augustini 2 m̄statutes s̄oz
patrū celebrent Item sub pena excois late sine p̄cipm̄ ut oēs
religiosi 2 papue monales pep̄lim ut uelim̄ sedm̄ regulam ferant
obiciūz sunt constatuē Cappas marmatas cunicas phalae indumta
tabardus calcas ut caligas nō ferant nisi b̄a b̄uda ut b̄a augustini
regule congruentes quod p̄t̄ abusiūm qui h̄is temp̄ibz in talibz moleū
sub pena excois late sine p̄cipm̄ ab om̄ibz tam monachis q̄ monialibz
firmit̄ obseruaē Droptū nō habeant nec pecuniā nisi cū hoc p̄nt̄
tū rōe officii ut administracois sibi commissi p̄ abben Item officia uel
administracoēs h̄ices contractus nō meant locacoēs emp̄ces vendicoēs
al alienacoēs quazcuq̄ rez mobilis ut immobilis nō faciant mutua
al aione nō recipiant a quocūq̄ p̄t̄ factū 2 consp̄m̄ abbe 2 com̄ent̄
Et si cont̄ fecerit sciāt̄ conuētū h̄mod̄ nō tene 2 firmam excois in p̄os
in hoc casu lacam in h̄is sept̄ m̄cisse Et hoc eadem extendi uolunt̄ ad
platos 2 canonicos regulares ut p̄monstratenses 2 quoslibz religiofos
Item abbatibz 2 p̄onibz districte papm̄ ut om̄ia 2 singla que ad ordien
2 regulam p̄tinent faciāt̄ ab om̄ibz 2 singlis inuolabiliter obseruaē ad
ap̄one p̄one que in regula continet̄ Rebelles uō 2 incorrigibiles ad nos
referentes ut er̄z rebellio p̄ nos composat̄ Item statum̄ ut sedm̄
statuta consilii ḡualis s̄m̄ Innocenti p̄p̄e t̄m̄ Abbat̄es p̄ores p̄p̄os in
ḡri ordino sancti Benedi m̄e Cūct̄ 2 dioc̄ de temio in temio cap̄m̄
obseruetur Cū conalij tenorem uolunt̄ ut singli h̄eant ut sciāt̄ q̄s
h̄mod̄ cap̄m̄ feruat̄ teneant̄ Et q̄ h̄mod̄ statuta negligēt̄ 2 obser-
uata h̄is d̄no Conradus p̄decessor̄ in andeū hoc mandauit nō pena
adiciūz 2 nō p̄uantes excois in h̄is sept̄is . **Qual̄ et̄ et**
maxime sacerdotes papulum ut plebem regentes in administracoē
septem sacramentoz se h̄re debeant 2 p̄mo de baptismo
Statum̄ ut baptisimus celebret̄ cū districtē ubiq̄ in quibz salus
p̄ndet baptizati ut ille qui baptizat mergat baptizandū in aq̄
maḡil addendo ut subtrahendo ut mutando dicat hoc uerbu p̄tre ut
Iohannes Ego baptizo te in noīe p̄ris 2 filij 2 sp̄us s̄c̄i amen Item si
uō ad quem infans sit in n̄tate residus ē q̄tocius mergat̄ de p̄
quid baptizans seruat̄ 2 si m̄bent̄ eam seruatam 2 rite baptizati
p̄uez faciat ei que post baptismū fieri consueuer̄t Si cognouit ip̄m
nō baptizandū ut dubitauit baptizat̄ p̄uez sub hac forma De. ut Jo.
Si es baptizatus tūc ego te nō baptizo Si si tu non es baptizatus tūc
ego te baptizo in noīe p̄ris 2 filij 2 sp̄us sancti amen Item si timor

xiii

De morte infantis antequam nascatur et caput nascentis apparet in similitudine
 affuit super caput nascentis dicens Ego te baptizo in nomine patris et filii et spiritus sancti
 et si sit mortuus in fine sepeliat corpus eius in similitudine Si autem fuerit
 vivus ad ortum et de forma subiciat et novo baptizet sub hac forma **De**
ut Jo. Ego te non baptizo si es baptizatus Si tu non es baptizatus tunc ego
 baptizo te in nomine patris et filii et spiritus sancti **Item** mulier in partu mortuae mul-
 tatiens negens vitam parit nec sepultura ecclesiastica Et si etiam sit
 in multo pregnantis moriatur teneat os eius apertum et ad magna cau-
 tela uterius eius aperiat et si infans vivus fuerit educat et baptizetur
Si autem inuentus fuerit mortuus ipse pro eo committit tumuletur Et
 iste modus et forma frequenter prochiame imprimat ut sciant quos se in
 talibus debent habere **Item** duo aut tres tantum admittantur ad levandum
 puerum de baptismo qui infra gradum genarum pueri non sunt iuncti nisi
 in necessitate **In pascha** et pentecostes et etiam septuagesima si apus fuerit fons
 baptismi renouetur et amota veteri aqua ipse fons lauetur et bene mundetur
Et nova aqua imposita benedicatur et cristetur **Item** fons sub capitulo
 et sub serra firmetur et firmetur conservetur pro psalms et cruciat quas
 et que sub pena excommunicationis late sine firmis inhibemur **Item** esna o-
 leum sacrum et oleum infirmorum in ampullis metallinis per tres oculos de
 signatur custodiantur et sub clavis **Si autem** oleum esnatum vel oleo sacro appo-
 nitur apertum hoc fiat caute ad quod apponitur cum esmate et oleo sancto
 diligenter miscetur.

De sacramento confirmationis

Monentur presbiteri penitus baptizatores nondum confirmatores ut eos
 ad episcopum qui solus potest confirmare ducant septuagesimo aut minoribus etiam
 et ad condecantur capilli maxime contra frontes diligenter et habeant ban-
 dellos de panno lino spisso sine sartura et sine nodo latitudinis aut
 digitorum et longitudinis competentis albos et bene mundos **Exceptis** aut
 presbiteri et inter offerant pueros illi qui eorum notitiam habent et melius nonent
 quod non sint neque firmi confirmati **Et etiam** die post confirmationem ad
 ducant eos ad ecclesiam ut presbiteri frontes eorum lauet et comburet bandel-
 los et cineres bandellorum et aqua locum in sacram piscinam sine lauto
 videlicet reponantur **Confirmandi** si fuerint decem annorum aut ultra prius suis
 sacerdotibus confiteantur quod confirmati sunt **Parentes** vero confirmatores ad
 et ipsi confirmati sibi sepe ad memoriam revocent quoniam et a quo et ubi
 fuerint confirmati **Nullus** etiam ad primam tonsuram accedat nisi
 fuerit confirmatus.

De sacramento extreme unctionis

Quum reverentia et aqua benedicta et cruce precedentiibus sacris deferunt oleum
 sanctum ad infirmos et diligenter septem psalmos letaniam et alias voces
 ad hoc institutas legat **Et** cum imbuatur infirmus proferat ista verba per
 istam unctionem et **Et** imbuatur revertens ad distinctionem verborum et nihil pro
 imbuendo exigat **Et** si quid dicitur fuerit gratias accipiat **Laudabilem** et
 consuetudinem in talibus presbiteri obsequii **Monentur** presbiteri populum
 ut infirmi christi annos et super hiis ad apus fuerit imbuatur nec
 propter pauperem nec defuncti candelarum vel indumentorum linearum que in ho-

facimento solent ad reuerentiam exhiberi a sacerdote nisi a quous alio immittio
Sunt autem sufficit omni una candela et quod infirmi in brachia membra singul
laute et diligenter extingantur cum stappa et per excessionem in igne comburatur

Precipimus ut omnes sacerdotes **De sacramento eucharistiae**
in vestibus mundis sacerdotalibus et biberis reuertentur mundo et contrito
corde et confessi si comode fieri potest accedant ad missam celebrandam
Item statim sub pena excommunicationis ne aliquis sacerdos missam celebret
uideat nisi prius dixit matutinas et primam de die Item precipimus ne a
liquis sine calcamentis vel caligae ad altare per celebrandam missam accedat au
deat Item diligenter caueant sacerdotes ne ad consuetudinem in mortali peccato
stulti accedant ad missam celebrandam quod si talis manducantur corpus
et biberint eius sanguinem iudicium tunc dampnationis sibi manducant
et biberunt Item missale semper inuoluatur camisia vel panno lineo et nu
do et apponatur quid manucorru quo plura naves et faciem detegant ne con
tingat sacra uestimenta maculari que munda et integra precipimus custodiri
Item loca circa altaria ab araneis telis et puluibus et ceteris immunditiis
sepius emundantur Item precipimus ut sursum super altare pannus lineus
albus ad altitudinem et longitudinem altaris extendatur ut protegat et defen
dat altare ab omnibus immunditiis et puluibus descendentiis Item coram
altari a lateribus ubi dependantur nec in aliquo tempore sacrificii retro
hantur Item precipimus ut calix sit integre cum firmo pede non acubans
et sacerdos sine cetero in altari celebrare aliquate modo presumat Item am
pulle vini et aquae integre et munde meus et cetera obseruentur et in aliquo sig
no notabili distinguantur ut vinum ab alio cognosci possit et vinum in am
pulis ad minus de cetero in cetero diem reuertatur Item sacerdos sit dilige
nter in electione hostie consecrande ut sit integra solida non nimis detrita et
in appositione vini et aquae discernat sacerdos utentem reuertentem et distinate legit
et dicat in canone que sunt dicenda et expediat se quod tunc potest pro
cedere astantium et alia que occurrere possunt et faciat signa sua distinate
et reuertentem Item nullus sacerdos leuet hostiam ad ostendendum populo
nisi postquam dixit haec uerba hoc est enim corpus meum Campana tibus utibus
ex una parte ut populus qui audiuit vel fideles ubique sunt uerent
et adirent Item si sacerdos ad benedictionem sanguinis vel etiam
ad preceptum et nihil in calice inueniat inueniat ut afferat ei vinum
et aqua quibus apponit dicat uerba canonis ab illo loco Simili modo post
quam conuad est usque finem et faciat signa que fieri solent super sanguinem
Illa autem que facta sunt super eucharistiam non reuertentur sed consistat consueto
modo Ille autem pro cuius negligentia euenit tibus diebus in pane et aqua re
uertentem et vinum proferat dicat **De penitentia qui neglexit con
secrare sanguinem** Item si pro casum morte gaudio ut passio
aliquo aliquid inapnati et subitaneum contingat quod sacerdos inceptum
mysterium explorare non ualeat licet sit alius sacerdos exequi et profice
consecrationem incepta quod ibidem inapnati ubi aliter desinat nisi incepta
collet et nodum placet ut inceptum ubi facimenti necessitas placet **Procedat**

xiii

casus si contingat tunc em a capite illam collectam ut faciemia uba rema
 piat 2 sic salua sue frangit 2 faco missis ne intrupca 2 incompleta re
 maneant consolat **¶** Si aut dubitet an hostia a primo sacerdote casum
 passu consecrata fuit substitutus sacerdos noua offerat oblationem 2 solio
 more consecrat 2 pmissam pmam hostiam sumat 2 idem de calice faciat
 de eo quod in calice reperit **¶** Item papam sub pena excoationis qua ferit
 in huc scito ne aliquis sacerdos bis in die missam celebret n in cau vigore
 2 magne uacat 2 in quibz mo pmitit 2 aut in pma missa p pceptoz
 sanguis no ucat ablucoe omi 2 aque 2 referuet in tuto 2 honesto loco
 ut eam accipiat in scia missa ut det honeste pone iemue quid nouit
 ad hoc ee piam **¶** Item si quid de sanguine ut si corpus em cecidit sup
 mappam altaris illa ps abradit 2 comburat 2 cinis in sacro loco repo
 natu ut in piscinam piciat **¶** Et si ps corporalis membra fuit sang
 ne ter diligenter abluat 2 aqua ablucoe a plio ul alia psona reliq
 opa iemua sumat 2 post eit de do panno sicut pue **¶** Item si sanguis
 sup bestiam cecidit illa ps ab radit 2 comburat 2 cinis in sacrum lo
 cam reponat **¶** Si sup lignu ul lapidem ul crum solidam sangu cecidit
 illa ps si comode fieri pt a sacerdote abluat 2 pmodu radit 2 illa
 rasura in sacro locum ul piscinam ponatur **¶** Item si in sanguine musca
 ul vermis aranea uel aliquid abhominabile cecidit q dix sine hominu et
 piculo corpis sumi possit caute erthatur 2 sup patenam ul calicem a
 lid abluat cid omo 2 post sanguine pmpcoem 2 ablucoe illa loco in
 piscina mitat 2 bestia ul vermis sup patenam comburat 2 cinis in
 piscinam siue lauacry mittat **¶** Item statuit ut pxis in qua corpus
 diu rferuat ul ad infirmos deferat sit aurea argentea eburnea ul
 ad m cuprea bene clmata 2 semp panno lincus 2 nudus infra pin
 dem ponat sup quem corp diu in pyride collocet **¶** Item papam ut
 ad aliquis infirmis co **¶** nnuicare uoluit q sacerdos si comode fieri pt
 pus em bisitet sine **¶** corpe diu 2 dilige confessionem infir
 mi audiat 2 post ad **¶** eciam redeat ad conuicandu infirmu
 corpus diu allatur **¶** 2 aut sacerdos dicendo septem ps 2 si dia fuit
 longoz addit lecturam 2 alias oroes **¶** Incedit aut sacerdos ad omicid
 infirmu ad campanula 2 lucna ul candelu pcedente 2 fideles qui pro
 deuocione occurre uolunt expectantes ante hostiu infirmu donec co
 nnuicata fuit redeant ad eciam post sacerdotem 2 orent **¶** Quilibz ead scil
 qui deuote fecit hanc pcessionem decem dies indulgentie p emdo 2 reditu
 hant **¶** Cu aut sacerdos hanc corpus diu 2 de nocte portauit mulieres
 ipm aliquatenus no sanant **¶** Qui ead hanc pcessionem turbauit uel
 mino reudit in ea se habuit p censuram eccliam compescat **¶** Item
 papam q sacerdos venabilis 2 sublimis supposita decora copaculo supra
 lio in quo corpus diu deferat ad infirmu **¶** Si infirmu froy
 ter ex leui ad donnu facit ut piciat nullate ei corpus diu confit
 si credit 2 suffiat q spualis accipit **¶** Item papam q quibz sacerdos an
 q coitet infirmu interroget eum si credit q sub illa forma 2 ps panno

fit corpus p̄ natū & d̄ngine passim in cruce & c̄ia die suscitāt q̄ p̄
infirmis confessus fuit ubi at euidens signo cōmūz cū sac̄dos p̄ alia
ad non obspat. **I**tem si cōcatus euomit p̄ces diligēt & cruce que
ip̄ia possunt colligant & cōtēto ad b̄mo ab aliquo fidelī sumantur.
Residua uō bonitā comburāt & ponat̄ in terra uir̄ altare at̄ allibi ubi
cōmode fieri p̄t. **G**emma flectent pectora t̄ndant̄ inclināto capite ut
tas manibz & leuatis reuert̄ adterent. **E**quicantes uō nō dedignent̄
descendē de equis suis ad adorandū eū qui pro eis descendit de celo.

Item p̄cipim̄ ut eucharistia seruata p̄ infirmis sum̄tis quibem re
nouet̄ & corpus v̄ sup̄ altare in honesto loco clausim ad clauē solliate
& diligēt̄ custodiat̄. **I**tem p̄cipim̄ ut sac̄dotes subditos suos docēt
et cum venint ad cōcandū in die pasche at̄ al̄ ieiunij & deuote cōfessi
attendant. **E**t auertant sac̄dotes ne alicui prochiānt̄ at̄ cōmū cōtēz
n̄ sit diator at̄ p̄cipim̄ at̄ nisi cōcandū licentiā sui p̄p̄i h̄at̄ sac̄dos
quā licentiā quibz uiator at̄ p̄cipim̄ p̄ces s̄z a p̄p̄o suo sac̄dote in suo
recessu q̄ si nō fecit p̄p̄e h̄oc cōmūno nō denegēt̄ s̄z p̄ negligentiā pe
na ei inuiguet̄. **I**tem nullus fidelis arceat̄ ut remouendū est a cō
muniōne n̄ publice exatus at̄ m̄dū ut aliquo notōio cōmūe notat̄.

Item p̄cipim̄ ut sumpta eucharistia sac̄dos h̄at̄ calicem p̄cipiū et
vino & aqua de quo sumant̄ cōcantes. **De confessiōe & penitentiā.**

Precipim̄ ut sac̄dotes prochiānt̄ cōcāz subditos suos frequēt̄
d̄moneant & i penitentiā inuigant̄ ut ad confessiōem sepe ven
iant & p̄us q̄ ueniant ad confessiōem diligēt̄ seruent̄ corda sua cō
fitei uolentes & p̄cipiū sua solliate remouent̄ & ad d̄los & d̄lctū supplicia ad
confiteandū accedunt quasi ad d̄i iudiciū. **S**ac̄dotes aut̄ ut d̄i iudiciū c̄ia
confessiōem audiendā & p̄cipiū inuigendā maximā adhibeant̄ ali
gentiā ut attente diligēt̄ assistunt̄ confiteandū. **I**tem ad audie
ndā confessiōem cōmūem & ap̄tū locū in ecc̄ia ut ab omibz uidi posse sibi
eligant̄ sac̄dotes. **I**n locis aut̄ obscuris & tenebrosis confessiōem
non audiant nec ex̄t̄ ecc̄iam n̄ in m̄ḡna uocitate at̄ infirmis
cōtēnt̄ facientes s̄mā ex̄t̄ ecc̄iam se nō uert̄ m̄suros. **I**tem
p̄cipim̄ q̄ sac̄dotes an̄ cōtēnt̄ solis ut p̄p̄i occasim solis nullat̄ ad confi
s̄dant̄ n̄ in magna uocitate & in loco illuato & aliquibz p̄cipiū. **I**tem
p̄cipim̄ sub pena ex̄t̄ ecc̄iam ut sac̄dotes in audiendis confessiōibz uul
tū h̄uilem h̄eant̄ & oculos ad terrā nec faciē respiciant̄ confiteant̄
& maxime mulier̄. **I**tem sac̄dotes monent̄ & docent̄ subditos suos ut
h̄uile corde cōtēnt̄ oculos ad terrā confixis confiteant̄ & mulier̄ cap
tis capiabz & collis submissa uoce pure & m̄c̄ḡt̄ p̄cipiū sua confiteant̄.
Item sac̄dotes mulier̄ que sola ē in ecc̄ia nullat̄ audiant̄ confiteant̄
s̄z in cōsp̄tū honeste sociat̄. **C**ōtēnt̄ facientes ip̄o f̄o s̄mā ex̄t̄ ecc̄iam
se nōm̄e m̄suros & in sup̄ t̄bz debz in pane & aqua ieiunent̄. **I**tem
p̄cipim̄ ut sac̄dotes iudiciū sup̄pellicionū at̄ cappa stola sup̄posita ad confi
s̄dant̄. **I**tem sub pena ex̄t̄ ecc̄iam p̄cipim̄ ne aliquis sac̄dos audiat̄ cōf.
mulier̄ ad qua peccauit nec ead̄ confidat̄ a s̄uores at̄ mediat̄ores
p̄cipiū sui s̄z m̄t̄at̄ eos at̄ eos ad honestos confessiōem. **I**tem p̄cipim̄

x6.

ut sacerdotes mansuete audiant confessionem 2 de consuetis peccatis singillatim
 2 diligenter interrogent 2 de circumstantiis peccatorum. **¶** De iniuriis autem
 notari non mquant si per communi ubi ex quibus confitens si reus 2
 peccata possit intelligere quid dicit 2 sic intelligens confiteatur. Si autem reus
 non fuerit de illo non temere. **¶** Item sacerdos diligenter instruat 2 moneat
 confitentes ut integritate 2 distinge mortalia peccata 2 constantius eorum quod
 peccata agunt 2 peccata per se facient confiteantur. Et sic ordi sit locus et
 peccata luxurie 2 concupiscentiae quod omnia notantur in hoc usu. Quis quid ubi
 ad quo quocumque cur quod quando. Venalia autem peccata sufficiunt sumari 2 gna
 de confiteatur. **¶** Item papam ut sacerdotes nobis ut illi cui iures nris in
 spiritualibus committimus materia peccata 2 iniquitatem pnie per eisdem referunt ut
 sunt homicidia / adulteria / incendia / occisio / peccata contra naturam / defloratio u
 gnu ad uolentiam / concubitus / simoniacus / compars / mactatio / ut alia
 religionis mulieris / incestus / mactatio / munitur in penes / ut in ecclesiasticis
 personis / foralegia / beneficia / punita manifesta / fidei 2 uocorum transgressio
 synonima / heresia / 2 apostasia / 2 magne blasphemie seriose fidei. **¶** In
 dubio autem sacerdotes semp consulunt nos ut iures nris in spiritualibus genere
 aut alios sapientes viros non pendendo ut reuelando confitentem. Et in
 gne quos consilio penitente absoluant aut ad alium mittant. **¶** Item au
 dita confessione sacerdos semp interroget confitentem si uelit abstinere ab omni
 mortali peccato 2 hoc ei consulat 2 modis quibus se cum inducat. Et si confiteatur
 dixit se nolle ut non posse abstinere non absoluat eum nec a primam nungat
 si moneat eum ut iuram faciat quodsi boni possit ut deus cor eius illustrat
 2 ad primam reducat. Consulat ei sacerdos etiam ut cum diligencia modis uiuere
 2 per que possit a peccato facilius abstinere. **¶** Sacerdotes in nungendo pnie
 discretem habeant ut pnie secundum magnitudinem 2 qualitatem peccati 2 possibilitatem
 confitentis peccatis nungant. **¶** Pro peccatis carnalibus nungant pnie cor
 pales sicut est ieiunium / pernitio / disciplina 2 similia. **¶** Pro spiritualibus et
 negligentibus nungant orationes elemosae 2 medicaciones peccatis suis conuenias.
¶ In assumptione rei alienae ut in dampno alteri illato per furum / rapinam /
 suram / fraudem / iniuriam / uexationem / falsam testificacionem / falsam
 monentiam 2 alios modos de quibus sacerdos diligenter inquirat. Et primo 2 per
 opue nungat restitucionem fieri eis quos peccato modo dampnificauerit ut le
 seruis si facultatem habuerint si in pnia non possint aliter eos non absoluat.
¶ Item papam sub pena excommunicationis quam in hinc scriptum in sacerdotibus firmum quod
 videtur ferre ne confessi cuiusvis religionis status ut condicio existant confi
 tentibus sibi nomine restitucionis per pnia nungant ut ecclesie capellanus ut cenobita
 construant aliter seu religiose personae cuiusvis religionis existant lega
 ta faciant si prius restitucionem ut peccatum fecerint illis ex quibus extorta
 sunt si inueniantur ut hereticis eisdem. Aliam ad arbitrium nris ut nris pe
 nitentiarii. Colomen in subsidium fabricae ecclesie nris peccata erigunt. **¶** Item
 sub pena peccati prohibemus sacerdotibus ne missas quas penitentibus muerit
 aliter celebrent sed ad alios mittant nec sacerdotes conueniam modo se fac
 ant de missis celebrandis ut mutuo sibi de proximis per celebrandis missis
 transmittant. **¶** Item diligenter in confessione caueat sacerdotes ut si confitentes

peccata aliquorum reuelantur et nomina eorum nuntiantur ad quibus peccauerunt se
crete teneant sicut peccati penitentibus et confitentibus. **I**tem sub pena excommunicationis
omnibus sacerdotibus inhibemus ne a confitentibus nomina eorum cum quibus peccauerunt
runt inquirant et circumstantias per quas possint nomina eorum sciri et si
fecerint ab officio confessionis iudicande et sacrorum mysteriorum ipso facto se non habent
esse suspenses. Et in principio confessionis sacerdos discrete inhibeat confite
ntibus nec peccata aliorum confiteantur et reuelentur et nomina eorum cum quibus peccata
uerunt ut deum et expmiant. **I**tem nullus sacerdos ex nostra ordinatione ut etiam ex
partem confessionis audeat reuelare uerbo ut signo qualiter ut praesertim dicens ego
scio te talem qualis es et si reuelauerit aliquo modo de hoc conuictus et ob id a se
omni ministerio degradari. Si tamen indigeat consilio illud ut deum et absque expresse
one prope caute rephat. **I**tem papam ut omnes sacerdotes proculatim eorum
frequenter et diligenter subditos suos uicibus seruis amoneat ut propter ad amicos
discretos uenerint omnia peccata sua nuntiare et ad missam semel in anno confite
antur prope sacerdotum proculatim et inuictam eis primam sacerdotum adimplet susci
piendo reuenerit ad missam in pascha eucharistie sacramentum nisi de consilio prope sacer
dotum ob aliquam causam rationabilem duxerit abstinerendum. Alioquin uiuentes ab i
gessu caritatis caritatis morientes parua carant sepultura. **S**i quis uero
prope sacerdotum proculatim ad missam semel in anno plene et integre confessus non
fuit papam et sacerdos in pascha ei sacramentum eucharistie minime amstret.
Item sacerdotes attendit qui proculatim eorum saltem semel in anno ad co
fessionem non uenerint et nomina eorum ad nos ut officialem in rem seu ordinaria
da refertur ut debite puniantur ne ab ipso sacerdotibus negligentia relaxamus
notam. **H**oc autem statutum frequenter in ecclesia papam publicam ne aliquis
ex ignorantia ecclesie uelamen excusationis assumat. Si quis tamen alieno
sacerdotum ut alicui religiosi iusti de causa uoluerit confiteatur licentiam primo pos
tulet et obtineat a prope sacerdotum. Ita tamen quod semel in anno ad missam ut deum
et plene et integre confiteatur. Sacerdos autem cautus et discretus sic ut more
prope modica suspensum dicit oleum et bini bulibus sauciat diligenter in quibus
prope circumstantias et peccata ex quibus prudenter intelligat quale debeat prope
prope consilium ad sanandum egrotum. **I**tem de ordinibus et qui ad or
Statum ut omnia ad aliquem **S**ines admitti debeant.
sacrum ordinem ordinandi remm diligentem an ordines ut ordinis sus
cepserim integritatis peccata sua confiteantur. ut mundi mente et corde gratiam
reperiant ampliorum. **I**tem papam sub pena excommunicationis et suspensionis ne a
quis ad sacrum ordinem proficiendum ut hactenus aliquoties usum est epla ut epla
lito et ordine suo reprobis recedat audeat prope officium missae epla sic explem.
Item omnes illi qui ordinem sacrum aliquem ut non prope ab alieno episcopo recepe
runt nostra super hoc speciali licentia non obtenta executionem ordinis sibi nouit me
tam. **I**tem de iurisdictione omnibus qui quidem uoluerit privilegio alicuius ordinis etiam
at quod nos ipse non defendimus prope privilegium etiam ut ordinis nisi prope quo pass
fuit iniuria consuetudinis ut licetum deculm etiam. **I**tem papam ne a
quis de iurisdictione prope ab alieno quibuscunque episcopo epla et hoc epla
ordinatus puniat in suo decanatu aliquoties celebrare nisi prope litteris nostris ostende
re possint a nobis super hoc licentiam ut dispensationem habuisse. **I**tem prope
sub pena excommunicationis et discrete inhibemus ne aliquis furture ad aliquem

267

ordinem accedi uideat. **¶** Et plures ordines bna die recipiat aliquis /
qui contra fecit / sciat se excoicm suscepi ordines no hite 2 irregulari
efficit si ministravit in ordine suscepto **¶** Item papam ne aliquis p sal
ad se faciat pmoneri. **¶ De mrimonijs 2 eius attinencie .**

Prohibeant frequent sacerdotes omibz subditis suis sub pena excoic
ne fidem sibi mutuo dent clandestine 2 occulto sup mrimonijs
concedendo ut etiam clam concedant mrimonijs s publice corp pbro
2 corp pluribz hoc faciant 2 si aliqui fidem dedint de concedendo ut coney
erint ipse quos excoimus denuncie excoia **¶** Item excoimus omes 2 sin
gulos qui clandestine nuptias miferunt u infra mensm nob ut offic
mo ut ordinaio loci hoc reuelantur **¶** Et sciant omes q aliqui hmoi clam
destinas nuptias celebrant ut talibz nuptias miferunt nec ut officialis
no seu archidiacono loca scire potm eie seuerissime puniem. **¶** Item
papam q omes sacerdotes singulis diebz ducas excoit omes illos ut illas
ut qui ut que cont mrimonijs conctat ut etia sup mrimonijs concedend
falsu testimoniu ferunt **¶** Item papam distrate offic mo ut ordinaio lo
cop qui p qe fuit mrimonijs q si tales mberit qui ut que ut dm e falsu
testimoniu culm cont mrimonijs iam contractu ut etia concedend eos
ut eas liget a ego manibz 2 carta in collo supra scalam in loco pubeo
poni faciat ut p hoc corp falsitas omibz mnotescat **¶** Et uolunt q scala
pmaneat ab hora pme usq ad horam desupz 2 si nite fuit in hmoi cau
uolunt mlocu brachii sculae quod si mnotatu fuit sub pena excoic
papam exhiberi **¶** Item excoimus omes 2 singulos illos ut illas qui fidem
dedint ut accipit aliquid pro impediment mrimonijs no reuelanda
aliqui pce pce qnd ut fauore impedimtu mrimonijs celauerint 2 ista ex
coic a sacerdotibz in ecclie recitent **¶** Item papam excoi sic
q illos ut illas q cont mrimonijs iam conctat ut 2 concedend pcale
gia mcanitacoes 2 maleficia facit ut fci pauant **¶** Item papam
ad aliquid mrimonijs fuit celebrand tibus diebz festiuis in ecclia post
euangelium a sacerdote in cuius pfectia concedend est mrimonijs publica p
sanctur q tales uolunt concthe mrimonijs si aliquis sit q facit legitimu
impedimtu in ecclie **¶** Illud pponat anteq mrimonijs conctat 2 sub pena ex
coic subdit suis papiant sacerdotes 2 ipsi sacerdotes simili de hmoi impe
mquirant **¶** Si aut appuerit plabilis coiectura cont mrimonijs concedend
contractu mdictae expisse donec nos ut officialis mo seu ordinaris loca quid
sup hoc fci debeat consulari. **¶** Item de sepulchris 2 emmuerijs .

Sciat q ut nullus excoitus 2 pubea mcaatq in emmuerijs no sepeliat
2 si fon fuit emmuerid illud donec ex emmulet mortuus maneat
miedm **¶** Item phibemus sub pena excoic late sine ne aliquis in
emmuerijs mcedo sepeliat 2 ne aliquis mescit. **¶** Iam aut quacq tali sepulch
mefunt excoicis smam qua sup hoc fermi q in hmoi sept mcanit . ipso
fco 2 excoi pubea nuacient **¶** Etia uo qui mefunt smam suspensione ab
officio quid in eos fermi ipso fco nouerint se mcaisse **¶** Item emmuerijs
citato 2 emmuerijs mnuolatas 2 mcontaminatas papam ab omibz ab fual.
¶ Venas uo cont uolatas ipaz emmuerijs mnuolatas 2 suam ma
dantes quas felix reuolatus pdecessor n. Engelbicus drepus in suis co

statuibus ordinant. **I**tem cruce clausa ut inimica teneantur ne a portis
ut aliis aialibus ossa mortuorum comedant. Et volumus quod in specialibus locis ossa
mortuorum fideliter reponantur. **I**tem ecclesias ut cruce a laicis quibuslibet
condicio ut status finit ad lesionem aliorum munitur ut in castellanis sub pe-
cunatione late sine firmis prohibemus ut a consecratione per locos ordinarios
excitati munitur. **De punitatione finens.** **I**tem statumus quod sub pe-
cunatione papam observari ut quocumque quis in loco religioso sepulchrum
elegit corpus primo punitur proculi ecclesie et missa et tunc deinde celebra-
ta missa deferatur in locum quo elegit sepulchrum. **I**tem **ecclesias**

Precipimus distate sub excitatione pena qua ferimus **no alienando**
in hunc septem in hunc mandata transmissas. **De punita decem** uel
pbn comenualium ut proclialium ecclesiarum aliqua de bonis ecclesiarum alie-
nent nra sup hoc spali licentia et capli nri non obtenta. Et si alie con-
tractu ut factum fuit contractu de nri no valere. **I**tem sub eadem pe-
papam ut pde pdone si stauerint aliqua ab eccia alienata illicitate ea
fideliter et diligenter repant. Et si forte ppe pponat potentia in quas
alienatio hmodi facta e' repete no ualeant. volumus hoc nobis ut officio nro
miciari ut sup hoc competere remediud pbeat. **I**tem excamius in hunc
septem omnes illos qui occupant et decem sine nro et eccie nre consensu et uo-
luntate ut celantur feodi redditus ut iura que ad nos et ad ecciam no-
stram solamen pertinent nisi infra mensem per publicacionem hmodi mandati
a pda nobis resignent et reuelent. **I**tem excamius omnes aduocatos ec-
clesiarum et alios quocumque noie consecant qui excitatione ut seruicia iudicia eccie
ut occasus p pome imponit. **I**tem excamius in hunc septem omnes illos
cuiuscumque sint dignitates status ut condicio qui eccie nre maioris ut aliorum
ecclesiarum nre diocesis hunc consim caputalem ipis eccie soluentes. Preterea ad
uocacione ut alia coloris excitatione ut caputibus oppunt ut molestent iur-
bona mobilia ut mobilia p mortem iporum inuadunt ut accipiunt uoluntate.

De malefactoribus confugientibus ad ecciam. Quia nonnulla ho-
micidia uiculatoris mēbrorum et alia maleficia peccantur que non ppe-
rent nisi perant ab eccie ad quos confugunt se tueri et impunitatem
eorum excessum obtine. Statumus quod confugientes hmodi ad ecciam ut emu-
tates ab inde sine spali nra licentia ut gentes uices nras nullatenus ex-
hant sed stricte custodiantur ibidem nec inde effugiant donec sem nobis l-
uices nras genti munitur ipis quod confugientibus nobis punitur. Et eo quod pe-
ccata sunt auctoritate nra excommunicato ad ueniam al ad penam dea ipso-
pnt qualitate facta exigit pcedat. Alia autem et singula omnia que a nre ut
a predecessores nris de consuetudinibus libitibus ecclesiarum et emunitati et de uo-
luntate eorum statuata synodali uanitione monamur et papam in uoluntate
biliter observari. **I**tem precipimus hmodi statuata in eccie a sacerdotibus fieri
aut publicari. **I**tem **de usurario manifestis**

Sunt usurarii manifesti quos nos excamius singulis diebus dicitur et
excitati per proclialium ecclesiarum sacerdotes publice munitur. Nec ad co-
munionem aliam admittantur nec oblationes eorum ut elemosinas quibus
receptat nec christianam sepulchrum si in hoc peccato decesserint reapiant.

xviii

sepulchrum **¶** Manifestos aut usufructos esse dicim⁹ & vocam⁹ qui per
 suam & confessionem factam in iure aut euidencia rei que facione celat
 no potest compdant⁹ **¶** Circa usufructos aut qui de recepto usufructu facti sunt
 saltem in ultima voluntate mandantur fornet⁹ consecratio dⁿⁱ q^o r^o n^o p^o
 decim⁹ que est talis. Quamq^{ue} usufructu manifesta de usufructu quas recepte
 facisset expressa quacitate ut indistincte in ultima voluntate mandauerint
 nihilomin⁹ tamen eis ecclesiastica sepulchra denegat⁹ Sicut ut de usufructu ipso
 fuit p^{ro}ut patet facultates eas plenarie sciam⁹ Et illis q^{ui}bus faciendi
 est restitucio si p^{ro}sto sint ipse ut alii qui eis possunt acquire ut eis ab feudis
 loca ordinatio ut successi genti ut r^o r^o p^{ro}chie in qua testator h^{ab}eat eam
 aliquib⁹ fidei dignis de ipa p^{ro}chia Quib⁹ quidem ordinatio d^{icitu}r ut r^o r^o
 cautionem eas nomine licet p^{ro}nt consecratio auite reape Ita quibus p^{ro}inde
 acq^{ui}rat⁹ ac p^{ro}nt publico de ipius ordinari mandato videt⁹ de resta
 tucio sic cautu⁹ **¶** Item si receptus usufructus sit quacitas manifesta illam p^{ro}
 in cautione p^{ro}nta exp^{re}ssim⁹ uolum⁹ Alioquin aliam recipientes cautionem h^{ab}erent
 arbitrio moderandam Ipse tamen sciens no^{ne} modum si u^{er}simil^{is} credit⁹ q^{ui}
 detur & si scius fecit ad satisfactio^{ne} residu⁹ teneatur **¶** Omnes aut re
 ligiosos & alios qui manifestos usufructos con^{tra} p^{ro}nt⁹ uoluntatis formam ad
 ecclesiasticam admittit⁹ ausi sunt sepulchra pone in lacrimen consilio con^{tra}
 usufructos p^{ro}mulgare statim⁹ subiac⁹ Nullus manifestos usufructos testa
 mentis in se aut eos ad confessionem audiat al admittat sine ipso ab sol
 uat nisi de usufructu satisfactio^{ne} ut de satisfactio^{ne} p^{ro}nt⁹ uoluntatis
 p^{ro}nt ut p^{ro}nt⁹ cautionem **¶** Item statim⁹ q^{ui} nullus o^{mn}iu⁹ aduocatus us
 rarius in usufructu causi p^{ro}nt⁹ p^{ro}nt⁹ nisi u^{er}imam⁹ faciat q^{ui} q^{ui} a^uo⁹ fauore
 al sine potest⁹ cam esse usufructum eam u^{er}imam⁹ no^{ne} fouebit nec p^{ro}nt⁹ aliq^{ui}
 ipa usufructo clam ut ap^{re} imp^{er}at⁹ **¶** De etas in etas ut ap^{re}st⁹
Statim⁹ ut nullus etas uel p^{ro}nt⁹ sine m^ora ut ar^{ch}idiaconoz licen⁹
 de in etas p^{ro}chiali uel capella uideat celebrat⁹ sine m^ora ut ar^{ch}idiaconoz
 al alioz ad quos hoc p^{ro}nt⁹ u^{er}imam⁹ & consensu quaciq^{ue} a p^{ro}nt⁹
 ut ab eis qui forte p^{ro}nt⁹ se fore contendit ad hoc licentia^{ne} ut p^{ro}nt⁹
 tane⁹ **¶** Et quaciq^{ue} etas al sacerdos con^{tra} fecit exco^{mn}icatio^{ne} suam quam
 p^{ro}nt⁹ hoc in ipm⁹ form⁹ in h^{ab}is se^{mn}is m^{er}it⁹ ipso fecit Et si in delicto p^{ro}nt⁹
 rando exco^{mn}icatio^{ne} sustenuit p^{ro}nt⁹ septem dies **¶** Erant tamq^{ue} irregular⁹ ad b^{en}eficiu⁹
 ecclesiasticu⁹ al d^{omi}noz celebratio^{ne} no^{ne} admittat⁹ n^{isi} p^{ro}nt⁹ cu⁹ m^{er}it⁹ p^{ro}nt⁹ dispensa
 co^{mn}is h^{ab}is a sede ap^{osto}lica ipm⁹ contingat reuocare **¶** Item p^{ro}hibemus sub pe
 n^{al}ta exco^{mn}icatio^{ne} late sine ne aliquis sacerdos secular⁹ ut regular⁹ p^{ro}chial⁹ aliquam
 teneat ut de cetero tene⁹ audeat ad qua no^{ne} sit legitime p^{ro}nt⁹ p^{ro}nt⁹ al
 p^{ro}nt⁹ ar^{ch}idiaconu⁹ loca ut p^{ro}nt⁹ alios p^{ro}nt⁹ ad hoc p^{ro}nt⁹ legitime iusticia⁹ **¶** Et
 p^{ro}nt⁹ p^{ro}nt⁹ ne aliquis b^{en}eficiu⁹ recipiat de manu laicoz q^{ui} uo^{ne} confecerit
 cu⁹ amissione benefici⁹ p^{ro}nt⁹ subiac⁹at sui g^{ra}du⁹ **¶** Omnes tamen laicoz
 ad b^{en}eficia no^{ne} reph^{er}imus in quib⁹ uis obtinet p^{ro}nt⁹ **¶** Et p^{ro}hibem⁹
 ne aliquis sacerdos b^{en}eficiu⁹ h^{ab}is cu⁹ cura ut sine cura de quo ual⁹ comode
 sustentat⁹ eo b^{en}eficio dimisso ad aliena etiam tamq^{ue} d^{omi}noz m^{er}it⁹

audat se cūffere **Contra** facientes p ar diacones locoz 2 alios put ad eos
penet volum? p censuram ecclasticam ab ipis vicariis si nite fuit amou

Precipim? distite sub pena excois **De excois mandatorum**
late sine in hno spno q decam. **mo? 2 cur? me? Solomien**
apiam? 2 factores prochnalū eccliaz ut vicez eoz genitez 2 omē
alij cuiusq? sint conditioe at status mandata cur? me? 2 ar diacones
nozoz put eis subsint fidelit? 2 omnia exequant? Et si timent? p ma
la aliquod p adu?ariū at secularem iusticiā ut quecuq? aliu? debeat inf
ri? p?itaco? mandatorū caute ipm? expediant 2 p?modū mandata curie
me? adimplere paueat? **Item** papim? sub pena excois late sine in
hno spno omibz 2 singlis sacerdotibz prochnalibz ut eoz vicez genibz q
singulis diebz omnia ardens candelis 2 campanis pulsatis pube at
sollemnit? excent omē illos qui perturbant mram iusticiam 2 cur? me?
Solomien 2 iusticiam ar diaconoz nozoz Et qui impediūt qm? nos iusticiā
mā beatam libere 2 quiete Et exponant pbū singli in suis ecclis pro
chianis suis in quibz 2 qualibz intelligat? imp?es hmod? p?mbū videlicet me?
dicendo phibendo inhiberi faciendo at statuendo ne aliqui in cur? mra cum
sua psequant? **Item** arrestando capiendo at capi faciendo p iusticiā se
cularem latentes mandatorū cur? me? ut illos qui in cur? mra adu?arios
cōmittit in vis seculare at verbandū at verbari faciendo ut committit vel
lras cur? me? rapiendo at latendo at etiam alia faciendo p que p?cessus
negocij ualeat retardari **Contra** facien quos in hno spno excoimus 2
excois p p?bros locoz ubi pmissa p?ccata dimissit? excois notatim 2 p
in eoz ecclis m?icent? Et si ad excois in ipa excoisone p septem dies manserit
ipm? locū 2 eccliam quem 2 quā in hno spno ecclasticā m?des supponim?
ipe locū 2 eccliam dem?icent? ab eisdem locoz p?bros m?des subiant? **Item** sub
pena excois late sine papim? ut eccliaz redies at eoz vicez genitez
sigilla p?a h?ces 2 paueat? infra mensem unū ab hac die numerandi
2 q? nichil recipiat nec exigant? a litigantibz mandatorū cur? me? locoz
p excois mandatorū hmod? facienda. **Item de testamentis**

Quia excois testamētoz nōm?quā intelligunt nōm?q? maliciose
in bonis defunctoz usant? ad hoc 2 similia debeant diligentiā qd e
mudari seu emendari **Precipim?** ut cor? duobz in singulis ar diaconatibz
a nob? deputandis ei excois testamētoz singloz ar diaconatū i? mo? 2 baloe
defuncti bonoz de excois ab epis reddant debitam rōnem Et concedim?
ipis qui a nobis sup hoc erūt deputati p?ccatū docandi cor? se excois p?ccatū
2 eoz cōmittatū si denire noluerint p censurā ecclasticā puniendi 2 exige
di ab eis debitam rōnem 2 computatōem Si quid aut? fraudis 2 negligentiē
p?cepint ad nos referre paueat? **Inapim? tituli 2 stacua ecclie**
colomen a bone memorie domno elicholō archieps colomen

De hno qui sūt admittendi quanta ecclie **Item** q? om?quis psonalis 2 q?
deat 2 p?moueat? **Item** ne burgi 2 distansioes ad regimē admittant? **Item**
ut nullus p?bros dignitates obtineat? **Item** de testamēt? eccliaz 2 laicoz
Item de manifestis h?urariis **Item** de questionariis 2 goliardis sicut
Item ne m?des ecclie apiant? nisi de consensu ep? **Item** de campanarū

xxij

Item elemosine fabrice decimeant. **Et** magri curas computent his
 in anno p[ro]p[ri]is. **De** falsariis monetariis. **De** respectu 2 eor[um] dignitatib[us]
De his qui totas appendunt ianuis ut portis. **De** concensuabilib[us].
De decan[is] capitul[is] nomina non residentiu assignent. **De** his qui sunt
 admittendi quanta etate.

Item factis canonib[us] sit institutio ne aliquis ad regimen prochiialis eccl[esi]e
 assumat nisi qui iam vicefimu[m] quatuor annis eccl[esi]e sue contingerit
 2 facta 2 morib[us] commendandis existat. Plures tamen huiusmodi salub[er]
 statuta inuenim[us] in scripturis volum[us] igitur p[ro]p[ri]is anaz p[ro]p[ri]e in h[ab]it[us]
 om[n]ib[us] archidiaconib[us] 2 aliis qui de consuetudine inuestire h[ab]ent d[omi]noscant. **De**
 demerito aliquem p[ro]p[ri]e ut aliu[m] qui vicefimu[m] quatuor etate sue anni non
 attingit sibi p[ro]p[ri]etatem inuestiat de h[uius]modi prochiabilib[us] eccl[esi]is ut admittat
 teneat facientes non solum ab inassu suspendim[us] in h[uius]modi scriptis deo eccl[esi]a
 ip[s]am inuestiatu[m] decemim[us] non tenere. **Et** q[ui] om[n]isq[ue] p[ro]p[ri]alis
 residat 2 promoueat[ur].

Item scdm[us] in eis quib[us] qui ad curam anaz assumit regendam ut g[er]it sibi
 sedia diligencius curam gere possit. In prochiali eccl[esi]a cui[us] r[ati]o extitit
 residat p[ro]p[ri]alis 2 ad eam p[ro]mou[er]i teneatur. Aliquam eccl[esi]a nulla m[od]o
 p[ro]missa ip[s]a eccl[esi]a sit p[ro]p[ri]alis vobis decano xam[er]icis committim[us] 2 mandat
 quate[m] nulla eccl[esi]a qui in v[est]ris decanatis h[uius]modi eccl[esi]as u[er]o p[ro]p[ri]e annis
 occupant 2 nota pastoz no[n] residentiu p[ro]p[ri]alis in scriptis nobis infra m[en]sem
 post p[ro]p[ri]etatem d[omi]ni tradat ut h[uius]modi negligenciam ad defectu[m] de placito n[ost]ro
 consilio referent. Aliquam in hoc singu[m]m eccl[esi]am scdm[us] in h[uius]modi scriptis 2 ad
 ip[s]am in qualib[us] synodo volum[us] obseruari in forma supradicta. **Item** ne

Item q[ui] intellectum q[ui] aliqui eccl[esi]a u[er]o p[ro]p[ri]e. **Bagi 2** curatores ad regimen ad
 apostate distantes 2 bag[us] de aliis p[ro]uincis 2 dio[ces] ad dio[ces] mittantur
 curam solomen demerito regim[us] 2 officiam eccl[esi]as sibi assumunt qui ab
 aliis dio[ces] cano[n]ic[is] irregularib[us] 2 indignis p[ro]p[ri]e culpis 2 excessib[us] sunt remoti
 statim q[ui] nullus demerito alienus p[ro]p[ri]e ad regimen 2 ad curam anaz loco
 coadiutoris ut vicarij aut scdm[us] p[ro]p[ri]e pastores eccl[esi]as ut capellans aut altariu[m]
 rector[um] assumat absq[ue] h[uius] testimonialib[us] p[ro]p[ri]e ep[iscop]i p[ro]p[ri]e talem rite scdm[us]
 diu[er]s[is] eccl[esi]e ordinatam 2 executione sui officij h[uius]modi. Ita q[ui] p[ro]p[ri]e decanos xp[ist]ia
 nitate in quoz decanatis assumi desiderunt examinat[ur] aut dem[er]it ad
 mittant tales ad in h[uius]modi inuenta sunt q[ui] na ut dem[er]it est pastores ut
 capellarij 2 altariu[m] rector[um] n[ost]re dio[ces] qui in h[uius]modi scriptis aliquem d[omi]n[u]m ut
 notu[m] dicentem se p[ro]p[ri]e assumpsit eccl[esi]am suam nisi infra sex dies tale
 amone se eccl[esi]e ip[s]o scdm[us] no[n] in scriptis 2 al[iter] p[ro]p[ri]e culpe cano[n]ice punient[ur].

Item ad falsariis. **De** nullus plures dignitates obtineat.
 D[omi]n[u]s Bonifacius v[er]o p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ponat[ur] in eccl[esi]a statuit ne aliquis demerito
 in vna p[ro]p[ri]e dignitate p[ro]p[ri]e sue amstrucom ut offm p[ro]p[ri]e
 quocunq[ue] no[n]e censent ad p[ro]p[ri]e in scriptis absq[ue] dispensaco[n]e sedis ap[osto]lice in
 eadem eccl[esi]a obtine ut iam obtenta tunc ualeat. Et si a quoz secus p[ro]p[ri]e
 fuit illud irritu[m] sit om[n]ino. **Item** q[ui] nonnulli in obseruaco[n]e h[uius]modi statuta
 se exhibent negligentes ip[s]os negligenciam supplere cupientes. Mandam[us] q[ui]
 uobis om[n]is ad quos talis collatio seu ordinaco[n]e p[ro]p[ri]e d[omi]noscit ne dem[er]it
 ceptis talia faciant 2 contempnent. Et ea p[ro]p[ri]e infra tempus legitimum.

habilibz confectis illorum nos eadem confectimus. **¶ De testamentis**
Precipimus ut sacerdotes suis subditis demittant **¶ De laicorum**
q' omis quibz hoc a iure inhibicum no est libam testama facied
hanc facultatem Et etia maxime bona mobilia z que p etiam
sunt adepti sine p modu testamti sine al no tntent ad filios nep
tes aut alios suos consanguineos s' relinquant ea etia a qua sut p'fca
Et inuictu elemosine pnt locis z religiosis z illis qui ipis seruerit
sue consanguine sine sine alij aliqua nro serua mta de mobilibz
die possunt **¶ De aliis uo bonis que ex hereditate arripas al d'ctina**
al al no ex bonis ecclesiasticis ad clericos puenit etia possit dispone pro
urbico suo **¶ Examinis z excois demittimus** omis clericos qui mobilia
etia filio suo nepotibz al consanguineis suis seu aliis conferit al t
ipoz conferant z ab etia alienant p' uoluntate z sine consensu mo
¶ Precipimus z monemus ut laici in p'naa sui sacerdotis testamenta sua
faciant n' impusa n'caas emerferit Item omibz sacerdotibz papam q'
h'cent omnes clericos z laicos testamta sua face z non deferant usq' ad
angustia mort' Et ea faciant cu adhuc compotes sint z sane ment' et
corpis z in testamta faciendis consulant sacerdotes suis subditos q' d'cti
rent sua debita z foresta z q' ea pmo restituant z restitui faciant z
p'p'iant de bonis suis z q' postmodu legent aliqua fabrice etia Colon
z sue p'ochiali etia z etia religiosis z p'nt locis z paup'ibz z al sedm ar
bit' testamta **¶ Si qui uo fabrice etia Colomen sal' p' ar p'ochiali**
etia aliquid legant in suo testamto eisdem x'p' dieb' de munita sibi
penit'ia relaxamus **¶ Et fiant** testamta p'ochianoz pub'ce z corp'
d'ctas b'ris z ai alijs etia sancta petri legant hoc p'br' significet in
Colonia p'aus fabrice inuictu corp' qui p'ete fabrice legata fecerit infra
mens' Suspendimus z suspendos demittimus omis p'chos qui celant le
gata fabrice etia p'ete n' ea p'curato demittent infra duos menses a
cepe s'ona **¶ Examinis** omis laicos qui celant p'eta legata **¶ Om**
aut in aliquibz nris locis nre dioec' consuetud' moleuit que d'ctis p'och'
comprela ad se contra r'oi z cono' nra canonica z civilia b'itibz q' uis
ces z scabim z consiliarij quorundam opidaz d'ct' z statuut z iudicant z
faciunt obseruari z p' co' suetudines tenet q' nullu testamtu donaco
al legatu tenant vno b'itibz quod ut que a d'ctib' n'abz in loc' in p'och'
d'ct' al al p'one fut sem ut fut z etia quod ut que fut ab aliquo p'
appellacoem p'petat in p'ia loca ut al p'onas retento a donaco' seu testa
mentoe usufructu n' ab al eodm usufructus cu p'petate tntentur **¶ Vos**
hinc manifesto erroe obuare uolentes consuetudines p'etas seu statuta
reprobata seu reprobata reprobamus Statuentes q' quibz tam firmo q' infirmo
q' libam a iure testamta habet f'conem z compos' ment' excois libe possit
cond' testamtu z donat' z legat' tam p'petates q' usufructus z sedm eius
uoluntatem p'cedat omnia Tu ultime uoluntat' liber' debeat ee salus z
libm ee debeat quod uerz reddet arbitrium **¶ Precipimus** districtius q'
si in alijs p'ochia aliqui iudices scabim consiliarij sedm d'ctas consuecu
dines seu statuta reprobata seu reprobata iudicauerit z fecerit obseruari

denunciant officio nro & ipse officio contra predictos cum scabmos & pccm instance
 ad hoc notiam procedat. **T**erz qd excoatores seu manifestos testamtorum no
 nunq in executionibz testamtorum pccam fauentes & pcedentes bona ad ex
 ecutionem testamenta penencia clam suscipunt celant & pmodu ad rom fac
 executionis face debent negant se hie bona quia receperunt furtu & rapi
 nam committentes & solum uoluntatem defuncti nre excoatores. **N**os
 malicio calum obnuare uolentes. **S**ciemus & ordinamus qd nullus excoatores
 seu manifestos bona testamtorum ad executionem penencia nuadit recipiat uel
 de eisdem se aliquatenus nentiat nisi fco suo inuentario id est quedam p
 tura in qua continebitur que & qualia bona testator reliquerit ad excoatores
 pccam penencia que ipse excoator seu manifestos recipiet & leuabit.
Et debita pccata & legata ipsius testamtorum restituens adimplebit. **E**t il
 lud inuentarium fiet p pccos brios videlicet pbrim & scabmos duos ut synoda
 do non suspectos & sigillabitur cum sigillo pbrim ut autentice ppcne unde ex
 coatores pccant a testatore si potit fieri qd ipos de bonis suis certis & de
 debitis suis nam in hoc astabitur assertum testamtorum. **E**t nos excoatores &
 excoatores inuenimus omne excoatores seu manifestos qui bona decedentiu p
 sunt excoatores p q no fco modo pccam inuentario nuadit recipit ut leuat
 & manifestum ipi excoatores seu manifestos si pccam bona no fco inuentario
 leuauerit du a iudicibus seu a leguatijs defuncti rde de excoatores coue
 nunt in solidum tenebunt & condemnabunt. **E**xceptas res que seruari no
 possunt quas res si nccitas excoatores pccant no fco inuentario in p
 pccam pccat ut duos ut cum scabmos ut synodalia ut pccat alijs alie
 nae & pccam de dea re restitutam ipi excoatores exponunt in hoc loco nec
 ea uentur nisi de inuentario fco. **A**liquin deus excoatores suas merant.
Et si defunctus aliquod debita sub pena excoatores ad usuris & alia pi
 cula ut ad alia dampna debeant poterit excoatores seu manifestos de
 bono defuncti debita solue penas usuris & alia pccata & dampna exco
 guendo etiam no fco inuentario. **S**i inuentarium comode fieri no pot & si
 debita pena usura seu alio impedimtae instansz se augmentandi ut ead
 excoatores de defuncti finit faciendo & hortame fiat in pccam pbrim ut di
 oz ut cum scabmos synodalia ut alioz pccat. **A**liquin deus excoatores sua
 ligent. **S**i no pbrim loca fuit excoator tunc fieri inuentarium ipm & in pre
 sentia decem loca ut alius autentice ppcne duos ut cum scabmos syno
 dalia & alioz pccat. **D**recipimus ead pccat loca & ipos excoatores seu &
 manifestos qd capiam inuentarium pccam referant infra duos menses nob
 si infra nram dicit finit al nro officio a tempore quo factum fuit. **E**t pccat
 hoc p nro officio restituta nec aliqd recipiat p sigillo. **E**t aut testator
 decessit ipi excoatores seu manifestos fco inuentario bona excoatores p
 penencia apprehendit & excoatores ultima uoluntatem defuncti faciendo
 pccam in loco in quo morabitur defuncti & pccat & comisi consueuo
 ut omne iudices ipius defuncti quibz aliqua excoatores debeant ita de
 onfari sua debita. **E**t tunc ipi excoatores seu manifestos pmo iudicibus
 a quibz inuise excoatores satisfacciam & de residuo satisfacciam leguatijs
 culz p rca bonoz defuncti. **E**t officio nro p consuetudine ecclesiasticam compellz
 excoatores & heredes defuncti adimplendum & excoatores ultima uoluntate

Similia **Item** qd nonnulli eorum dñi Judices & officarii laici bona clericorum
meo doct' decedentium ex testamento aut intestato autem ipsi uolunt' rapunt
occupant ut arrestent in pñdiciu' ecclesiasticis libertatis quo min' deceden-
tium ultima uoluntas p' salute animarum eorundem decedentium ualeat adimpleti

Quos p' impudicos excessus corrigere uolentes **Item** omnes nobiles
Judices aduocatos eorum dños & laicos quoscuq; ne demerito talia accep-
tate p'sumant **Contra** facientes ipso facto in hinc spatio excommunicatos
in eterna exco' & papue in prochie ubi talia petunt' & in quibus tales mo-
rant' eos omni' exco' r'ores publice nu'cias. Quam exco'io' suam si
p' quendam post hmod' delictum p'petu' animo sustinuerit indurato d'f-
erenti sue t'ram si dñs t're fuit **Alioquin** loca ubi talia d'most' & ubi
fuerit tales manserint exco'io' suppon' m'cedo.

Item de manifestis usurariis

Excommunicamus singulis diebus dominis & festiuis a quolibet sacerdote exco'io'
exco'ia **Nullus** sacerdos oblatioes manifestorum usurariarum recipiat
nec ad communionem eos admittat nisi satisfecerit & hinc sedm' consue-
tudinem se. re. dñi Gregorij p'p' decimij que incipit

Quamuis usurarij
Nullus testamentis manifesta usurarij nescit nec ad pñam & commo-
cos admittat nisi de usuro satisfecerit sedm' formam constitutionis dñi p'p'e
& testamenta manifestorum usurarij qui sedm' formam d'c' constitutionis
no' satisfecerint de usuro nulla sint ipso iure **Q**uoniam autem manifesta usu-
rarij sedm' formam d'c' constitutionis satisfecerint ad ecclesiastica sacramenta ad-
mittant' **Manifestos** autem usurarios de quibus dicitur p' suam ut per
confessione fuerint in iure aut euidentia que alia d'gustatione no' pot'
celari constare euident' **Et** illis etiam qui sup' usura diffamati infra te-
pus statuendi ab eo qui sup' hoc h' p'tatem se no' purgauerint reputant'
p' manifestos usurarios. puniendos

Precepim' eam singulis sacerdoti-
bus q' moneat in prochie suis frequenter in g'uali & p'ali de quibus constare
usurarios manifestos & diffamatos pub'ce de usuro & conuictos illiaco' p'
fempcionem exco'io' ut ab usuro & talibus conuictibus d'fistant' infra
septem dies a q' d'c' moneatis **Alioquin** extunc ad usurarij & p'ceptos ex-
cent' in p'ali de quibus constare **In** g'uali de quibus no' constare et diffamati
si se no' purgauerint p' conuictio' h'cant' **Et** si tali' moneati & exco'ia d'fif-
te noluerint nouerim' excent' **Et** noua eorundem officij reficiant' saluo
iure no' & a' d'ic' in p'miss' **Precepim'** & constitutiones dñi Gregorij p'p'e
decimij cont' usurarios alienigenas edictis firmit' obseruari.

De
questionariis & goliardis & seruombz eorum

Sacerdotes non permitant questionarios & goliardos ut quoscuq; alios
ignotos infra prochie suam in ecclia ut in dia ut in placea ut
quibuscuq; loca sue prochie p'dicte at hostiam deferre indulgentias
p' ip'ia faciendo **Et** tales & omnes qui eis assistunt p' b' loca exco'et **Et** ad re-
mouendu' ip'os innocet' auxilium b'achij p'dic' si nate fuit **Sacerdotes**
no' permitant p'dicatos questionarios celebrare sup' aras nec pulsare ca-
panulas manuales p' b'icos neq; in ecclia **Et** ipi p' b' singulis diebus dñis
& festiuis moneat prochianos suos & eam sub pena exco'io'is m'hibeat

xxx

eisdem ne tales audiant p[ro]p[ri]a h[er]editate et ceteros quos sequis seminat
Et si quos uiderit denunciet p[ro]b[is] et p[ro]b[er] faciat eos teneri p[ro] iustitiam se-
culari et nobis remitti. **¶ De m[er]ito eccl[esi]e ap[er]t[ur]e nisi de con-**

Procurator loci ut offic[io] seu quocunq[ue] iudice ordinario nullatenus capi-
ant[ur] de quacunq[ue] aut[em] p[ro] quocunq[ue] questu faciendis u[el] de sp[irit]uali man-
dato n[ost]ro. **¶ De elemosine fabrice decemauari.** Item mone[n]t[ur]
omne[s] sacerdotes quoscunq[ue] n[ost]re dioc[esis] qui elemosinas fidelium ad opus fabrice
maior[is] eccl[esi]e coloniensis collatas detinent q[uod] infra mensem satisfaciunt &
eisdem procuratorib[us] seu parochiis de fabrice illisq[ue] ipso[s] suspendim[us] &
si p[ro] octo dies d[omi]ni suspensionem sustinuerint ipso[s] excommunicamus & eccl[esi]a eos
illos qui d[omi]no elemosinas surripuerint & celauerint distrahunt & subri-
puit celant & distrahunt in fraudem d[omi]ni fabrice coloniensis. **¶ Item pa-**

p[ro]m[iss]o & m[er]ito d[omi]ni omni[um] p[ro]b[is] coloniensis dicit sub pena excommunicationis & suspen-
sione quaten[us] d[omi]ni negotia fabrice apud suos subditos p[ro]moueat. Aliq[ui]
et fidelit[er] in eccl[esi]is confessionib[us] & testamentis. Et si qui p[ro] h[uius] negotio
exco[m]m[un]icati ut suspensi fuerint n[on] absoluant[ur] nisi p[ro] nos seu n[ost]ro offic[io]. **¶**
¶ Item statuim[us] q[uod] laici p[ro]p[ri]os eccl[esi]as p[ro]p[ri]as n[ost]ras capite[m]
h[ab]ent qui p[ro] consuetudine structurar[um] linearu[m] & compa[re]bis in anno plebanis

con[tra] ornamento[rum] iustitiam certatim hoc ut non certis reddib[us] deputatis
nichil ordinent ut disponant absq[ue] consilio plebanor[um]. Et q[uod] h[uius] videlicet
crustino margarete & h[er]e[m]it[is] ad cathedram de am[er]struce ac comissa
pl[ur]ibus suis teneant reddere rationem ut si quid inordinare egerint p[ro]p[ri]os
pl[ur]es q[uod] ualitate eccl[esi]as suas p[ro]ut scdm d[omi]ni & consuetud[ine] suas expedire uide-

rint corrigant & reformant. **¶ De campanariis. Item p[ro]hibem[us]**
ne deniceps aliqui campanarij in villis & eccl[esi]is p[ro]p[ri]etariis ibidem assu-
mant nisi h[er]etici qui in def[er]u[m] r[ati]o[n]is ad altare cum canonicis lineis assistant
in missis deservientes p[ro]b[is] ne ministror[um] careat scdo sibi respondente.

¶ Quia nonnulli in d[omi]ni p[ro]b[is] n[ost]re dioc[esis] falsas. **¶ De falsariis mo-**
netarum. **¶**
quod res publica ledat & dampna pl[ur]ima subiectis n[ost]ris & eccl[esi]e p[ro]uide-
inferunt. Unde in hac n[ost]ra synodo statuim[us] ut sub pena excommunicationis p[ro]p[ri]i
unus ut obuiat[ur] tales falsarij rep[er]ti fuerint tam ip[s]i falsarij q[uam] receptores
eor[um]dem cui[us]cu[m]q[ue] sint status ut dignitat[is] p[ro] pl[ur]es locor[um] moneant[ur]
ut a talib[us] p[ro]p[ri]is desistant indulare. Ip[s]i q[ui] in suis districtib[us] eosdem
falsarios recipiunt & tinent ipso[s] falsarios remoueat nullatenus re-
usuros. Alioq[ue] ipso[s] falsarios & receptores eor[um]dem quos p[ro] edictu[m] ab h[er]e-
monitione immemorandi in h[uius] sp[ec]ie excommunicamus & exco[m]m[un]icati p[ro]p[ri]e m[er]ito
Et cessari in locis ubi talia committunt q[uod] sui falsarij ibi stent a d[omi]no.

¶ Quia res p[ro]p[ri]a scripta s[un]t nec ad alia. **¶ De rescriptis & eor[um]**
q[uod] p[ro]p[ri]as q[uod] que in eisdem continentur. **¶ Vigoribus**
ex p[ro]p[ri]e aliquat[er] extendunt. Nonnulli tamen h[uius]modi rescripta in casib[us] a
iure n[on] concess[is] abutunt[ur] & sua mandata d[omi]niq[ue] & s[an]ctos de f[aci]to fulmiant
cont[ra] aliquos ad quos eor[um]dem iurisdictione nullatenus se extendat. Volentes q[uod]
talib[us] neplandis ausib[us] obuiare. Statuim[us] & sub pena excommunicationis late sine

in hunc septem in hibernis firme. Ne aliquis demerito subditos nostras
cuiuslibet status et conditionis aliqua mandata alicuius iudicis delegati aut
personas in autentico non expressas recipiat aut executioni demandet. Et
si narret in mandato casus a iure concessus nisi super hoc prius littera a
nobis et officio nostro licentia speciali. In talia mandata contra alias pro
plebis ex malicia et odii somite procedi videantur. **¶ Illi autem qui huius**
mandata contra alias personas emiserunt in casu a iure non concessis aut po-
nos non admissis et ab officio non approbato propter hoc executionis suam quod
hinc sepe fecerunt decernimus subiacere. **¶ De illis qui cedis appen-**

tem nonnulli quod ut intelleximus cedis. **¶ Sicut ianuas et portas**
ut litteris annexis ante portas et ianuas aliorum religiosorum et gratias eorum
suspendere non formidat. In quibus incendia hominada et alia dampna et
maleficia se illicitos eos ante quorum edificia etiam litteris et cedis suspendit
inferre publice committunt nisi infra unum annum ostendem malefactoribus ali-
qua ita pecunia pro eorum arbitrio persolvant. Nos talibus malefactoribus quam pot-
sumus obviare volentes precipimus omnibus ecclesiis et personis quod singulis diebus
dominis et festis huiusmodi malefactores septuaginta etiam litteris fautores operam et
operam etiam malefactoribus prestantes. Et omnes qui premissis fuerint in casu
supra a nobis et primario modo revelent infra octo dies post talia intel-
lexerint quos in hunc sepe executionis publice committimus. Et pa-
riant ab omnibus arcibus curiarum et revelent eosdem. **¶ De cerocensibus**

tem precipimus ut omnibus ecclesiis rationes monent omnes cerocensibus
suales etiam et ecclesiasticas personarum quocumque nomine censentur qui cerocensibus
debitum subtrahunt et non solvunt et qui contra cerocensibus hactenus non sol-
verunt quod de subtractis satisfaciunt infra mensem a demerito debitis quibus
et satisfactione solvant de m cerocensibus ut tenent. Alii autem deo subtrahentes
et non solventes quos executionis in hunc sepe executionis publice committimus singulis
diebus dominis et festis. Et precipimus omnibus decanis vicariis et plebanis lo-
corum ut premissis omnem copiam a sigillis curie nostre Coloniensis infra quendam
captant et sibi fieri faciant sub correctione debita. Alioquin contra facientes
quos executionis ut eximus executionis suam volumus subiacere. **¶ De**

decanis capitulorum nomina non residentium assignent. Item ut de
cani vacantium nomina plebanorum sui decanatus non residentium nobis vel
officio nostro dent in sepe sub predicta. **¶ Capta statutorum ecclesie Coloniensis**

edictorum a bone memorie domini Henrico archiepiscopo Coloniensis primo facta
De bachardis sibi et sibi et aliis. **¶ De hereticis. **¶ De usurariis. **¶ De****
hinc qui statuta faciunt contra ecclesiasticam libertatem. **¶ De hinc qui manus**
innocentis in curia. **¶ De hinc qui se mittunt de iudicio aliena. **¶ De****
de hinc qui bona archiepiscopi Coloniensis decernunt. **¶ De falsis litteris. **¶ De****
aliquis alienis admittant ad divina. **¶ De decanis vicariis absolvant de die**
¶ De aliquis auctoritate statum mittunt se de absolombus filis monere
domini Coloniensis. **¶ De curia lignicia portus. **¶ De curia ut religiosi etiam****
ad partem seculari. **¶ In primis statuta predicta****

¶ In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. **¶ Hen-**
ricus gratia sancte Coloniensis ecclesie archiepiscopus sacri Imperii et Italiam archiepiscopus
omnibus placis etiam rationibus et personis fidelibus salutem in domino sempiternam

xxx

Quia humana natura longo tempore solita ad delicta et humana
 cupiditas licet in rebus et pias emula discordias et dissensiones admittit
 humana quies carnis ut dicitur libere appetit suscitatur Nos piosque acerbis
 finem quo possimus demerendo piosque appetentes ad honorem dei et se
 ratione carnis necesse solomonem et filiarum eius pro iparum pace et salubri statu et
 libertate seruandi predecessorum nostrorum statuta auctoritate ordinaria confirmamus
 et de consilio et assensu capituli nostri et placitum solomonem statuta eodem in scripta

Uis sancti patris consultat prohibere statum **Contra begghardos**
 et **et begghardis**

hanc noniam religionem quam sedis apostolice auctoritas non confirmasset
 sibi ipsa temeritate assumet Et si fugem vite meliorem concupiscerit hanc
 religionem sibi assumet approbatam **Q**uidam tamen nescientes dei
 concessa laici maris et femine ydote piosque ad illicita sterna laxantes
 supposito adnuentibus parant inuenire nouos ritus et mores in discolor
 multos in scandala et discordia plebsque pareant nouitates **Q**uibus di
 uendi modis sub paupertatis umbra et hanc tenentes **Begghardis** et **be.** et
 apud vulgare appellati contra sanctorum patrum et sedis apostolice uentores per
 questum publicam uia prohibita vendicantes diuitalia manibus quere pro
 fuerunt non curando **I**n religiosorum qui in sancte religionis hanc pro
 sciam **R**omana etiam approbato dno famulantes pro quorum studia omnia dno
 culta et multiplicatos crescit in fructus in discolor vane religionis
 et orthodoxe fidei detinentur **R**one qui contra sanctorum patrum edicta et sedis
 apostolice uentores taliter moluntur de hest suspectos notori sceleris eorum pre
 sumptuosa temeritate notat qui more antiqui hostis in lucis se angustis eius
 formantes multos annos decipit et seducit et elemosina talibus in cau
 tate non existens quos canonum censura excommunicationis pena ipso peccatis fecit
 sit hanc atque dacia **N**o obstante quod ubi dicitur ad primam hanc est placitum
In fide uultus tu nescias pane tuo ad fortes et suos compotes morali
 intelligit et dicitur **E**t tales dicitur oia vendicantes elemosinas rapunt a
 infirmis et debilibus fuerunt pauperibus in strande **R**one scriptum est **E**udet ele
 mosina in manum tua donec rapiantur pro iustis cum deo cum **E**t forte tales
 afferunt se esse iustos **E**t rideat aut testimonio et iudicio eorum est iusta
 placita non carere de in xpi apostolorum et sanctorum sanguine dedicate **I**n cuius scandala
 infirmos et debiles pauperes detinentur sub paupertatis umbra noui di
 uendi ritum et hanc inuenit **I**n que iudicandi et distinguendi in iustis et
 impiis auctoritas in petri est propria iusticia cuius **Q**uodam ligatus et sol
 uis sup tram eius ligatus et solutus et in celis qui dicit quem iustificauit app
 lauit quem condempnauit impius **P**lacitum **E**sset autem eorum hanc
 religio et celi comissione iudicis ecclesie se submittat **V**ere hanc canonum conce
 cores in spiritu sancto a quo hanc religio forma et cordium diuendi sumptis
 uel delinqre complant **C**uius hanc spiritus sancti distincta pro ora ffulid stans
 sacis sunt canones iusticia **H**ic sunt ipote testes de quibus in ecclesia dicit
 esse cauendū qui facies suas extendant ut appareant hominibus ieiunantes
Hic sunt fontes sine aqua et nebule turbidus agritate quibus umbra moris
 et caligo tenebrarum in uita ubi placet dicit uocis organo reseruit **E**t
 quibus aliqui a ueritate et fide orthodoxe compa sunt timore deuare et erroris
 rixama seminauerunt **E**t ut omnitanus eorum errorem aliquos sepa puer

testimonio ad futurorum memoriam publicam mendaciter et fidei dicentes
Qui non sequit me non potest saluari quia non soleo peccare. Et ex hoc diu
micitia similes mentiendo more factane qui superbia propria corruat de celo
perstratus. Sed potius tales sub peccatorum labe marcescant qui mouent id est
christum ineffabilem sapientiam tange id est erroribus lacere a quo labi subime
in hoc sculo et infuere ignis incendio emabunt et iritate murepide per
sumptu. Auit etiam in mulierum iniquitate in mirrono predicam
doletur et dolendo deplorat saluari non potest quia mirronum sic peccatum. Cum in
un peccatum in loco sancto a sanctorum sanctissimo sit infatuatum. Qui iniquitatis
florem in fetu sololis compensauit per quam humana natura stabilitate per
durat quia assime ipse distinguendo paulo. Et ab angustia carnis ecclesie
predicant. Item ore prophano lingua super terram currente blasphemie
manu deum fore in quadam predicone qui tam pie tam misericordie uo
luit al matrua. Cum diuina natura peccata et corruptio nescia passa di
minuconem seu aliam non sensit. Et illibata persistens una in duabus
natura substantia accepit ipse de modo ut diuinitas eius pauper fieri
nuntio. Nam etiam aliqui contra legem et prophetas erroribus insulantes dicunt
et quilibet homo exorem legitima causa sequendi deo propria uoluntate ad
ea inuita possit diuinitate. Contra primis sanctis decreta et doctrinam apostoli per
hibentis. Abinuita exore a uiro et uiu ab exore sine causa diuinitate. Et
sepia et quos deus conuincit homo non seper ex quo ondit fore indiuisi le
sine ad mirronum et facientia mirronum. Per quia autem diuina ecclesie
primatibus quorum est in talibus iudicium expectandum sine ad quomodolibet
nupta est quantum ad subditas simplicibus quorum non est iudicium. Et iudicium
ca. Et forte dicunt que pro deo agunt non sub lege sed qui contra spiritum dei
agunt prohibentes. Sicut ab exore et equis sine causa diuinitate iudicium ecclesie
applicata ut superius est probatum. Et dicunt quod hoc sit eis celitus reuelatum
Et quod sunt quod hoc reuelato sit celestis ad factum in lucis angelum se in
format. Et forte instabit quod sepia est. Icy non est impotens iusto iustos
sed et sine peccato iactantes sed erubescant per se non impetentes apostolum
etrogam ecclesie doctorem paulum electum deo pro se plerumque qui ait. Si si
plex hoc est iustus suo hoc ignorat anima mea. Et alibi. Si enim diuinitate
peccatum non hominis nos pro seducimus. In sunt heretici qui seduo uane religio
omo dissolue molluit. Item dicunt fallaciter menacentes simplicem
fornicationem non esse peccatum ad anime uel precepta dei digito designato non
si a deo tradita in mones excelsis exesse fornicatio fuit modica et qui
fornicatio prohibuit non simplicem fornicationem et alia non distinxit. Hanc
ecclesie sanctis canones et regule dicunt ipsam esse simpliciter prohibitam. Quia ge
nialis mala contra peccatum et quod non est sanctorum decreto uanctum sed pro
medem supstacof non est contra no falsis adinuentioibz perimenda quod
errores primatibus confuciam et tales quod exatros hereticos iudicam. Insi cele
nisi publice respiciant seculari iudicio copremendo. Et quod amantate
et mente refimus corp aliqui laici licet nescientes predicantibus et inno
ribz in sermonibus suis et predicantibus pub et quibus predicantibus abunm chooloice

xxxii

sapie continue laborantibz iusticia dei 2 fidei secreta luceant p
 sacrosam etiam e commissu non sine vehementi suspitione purgatio
 heretice puce resisterint infidelium munitam 2 se eade erroribz 2 cecitat
 caligine 2 uicacit lucem semp gentes tene insulcando Quoz inple
 ene 2 pestifis actibz quo possimus remedio disponim contere De
 p tractatatione eoz consentire delictis 2 p impunitate eoz sone d
 nabilid censant Eos omnes 2 singulos pnaibz 2 monem qre infra
 unius mense pcedat hui hmodi dimisso remisso quoz poti ad genus
 duendi pstim reuertant manibz vice nra iustis solito laboibz acqren
 tes Alioquin ipos omnes 2 singulos 2 eoz auz ad mense p cuncta mo
 nicoe 2 termino pncepcie currente in quo spacio excomimus 2 a gmo
 nio etie sepamus nisi medio tempe causam ronabilem onderint qre
 id face minime teneant **¶** Q si excomioe suam p alios quidein dies 2
 mediate sequentes aio sustinerint indurato cont ipos tamq de hes
 suspectos pnaibz 2 temporalid pcedimus Sub simili pena mandantes
 2 distite papientes omibz 2 singulis platis 2 ecciaz rconibz eozqz bi
 carnis nre auz 2 doct qre ipos **¶** Excomioe 2 excomioe 2 aplos in suis
 ecciaz excomioe extit publice denuncient tam diu donec eoz cogno
 tes excessum ad gmo salute nris etie reuertant Deo 2 nobis 2 eccie q
 digna satisfactoe impensa a nob meant ab solucioe bnficia obtinere

Item de hereticis
 Item q plus salz timeri quod spalis edic **¶** Item de hereticis
 q quod ignalis impat excomimus 2 anathematizamus omis hereticos utiqz
 seruis Et qui dederint eis consiliu auxiliu 2 fauorem publice ut occide
 at qui ab de fide 2 articulis fidei eccastice sacramentis 2 mrimo sentire
 pdicac al dce psumpsit quid seruat pdicac 2 doq sacraeta romana
 eccia m om fidelium 2 mgra **¶** Item de usuris

Item de usuris
 Item omis usurarios usuris pubce excomioe requirunt 2 monem qre eoz
 saluti ppaientes denucep ab usurariu actioe que animas deuorant
 2 alias exhaurent facultates pnsus absterneant Requirit insup auces
 2 scabmos opidoz 2 locoz quozqzlibz ut tales nisi respiciant ab eoz co
 pino 2 cofitacoe repellant Alioquin cont ipos ad excomioe 2 conseruacoz
 penaz influtaz eis amre pnt iustid fuit pcedimus **¶** Item de hne

Item de hne
 Item omis illos qui statuta qui statuta faciunt cont eccastiam li
 edorint ut edicta seruauit fca in pndicau eccastice **¶** Libertatem
 libertatis 2 nre iusticis nisi infra mensem ruocauit ea ad effad qd
 canonu censura tue deuit excomioe noticos que statuta nihilomin ordi
 naria aucte cassamus 2 irritam ymmo cassa 2 irrita miam **¶** Et n
 infra mensem a lapsu numerandi ea put de fca fecerit maturiori con
 silio studeant reuocae Eos canonici monicoe pmissa excomimus 2 subiacce
 statuu excomioe suia in hne spao Tales ead papim p ecciaz rcozes
 in eoz ecciaz singlis diebz dncas 2 festiuis excomioe publice nuan **¶**
 si in hne excomioe hdem rcozes negligentes fuerint ipos bi dies mon
 coe pmissa in hne spaf excomimus quam si aio sustinerint indurato
 cont eos ad puacoe bnficioz put rebellioe eoz exegit qualitas

xxiii

pecunia ut coloe in quibuscuq; consistant auro argento vas amulis pan
 nis aureis libris pecuniarum sumis privilegii hinc instrumentis ut aliis rebz
 ut bone ad nos et etiam nram spectantibz pntalibz requiruntur et monentur
 pmo scdo et tto ut ipa infra xxx. dies nobis et etiam nre solvmen resta
 tuant et assignent **Scientes** uo hntes et possidentes bona hmoi infra
 idem tempus reuelent nobis et fia pmaro mo pubea at occulte **Alioqn**
 dia xv. diebz eis et eozz cuilibz p canoica monede et tmo pemptoe cur
 renabz et eozz quonibz in hno spao exatimus et a gmo fco nro eate sepam
Et sub exatone pena late sine in hno spao inuigim) et distite pcpimus
 omibz placis eozz rcoribz eozz qz vicario qton) singulis diebz dmas et fest
 iuis p dco exatone in gne et quozz noia scru potuit noiatim exatone pu
 cor) fideli pto accens) et exentis candelis campanis pulsatis infra missas
 sollempnia nuciare poterit **Alioqn** negligens) et contempnent) exatone
 sine decim) subiacet **Volentes** et distite pcpientes qz hmoi nram inq
 sicoem et moicoem sollempnie publicent singulis diebz dmas et festiuis inf
 missam ne quis ignorancia deceto pende valeat in hoc casu **Item de**
Item falsuos hntes et p dco iplice instrumentoz nroz **falsuine litterarum**
 qz p dco exatone et etiam nre et sigilloz ipis hnt appensoz in hno spao exatone
 bntis inuodamus a qua p dco a nob) seu in mozt articulo ab alio nolunt
 tales libera) **Item ne aliquis alienus admittat ad diuina**
Item ad a iure sit pemptus m dco) **Requis** ad celebrandu) pleb) seu capel
 lis pntia debeat nisi de ipozz ordinaroe canoica maxime factio consistat
 et nisi constet cu) nre scdm) et auces eate ordinata) **Cum** multi la) ordinati p
 no) fime ut p saltum se nre assent) ordinaroe in piculu) nraz **Monemus**
 bntis) et singulos placos eozz rcor) eozz qz vicarios eis et eozz cuilibz distite ma
 amtes quate) nullu) cu)cuqz fuit condico) et status etiam bntis) occassid
 in nra) cu)cuqz et dio) no) hntem ad celebrandu) in ordine ut in ordinibz aliqz
 in eozz eozz seu capellis uel altaris pntiant) **Nisi** pns de eozz ordinaroe
 cor) nobis aut offic) nro) docuerint et sup) hoc a nob) p hnt) licentia) hnt
 pntem) **Conc** futientes uo) statuendo) decim) p dco) hoc exatone sine subiacere
Item la) hntem) sacerdotibz nralibz **Ne decim) rure) absoluant de**
 et decimo) ne exatone p mriome) claudesime contractio) **claudesime**
 et conc) hntis) absoluent) et reconciliarent) fuit m dco) **Quidam** tamen ut ad
 nram) audientia) frequens) sepe querela deduxit) tales absolue) de fco) qm) de
 iure no) possent) conc) decim) psumptu) **Deo** uo) hoc) innovae) uolentes
 districtius) inhibemus) omibz) subditis) nris) cu)cuqz) pntem) ordino) ut status
 acruces) exatone) ipozz) fco) sine) decim) subiacet) **Et** nichilom) hmoi) absolucioem
 decim) no) valere) Quas) absolucioes) et reconciliacoe) soli) offic) nro) pntalibz) re
 foriamus) **De aliquis) m dco) se) au) dco) status) sit) de) absolubz)**
Item ad minor) in maior) no) heat) pntem) diste) **falsari) monete)**
Ne exatone) suspense) ut m dco) a nob) seu) offic) nro) absolue) at reconciliae)
 pu)ce) at occulte) psumat) seu) exatone) noia) rade) et) au)cu) nre) tollere) ut) sup)me)
 ut) dele) at) monete) nram) pntem) at) falsificae) pondere) ut) diminue) presu
 mat) **Conc** futientes) talid) absolucio) ligacoe) ipozz) fco) exatone) decim) sine

subiacti. Ipsosque raptos non excois talis supposito tamq[ue] falsos de
limine iudicij. **Preceptores** statuta nra omnia et singula sub pena in eis
continetur inuolabiliter obseruari. Et ne possit ignorantia quocumq[ue] modo p[ro]p[ri]e
de p[ro]p[ri]e omib[us] a singulis placis etiam r[ati]onib[us] eor[um]q[ue] b[e]n[e]uolentia q[ue] copia
in scriptis recipere et h[ab]ere infra mensem a dicta p[ro]p[ri]e sub pena simili teneantur

Item ad excois quodam p[ro]p[ri]e aliaq[ue]. **Item de truncis lignis p[ro]p[ri]e**
laicorum in solennitate sit inductum q[uod] trunca ligni erigunt in pla[ce]is
reio publicas et locis alijs recipiendis ibidem elemosia fidelium. Et ex r[ati]onibus
scilicet in ecc[lesi]is alijs et alijs locis deo sacra et oblatioes sint et munera offerenda
Et nichilomin[us] oblatioes in h[uius]modi truncis repositas a legata sua etiam ple
banis et r[ati]onib[us] eor[um] in seip[s]o p[ro] sua distibuit b[e]n[e]uolentia. Et ad ip[s]os r[ati]onib[us]
p[ro]p[ri]e distibuit et ordinat et no[n] ad ip[s]os laicos de iure p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] q[ue] de
cetero fieri p[ro]hibemus. Contra facient[ur] excois sine ip[s]o p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] sub
iacere.

Ne quis inducat ad sepulchrum eligendum.
Item p[ro]hibemus districte sub pena excois late sine in h[uius] scriptis neq[ue]
cuiuscu[m]q[ue] status ordinis sine condicio existat aliquos inducat cogat
ut seducat ut alibi q[ue] in p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a eligat sepulchrum si p[ro]p[ri]e et b[e]n[e]uolentia
neus a seip[s]o alibi duxit eligendum.

Etia[m] ut religiosi non deb[er]t coram iudice in cau[sa] trahi nec eor[um] bona iudice seculari arrestari.
Item et etia[m] religiosi coram iudice seculari no[n] debeant in cau[sa] trahi sine suo p[ro]p[ri]e
ecc[lesi]e aut alius nomine aut bona eor[um] seculari iudice arrestari nec a laico
cont[ra] eos dicta sine h[ab]ere fieri sub m[en]tione excois qua[m] finis in h[uius]
scriptis firmis p[ro]hibentes p[ro]p[ri]e n[ost]ra statuta in hoc cau[sa] edicta inuoluntate
et statuta ut si laicus etia[m] aut religiosus ad for[um] trahit seculari ut lo
cor[um] ecc[lesi]ar[um] seu ecc[lesi]ar[um] p[ro]p[ri]e sine religiosar[um] ad ip[s]os committit ut dicitur
spectantia iudice seculari arrestari seu p[ro]p[ri]e arrestari. Item laicos om[n]i
cadit a cau[sa]. Et nichilomin[us] p[ro] ordinari ip[s]ius loci excois m[en]tione p[ro]p[ri]e
usq[ue] ad satisfactio[n]em condignam. **Precepta iudex secularis et scabini loci n[ost]ri**
q[ue] cont[ra] p[ro] ordinari ip[s]ius loci moueant ut de tali nullaten[us] p[ro]p[ri]e m[en]tione
mittat p[ro]p[ri]e desistendo et reuocando infra d[omi]n[us] si in aliqua occasione q[ue]
in iudicio ip[s]ius etia[m] ut religiosi est p[ro]cessum. Alioq[ue] ip[s]i iudices et scabi
ni p[ro] ordinari eor[um]dem sine dilacione quali excois et excois p[ro]p[ri]e usq[ue] ad
satisfactio[n]em condignam m[en]tione. In qua excois si p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] durare
runt locus iste excois sit ecc[lesi]e supposito in d[omi]n[us]. Quod no[n] h[ab]eret n[ost]ri
p[ro]p[ri]e sit sufficienter suffem passio inuoluntate et nob[is] et ecc[lesi]e n[ost]re. Et inductum
si quod fin[is] e[st] cont[ra] ip[s]um ecc[lesi]am aut religiosum et si quod aliud e[st] subsecuti
sit p[ro]p[ri]e reuocatu. Veritate et publicitate sue h[ab]ere constatae feria p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
d[omi]n[us]. Inuoluntate. Anno d[omi]n[us] m[ille]mo ccc[iesimo] p[ro]p[ri]e.

Incipit capitulum statutorum ecc[lesi]e Colomen a bone memorie d[omi]n[us] henrici regis Colom[en].

Primo de festis que sunt celebranda. **Item de festis factis.**
q[ue] gloria in excelsis sit cantanda. **Item que sic sunt ieiunanda.** **Item**
qualis b[e]n[e]uolentia sit obseruanda. **Item de celebratio[n]e festo[rum] annua[n]tione**
b[er]e mane b[e]n[e]uolentia et alio[rum] festo[rum] infra octa[ua]s pasche b[e]n[e]uolentia. **Item**
de festo b[e]n[e]uolentia q[ue] sit tenendu[m] et cultus facie et nocte. **Item de officio**

xxiii

colascia **Item** de obseruancia capituli **Item** de recipiendi cotidiana disti
 bucionibz tempore iudicij **Item** ne aliquis sacdos plures q' unam pmiam missam
 celebret **Item** quibz diebz procliam teneant' bonre ad etiam suam pro
 equalen **Item** q' religiosi nucaud ut debita no contineant' **Et** q' cetera officia t
 honesta non exccat' **Item** cont' choro consuram chitalem 2 bestes chitales n
 definceo **Item** nequis laicus arretet ut detineat' bona chitaz **Item** ne lay
 ci faciant' statuta in puidia aliaz p'ce **Item** cont' moniales delatas con
 entes sud monasteriu 2 cont' violatores eapdem **Incipit statuta p'dca.**

Te nomine sancte 2 individue trinitatis id 3 p'ris 2 filij 2 sp. amen Anno eiusd
 ay mo regno sepemo m. die mens maray que e crismid' dnce Inuocauit' In die
 quata h'omp' de q' se Colomen' ecclie d'cep'is sic In p'p' p' v'caham a'it'. Dilas
 in xpo p'ozibz maior' ecclie 2 aliaz etiaz capitlo collegiis p'ozibz comitibz
 v'caham' decimo etiaz r'ozibz alio q' sue auuicet' 2 doct' colomen' p' fidelibus
 omibz salm in dno sempiternam Om' humana natura longe p'ozibz solio tempbz
 labit' ad delicta 2 humana cupiditas licit' mac' 2 p'as emula discordias 2 di
 sentionas mbent' quibz humana quies etiaz 2 chitaz libertas opprim' Sustinet
 nos om'isq' actibz finem quo possim' remedio prospice cupientes ad honore
 se de matris Romane ecclie necno Colomen' 2 filiaz eius q' ipaz pace 2 salub'
 statu 2 libertate seruanda p'decessoz m'oz' statuta ordinaria confirmam' **Et** de
 consilio 2 assesse capli m' 2 placaz Colomen' statuta ordinaria confirmam' **Et** de
 consilio 2 assesse capli m' 2 placaz Colomen' statuta ordinaria confirmam' **Et** de

Ut uniformitas dnoz 2 festoz **Prmo de festis que sūt celebrandi.**
 Et omnes ecclie tam conueniales q' alie procliales kalen' sua h'cant 2 corrigat'
 sedm kalendariu m'ri ecclie Colomen' maior' 2 festa infrascripta p'fideles teneat'
 2 celebrent sollempn' 2 obseruent **Q**uidem in Januario festu' **Trinitatis** 2
Ephe. **In** greg' b'ng' **Consuone** s'c' pauli **Q** In februario s'm **Purificatio**
 b'c' b'ng' marie **Caesedia** s'c' petri **Matthe** apli **Q** In marao s'm **Annuciatio**
 b'c' b'ng' marie **Q** In april' nullum festu' n' forte s'm pasche 2 **Georgij** m'
Q In maio s'm **ap'las philippi** **Jacobi** 2 **Inuocatio** s'c' cruce **Q** In iunio s'm
nauciat s'c' **Johis** b'ap'ce **pet'** 2 **pauli** ap'las **Q** In iulio s'm **b'c' marie** magda
lene **Jacobi** apli **panchaloona** **Q** In augusto s'm **ba' pet'** ad **vincula** **laurentij**
Assumpcio b'c' marie **Greg'** **Sarcolomei** apli **decollatio** s'c' **Johis** b'ap'ce
Q In septembri s'm **nauciat** b'c' marie **Greg'** **Exaltatio** s'c' cruce **Matthe**
 apli **Ed' michaelis** archangeli **Q** In octobri s'm **Simone** 2 **iacti** **Quidam**
milid' Greg' **Gouerni** **Symonis** 2 **Jude** ap'las **Q** In nouembri s'm **omni**
sanctoz **Martini** **sumbri** **cealie** **Greg'** **Katherine** **Greg'** **Andree** apli
Q In decembri s'm **Nicolai** **Thome** apli **Radicat** s'm **Stepham** s'c' **Johis**
eban' 2 **stez** **Innocentij** **Q** festu' q' pasche in quocunq' mense accidit **Et**
 s'm penthecostes ad t'bz diebz sequenabz **De** dies ascensionis d'ni p' se sollemp
 n' celebrent' **Et** **colim'** **crismid'** b'c' marie mag' dalene quo corpa t'ud
 regu' **colonia** puenent' **De** diem dedicatioe ecclie maior' **Colomen'** **videlicet**
 diem **b'c'z** **Cosme** 2 **damiann'** in **colonia** t'm sicut in die ap'las ad sollempnia
 ce dnoz 2 celebratioe p'p' obseruat' **Q** **Preca** q'z etia' festu' sui patem 2
 dedicatioe sollempnitate p'agat' **Omnia** t'o festa p'dca' decapet' no p'cipim'

sollemnitē obseruad. Si diuocion homi relinquatur. Ita ut q̄ voluit celebrare
p̄ hoc nec culpam nec penam incurrat. **¶** Provisd tamen q̄ in die festo
2 in alio infrascriptis videlicet fabiani Sebastiani Agathe Gregorii p̄ Be-
nedicti Ambrosii Divisionis ap̄toꝝ Augustini Barnabe ap̄ti Egidii abb̄
lamberti ep̄i Mauricii 2 Petri eius Hieronimi p̄bri Romani Thomasi luce
ell̄ice nouem leones obseruent. Ita tamen festa n̄r̄ bl̄mo p̄ta nolunt
ut populus cessando a suis opibz celebrare teneat. **Item q̄n gl̄a mercesis**

Item statum q̄ in festo annūciatōis 2 in festo purificatōis sic canendi.
b̄e marie h̄y 2 b̄a p̄c̄ ad cathedram ac b̄a mathe ap̄ti q̄n infra septuaḡ
euert. Te deum laud 2 gl̄a mercesis decantet. hoc adiecto q̄ quocūq̄ gl̄a in
excoꝝis in quocūq̄ festo decantat semp. Te deū laudam cantabit p̄c̄ in
duo diebz hoc est in pasche penthecost̄ vigiliis et in s̄a nocte natiuitatis
Si ante p̄mam missam. Te deū nō cantabit. **Item que sic sine ieiunade**

Item statum q̄ in om̄ibz vigiliis videlicet assumptionis b̄e marie semp b̄y
festa pasche penthecost̄ natiuitatis Si necno om̄ ap̄toꝝ ac b̄a laurencij m̄ra
ad q̄ra 2 forca fia 2 sabbo m̄. ep̄m ieiunent. **¶** Ab his excipit̄ vigilia b̄a
Iohannis eb̄n̄ philippi 2 Jacobi ap̄toꝝ que nō ieiunant. **¶** Lecama maior
que est in die marci eb̄n̄ 2 lecama minor que obseruat̄ p̄ tres dies roga
com̄ videlicet s̄a s̄c̄i m̄ 2 m̄. **¶** Lecnon s̄c̄i a m̄. s̄a ac sabbo p̄ s̄c̄am a
ferocidia d̄ni pro Subitanea morte s̄c̄i consuetudine d̄oꝝ Colomen a carnibz
abstinento a fidelū populis ieiunent. **¶** Sc̄oꝝ quoq̄ vigiliis ieiunantē s̄p̄
festiuitates s̄a occurr̄ in p̄cedenti s̄c̄i sabbo ieiunantē Ieiunū d̄o sabbo lo
c̄oꝝ consuetudinibz diuini obseruand̄. **Qualis vigilia est obseruanda.**

Item ad nonnulla discrepantia in eccl̄as conuentuales 2 procliales in officio
d̄noꝝ de anno bisextili frequēd̄ existit. Statum s̄p̄ quocūq̄ anno bisextili
occur̄ quelz eccl̄a vigilia b̄a mathe ap̄ti sup̄ quam q̄to anno ip̄e bisextili
cadit ip̄am vigiliam b̄a mathe ap̄ti bisexto kalend̄i marci in vna h̄a la
lendam stando p̄ vna die computando in sequentē diem progr̄ 2 bl̄mo de p̄
vigiliam eandem festū b̄a mathe ap̄ti celebrat. **¶** Iū h̄oꝝ versas. **¶** Bisextil s̄c̄i
marci tēme kalend̄i postiore die celebrant̄ festa mathe. Si cadit illuc
d̄ni subpone sequentem. **¶** T̄m̄ 2 festū nūq̄ celebrant̄ eodem. **¶** Et sic melli
gendū est q̄ d̄i ē annus bisextilis. tūc dies illa que si nō eēt annus bisextus
foret ip̄a dies festa b̄a mathe ab vigilia d̄o festi 2 d̄nde postiori die celeb
bit̄ festū nisi tūc in lucem d̄ni id ē in diem d̄nicam euertat quo casu t̄mp̄or̄
festū in s̄c̄am s̄c̄am sequentē quo ad pl̄m̄ offiū absq̄ celebratōe ip̄i pagend̄

Item q̄ festū annūciatōis b̄e **Item de celebratōe s̄c̄oꝝ annūciatōis mane h̄y**
mane b̄y quociens in d̄nica palmarū 2 alioꝝ festoꝝ inf̄ oct̄ pasche.
ul̄ infra septimana passionis d̄ni aut ip̄a die pasche euert. In h̄y palmarū
ad d̄no officio 2 celebratōe ip̄i p̄ueniat̄ sollemnit̄ a celebratōe. **¶** Festa uo
tyburci a kalenam a marci eb̄n̄ si ip̄a die pasche ul̄ infra oct̄as eiusdem eue
nit̄ quo ad pagendū officia eadē p̄ oct̄as pasche inponat̄. **¶** Nec excepto
ip̄ in ip̄a die b̄a marci eb̄n̄ 2 si infra oct̄as occurr̄ lecama maior ad p̄cessiōe
a cruabz obseruabit̄ p̄ om̄ia s̄c̄a carnis abstinentia in hoc excepta ap̄ paschal

xxx

festa reuerentiam ¶ Quocirca autem ex tempore septuagesime usque ad pascha
 et aduentu domini festi nouem leuonum propter hunc officium dicitur die octauis ab ecclesia et
 ordinario celebrandi in eadem dicitur celebrare ¶ Alias quocumque tempore eue-
 nit die dicitur sui propter officium huiusmodi quod sequenti die dicitur repeti non potest
 festum nouem leuonum aliter tamen celebratio populi sedam sequenti in ecclesia
 tamen pleno officio pagantur Solo festo annuatiouis hinc dicitur Si ultra
 vigilia palmarum euenit quod ex tunc quocumque tempore euenit In ipsa vigilia ad
 officium et celebratio propter plenarie volumus parum in hinc excepto . **De festo**
com statum quod finit dicitur prima dicitur **emittit eulianis et nocturno te**

T post octauis pentecostes que vocatur octaua emittit ad nouem leuonibus et dicitur
 sollempnitate fiat in ebdomada uel precedente hinc ab octaua pentecostes in suis
 deperis usque ad dicitur predictam canter et legere de emittit per consuetudinem
 post finit emittit per ebdomadam sequentes canter officium dicitur die in tua nra .

¶ In quibus autem feria eiusdem ebdomade fiat sollempnitas festum eulianis
 per hactenus a nostris antecessoribus est statutum ¶ Item statum ut in omnibus
 ecclesiis nostre diocesis singulis noctibus in matutinis psalmi nocturnales sive fe-
 riales ad nocturnos nisi ea die sit festum tale quod missam propriam habeat uel
 collectam Inuitat hinc et laudes sicut et hinc die de seculo autem festum canter
 quodammodo in maiori ecclesia obseruatur Quis autem alicuius parum ecclesie festum
 seu commemoratio sicut pagendi . **Item de officio scolasticis**

T Item dicitur quod ecclesie que hinc distinctos personatus et officia iuxta eorum personatum
 et officiorum omnes honores debitas obseruet Statum et ordinam ut saluo or-
 dine placet ecclesie nostre colomen et in ecclesia ecclesie nostre auicant et diocesis scolasti-
 ca ipsarum ecclesiarum distinctos decanos et perpetuos redditus ipsi annuos et deputatos
 scolasticos hinc stallum in choro et locum in capitulo ac locum per decanum ecclesiarum
 suarum eorum in antea habeant et subintrent ¶ sub pena excommunicationis late sive
 in hinc septies a singulis canonicis ecclesie papam obseruari dignum est
 cum ut qui ecclesie officio prestant ecclesia alios sublimitate gradus antecedant ac
 omnes emolumenta sequi debeant et equis ¶ Per hoc tamen volumus anapa-
 ribus canonicis ex missa impetrabilibus suis rationabilibus aliquate et derogari .

T Item sicut a bone memorie dno Comrado archiepiscopo colomen predecessore mo-
 nonim in suo punituali consilio constitutum **De obseruancia capitulorum**
 Imponantur statum ut in quibus ecclesia collegiata ad nostre ecclesie colomen
 decanus et tres per in festiuitatibus singulis missa per defunctis et comeditione
 pacis distincte ingredientes domum capituli cum omni titulo discipline ut et
 probende aut cuiuslibet alius negotii tabulas capitulares distincte leuonibus
 inspectas quibus dicitur sit canendi et legendi in choro audiant diligenter
 Insuper limaces mensuram ac balende et obitus legantur Necnon aliqua leu-
 et dicitur regula ecclesiarum legantur Et tunc immediate de disciplina fiat quod fuit
 faciendum de alia consequens post ipsam disciplinam tractentur negocia
 que ad utilitatem et necessitatem sunt spectantia publicam uel priuam
 Et si aliqui decanus prius non fuit propter hoc non obmittat nullatenus
 quin tres domum capituli intrent ad audiendam ipsam tabule capitulorum leuonibus

ut sciant quod omniq; in choro sit canendum ut legendum **Ite & recipi-**
tem q; non modicus e error me **De cotidianis distibucioib; q;e mede**
Sanonicos volentes pnciam seu distibucioes cotidianas hie que no nisi p
tibus in choro debent & noniq; extraquent diuiso fraudib; ad hoc questas &
maxime in locis mede dno no curant officio mede q; ad hoc teneant
pnciam hmoi nullatenus huius al **Q; q; plures conuentualiu & proctia**
ad cotiaz plac canonica & rades se in obseruatoe mede credentes ecclias
mede tunc fore claudendis & q; deo no fore seruendum **Los** mbenas
con pmissa aptice pdis remedio volentes fraudib; hmoi obuare **Sta**
tunm) rordmannus ut decam in distibucioib; pnciaz hmoi cuib; p dno hoi
causa matuam: Sigiliat; seu misse amiaz qui eis no misuam sub
stant pcom suam **Recto** in obseruata mede eam locoz plebam iuo
constitucioe pie recordacois dno Bonifacii ppe om) sup pmiss edeam se re
gant con) eam sub pena excoacois & in virtute sanate obediencie nulla
tenus veniendo **Quis** constitucioe tenorem ut cuib; pateat dno) sub
sebandm **Alina** m) ecclia plerimq; nonnulla ronabilis ordnat & co
sulte que suadente subiectoz salitate postmodu consulat & ronabilis re
uocat & in melius de conuicat **Sane** a nris fut dudm pdecessorib; sp
citat ut in tr) seu loco supposito ecclastico mede nulla corp) casib; & sacra
ment) excoacois dno celebrarent officia ut ministrarent ecclastica sacramenta
Quia uo ex distacoie hmoi statucioes excoacois mdenoco) populi pullulat
hede & m) pncialia amiaz insurgit at ecclie sine culpa eoz debita
obsequia subthm) **Cum** frab; nris delibucioe huius aliquam concedim)
q; mede ab homine ut a iure plac **Non** tantummod) morientes s; & huius
tes tam san) q; infirmi ad pnciam que ppe pnciam & facultatem hom) ad
petrandu) sume nraa e) licite admittat **Id** tunc excoaco) no sunt quos
admitti) p) q; in nra) articulo uolim) ad eandem **Allos** & ppe quoz
culpam delim) a fruidem lata e) pna mede) at qui ad ppetrandu) delictu)
Quis orone ipm) mede) e) latam p) uerit) consiliu) auxiliu) & firmorem
nisi de ip) delicto si sint tales q; id face) valeant p)u) facissent) ut de fa
ciendo) dederint) caucioem) p)dicam) aut se facissent) nequint) at hmoi cau
cione) p)stare) iurauerint) q; ad poenit) facissent) **Et** ad satisfacoem) hmoi
p) ea) at p) eos qui face) ipam) debent) & possunt) p)standu) datus) consiliu) &
auxiliu) at un) posse) suu) p)stare) laborabunt) **De** est p)me) h)ficat) aliq)te)
concedend) **Ret** aut) eam) quid) ad ipos) nec) quo) ad alios) qui) ea) h)er) m)me
deliquerit) ubi) auic) ut) locus) alius) seu) om)stias) mede) constat) faciend)
& relaxaco) mede) **Et** eis) m)ingenda) p)hmo) p)na) saluata) **Ad** dno)
p)tea) q; p)ngit) dieb; in) ecclie) & in) monastio) misse) celebrent) & alia) decant)
dno) officia) sicut) p)u) submissa) tam) voce) Janus) claus) edeat) & mede)
exclis) & campane) ead) no) pulsata) **Et** tam) canonica) q; cetera) eccliaz)
quib; distibucioes) cotidiane) illis) q; misse) h)or) canonic) distibuit) **Si** ad
officia) no) uenerint) sup)ped) distibucioes) easdem) amittant) sicut) mede) p)te
rent) no) obstante) si) dno) officio) no) adessent) **In** festiuitatib; uo) natalis
dno) pasche) pentecost) Assumpciois) gl)ose) b)ng) marie) campane) pulsent)

et Janus apertis divinis officia alia voce sollempniter celebrentur excois pps
 excois s mede admiffi **Quibus** ob reverentiam d'ni sollempnitatē
 ut ipsi ad humilitatis grām et reconciliatōis affm facilius inclinēt p
 facio diebz p'cipuam d'mittim' d'moz **Sic enī** q' illi ppe quoz excessō
 medem h'mo est placū aliatū nullaten' appinquet **Tandē** uo que etā
 obsequatōm medeoz a nris p'decessoribz sunt instituta in suo robore du
 racuris **Non** obstantibz quibusvis p'uicgna ecclie nōstris ordimz
 sui religioibz ul' p'pōis ecclias regularibz seu secularibz exempet sub
 quis forma ul' expressione verbez ab ap'lica sede concessis conō tendoz
 p'ncio consistatōis nullis uolunt' suffragāi **Cū** quibuslibet tam s'cra
 ribz q' regularibz sufficē debeant ut tempe m'cedi modo p'missō diebz
 celebrent supradcis **Ne aliquis plures p'mas missas celebret**

Item statum' et ordinamus q' nullus sacdos cuiuscūq' status condicōis
 at religionis existat postq' in sacerdotem seu psb'm sine m'ra sine
 in alia doct' ordinatus extitit in ciuitate ul' doct' colomien' plures
 q' semel quocūq' ad hoc colore questio p'mam missam suam cū c'teri
 et populi ad hoc conuocatoe celebret **Nec** ead' capla seu conuentus
 seu canonica in festiuitatibz et diebz d'net d'missa d'moz sollempnitatē
 in ecclia sua p'p'a sciat nō deq' ut hactenus plures d'im' ē fia' ad h' q'
 missas d'scurrant **Nisi** autē ad placū canonica seu plebani q'ntē in p'o
 ul' s'p' gradu p'p'one p'mā missam aliqui p'alis m'ntant' Alioq' conu'ntū
 facien' se nonorime excoisōe sententoe subiacere **Item quibz diebz**

Item q' hactenus dubiū quibusdam existat **prochiam tenent' uenire ad eccliam**
 de festo in quibz prochiam suam eccliam prochialom de iure debeant a
 mo singulis frequentare hoc d'clando statum' q' sicut in m'oz p'ccō am'
 distinguit' quoz m'cia h'no uersibz continent' **Hec** petro d'cur etas d'
 inde sequet' hanc d'bit' urbanus autēp'mū simp'horianus festo et d'monē
 caput ē h'ymis demonef **Sicut** in h'no quatuor uersibz am' quatuoz festo
 uentoz eccliam quibz prochiam uenire tenent' ad suas ecclias prochiales .
 utpote pascha in s'e pentecostē in estate festo s'm scap in autūp'no festo
 nat'it'atē in h'eme **E** in h'no festiuitatibz prochiamoz quibz nō rōnabilis et
 euidens ad omni sequente sub sit' frequent' suā eccliam prochialom **In**
 aliis et quibusdam festis salz in dedicatōe ecclie auzh' Eph'ia d'm' in quoz
 festis h'ē mane s'ngl' in die ciner' d'mca palmar' Inecno in Jerm'ne
 sue diebz rogatōm et processiones fiut ab ecclia et ascentōis d'm et ap'loz
 Caruicias s'ca Joh'is b'p'ce / diebz d'm' / s'at de comediatoe auaz / et pa
 em ecclie auzh' **Ipsī** prochiam eccliam suam prochialom uisitent' et freq'
 tent' sui pleban' mandata de instruatōe fidei salubres audiant' **Q' reli**

Item q' nōnulli religiosi et d'ca **q'osi** mutua nō continent' et q' dia'
 contratibz et negotiis eoz regule et scaly officia inhōesta nō exerceat
 conu'nt' impudice se m'ntent' **Statum'** q'admodū et a iure cauit' et
 alias statum' est ut nullus religiosus p'ter abbe sui p'p'a et p'p' h'ecclia
 ubi p'p'oiz et p'oz sut in conu'ntu maiores cuiuscūq' status aut condicōis

xxv

existant pro ad periculum hanc fidem habeat pecuniam mutuo recipiat nego-
ciatorem cuiusvis rei causa licet exeat. Si fecerit secus abbas et conventus et
quod rite in me tenebunt nec obligati ex contractu huius erit. Immo ipse
contractus ipso iure nulli sunt nec valent. **¶** Recusio monachi contra pa-
triam suspensionis ab officio et educatione suas merant. **¶** Caveant sibi
layca et alii ne decet ad talibus religiosis conserant et ex preterita licentia seu quibus
vone officii ad amissionem sibi commissam de iure competere dinoscant. **¶** Sicut
etiam inhibemus ne exerceant negotia turpia. Et omnes speciales officii episcopi
ad aliquid carius vendit sine ipse diem sine ipse termino. **¶** Officia matronarum
carnificum tabernarum negociatorum fulloniarum sartorum textorum. **¶** Nec sine licentia
suis ioculationes iudices secularium theolonarum. **¶** Contra faciem a suis placet
supra pena debita puniantur.

Item contra clericos consuetudinem alicuiam et
etiam precipimus in virtute sancte obediencie. **¶** Vestes clericales non defencas.
decimas parochiarum quibuslibet et decimas ecclesiarum collegatarum ut canonicos et clericos
coronas non hinc et medietatem emm lasciviam put iam in clerici deformata
com apud plures moluit hinc et suspensione prebendarum reddituum annuatim
et suspensionis ab officio finam quam ferimus in hinc septem coronas et consuetudinem
debitam deferre cogunt clericos et honestam. **¶** Recusio canonicos ecclesiarum rectorum hi-
caricos et clericos preter abusu caligant nubesque vmbria et glaucas et diuisi color
panni at caligant varietate mansionis militaris distinctorum cogunt sub
pena consimili abstinere. **¶** Si magis caligant ac sup statui congruentibus nisi
infirmis causa fecerit quod sine consuetudine iniquissime sunt contenta. **¶** De
em ut quos hinc punitas ab aliis distinguit. **¶** Etiam hinc decem quo
quod gerunt ore predicant actu demonstrant tanquam milicie dno et ecclesie mi-
licanti spatio deputata a secularibus sunt distincta.

¶ De quibus laycus arres-
tem statui et inhibemus sub pena. **¶** Nec ut detineat bona clericorum
educationis late sine in hinc septem. ne quis laycus quatuor ante seu pote-
ria seculari personas aut bona mobilia aut immobilia ad res ecclesiasticas ar-
restet detineat ut inbadat ad questum talium in iurisdictione de iure sit et
debeat spatio reservata.

¶ De layca faciant statuta et punitio etiam
tem inhibemus laycos omnes et singulos ne quis statuta de oblationibus in
ecclesia de minuendis faciat put in quibusdam ecclesiis sicut ad nos pervenit
statutum dicit nisi ecclesie persone sub ito nro in missis ad sponsas et funibus ut al-
offerant dinoscant institutione per laycos. **¶** Ad laycos quos obsequendi manus
nitas non auctoritas impandi nulla sup personas ecclesiasticas attributa
penitus sit facultas. **¶** Unde statutum hinc oblationibus in nra diocesi ad
distinguit sem fuit tanquam nullius firmitatis existens nec ab ecclesia prebata
decrevimus non valere. Immo decem ipse et defensores eorumdem educationis
sua decem subiacet. **¶** De quibus in spiritibus omnia devotionem hominum in hinc
aliquo humano punitas merito depravet.

¶ Contra moniales violatas
Cum papue religionis deformato summo ope et violantes eorumdem et
intendimus occurrere ad disciplinam monasteria oblationibus rupta hinc
sollicitate reformare. Quia periculosus trahit in exemplum quod in scandalum
hinc multorum et plurimum. **¶** Item quoniam nonnullas in hinc civitates et diocesis fac-

xxvii

moniales violant & quicq violant eor sua monastia ducit & ab ipis ad
annuaz suaz grau piculo ac multaz scandalo detinent publice Cur
q sui detente p eosdem aliq pabz & aliq frequ mmo ac violencia
ad sua monastia restituit Que omnia & singla ad sint com dei bonos
mores destruant ac sacram religionem deformant Et nos ipsa surda
aure trisire non deat Statu ut viri quicqz status aut condicoms
existant qui aliquod ac aliqua comiserit pmissoz ipso fco edicoms
snam incurant Et p suos plebanos quocunqzqz prioris conuetud
mofioz In quibz sue salua mmorez hoc factus comiserit inquisierit
& si pncp statua publice denunciet donec deo & pat nobis ac ipis moite
rno de nima ac dncipio ad plend saffecim & p nos veniam & bnficiu ab
solucio constua ipse de moniales nre iuuat & diof ut pmissio e que
se lapsi sunt ne ex impotuitate ipaz alie simili puocent Quia pu
est ad mala animi homie & fualitas bene pber incencam delinquentibz
¶ Per abbatissas mgra seu pmissa & conuentus suoz monastioz ab
no recipiant nisi ad penam caris ubi p abstinentia & alias castigaco
punit potint put discrecom abbatissaz mgra ac pmissaz videlicet ex
pedire Eodem ad maiori pre conuentu suoz ipaz si se hultic & duore
in sua pma gessint de suo carabz poterit eleual Excit qd diu biont
sue velo mediant infimū locū in conuentu ubilibz teneant Et om
doce in caplo tractatibz & elcōibz penitus sint puate donec p nos per
laudabilem ipaz conuacoem ac testomū totius monastij eazdem ad p
missa in pre ut in toto restitui meant **¶** Volim ead ut nullus abbas
abbatissa mgra seu pmissa monachus seu monacha sue monialis hūc
rligione abiecto in ecclis bñis ac placis aut aliabi nisi in rligione
hūc suo pcedant **¶** Vel abbas seu abbatissa mgra ut pmissa monachi
seu monialibz ab ipz nra licentia confessorem alimde q de rligione sua
sibi competit licentia tēuat eligendi Ecclā omnia que pie memorie dñs
conradus colomen Archiepus in consilio suo puuiali de monachis & monā
libz & ecclā ceti nra q pdecessore p aucto dno ac ceter librate ecclā sacra
hactenus statuerūt Que de platorz caplarz mōz consilio yppbanus &
confirmam & in suo volumi roboze pmane Et tam ista statua q illa
a quibusz tam conuetualibz ecclis q eccliaz rōnibz prochnalid p copia
de ubo ad ubū habet & impetud inuolabilibz obseruai **¶** Promittim
& actū colomen In ecclā nra maiori de mōz platorz & ceter consilio & as
sensu Anno dñi & die supdict. **Inter statua . pmo .**
¶ Ne p ad pecuniaria ponat medem **¶** Ne aliquis teneat lras quita
tas de eleuaco corpis xpi & pcessibz obseruandis **¶** Ne paupes mendicet
in ecclis infra diuina **¶** Item ne p causa pecuniaria ponat medem
H omic & gra & q Quamq a iure canonico pusu existat De pro
debito pecuniario meda sine in load aliquem pferant tamen su
ad nos sana pduxit notoria nomilli plebam & papue in Berle &
in Replar & alij ibidem vicini Ardiaconat Iuaten nre diof ad mandata

quedam que quidem mandata ex sui scope quo ad hoc se no extendebant
p pecunia seu debito pecuniario impudē laca suam iudici cōstitia fuerant
Immo r definetorū corpa suaz proquaz ob eandem suam crādē sepulture ec
clesiasticē tenē psumpserūt in dē maiestātē offensam iure negligētiā
pē culpe aggruatiōē a scandalū psumptōē **¶** Nec q̄ nichil p̄dest iura cō
dē n̄ eam eent qui eadem tuerent a cūgressorū corpdē pena debita
castigantur Cum nō iurid edictōes s̄ r ipoz defensores r psecutores defici
ant **¶** Nos ad dē r scōz suaz laudē r biuētiā cōsiliatōm defictōz
q̄ fidelit̄ salutem ne dīna offīa hāc dēca hactenū negligētia amodū ne
gligant **¶** Et offīa n̄ q̄ iura obseruare r tueri tenemur debito Immo r
iam negligētia reassumant hōi qui cōtā p̄tā inbent negligētes fuisse
corrēctōē debita corriganē **¶** Cōstitutiōm sancte memoriē Bonifacii p̄p̄ d̄m
sup̄ q̄na edictam in suis singulis articulis p̄cipim̄ In omnibz In nra auctō
dīca Colōniē firmē obseruād **¶** Cuius quidē cōstitutiōis ut cūlibz eā
dem tenor liquet copiam infra scribi fecim̄ In hūc modū **¶** Promittē
attēdentes r eē ut aut quid nouē pecūie dē qua in ipā cōstitutiōe fit mē
tio a simplicit̄ intelligat̄ capim̄ dēca subsequens hęc cōtēntōis d̄m
in hęc verba p̄nābz annettēdū **¶** Totū quicq̄ hōmōes hūc in t̄ra omnia
quoz d̄m sūt pecūia vocat̄ **¶** Verius verna d̄ca hāc ager arbor pec
quaz hōz pecūia d̄ **¶** Itō autē pecūia notata ē q̄ anāqu quod habebūt
in pecōibz habebant p̄ pecūia **¶** Si qui sō ut salcōm metu pene a similibz
origibz retuliant cōstitutiōm eandē nō seruauerint dēucepe **¶** Si p̄sone
fūnt singulāes d̄cam **¶** Si collegiata aut cōmunit̄ suspēsiōis a d̄mo
Si d̄mūstias d̄mūstias opida ut vīlle aut cōmūitates fūnt mēdē sen
tēntias quas monēte s̄p̄ d̄ez p̄missa in eōsdē ex tūc r cōmūt in hīs
sc̄p̄as firmē mōuēre uolum̄ **¶** Itō s̄p̄ **¶** **Iam ne aliq̄s teneat lras q̄tātes**
Terz qui lras obligatiōis p̄ alieū pecūie q̄tāte dē au p̄pecūie solucōe
ē credentibz satisficō **¶** De s̄p̄ lre eōsdē penes creditōz suaz hēdō r successō
res r manserūt **¶** Ipi hēdō r successōes forsā ignoraret solutiōm fecim̄
debitū iam solutiū exigent hīs in idipm̄ r de iure lre h̄mōi sūt reddēde
ut infra d̄m̄ mōnt̄ p̄tā a d̄ca p̄nā d̄ca eōsdē cōtā nōst̄nā cōuē
tibus s̄p̄ hēdōbus eōsdē a quibz lre eōsdē p̄cessit̄ s̄p̄ quaz n̄cēt h̄re
r̄ficiōm h̄rāp eōsdē legiō impedim̄to dē quo cor̄p̄ offīc̄ n̄r̄ Colōniē
infra d̄m̄ mēsem fidem face teneant cessante restituant ut lras istas
apud offīc̄ p̄d̄m̄ infra t̄mūm ipm̄ d̄ponant p̄ ipm̄ r̄ficiēndū p̄sone
iā p̄d̄cā **¶** Cōtēntū faciē monēte p̄missa suam mādunt modo cōsili
sup̄d̄cā mandantes p̄ nos omē necnō d̄mūstos r singulos locoz pleba
nos hęc p̄missa tam in d̄m̄ Colōniē q̄ ex firmē obseruād **¶** Ac in d̄ca
firmōibz r miss̄ p̄p̄o publicū (r ne cōtē eōz negligētiā s̄ aliquis va
leat excusare hūc eandē in consistōis d̄m̄ n̄r̄ Colōniē in loco ubi
p̄sident̄ iudicio affigi p̄tā uolum̄) ut ab omnibz legi possit **¶** Precipie
tes ad hoc sub pena excoōmōis late s̄mē in hīs sc̄p̄s tam d̄ez mōuēte
p̄missa ut singla collegia **¶** Cōmūct̄ d̄cam d̄mūctatōē r cōtāz r̄tētes

xpbin

pda infra pfaia mensam capiam pnaa mandati sub sigillo officiali me
 aut solamen expens suis rapiant p diligenti evocatoe r memoria corpe
 tem r pnaa absp cessatoe **Item de elevatoe corpe xpi r pcessibz obp**
Teneam immensam md saluatoe benignitate omi tempe veniat Tamen
 ad deuo maifestat pnaa consuam. Sed cutoe r fideles sua r cognoste re
 demptore. Ut a quolibz fidei signant r deuocua fiat pcpm r man
 damna omibz r singulis ut ai in elevatoe hostie saluati seu corpe r sang
 mo dñi nra ihu d q p sacerdotem fit infra missam pnaa sum r rcolen
 tes q dno nra ihu xpus tempe passioe sue a iudeis pmea corona caro
 eius harudine cesus ad ignominia eius decentibz delusione. Que rex iudeaz
 excoo fleuo genbz saluatus. In ea que uobis desup desuta sunt deuocoe
 humilitate r cordis compunctoe ipm deu bez omigemat ibidem pntem fleuo
 genbz aduocis gdnificetas. **Excep cogitanda** est q hora seua dno xpi sua
 fides sui crucem pnaa humes ad laad passioe sue banlandu impo sue
 nit. Ipo q crucem suam anferentem a sequentibz ad mule r corumelio r ob
 pbno illius fuit desabz miduus manibz r pedibz clauis crucifixus r
 eadon elevatus r pendens a iudeis r crudeliter insultatus moxtem crucis r
 debicam sustinens ut nos a debita r etna morte libaret. Unde ut p hmo
 contumelios deuota mente ipm gdnificemus. Et in signu dicitatiosissime
 passioe r resurreccioe sue. In festiuitatibz dñis r rogatoe diebz etc
 ante deportata. Vos omibz r singulos exhortam r in dno monem iur qd
 pcessioibz nitee. Ipam q crucem bnuicam no in comessatibz ludibz r
 ebrietatibz r mudimo dancatibz. Et ai lacime cordis r sinceru deuocione
 sequi studeat ut ipm qui se pati in eadem uoluit immaculata vita p hanc
 vitam sequi meamur. Sicuti etnatis ad eodem. Omibz em pmissa faciatibz
 ut contras ul confessi de omnipotent da mia r biaz per r pauli apda e
 cap aucte uisist in elevatoe hostie saluati pda. **Item** in pcessioibz
 uo pda uigilia deo indulgentias de inuocis sibi penitencis in dno nra
 nardie relaxamus. **Item ne paupes mendicent in ecclia nra dñi**

Hoc dñi mandand ne p clamorem r infestatoe paupm qm etno
 r monastio eoz mendicare q edend qd ipos ad hoc compellunt ut
 frequenit fuit fideles ad dñia conueniatibz a suo deuocionibz retrahant
 r in suis ordibz pgrauent. **De paupes** q ante forez ecclie amob se reapi
 ant ecclias dñis p pmdiq no merentes. ibidem elemosinas xpi fideiud decp
 aut. **Adq** ut diligenti obseruet mbit elemosinas eduentu apud deu d
 ipd nra duplicetur. **Ipi** q paupes p oae hospitalos qec obseruae deceto
 compellant. **Sic** tamen q illius cui inuocati eleos sibi die peccat a xpi fide
 libz elemosinas languoe complacem botuam in dno consequant. **Actu** r dñf
 in sca mra synodo. **Bñne** celebrata estmo dñice Inuocamus q fuit septua
 fit in arch Anno dñi m. ac. vicesimo octauo. **Item** uali dñi hamp
De p saluo locatus. **Item** de **Ar** opo supda. **primo** -
 casibz referuatis r in absolucioibz r pmo. **Item** ut nullus moratq ut ligat
 mus suo reddat. **Item** de iudicibz ignocis. **Item** de exactione pollarij p
 sigillo. **Item** de usuf r que qui tenent eas. **Item** ut in emuicacibz
 taberne non seruentur.

R noie dñi Amen hemf dei gra sancte Solomen ecclie Archiepus et omnis
Archid. abbatibus prioribus decanis collegiis conuenialibus secularibus ac religiosis
p̄sonaz locoz plebanis ac p̄briis et ceteris quibuscumq; Solomen et dioc̄. dñi in
dño sempiternam. licet a nonnullis tam p̄decessoz nroz q̄ a nob̄ p̄ccatoz et eccl̄asti
caz p̄sonaz libtatis et iustissime conseruandis statuta et mandata hactenus
emanauerunt. Tamen infra p̄ta p̄ b̄uerate tempoz et negocioz emergentiu qua
litate edim̄ expedire aucthoritate dñi amercanda p̄ modū infra scriptū singulos
articulos suis capitulis singularit̄ deputando. **De p̄salmo leticia**

R p̄mo de hinc que nobis a sede apostolica sunt inuicta videlicet ut a quolibet sacerdote
dicente missam de p̄ hinc p̄salmo leticia sit et ad d̄ et collectā ad hoc ordinat̄
dici faciamus. Quod hoc al̄ in synodo nra sancta publicat̄ in eadem synodo hinc
bullatis in p̄ma sui forma nob̄ sup̄ hoc direct̄ fieri mandauerim̄. Tamen no
nulli in hinc se exhibent negligentes eos inquirim̄ p̄ p̄ntes ut p̄fatas orōes
no tantū in miss̄ ordinatis dici s̄ et p̄uat̄ dicant. Ne si scias fecerit sue re
ligiosi siue secularis hoc dño nro summo pontifici denunciare teneamus. eoz in hac
p̄te negligentiam arguendo. **De casibz r̄seruatis in absolucōibz et p̄m̄is**

Rtem q̄ in absolucōne p̄ccatoz et casus sūt excepti. In quibz nullus p̄ nos a
penitentiarior nroz confitentes absolu possit. **Inhibemus** scilicet iure cauē
ē ne quis curat̄ ut religiosus quicumq; q̄ religiosi licet in casibz ante canonice
p̄fatis sup̄ hoc edita confessiones audire et confitentes sibi a p̄tis confessis absol
ue possint. quo ad hoc et non ult̄. Curat̄ p̄ntificane. In casibus nobis r̄seruatis
quemq; absoluant. Et in talibz casibz nob̄ r̄seruatis ad nos seu p̄marios nros
tantū absoluentis immitant. Et si forte aliquis ad plebanū suū veniens a
cat̄ se ab aliquo religioso in casibz hinc absolucōe ee eū no heat p̄ absoluto s̄
in casu occulto emden ad nos ut nros p̄marios immitat absoluentis. Si vero
p̄ccat̄ ē publicam ut p̄ccat̄ qui ē incendiarus ut effractor ut m̄stic̄ ut lepor
emutacat̄ aut eccl̄iaz captiuator ut qui consimilia comisit. eū tamq; excommunicatū
dicat̄ quousq; doceat̄ se ab eo a quo iure fuit absolucōis et ad condonem xp̄i
delin eū medio tempe no admittat. **Item** ad informacōem simpliciu sacerdotū
credentiū p̄marios nros p̄ p̄rogatiuam absolucōis se nob̄ et eis p̄fatis reser
uat̄. **Item** p̄marios posse indifferenter absolue ne d̄ a p̄tis eis confessi. Et
a sumo excoicōne quibuscumq; p̄mariis eisdem quibuscumq; inhibemus ne de ab
solucōibz p̄mariis excoicōne suspē ab officio d̄m̄z et irregularit̄ ac de
clandestinitate. et quibz aliquis a canone ut ab homine ligatus ē et quaz
relaxacōem ut sit ligacōis absolucōem de quibz conscientie p̄ntiq; eis denega
mus. nullū absoluant. Et talem ad nos ut offic̄ nrm aut aliu iudicē
appetente absolucōem remittant. Si uo d̄ p̄marij cont̄ h̄c l̄ras suas pa
centes ad plebanos locoz dederint. ip̄ plebanū l̄ras istas nob̄ aut offic̄
nro r̄p̄ncent. **Reminem** q̄ absolute h̄ntes in hoc casu p̄ nos aut offic̄
nrm quid censenda fuit declaret. **Nullus** excoicōis ut ligacōis iure reddat

Rtem ut erodibz iur̄ qui no sep̄us in iudicio exhibendis seu excoicōis occurr̄ obuiē
ordinamus et mandamus ut nulli deceto excoicōis ut ligacōis pub̄ sub colore
sigillit̄ al̄ alterius cuiuscumq; in caus̄ papue eccl̄astic̄ iurisdicōem eccl̄asticā exco
ant̄ sine officio iudic̄ siue p̄uid̄ impellacōe ius reddant. Et si conuicti fecerit
decim̄ mandet̄ suis nullum ligatū ad talibz qui talis imp̄ccōis capaces

xxx

non sunt ius dicentibus non peccat impune Ipsi quoque exortati et bigamii. Con-
 hec faciem monede digna dicitur exnue pmissa nisi deficiat pax p eos in
 debito devate de expens absqz rmissione de illis faciendū faciffecne competet
 ut extat exccatōne snam quam in ipos in hno septis forme) incurrit eo
 ipō Quid snam si p alios digna dies subsequentes sustinuerint and indu-
 rato Ex tuc Officij, aduocet, pcurf, tabell, aut tuncz assess, ue alcius in nra ciuit
 a doct ipō fō snt puati a snt inhabiles ppetuo ad talia ut ad similia officij
 consequenda

De Judicibz ignotis

Tem qz pualosim est auz dicitur se in dignitate psonatu ut officio fō cōsta-
 tuat ut sedis aplice ut legatōz eius delegatū ut subdelegatū iudicem cōsta-
 tuat adhibet fidem nolimus n pūo constare p rēpta aplice a instrumta au-
 tōnata ut sigillis notē signata ut signatē id quod asseruit deo et Et papue
 de aliquibz assensibz se iudices ne dū in eadem regione si indiusio doct distanabz
 p bñ ut decem dietas ad loca rnotā a p psonis alienigenis ac a mandis
 exequendis supen a mēdōz a maxime in causi pecuariis que ut p picias
 iudicis sepius in bonū pcedē ad herandū reos ut metu expensaz a laboz
 ditandōz id cogant solvere quod nō tenent ult dietas a iure constitutas
 emittit assensio ex privilegio spali de quo nōdū constat id sibi indultū esse
 Supientes fraudibz hūmō obviare mandamus Immo inhibemus omibz mō
 subditis ne talia iudicā a papue ubi nec locus iudicis ad quon acat ut eius
 sigilla cognoscat at etiā autentici rēpta aplice nō apparz mandata dēmoct
 recipiant at exccatōm demandent. Concrū faciem eo ipō monede decem dies
 pmissa supen ab ingressu ecclē snam quā in ipos exnue ut extat in hno sept
 form Inveniant ipō fō a qua nō absoluant n pū quā p suā exccatōm talom
 qualem lesent competēt faciffecne de expens. Ne tamen iustis dēp iudicā
 quancūqz fuit impediāt volumz a mandamz ut dū aliq mandata consilia ad
 eos delata sunt a distmī ex corp simplicitate quod de eis faciendū fuit igno-
 riat sep eis ut nos at officij mīn consulant mīm ut eiusdem officij discussi-
 onem in eisdem put iustū fuit pcessuri.

De exactōe fallarij p sigillo

Tem qz quidam iudices quidam seu ad hoc quo corp iures gentes in quibzdam
 locis ut ad nos puenit nūc inuidie nūc ppi licitū ad questibz epibz inhiant
 sub ppe fallarij sigilloz actorz cause quāz immodicas exactōes extorquent. Ne
 id decet fiat papmz a mandamz in virtute fōe obediētie a sub mēmōe ma-
 ledicōis etne. Ne dū iudices in mīd ciuitate a doct exnue ut corp dices in hac
 pte gentes quacūqz auitē fugentes quocūqz colare questio sine in rōnabiatō-
 mbz sine in absolutōibz corpz conuatiā supen exccatōis snas maderint at
 mēdōz rēpactōe actorz seu snaz sigillatōe plus qz fā qualitas exigit re-
 cipiant moderate. Et p dū plus a mīmz a pūo dūm mēatōm a fōz qstiatōm
 sine fallarij p eos moderandi. Ne si secus fecerit tamqz de iniuste recepif
 ne dū apud dū ad rētatōm obligatā etiā de talibz cogant rōnem reddē corp
 iudice competente.

Item de sup a qui tenent eas

Tem sicut dūdū iure sub pōne quibz prohibiat est. Et nos inuicōe nūp
 prohibemus ut nō collegiū nec dūmīctas at simīlā p pōna cuiusqz dignitatē
 condicōis a status alienigenas a alios de cōra ipōz nō amīdos qui solent in

mansionebus suis p^{re}sentem mensas seu tabulas et expende seu nuuacat pe
cunias ad usus in emmuntibus villis et t^{er} domos in quibus hec faciunt co
dum et conductos h^{ab}ere aut alios h^{ab}ere p^{er}mittant Et si uisus p^{er}ditos ma
nifestos a iure excoatos infra tres menses de t^{er} suis expellant nisi ca
de deceto admissi Et nemo illis domos ad p^{er}fectas usus extendat loq
quocumq^{ue} titulo ad hoc quefecit Contra facien Si p^{ro}ne maiores fuerint suppen
Si minores occurrat p^{ro}ne excoatis Si autem collegium ut d^{omi}nus fuit ipso
seu m^{er}ito finas se nouerint mansuros Alio p^{er}one a iure in hoc actu afflictio
currentibus sua morte

Item ut in emmuntibus tabne no franguntur
tem ad uicandi scandala que franger in emmuntibus ecc^{le} ex eo q^{uod} in h^{is} tabne
p^{ro}u^{er} in benedice potus laicali modo obseruati consueta obseruare contigunt Et
quibus in eisdem emmuntibus a confederatis ibidem h^{ab}ere mouent ad e^{or}um p^{ro}u^{er}
homidia subsequuntur emmuntibus libertates violant **Preceptum** et mandatum
ne quis clericus al^{ius} religiosus cuiuscumq^{ue} status aut conditionis extat p^{er} ab olim
in^{ter} ecc^{le} m^{er}ito et emmuntibus consuetudines in ipis emmuntibus modo laicali
tabnariis officio p^{er} se al^{ius} p^{er} alium excoat seu excoat p^{er}mittat Contra facientes
excoatione suam quam m^{er}ito digni d^{omi}nus a temp^{ore} h^{uius} pub^{li}cis p^{ro}missa in
eos in h^{is} sp^{eci}al^{iter} form^{is} m^{er}ito d^{omi}nus ipso f^{er}o **Preceptum** i^{tem} in uirtute p^{er}
obediencie omⁿⁱbus p^{ro}u^{er} ecc^{le} collegiatis et conuentibus et mendicantibus et de
canis xpianitatis necno abbacis m^{er}ito et p^{ro}missis q^{uod} infra mensem h^{or}um co
p^{ro}u^{er}iam ab officio m^{er}ito colomen recipiant ex eor^{um} ignorancia ab eor^{um} obseruancia
ualeant excusari Et ea in suis capellis et conuentibus publicent et plebanis ac
at p^{ro}u^{er} subiectis aliis q^{uod} quor^{um} m^{er}ito capiam eor^{um} expens^{as} r^{ati}onem t^{er}ant et
assignent **Publicati** et acti in hac n^{ost}ra synodo **Emen** plac^{et} et clero p^{ro}u^{er} p^{ro}u^{er} p^{ro}
anno d^{omi}n^o m^{er}ito anno dicesimonono crastino q^{uod} canuat **Inuocant** **Item**

Primo ne cl^{er}ici seclares seu religiosi **capla** statutor^{um} d^{omi}n^o hen^{rici} p^{ro}u^{er}
negociis seculilib^{us} non se immiscant **Item** q^{uod} cl^{er}ici seclares et religiosi consueta
et corona debitam in capite deferant **Item** q^{uod} cl^{er}ici uestib^{us} singularis aut p^{ro}
tatis et alias eor^{um} status contras no uant **Item** q^{uod} cl^{er}ici m^{er}ito m^{er}ito no ad
mittant ad tractat^{us} capl^{ares} **Item** de modo celebrandi p^{ro}u^{er} missas
p^{ro} q^{uod} aliquis in sacerdotem est p^{ro}u^{er} **Item** de hoc insignib^{us} d^{omi}n^o colomen
ut cause ecc^{le} tractari possit et debent **Item** modico statutor^{um} p^{ro}u^{er}
ecc^{le} colomen aut^{em} ap^{osto}lica f^{er}o p^{ro} d^{omi}n^o hen^{rici} t^{er}ep^{ro} quo ad aues et ciuit^{ates} colom^{en}
Item modico eor^{um} statutor^{um} p^{ro}u^{er} f^{er}o aut^{em} p^{ro}u^{er} p^{ro}u^{er} d^{omi}n^o hen^{rici}
quo ad eosdem aues et ciuit^{ates} colomen

Incipit statuta
Quoniam d^{omi}n^o d^{omi}n^o hen^{rici} de gra^{ti}a sancte colomen ecc^{le} t^{er}ep^{ro} 2° **Ad**
petua rei memoriam lic^{et} consulta p^{ro}u^{er}ione a s^{an}ctis p^{ro}u^{er} et a m^{er}ito p^{ro}u^{er}ibus
at a nob^{is} sup^{er} uita et honestate ecc^{le} d^{omi}n^o d^{omi}n^o p^{ro}u^{er}ata s^{un}t statuta **Tamen** q^{uod}
in eor^{um} obseruancia se multa tam q^{uod} m^{er}ito p^{ro}u^{er}at^{us} ip^{ro}u^{er} no exi
gent r^{ati}onem ad illata et ordⁱⁿem et honori et statui ecc^{le}ali no congruancia
frenalaxantes **Ex** officio nob^{is} com^{is}si debito cor^{am} ip^{ro}u^{er} que obseruancia
u^{er}u^{er} et statutor^{um} h^{ab}er^{et} d^{omi}n^o p^{ro}u^{er}ia no inducit tam adiectas ex allega
cione penar^{um} q^{uod} adiectas
formidine abusibus temeraria refre
nae de m^{er}ito cap^l et plac^{et} consilio et assensu **De cl^{er}ici seclares ut religiosi**

xxx

Statutum ne clerici seculares aut religiosi (negociis secularibus se immiscant) **imittant**
 secularibus a iure prohibitis personarum tabularum officio immisceantur aut ea exco. p
 sumant. **R**ationem la mandamus in virtute scilicet obediencie omnium archiepiscopi
 pontifici et plures ac ceteris quibuscumque ad quos clericorum tam secularium quam religiosorum
 statuta iure civitatis et diocesis spectant correctio ut ipsi suos subditos ab huiusmodi tab
 nularum officio avulsione debita desiste compellant. **E**t ut ad hoc ardeat
 compellantur. **M**onemus omnino clericos seculares et religiosos non subditos
 omnino mensi omnino ipse pro monacho legitima indulto ne de cetero huiusmodi taber
 nularum officium quisque corpore aut publice et pro se exco. presumat. **A**liqui autem
 prius statuta talis officii huiusmodi exco. penas in constitucione cle. p. de. de.
 de. de. et ho. clericorum que incipit **D**ioecesis exp. fac. pro alias penas ca
 nonicas ipso facto volumus subiacere. **E**t nihilominus hos qui beneficia fuerint a
 precepto fructuum suorum beneficiorum et ab ingressu ecclesie. **B**eneficia vero non habentes
 plura ab ingressu ecclesie eo ipso volumus fore suspensos. **Q**uas suspensionis finis
 si per alium mensam sustinuerint subsequentem tamen habentes beneficia que non habentes
 a diocesis officio comit. p. ext. suspensum. **I**n hinc sepas. **I**n quibus
 suspensio sine si per reliqua mensam tunc sequente p. facit in quibus corp. in hinc
 stat. de. de. de. finam p. mulgam. **Q**uod statuta ad personas foris seu ex
 clusarum secularium sine monasteriorum ad omni sui vigore divini extendendum.
Rolumus tamen pro p. missa quem a benedictione omnium si qua et a beneficiis
 suis seu aliunde per negociacionis ad derivata fuerint. **S**imodo hoc sine solo
 nec in fraudem prius statuta fecerit. **M**odis hactenus consuetis et decanibus
 phibe. **I**tem **q**uod clerici seculares et religiosi **consuetud** **debita** **in** **capite** **de** **f**uerint
Tem statutum in quibus clericus sine secularis sine religiosus cuiuscumque dignitatis
 condicio aut status existat. **H**abeat consuetam et coronam in capite suo ordi
 a statui congruente maxime defendit cotidie coronam in capite que secundum
 su ordinis et status decencia debeat appari sine fraude in capite non abrap
 si in foris super peccatum de rons. ut de curato nisi infirmitas al. q. sola
 et in scolis al. alia cu legitima cu exco. **A**liquin beneficia habentes autem
 facti exco. qui talem coronam non p. dem modis deinceps assidue non porcaue
 rino. **X**l. diebus monacho p. missa m. de. finam ab ingressu ecclesie quam in hinc p. p.
 in ipso comit. form. se nomine mensuras. **M**odum vero longitudine
 et virtutis omni salua corone decencia secundum modum p. dem ipse ad quos ipse
 clericorum correctio p. met. comit. **I**n virtute scilicet obediencie immittentes eis
 dem ut quibus p. ut ad eis p. met. suos subditos correctio debita ad porcaue
 a hinc consuetud. debitam non negligant. **C**ohere. **N**ec si ipse ca. hoc in beti
 fuerint negligentes oporteat nos ipso desidium corrigere et punire. **I**tem
Tem ad felicias recordacionis **q**uod clerici **vestib** **regulace** **et** **p**rius **no** **de** **can**
Clerici ipse de. sub. ita p. omni statuit ne aliquis clericus singulari al. p. ata
 pu. de. utane nisi ronabilis cu sub. hinc penas in ipa constitucione
 clemencia q. ex. de. de. a. honestate clericorum et incipit. **O**mni qui abiect.
Concedatis autem prius statuta in omnes et singulos clericos in re civitatis et
 diocesis vestros statuta omnino videt. aut ois graucas aut ois rubcas aut

in laicis scissas et ante peccatis notabilibus scissas aut noxias publice desuper sine
causa rationabili portantes monitione omnino mensurata ut talibus desuper de
cetero non deant deinde excoendendis **¶** Volentes et statuentes ut per quos
mensurata tales desuper talibus non deant si secus fecerint penas huiusmodi in
admittendo ipso facto **¶** Expediat enim ut ipse pena similis committat quos faci
mus par comminat et coequat. **¶** *Quia inordinati non admittantur ad ecclesiam*

Tem hanc canon felix recordationis Clementis de iure pedit ex de ecclesia et quia quod in cap
Cum hanc in ecclesia statuit ut nullus in ecclesia cathedralibus collegiatis vel re
gularibus uocem in capitulo habeat etiam si ipse sibi ab alio libere concedat nisi saltem
in subdiaconatus ordine fuerit consecutus non obstantibus quibusvis consuetudi
nibus seu statutis **¶** Quia tamen nonnulli ecclesia in facie non exentes non obstantes ph
bicatione canonice antea de fide tractantibus capitulis et si hoc corpore de iure non ha
beat tamen alius uocem huiusmodi permissum se ingerunt et immiscet **¶** Nos ho
lentes pedit canonice intentionem perna statuto inuani **¶** Statuimus ne aliquis
canonicus aut ecclesius in facie non exens capitulis se non immiscet tractantibus quod
quomodolibet nisi ad hoc expressum per decanum suum et capitulum inuicem **¶** Per quod tamen
in nouationem non credit se uocem in capitulo huiusmodi **¶** Item ecclesia etiam in re non
existat qui ad suscipiendam disciplinam coram uenire ad uocacionem sui su
pioris ut ad signum campine secundum consuetudinem sue ecclesie seu monasterii permissum
non committit teneat compibus debitis et consuetis quia disciplina coram completa
clero eruat et recedat nisi ut dominus est remanere indicatus permissum eos libere
et pacifice qui uoces in capitulo huiusmodi negotia capitula disponere et ecclesie **¶** In con
tra faciem excoendos suam quam in hunc scriptum formam monitione x. dies permissa
permissum **De modo celebrandi primam missam**

Tem in quosdam ecclesios auaricie impellat adeo excoendos ut ad faciem faciem
ei ordinem permissum in quo ob ipse ordinis dignitate ab omni de se nullo
deus et ab omni solo prioris debent peccatis abstinere in quibusdam modis in ho
mestis et illicitis statutis corpore omnino non decentibus licet excoendos alios an
cedit **¶** Plures enim missas quas primas missas uocant in diuisa loca per
celebrant omnibus quos possunt non solum per se ipsos aut per suos familiares deo
per quasdam mulieres pones in placitis et in locis permissum ubi ipse conuenire solet
et huiusmodi missas celebrare intendit permissum et clamantes non sine scanda
lo et decencia conuocant ipse **¶** Nos id de cetero omnino fieri prohibemus **¶** Statuentes
ne aliquis facies de nouo permissum et de cetero permissum aliqua primam missam
cantet seu celebrat sub titulo primae missae nisi dixerit quia quia non celeb
bit alibi quam in ecclesia in qua beneficiatus est ut si religiosus fuit in monasterio suo
¶ Non beneficiatus in ecclesia permissum sui domini ut origine nec ut pre
missum est permissum seu permissum in locis et in placitis publicis ubi ipse
inire ut conuenire consuevit sic per se aut per alios permissum immo excoendos si
fraude hoc si non permissum **¶** Contra faciem excoendos suam autem permissum
inueniant ipso facto **De locis insignibus doctores colon ubi quis ecclesie et ecclesie per**

Tem in felix recordationis Bonifacius papa octimus in ecclesia statuit ne cuius aplice
alibi quam in locis insignibus audiant et nonnulli in re autem et doctores homines autem
licet perdo aplice aliquos ad diuisa loca reputantes et loca et insignia autem
permissum ipse autem et assensibus loca talia non debent permissum reputari

xxxj

2. ineligantes sepius dubio sit exorto contempit ipas ptes bonas labonibz
 gubz 2 expensio **¶** Nos hoc dubiu aucte pnt facuta ppe queton ligantem
 tolli incendentes **¶** Cuiusmiam Colomen 2 imen 2 ancten 2 Sustacen 2 Tuacud
 loca pte insignia 2 ee talia ubi cae aplice itatib de iure poterit 2 ea p loef
 hoi abe insignibz **¶** Cetera uo loca mze dioef pte qmz loca pta pte mmz
 insignia 2 talia ubi cae aplice tractu de iure no poterit declaramus.
¶ In quaz omi testiom 2 robort firmitate sigillum nrm vna ad sigillo
 capli nri pntibz e appensum **¶** Dated Anno dno m^o cc^o lxxvi. In quo
 ba Henrici confessoris

**Modus statutorum punitiatur ecclie colomen aucte aplice facta p
 dnm henricum archiepiscopum colomen quo ad ciues 2 civitatem colomen**

Henrici dei gra sic colomen ecclie archiepiscopi. facti imperij archiepiscopi dilecti in
 christo 2 auctoritate abbatis pontis 2 placet ecclesie rectoris magis civitatis
 2 dioef ac aliis subditis nris dnm salutem in dno sempiternam **¶** Dupliciter
 digna de providencia sanctissimi in xpo patris 2 dmi Johne ppe vni^o sacrosce
 Romane ac emulipalis ecclie summi pontifis nobis dntas recepim in hoc verba
¶ Johannes episcopus servus servorum dei venabili fratri archiepiscopo colomen salm 2 aplice
 am bndicem **¶** Significaverunt nobis dilecti filii Judices Scabini consules
 2 comunitas civitatis 2 dioef colomen q quedam statuta ordinaria aucte
 edidisti in quibz me^o alia continet q violantes civitatem seu dioef ecclesie
 hodie de videt extrahendo de eis ul 2 modo alio violando ipse fco suam
 civitatis manent **¶** Et si plures fuerint ul iudeo seculari hmoi violenciam
 fecerit deus in quo tales domalium erant ul habuerint ipse fco subiacent
 mecto 2 in loco ubi civitas loca fuit cessatur penitus a dno **¶** Et q qd
 deus seu prochia tuaz civit 2 dioef ad qua ul ad quas pedones raptos
 2 indaptes honoz 2 rezp ecclesie ul ecclesiasticos psonaz pvenierint seu pda
 ul rapina aducte ul pde ipius empcoi fuit ipse fco ecclesiasticus sit suppon
 mecto **¶** Et q du ibi malefcores ul pde spolii ul rapine illius empcoi fuit
 cesset eadem a dno **¶** Et si p eduo ibi steterit lq extitit recessit ul ad alia
 loca se transulmo pdu seu spolii ul aducta fuit nichilomin^o prochia seu loca
 in quo eduo manserant ul ubi pdu ul spolii consumpta fuerat p duos me
 ses subiacent mecto nisi medio tempe fuit satisfactum pnt in eiusdem statuti
 dno plen^o contenti **¶** Tu itaq sicut de Judices Scabini consules 2 comunitas
 nob significat curavit **¶** Ea civitas sit spaciota plim^o 2 diffusa hno dno
 2 octo prochias magnas pncipales 2 multas collegatas ecclias plimas
 q capellas **¶** Et si tota coloma consuet in tali forefco locus hmo tota
 p consequens civitas reputabit mecto 2 sit ppe magnitudine eiusdem
 civitatis ppe facta que frop^o in aliqua ex pda prochia comitatur **¶** Qu
 et temp^o aliquod in quo ita civit no subiacent mecto **¶** Sic q hmoi
 ita durante insipulca maneret in civitate pda in magna multitudine
 fuatoz corpa ex quaz fcoe sanoz infectio sequet **¶** Infantes frauderet
 sacrament^o ecclesiastic^o crescet indevotio populi **¶** heres pullulavit 2 inficia

picula insurgent avarit magna etiam et piculosa scandala possent sequi
Quod pro nobis humiliter supplicavit ut quibus piculis et scandalis obviaret
que comide possent sequi statuta moderari et mitigare predicta auctoritate apostolica
Signatorem benivolentem. **N**os eorum supplicationibus inclinati firmitatem
tuam requirimus et rogamus auctoritate apostolica scripta mandantes quatenus
prudenter attendens quod tempore predicto divina organa suspenduntur et laudes nec
sacramenta ecclesiastica ministrantur ut solent adolecentes et parvuli precipue
ceus rarius sacramentis ministrantur inflammati et phidant in fide infidelium cepest
divocato hestes pullulane et multiplicantur picula avarit predicta statuta
sic studeas tempore quod ex singulis delicto in una parte civitatis commissis
tota predicta civitas non subiaceret mictis. **E**t pena hinc non extendatur
prochiam ubi forent hinc sine peccatis. **N**isi per viros Judices et
sules Scabines ut officii civitatis parte quocumque nomine constant excof
suo profici finit peccata. **Q**uo statuta in suo robore perservent. **D**ato
Annoni die Idus maritj pontificatus nostri anno septimo. **V**erba hinc pro nos
naquaquam statuta hinc. **I**mmo pro bone memorie domini Henrici quondam
Solomon Archiepiscopi predecessorem nostrum de consilio capiti et populo ac placet
nostris iam dudum longe recitatis compibus edicta existant pro creatis et
accus prostrata ac eorum libertate observanda et pro nos publica utilitate per
pensata de consilio et consensu nostrum capiti. **S**uffraganeorum quoque nostris Capite
et suorum seu ipsorum procuratorum ac populo et placet nostrorum in pleno consilio pro
divina quod alias celebravimus provincialia facta et ad tota provincia se
extensa. **E**xistat etiam cauam non sine consulta provisione in eisdem
statutis locis fore conservanda quo ad observantiam mictis et cessationis divocato
in casibus andis totam civitatem Solomon et non tantum prochiam in qua
ipsum contingit committi forentem. **N**e viros Consules Scabines ut officii
et comitas civitatis parte forent aliquo in una ipsius parte civitatis peccatis domini
vires una prochiam tantum sic mictis. **I**n aliis etiam civitatis consules andi
andi divina copia superet forentes et delinquentes in casibus iam proficiat
litis apostolicas concitatis ad standis lesio emendatis debitas inducere non curi
rent. **E**t potius tota mictis civitate divina et divocato carencia concitatis
forentes acius mictis eos ad hinc emendatis standis inducere forent
festinarent. **N**e pro consensu virtute hinc predictis astingamur de iure ad
aliquam modicum eorum statutorum faciendum. **N**ec proficiat suffraganeorum
a domino nisi promissorum virtute notitia hinc predictas suas hinc concessisset.
Tamen ut in intentionem ipsorum civium deo hinc ad nos impernam et ne
aliquorum persuasionem de fore de aliqua nota inobedientie arguam. **E**t ipsi
pmpacere existant ad confuendam ecclesiasticam libertatem prostrata quod creatis
tatis defendendit et a novis perservandis. **T**ali de consensu nostrum capiti ac
populo et placet nostrorum cetera observantiam mictis et cessationis divocato auctoritate sta
tutorum predictorum quo ad civitate Solomon in casibus quos de hinc apostolica se ex
conditio divocato ordinandis et disponendis. **Q**uod pro violacionem etiam omni
tatis seu de hinc in una parte civitatis commissam in pla prochiam in hanc co
mictis contingit statim in modicum infra septimam cesset a domine. **E**t

xxxii

si plures fuerint ut iudex secularis qui hinc violenciam fecerit in prochie
 eam in qua tales domaliter fuerint ecclesiasticus fuerit in eodem ¶ In aliis aut
 ecclesie collegiatis concensualibus et prochie cuius colomen pro hec infra
 quidem dies a tempe hinc commissi violencie et plebani prochie in
 violenciam ipsa commissa fuit consilio cuius colomen ut magro consilio sue
 aliquibus ex ipis consilibz notificare computandi comitente sue comites
 compellant ad emendandz et satisfactom condignum standum ¶ Nec ces
 set a dno nec ecclesiasticus fuerit in eodem ¶ ipm in eodem seu cessacom a di
 me et eodem quidem dies suspendimz et tenei volumz ac decrevimz in
 suspensio ¶ nisi per iudices magros cuius consules scabines ut officii aut
 comitatem cuius pda ut eis mandantibz aut rati hinc seu fidefices
 hinc in suo chine facie defensantibz excessus hinc fuerint peccati
 Quo casu statuta pda sicut ab ipso Engelbeo pmozialit sue edicta pue
 lre apte inuit pauerant ¶ Vero si infra quidem dies per expocam
 sue notificatam hinc violenciam consilio cuius colomen sue magro
 consilio aut aliquibus ex ipis consilibz fidefactor- sue fidefices de conspa
 p ipos violenciam no satisfecit exeat absqz aliqua alia impellaco sta
 tuta puaalia pda in omni forma pmeua exata diligencia obfuerit
 ¶ Volumz aut qm in prochia in qua hinc violenciam fuit peccata infra
 quidem dies pda pparat p ipse plebanus seu eius vicarius ipam vio
 lenciam consilio cuius colomen seu magro consilio aut aliquibus ex ipis consilibz
 notificavit no ante nec alias corpa definitors ad sollempnitate misse
 tradi possit ecclesiasticis sepulture ¶ ipm in eodem sue cessacom dno quo
 ad sepultura et sollempnitate exequiaz ipaz suspendentes ¶ Sup pba
 coe ubi notificaco hinc fce fce volumz ipius plebanus seu eius vicarius
 si in dubiu reuocet iuramento Notificaco in sup ipam fcam idem ple
 banus sue suis vicarius capto mo memabit ut fieri possit qn quide
 em dies pda sint elapsi Ne uo notificaco aliquo colore diffat ¶ Preca
 pmi ut plebanus seu eius vice gens in cuius parrochia violaco fuit pe
 cca statim postqz sibi hoc constare pue sedm statuta constandz est
 notificaco ipam faciat sedm modu pda ¶ Qua si p ediu post
 qz fca constare fce neglente pbo seu eius vice gens eo ipso ab officio et
 bnficio sint suspes ¶ Et si adhuc p ediu subsequens hanc memacoem
 no fecerit ut dem e eo ipso excoemo suam qua in eos in hinc septas
 fcmz sint notati Que omnia et singula in obfuaco mediaz sue ces
 sacione a dno sedm statuta pfata in suis capitulis et clausulis cont ruz
 coes inuafices et pones bonoz a rez occaz seu ecclesiasticaz psonaz ipm
 polui et rapnam et inuafionem infra ciuitatem colomen comitentes et
 domaliter hinc uolumz obfuar ¶ Per pmissa uo que em ad colom
 cuius extend uolumz quo ad obfuacoem eazdem statutoz sue mediaz
 et cessacom a dno quicqz no intendimz induit sue inuoue ¶ In qz
 om firmitate et testidm sigillu in m dno cu sigillo capli m pabz
 e pntibz appensa ¶ Nos caplm p nob et pombz colomen in signu
 consensu m pntibz duobz apponendz Dat Anno dno m^o cc^o
 xxxii^o Crasmo dnce qua tancat Imocauit me

Modico eorūdem statutorū statuō fēp p̄dā auctē p̄ eūdem dñm
hōm̄ p̄ arēp̄m quo ad eorūdem auctē & auctētem colōniensē

Tē nōie dñi amen hōm̄ dñi gr̄a sē colōniē ecclē arēp̄us & Jōhēs
ep̄us suus suoz dñi ven̄ f̄ arēp̄o colōniē rē ut a. **S**ac̄ dñi nō
dñi Jōs mar̄ti Pontificat̄ h̄m̄ Anno dñi Noē h̄m̄o h̄is ap̄lic̄. **V**icē
obedire uolentes ut tenem̄ de cons̄u m̄ cap̄t̄ ac p̄oz & plac̄oz m̄oz
p̄dōz circa obsequiā mēdē & cessatōm a dñis auctē statutorū quo
ad auctē colōniē talē dñim̄ ordmandū & disponendū & ip̄a statuta
mōdandū q̄ p̄ violatōm ecclēz emittat̄ seu dñm̄ in pla p̄ochia
in qua h̄ant cōmitti contiḡie cesset a dñis. **I**n aliis auctē ecclēz
collegiat̄ conuenialibz & p̄ochis auctē colōniē p̄ hoc infra mēsem
a temp̄e notificatōis sē p̄ plebanū p̄ochiē in qua violatōm p̄dā fuit
consilio auctē colōniē aut m̄gr̄o consilio sive aliquibz ex ip̄is consilibz
notificat̄ computandū ut delinq̄entem seu cōmittentē compellant ad satisfac
tōem adignam p̄standū si cōmittens sive fēfētor de auctē colōniē & sub
p̄tate m̄gr̄oz & consilio sive dñi auctē nō cesset a dñis n̄ ecclēstic̄ ser
uet̄ mētm̄. **S**i ip̄m̄ mētm̄ sive cessatōm a dñis p̄ eūdem mēsem relaxat̄
ad dñm̄ ac tenet̄ volūm̄ & dñm̄ relaxat̄. **V**er̄ si ecclē infra t̄m̄m̄
p̄dā post exp̄itā sive noticiā h̄m̄o violatōis consilio auctē sive m̄gr̄o
consilio aut aliquibz ex ip̄is consilibz fēfētor sive fēfētores de cōmiss̄ p̄
ip̄os seu p̄ ip̄m̄ violatōm nō satisfecit̄ dñis n̄dē fēfētores seu fēfētor
iuri & p̄tate dñoz m̄gr̄oz & consilio ip̄is submitt̄. **I**ta q̄ ip̄m̄ seu ip̄os
ad p̄standū h̄m̄o emendandū compellē de fēfēto p̄tuerint. **E**cclē statuta
p̄uincialia p̄dā in sui forma p̄m̄eua exata diligentiā obsequē. **S**i a
p̄dā delinq̄entes fēfētores sive delinq̄e a fēfētor cōtinēus fuit aut de auctē
colōniē recessit̄. **I**ta q̄ m̄gr̄i p̄dā & consilio in ip̄m̄ seu ip̄os inf̄ctōm a
p̄tatem nō h̄uerint aut exere possint in p̄dā auctē colōniē aut in
ecclē collegiat̄ conuenialibz aut p̄ochis auctē p̄dā p̄dā statuta
nullatē obsequē. **S**i ip̄m̄ mētm̄ sive cessatōm ob h̄m̄o delat̄ p̄mulga
tū relaxat̄ sit volūm̄ aut q̄ in p̄ochia in qua violatōm h̄m̄o fuit &
p̄tate p̄tē quā fuit cessandū ut dñm̄ est infra quatuor septimanaz
p̄tate p̄ ip̄m̄ plebanū aut eius vicariū ip̄am violatōm consilio auctē
a m̄gr̄o consilio aut aliquibz ex ip̄is notificat̄ & nō an̄ nec al̄ cor
p̄i defuētorū cū sollempnitatē missē tradi possint ecclēstic̄ sepulture
ip̄m̄ mētm̄ sive cessatōm dñoz quo ad sepulture a sollemp̄it̄ coeclēz
ip̄az p̄nabz sup̄pendentes. **I**n c̄ri costōm sigillū n̄m̄ dñi cū sigillo
cap̄t̄ n̄ p̄dā p̄nabz & appensū. **Q**uos cap̄t̄ p̄ nob̄ & p̄onibz colōniē
in signū cons̄us n̄ p̄dā p̄nabz dñim̄ apponendū. **S**ac̄ Anno dñi m̄
cc̄mo xlv̄m̄. **I**n die natiuit̄ b̄te mar̄ie b̄n̄d̄. **T**er̄ noū exatōz
p̄ am̄ & cōfessionū m̄ r̄o in q̄dibz p̄hibitas & s̄m̄uloz infra
mēsem rescribant̄.

Hōm̄ dñi gr̄a & ap̄ulificat̄ multas q̄ modis eā p̄decessor̄ n̄ arēp̄i
colōniē quā nos & temp̄e in temp̄e studuim̄ & studuerim̄ n̄ p̄
cauonū p̄dā ap̄lic̄ n̄ p̄ statutorū ecclē colōniē editōes sub dñis

xxxiij

mōs cōsuetū mōre 2 salubritē mōrū ut m scriptis sciāt qualibz m dno
 de eos cōmissū expectet 2 cōmissū sibi plebis curam gere teneant. cū ad red
 dendum de hīs omnipotenti deo rōem sint m de iudicij obligati. **Verū** qd ad nos
 mediate spectat eorū negligentia corrige 2 reformare m hac pte. **Nos** alius
 ne sanguis eorū de nōs manibz requiratur cū pēpue ne quis m pēis p̄suerz
 sic admonendū 2 arguendū 2 ad viam p̄mē reducendū. **In** nra scā synodū
 bz m crismō. **In** vocauit p̄p̄mē p̄tito celebrata cōsuetudinū eorū vices gen
 abz p̄ mōs tā tenorū hīs sup hoc confectas 2 nūc m eadē mā synodū pu
 blicatas m̄ alia m̄bentū mandasse ut quibz eorū nobis ut officio mō dūz
 p̄mē mē cūctz 2 diof nōia illorū m sc̄p̄s 2 nō palam saltem secreta p̄t eis
 subeant referent. **Quia** excoisōm suam m eorū auctē mā statutorū aut
 canōm aut iudicū quorūlibz p̄mulgata p̄ amū 2 amplius sustinuerit aū t
 durato. **Et** qui m gradibz cōsanguinitatē 2 affinitatē ut al uerōce apostate 2
 ordinibz sac̄s cōstitutū ut ab ordine aliquo excoisōm cōtē statuta canōm mō
 cōuenerit 2 alienigenarū non de cōp̄m quibz m̄bitant orūdū publicā d̄p̄m
 excoisōm aut qui sūt rati p̄m̄ vocatū hōcū ut adula manifesti ut alius cri
 mibz notorū uerōce mēstus homicidij effraictōibz 2 combustōibz ac violā
 cōibz cōtēp̄s cōmūtorū 2 emūtatū 2 m delictis similibz p̄suerit 2 aliorū
 m mandato nō sup hoc confecto cōuenerit. **Cū** itaqz p̄missū p̄ nos
 publicatū nōnulli p̄m̄tati decam ab officio nō 2 rōces cōtēp̄s 2 alij
 ab ip̄s decamē copiam p̄missorū tūc ut postea rōpe pub̄c p̄t eis sub tā
 pena m dō mandato m̄ximū negligent. **Nos** attendentes qd frust̄ eēt
 p̄cepta synodalia cōdē 2 publicatē nisi excoisōm debite demandarent. **Q**
Om̄s 2 singlos xp̄ianitatē decanos cōtēp̄s 2 capellāz rōces p̄nābz r̄p̄m̄
 2 monem̄ ut infra mensem a data p̄nā nōia eorū quos m p̄missū defet
 abz p̄tō sū cōmūbz ut aliquibz ex eo ip̄s statu cō dicit cōtēp̄s p̄ quidē
 ad fā ut p̄ famā publicā aut confessionem p̄p̄m p̄sistē 2 p̄suerit noue
 rit. **Ita** qd eorū m hōc delicta eos notorie suspectos reddunt m sc̄p̄s si nō p̄t
 saltē occulte nob ut officio nō r̄p̄m̄ent ut cōfirmatē sub eorū sigillis clau
 tā cū assignatōe causē q̄e ip̄s ad correctōm talū nō p̄cesserit ut p̄cedē neq̄
 uerit ut tenent ut saltē sup hīs se excoisōm legitime p̄ eorū m hīs cō
 scā r̄leuanda ut nos ut officio nō cōtēp̄s qualitate 2 cōstancis p̄sonarū
 2 p̄tōz h̄mōi cōsuetū r̄formacōm medicinalez p̄t aiaz suarū sc̄d̄m saluā
 expedire cōtēp̄m̄ d̄mō suffulti auxilio ita hōc appone balaam. **Dicitqz**
 m̄ subditi tales notorie delinquentes m tam notorū p̄tō cōstancis tam
 dū p̄p̄ue hōc quos sine suspensōe 2 excoisōm canōm 2 statutorū id
 p̄licatōz ligant. **In** d̄mō 2 alio d̄mō quous m̄s ut officio nō r̄f̄cōis
 ut correctōis hīs r̄cipit de p̄missū 2 de r̄p̄p̄e capie p̄missorū 2 de excoi
 cōe p̄tō mandata debite fā fidem faciāt nob aut officio nō p̄tō infra
 mensem sup̄dem. **Alioqz** ip̄s om̄s cōtēp̄s f̄p̄m̄ aut qd m p̄missū negligē
 tes fuerit aut r̄missi. **Quos** excoisōm m hīs sc̄p̄s ab m̄ssu ecclē suspē
 d̄m. **Illos** uō qd copiam eorū mandata nō r̄cipit nec excoisōm oī saltē
 m p̄nālibz festiuit̄ p̄tō p̄t cōtēp̄s nō fecerit nō publicauerit. **Ita**

impedimento cessante q de hoc infra dem tunc deuenire a sup hoc hinc meo
aut officio in rebus in hinc septis aucte pof mandata 2 precepta suspensionis
fiam madisse declarant. **Suspensio** volumus 2 precipimus ex mte pube miam
tem unu statutu bone memorie Eugilla **ut decime pfoluantur debite**
Arcep colomen mandam ut omis 2 singuli **ne annuales in ecclia msticiantur**
decimas que fut tibus egencia aucte de ad hoc a dno msticute ut fut abq
in dno dei **Steno** ecclie psonis tempe debito 2 de bono 2 de rebz de quibus
debent pfoluant. **Alioqn** eas subtrahentes 2 nurose decimantes. Val ut
aliquibz locis ipse fiet phibentes ne quis ecclie decimas 2 ab ipa ecclia rcpa
piat in pensione uel plus aut ecclie de ipis decimas rntentat facta ac
ut eas ducat velut al ad hoc fuaa p se ut p suos ppter al decimas con
ducant. **Id** talia in derogatione ecclie libere colde phimant. **Quos** ppter
in hinc septis ecclie fiam madisse declaramus ecclie uolumus miam. **In**
sup papm ne aliquis ad quem de iure al de consue msticute in ecclie prochi
alibz penent aliquem annualem in ea msticuat al hinc ad quos hoc corio et
iura plebanoy ppetant hinc al alienigenas nisi p nos aut officio in appa
tes in ecclie al capellis mte aucte 2 hoc admittant. aut ecclie celebrare pmit
tant. **Id** tales ut frequas sub fiducia diuagatione fut ad p excessibz suis ficut
puniendi no valentes p subtrahom bnficay ut bonoz wartu ad alia loca
se transferant p simplice temeraria ecclie aucte in locis mte mte stipendiay
dina pphanare 2 alia multimoda ppetre no fannant. **In** de offensam 2 scanda
lu plimoz. **Et** hinc annuales 2 alienigenas con hoc se hinc ecclie 2 ca
pellay nentes p tempe conues. **Qui** nisi ab hinc desant 2 abstinent mte
decem dies pmissa in hinc septis ecclie fiam mmodamus. **Quos** ecclie p
decimas singulos in quibz hoc attemptauit ab ecclie rconly papm miam
Per hoc aut no mendum qn ecclie 2 capellay rtores possunt 2 debeant
rcape capellanos 2 ficos qui eis in tempe ecclie 2 capellay assistat pnt harte
e consuetud. **Item** ut p hinc statutu punitalia habeant 2 ea ad fmod
tem ut supra **fecim** in manibus tenendo **de forant**.
Id paua curant ea que statutu 2 papm obfuaud ex eo papue q statutu
2 pceptoz copiam no recipiunt nec hinc. **Preceptum** unu **syfidi** **Arcep** pdeceffo
mnd statutu q quibz pbr eccliam al capellam offiaans sui regens plebem pa
ret 2 officiat ad effectum ut statutu 2 papue statutu punitalia ecclie miaz 2
pmissas copiam hant de ubo ad ubid ut ea frequas legens facit ad quid ex
cistm teneat. **Ipam** q copiam quocoz ad fmod venit in manu sua fecit
de forat 2 in fmod apte in manibz teneat. **Alioqn** conuicti fiam stiant ob
hoc fiam ecclie madisse. **Premissa** a vntant decimas sub officialit
mte sigillo infra mensem a data pnta p copia recipi 2 in caplis suis pnt
sigillis eozdem decanoy 2 singulis plebanis uliq p copia tradi volumus. **Et**
saltem in quoz fctio pncipalibz anni in ecclie prochiabz did infra missam
adit ipa multitudo publicu. **Alioqn** conuicti fiam 2 hoc mpuide 2
negligentes temerarie quos ppter hoc exant ut conue mte fctio dies pre
missa in hinc septis ab officio dinez suspendim suspensione hinc 2 miam volu
Et p officio in seu paupt aucte mte con eoz pcedi dia iura. **In** hinc ref
uom pntes hinc mnd sigilli appensione fecim communi. **Pronuntiatu** lon

xxxiii

et dicitur in hac sua synodo per et dicitur Guillelmo et dyocesis nostras copia pntis anno
 dno 1170 anno xxxvno cristiano beati Henrici in curia Dunelmensis celebrata
Homf de q' fecit colon. Item statuta pntiaalia eiusdem iurandi in x
 eccae Archiepiscopus. facta 20 pntis dno dno Henf' fecit colonen eccae Archiepiscopus.
 Sacro pntis pntiali consilio ad pntia rei memoria pub' aut' gentes
 Illud appetant in corde gemi ut nris subiectis pacem et quiete tranquillit
 statum pparemus de nris nouis dicitur nris antiquoz extensione dicitur
 libertatem ac emittat eccasitad consuetud' ac infirmitat' cont' ipam cona
 et appetit' noxios eccae pntiaz adiectoib' refrenom'. **¶** Sane iam dicitur
 felix recordatois dno Engelbertus colonen Archiepiscopus pdecessor nro pntiaali p
 iudicio et subiectoz suoz defensor iudicis ad manutentionem et defendendam liberta
 et emittat eccasitad pntiaz et eccasitaz pntiaz ac eoz qui in pntis de sui loca
 q' plura uel pntiones tam imp' canoia ut euilis statuta synodalia no t'd
 salubria q' ualia pntulgaunt. Eaz pntiaz adiectoib' sicut existit expeditio
 gallant pntis et consule. Que de consilio et consue in capli colomen ac Hen
 patz dnoz Goffridi spnag' et Goffridi apntis ac pntiaz dnoz Hen
 patz Adolphi leodien et ledalia mostenon eccasitaz epoz mozo Suffraganeoz
 mozo et pntiaz eccasitaz Inuenton ipa dicitur sede vacante In pntis nro o
 filio pntiali consuetud' salus pntiaz mozo statuet synodalis si que hnt. Et
 a eoz eccasitad monasterio pntis loc' eccasitaz q' pntis plen' pntiaz quib' p
 sicut pntiaz no mendum' s' ea in suo robore volum' pntiaz aucte pntiaz
 diuini' applenda Imouanda et auctorizanda ac ad tota nram pntiam ut
 emformitas in ea inducat in omib' suis modis et forma tenoib' extendenda.
¶ Pntiaz ad tota nram pntiam extendim' pntis de hentes ea ac pntia
 lia statuta et dicitur amodo deb' firmiter tenet et obseruad. **¶** Quoz quide' sta
 tuoz tenor de ubi ad ubi dno' facit' ee talis de mictioib' manu' mictio
 at eccasitaz pntiaz. Statu' ut facit' qui suadente diabolo de tunc p
 pntis manus mictio in dno' at aliu ut o'. **¶** Hoc omnia et singla statuta
 aucte pntis consilii pntiaalis In omib' suis modis et for' et dicitur et tenoib'
 et pntiaz adiectoib' ad tota nram pntiam extendim' et statuta pntiaalia
 facim' de hentes ut statuta pntiaalia debe' tenet et obseruad sic q' in qualib'
 Ciuitate et dioce' pntiae nre ea tenent et obseruent sicut sub ubi nre aucte
 et dioce' sub concepta ac pntiaz et hentes obseruata. **¶** Salus tam' aliis
 statuta synodalis nre eccae colomen a nob' sicut a pntiaz nre edict' ac
 statuet suffraganeoz nroz si que hnt. Quib' p' pntiaz in aliquo pntiaz
 statuet conera ut diuisa ab eisdem In pntiaz et in eo melius et plen' pntiaz
 eccasitad mostenon et pntis loc' eccasitaz q' pntis et eoz rebus et no ipse. **¶** Si uo
 melius et plenius pntiaz statuet eisdem pntis ipse et no alio dicitur pntiaz
 stande. **¶** Et hoc si melius dicitur et melius et plen' pntiaz pntiaz statuta ut p
 illa pntiaz iudicio sicut aucte pntiaz pntiaz statuet diuini' et mictio
¶ Preterea executionem pntiaz statuet et absolutom suspensionez et clay
 acom pntiaz in eisdem locis seu eoz aucte fentiaz ad nos et ad nram officio
 colomen in nra ciuitate et dioce' et ad quiet' nroz suffraganeoz et ad suos officio
 sicut ad ipos ad quos de iure et consuetudine quo ad pntiaz eoz statuta p

tinent In singulis suis ciuitatib; & dioec' uolum' p'prie **¶** Ver' ut omne am-
biguitas perplicitas & difficultas quo ad obseruanciam p'ncipal' statutorum in
futuro ceteris de consensu exp'p' & aucte p'ncipalis consilij remon' &
& i'p'uanus nob' p'cedem facultatem & auctoritate p'ncipalis p'ncipalia statuta
quo ad m'ram ciuit' & dioec' Et ecia' quo ad singulas ciuit' & dioec' m'ras suff-
raganeas si ab aliquo ep'opo m'ras suffraganeas & suo cap'lo r'quisita sup-
eo firm' de consilio p'p' & cap'li ecclie m're colomen in p'ncipal' tamen m'ra d'co
casana corrigendi emendandi m'p'randi tollendi & in melius quicquid
¶ Et hoc nob' eo caus' n'cno & legitime d'ctur' expedire p'ncipali consilio
ad hoc n'ime convocato **¶** Quia uo p' hec p'ncipalia statuta p'ncipal' com'p'is
utilitate eccl'ie & eccl'ie factis p'p'ncipal' at p'p'ncipal' bonas ut p'ncipal' auctoe
d'no salubres p'uideat **¶** P'ncipal' & mand' in h'c tunc s'c obedi' ut
ea ab omib; eccl'ie & eccl'ie factis p'p'ncipal' m're p'ncipal' inuolabil' & firm' &
b' & fraude' exclusio uir' modis & formam sup' p'ncipal' **¶** In quoz om' &
singulas teston' ea p' h'm'ant' d'ni p'ncipal' aucte Imp'iali n'oru
consti' & in hanc publicam formam redig' suoq; sig'no consueto signat' &
mandatum' at m'ro & cap'li m'ra sig'illo muniri **¶** Acta s'nt hec in consilio
m'ro p'ncipal' Solome celebrato Sub anno d'ni m'illimo ac' d'cesimo sc'do
eterna die mens' octobr' In palatio m'ro colomen p'ncipal' cap'lo m're eccl'ie colon
at ben' in xpo p'ncipal' & d'no G'ofrid' G'snaburgen' & G'ofrid' G'indem' eccl'ie
d'ni ep'is m'ras suffraganeas p' se & suis eccl'ie ac' ben' in xpo p'ncipal' d'no f'
manno hemmen' ep'is & laud' de northoff canonic' lech' ben' in xpo p'ncipal' adl'
p'ncipal' lech' & d'no m'ras m'ras p'ncipal' de alden' d'no d'no d'no & f'
deuco de p'ncipal' canonic' m'ras ben' in xpo p'ncipal' d'ni l'ob' d'no m'ras d'
gra ep'is m'ras suffraganeas p'ncipal' ac' d'no m'ras m'ras p'ncipal' d'no
d'no m'ras ac' g'ar' d'no d'no can' p'ncipal' cap'li d'no eccl'ie p'ncipal'
n'cno eccl'ie ep'is p'ncipal' d'no In p'ncipal' omib; & singulis q's'p'at' & sup'
consensu exp'p' adhibenab; **¶** P'ncipal' eccl'ie p'ncipal' & p'ncipal' m'ras abbi
bi colomen ut p'ncipal' Corneli' Indem' Gladelagen' Tuacen' p'ncipal' ac' d'no
m'ras abbi ordino p'ncipal' d'no p'ncipal' d'no d'no & p'ncipal' d'no eccl'ie colon
p'ncipal' d'no d'no p'ncipal' d'no colomen p'ncipal' p'ncipal' d'no d'no p'ncipal'
d'no d'no p'ncipal' p'ncipal' ac' d'no d'no p'ncipal' d'no d'no p'ncipal'
d'no d'no p'ncipal' p'ncipal' ac' d'no d'no p'ncipal' d'no d'no p'ncipal'
colon Offic' m'ras colon d'no p'ncipal' & d'no p'ncipal' colomen d'no eccl'ie p'ncipal'
p'ncipal' can' eccl'ie d'no d'no d'no p'ncipal' d'no d'no p'ncipal' m'ras m'ras
copiosa **¶** Et ego h'm'ant' d'no p'ncipal' de Soloma publicas Imp'iali aucte not'
aucte p'ncipal' omib; & singulis n'cno d'no agent' d'no ad p'ncipal' p'ncipal'
p'ncipal' n'cno ea omnia & singula ut sup'ius in p'ncipal' p'ncipal' & signat'
de mandato p'ncipal' in xpo p'ncipal' & d'ni d'ni hom' d'no colomen p'ncipal' d'no
n'cno consensu & in hanc publicam formam redig' meoq; sig'no consueto sig'ni
secutus & rogatus **¶** Et nos G'ofridus G'snaburgen' eccl'ie ep'is q' omib;
conten' & exp'p' in p'ncipal' instrum' au' m'ra p'ncipal' l'ra c'p'ncipal' p'ncipal' in consilio
p'ncipal' m'ras ac' d'no tam' ualib; & n'cno eccl'ie eccl'ie factis p'ncipal' & d'no
rely' consensu in p'ncipal' m'ra d'no d'no d'no d'no d'no d'no d'no d'no
eccl'ie m'ra p'ncipal' Id' d'no sig'illo m'ra in sig'ni p'ncipal' consensu & aucte a nobis

xxxv

2 a toto consilio pñabz dñim apponendz **Acta** 2 **Acta** de 2 loco de quibz
 m Instro sic mentio **Et** nos **Gotfridus** de gra **Archiep** ecclie epus qz abz
 concenab 2 expssio m Instro pñca cui mra pno lra tñssigie pñct m con
 silio pñcaali mēsum' eiogz tamqz ualibz 2 nēns ecclie occasio qz pñdis
 2 eaz rebz **Consensu** m m pñca maaura delibacōne adhibum' p nobis
 2 ecclā mra pñca **Idēo** sigillū m m in signū pñca conspū 2 auctat' a
 nobis 2 a toto consilio pñabz dñim apponendz **Acta** 2 **Acta** de 2 loco de
 quibz m ipō Instro sic mentio **Anno** dñi m' ac' . xvij' **Omni** pñca
 dñi pñca 2 audiat' **Adolphus** de g' leodien epus salucon 2 cognosce dñate
Novit qz qz bñ m xpo p' 2 dñs dñs hñam' hōmōn epus vicea mās
 genē m pontificalibz **Et** leuoldus de northoff cū leodien pñca m' ipi q
 silio pñcaali **Volend** m xpo pñca 2 dñm dñm hēmp de gra sē colomen ecclie
 Arēpi colome celebrato de quo m Instro pub' au pñca mra tñssigie lra
 sic mentio **Nome** mō 2 ecclie mē mēfuerūt at omibz 2 singulis concenē
 2 expssio m eodē Instro 2 pñctm progūcom statucōz synodalū hōc
 monōie dñi **Engilbta** sē colomen ecclie pñca Arēpi ad totam pñcaam co
 lomen alio qz m dō Instro concenē tamqz dñabz 2 nēns ecclie occasio
 qz pñdis 2 eaz rebz **Pro** nobis 2 mra ecclā nōie pñcaio consensuē
Idēo nos que pñdis m hoc negotio aua sūo rāficantes 2 applantes sigillū
 m m in signū conspū 2 auctat' a nobis similit' 2 applicōis dñim appone
 dū **Acta** anno dñi m' illimo anno vicefimo sēcō **In** q'timo bā **Arēpi** epi
Incapit statuta sū capla statucōz edicoz a **Peuēdo** m xpo
 pñca dñi **Abrahamo** sante **Colomen** ecclie **Arēpi** . **Primo** qz m illi dñā
 ad facō ordines sub titulo pñmōm p examinatōes admittant' n sub dñcō
 cōe m sūo amōtati **Item** qz examinatōes m pñcaio pñctas 2 bñdā
 dñcō sufficant' sūo ecclā **Item** dñcō statua quōdam dñi hēmp Arēpi
 de dñā dñcō ut vñgōsi edicoant offm cabndūz **Item** dñcō stat
 auctam dñi hēmp 2 adicōio penaz cont' dñcō nō portantes coronas s
 utentes bestabz 2 barbīs statui dñcō nō congruentibz 2 hastaludū ecclā
 tabz **Item** monaco statua quōdam dñi **Conradi** Arēpi de mod' 2 fac
 tenendis 2 edicōis p officio dñi **Et** qz m sūo pñcaio agant' sū debito
 ordme pñca dñcō sub dñcō ad adicōio penaz cont' hoc nō absuātes
Item qz officio colomen nō hz pñcaio ab soluēdi dñcō edicōis sūo
 mēntes pñca hastaludū aut m dñcō dñcō bestū seu tonsure n' recepta p q
 ab eis cautōe iuracōia de pñca manduē ecclā **Item** dñcō sup nō
 pñca 2 consensū d' nūns illacō pñca ecclā 2 mōns cont' pñca
 pñca colomen sē m statua pñca ecclā colomen **Item** cont' m qd
 malefōtes appendentes cedus an dñcō seu curtes hom' alio qz dñi 2 mō
 de commanentes **Item** qz qz pñca p hoc exatōnantes **Et** ne dñā mōdā
 se m sūo tractatibz caplanibz n' mūtati p sūo dñcō 2 caplan' **Et**
 ne aliquis m facō genē alia m facō nō exatōn mēt' mēssid' ecclā
 hōmō p sūa volūate consensū **Offic** colomen nō hz pñcaio
 ab soluēdi dñcō edicōis sūam mēntes pñca hastaludū 2 m dñcō
 cenā bestū seu tonsure n' pñca ab eo cautōe iuracōia de pñca

Quia beneficia ecclesiarum militum stipendiarum esse debent ad obsequia que hanc
 recipere stipendiorum congruit se magis quam obnoxiosos reputantes asserunt. Et de hoc
 dilectissime estimant et autem in honestate in huiusmodi tractatibus ecclesiarum militum et sic
 ordinem quos sibi assignaverunt. Signis et insignis in consuetudine salis et huiusmodi
 decemalibus consuevit et modo et in publico compare hinc itaque consuevit ab
 honoribus et hinc in capillis longitudine in capillis et in barbis absque
 rome nunc consuevit et in vestibus phibitus et omnia in decemalibus et decem
 in choro et in capto immo fuerunt in ordine barba et sine corona ecclesiarum
 decemalibus statu et ordinem in decemalibus laicos ad se conformant ut in capto et
 laicos etiam excessive delicatos et mundanos electus modicus immo nullus
 ad consuetudinem et hinc valeat ppendi. **¶** Quidam etiam ex eis hastaludis ex
 quibus homicidia et membrorum mutilaciones plerumque sequi possunt ad militibus
 et armis laicis in locis etiam ubi beneficia obtinent ecclesiastica tamen se immis-
 cent ipsa hastaludia corporali exercendo. Quibus nos cupientes competeret ad
 hinc medelam in ecclesiarum quoscumque cuiusque dignitates condicione aut status ex-
 istant barbam vel consuetudinem ecclesiarum modum in decemalibus ppendi ab missis
 ecclesiarum. **¶** Item in exercendo hastaludia in locis in quibus beneficia ecclesiastica obtinent
 et tunicas quibus manice coloris alius quam sint tunicas sue assue portantes
 pena suspensio per sex menses a perceptio beneficii quod obtinet secundum preceptum contine-
 ciam statutorum divini exercendibus. Statuentes ut qui denique in hac me-
 ad ut suspensio penas ex dea causa in dicit et durantiis hinc in dicit et suspensio tam-
 quam ab solucio hinc ab hinc primo a nobis seu officio nostro meruerunt obtine et
 eas capto suo onderunt hinc qui in choro et capto aut in fuerunt in officio sine
 corona decemalibus statu et ordine et in barbis vel quatenus non abrase su in p-
 hibet fuerunt comparavit quicquid de suis beneficiis et sibi ab aliquo quocumque ob-
 lacu recipere ut quisquam ex dispendiis per plendis fructuum pventum et obuentum
 dispendiis fuerunt a capto deputatis et eis quicquid de suis plendis sine in
 offio sine in cotidiano dispendiis ministris psumant. **¶** Alioquin tam receptor
 quam ministrans sciens eo ipso se novit excommunicationis finem quam communitate fennim modum
 et salis durantiis hinc in dicit seu suspensio et antequam sit in dicit et suspensio ut
 eorum et si decant absolucos ipsi quicquid de suis plendis receptorum et capto
 ecclesiarum in qua ipso in dicit et suspensio hinc in negligentias commisit habuerunt hinc
 receptorum expisse seu tacite dissimulavit ne hoc in in statu effem hinc cupientes
 a tractatibus captantibus eo ipso volumus et suspensio tam diu donec ipos in dicit
 et suspensio ipso capto induerunt in dicit et sine dimmitione aliqua istanc sic p-
 cepta tollentes autem statuta pnt ipas quicquid de pfect fructibus reddibus p-
 ventibus et obuentibus ab ipso capto seu a quocumque alio imitanda dicit seu in
 tunc in dicit talibus et suspensio. **¶** Immo statutorum quondam dicit
 radi dicit de modo et forma tenendis et exercendis per officio dicit et quod a
 gant missas sollempnia debito ordine pnt dicit et salis dicit ad
 adiectio penas committit hoc non observantes.

¶ Quamquam olim bone memorie predecessor noster Conradus de consilio capiti
 pezo fuerit statuendo precepit ut dicit officio in choro cuiusque ecclesie colle-
 magis absque ordine ministrorum sacerdotum ministris et dicit salis sub dicit et dicit
 decemalibus. **¶** In ecclesia in qua et nonnullis aliis ecclesiis collegiatis per tunc dicit

xxviii

amaritudine vestim⁹ ad hoc hinc tempibz e⁹ dventu q⁹ fregit p⁹ mstratu
 seu alius cora defon eo q⁹ illi canonici quibz ex more p⁹ mstrando in officio
 ad altare in suo ordine d⁹ d⁹ mstrandi designat hoc mstrandi officio negligunt
 neq⁹ curant missas sollempnia omittunt ex quo d⁹us offendit ordo ec
 cl⁹siasticus confundit ex parte induco p⁹ scandala oriunt⁹ r⁹ ipa m⁹ d⁹
 oca que cetis subiectis ecc⁹ie in d⁹iaz officiaz p⁹ctoe sollempn⁹ debet ee
 speculu⁹ r⁹ exemplar oca negligentie p⁹ctoe reputat⁹ p⁹ctoe d⁹iaz **C**ui nos
 volentes omnino ut tenemur remedio occurrere operamur **S**tauentib⁹ re
 nonam⁹ ut sicut in p⁹ctis continet⁹ statuas in m⁹ d⁹ r⁹ qualibz m⁹ d⁹ auit
 r⁹ dyoc⁹ ecc⁹ia collegiata quocens opus fuit post missum ad caplm an oca
 tractatu discipline ut alius cu⁹ b⁹q⁹ actus seu negocii **D**ecano p⁹nce uel
 absente tabule capitales leuam h⁹nce in p⁹cto d⁹stinate quid d⁹nciuz sit
 cantandu aut legendu in choro legant⁹ r⁹ audiant⁹ **D**iligent⁹ ut cantor
 ut succentor aut alius ad quem hoc p⁹inet r⁹ consuetudine ecc⁹ie ut au
 d⁹unt⁹ comittendu p⁹ctis quibz quid sibi legendu aut cantandu in choro
 m⁹ d⁹abat **I**tem **E**t p⁹dm p⁹apm⁹ auz quatuor quod p⁹bi faciendu cano
 di seu legendu m⁹ d⁹bit p⁹ se seu p⁹ aliu expleat reuert⁹ **Q**u⁹it r⁹ statuo
 addim⁹ r⁹ q⁹ si aliquis sacerdos dyaconus aut subdyaconus cu⁹ in sumo altad
 celebrand aut feruendi in ordine p⁹ leuam p⁹ctam aut cantor⁹ aut suc
 centor⁹ r⁹ lacom seu eius ad quem hoc r⁹ consuetudine p⁹met seu ex cora
 p⁹te ob⁹ d⁹ m⁹ d⁹ fuit deputata seu is qui p⁹dm aliquaz ecc⁹iaz consuetud
 nez ex r⁹ d⁹us ordine aut alio quouis modo p⁹ aliquid leuam aut aliam
 m⁹ d⁹ m⁹ d⁹ faciendam seu missam celebrand seu eis in ordine m⁹ d⁹ m⁹ d⁹
 fac ut scire debz n⁹ p⁹ cam legem r⁹ r⁹onabilem euidet⁹ **I**ta q⁹ p⁹ se seu p⁹
 aliu expleat non valeat impedire p⁹ se celeb⁹ r⁹ p⁹uat aut celeb⁹ r⁹
 feru⁹ p⁹ aliu modo debito r⁹ consueto faciat r⁹ p⁹au⁹ **A**liq⁹ si cessante
 q⁹no⁹ legitima r⁹ r⁹onabili t⁹ euidet⁹ hoc negligit p⁹ auz offic⁹ d⁹m⁹
 missa negligentia a p⁹ceptoe d⁹stribuon⁹ r⁹ om⁹ obuenon⁹ p⁹ fructus q⁹
 sos qui corpus s⁹ bende appellat⁹ tam du ip⁹ s⁹ sit r⁹ maneat suspens⁹
 quousq⁹ q⁹si quatuor tuon **R**egales noie p⁹ne coll⁹or suspensio⁹ r⁹ s⁹ma
 suis fructibz totiens quocens in vna missa sui no fecit offm⁹ salz p⁹ sing⁹
 missa d⁹cti sing⁹os quon⁹ q⁹ss⁹o recipiat ut ip⁹ negligentis aliunde facta
 cat in eos usus in quos suspensoz d⁹stribuon⁹ condiane serui r⁹ expendi
 consuener⁹ suando r⁹ de h⁹moi pena in p⁹te ut in toto quicq⁹ ip⁹ negliget
 r⁹omitend⁹ cap⁹ ut alicui ad m⁹ p⁹ctam q⁹ si hat suspensione durante
 talis sit negligentis r⁹ceptor⁹ h⁹az d⁹stribuon⁹ aut obuenon⁹ aut p⁹is cu
 alicui **S**iam si amittor⁹ ut quicq⁹ alius eos seu p⁹ctam h⁹moi sibi off⁹at
 m⁹ d⁹stribuon⁹ r⁹ obuenon⁹ h⁹moi s⁹ent⁹ offendem seu d⁹ctoz
 uolunt⁹ subiac⁹ pena p⁹cti nichilomin⁹ in suo robore durat **C**ohm⁹ ec⁹iaz
 hanc p⁹ctam r⁹ leuam in cap⁹to ec⁹iaz in quibz r⁹ consue⁹ ex r⁹ d⁹us ordine
 aut alio modo celebratur seu m⁹ d⁹stribuon⁹ q⁹ celebrat⁹ aut m⁹ d⁹stribuon⁹ deb
 ant nesciut nec scire debent nec alla eis m⁹ d⁹stribuon⁹ fia⁹ salz **C**antor aut
 succentor seu alius ad quem hoc de iure r⁹ consuetudine p⁹met fia⁹ p⁹u⁹
 aut d⁹stribuon⁹ faciunt ut e⁹ dem **A**liq⁹ ip⁹ cantor seu is ad quem hoc de
 consue⁹ p⁹ctis totiens quocens hoc negligent⁹ omisit r⁹ ex hoc d⁹ctus

uisse decantand euenit. Sed pons put supus enarrant subiacent ipso
fco In quoz testimonio sigillim m m vna cum sigillo capli m d duxim p n
abz apponendit. Datum Colome in crastino ba Romani Anno d milimo
ccmo xxxm. **¶ De sacro sup modo pbandi z constandi de inuicis p
latis p pome ecclesie z monastio cont suos Inuicatoses p
cedere volentibz sedm statuta pnuialia eccie Colomen.**

Vatramus dei g. scilicet colomen eccie z. Cu olim bone memorie Eugalica
m pdecessor in pmo caplo statutoz et synodaliu quod mextulatur. Conu
eoz qui manus in eccias at psonas ecclesiasticas intulerunt come violentas
tam pbandi modis p quos seu p quoz alterz ad m m pba z contestat
berz de mextoe hmoi violenta Ad hoc q p dcm statutu cont eos edictu ser
uaretz expssit sub hno ubis scilicet Cu de mextoe hmoi consistit p fa eude
cia at publicam famam at aliam fidem cont loca ordinale faciendam per
m amta inuicam passi Si fuit psona honesta z fide digna aut p testes
z c. Et in statuf subsqz que de m m hmoi psonaz ecclesiasticaz z ecciaz
at monastioz z rez ecclesiasticaz seu ad eos at ad ea pmentia faciut me
com modis pbandi no expssit z contestandi In hmoi tamen statuf hmoi
pbandi z contestandi modis p multa tempa puta p pl. annos z amplius
modu hmoi statuf exuabz synodalibz. **¶** Voz postq p bone memorie hmoi
pdecessorez m m in pnuialia consilio congregato aucte z conspu hmoi pnuial
consilij ad ipam mram pnuialiam in omi forma z mod at clausulis z tendibz
z ponz adiectibz suis fuit extensa z pnuialia fca usq ad hoc tempa
fuit obseruata a nro subditis pacifice z quiete Quia tn ad nos noue deue
nit apud nonnullos in dubiu reuocatu an hoc subditoz mroz obseruancia ex
eo q p dcm mod pbandi in p fco pmo caplo durauit expssit sunt Sic de
iure hactenus obseruata z in antea obseruanda Nos minime ambigentes ut
ecclesiasticas p pome z eccias z monastioz at eoz rebz cont multiplices inu
rias que frequer ipis z multipliciter irrogant etia subueniret remedio nec ip
sos pdecessores mros in hac pte in odiu inuicatoses ad pbandos aliquas in
quibz p pmo accede no possz remedia oppozoz remitte voluisse z ob ho
eozdem pbandi modis z contestandi ad eozdem rō sit p m z omi subsqz
statutoz. Et si quodam no expssit fca debe eozdem pdecessorez mroz
fuisse absq dubio voluitatem Aucte igit pnt statuta de consilio z conspu
ditoz in ppo capli z platoz mroz decim dcm z declarant iust ob
nuicam p dcm rōnabilem at necesse p dcm concedere corresponsent
z ita debere a nro subditis sine coniectoe qualibz absq dubitacois scrupule
decreo obseruari. Datum Anno d m milimo ccmo xxxv. in vigilia beag
Romani. **¶ Item cont iniquos malefcores appendentes cordis an
domos seu curtes homi alio q dno z modis quinnantes ipos qz
que p hoc exactionantes.**

Vatramus dei g. et. Quedam in hno paly put apud omes notouit e
abusio molent q quidam iniquitates filij sui ab aliquibz quos sibi in
aliquo inuicatos aliquos aut alias obnoxios confingit aliq cont d m
z iustam intur fallacio extorqre Ad sacdotes aliquos accedut quibus
p dcm q sub sacramental confessionis titlo exponit desident aliq eozdem

xxxviii

ipis postea committendo qd ipsi sacerdotes absq; illorū nomī expōssione seu ita
 denomīnate hīs quos sibi numeratos seu obnoxios sic confingit dicunt
 qd aliqui deueniunt ad ipos sacerdotes qui ipis dicunt qd n̄ ipis iniquitate
 filius caris peccatorū sumas p̄ tales p̄bros cōfiteant̄ eoz curtes gratias
 seu domos velint incendio deuastare aut totas quasdam eozdem potet seu
 ostis etiam appendit In signū qd domos tales gratias seu curtes p̄pōnt
 concinae En scdm̄ eoz uoluntates aliquas sume pecūias eo soluant 2
 domo accedūt ipos p̄bros eis suū in hac p̄te dicentes p̄pōnt hīs quoz potet
 aut ostis totas appendit p̄ ipos p̄bros iudicandū sub sacmēntalis confes
 sione noīe ut dcm̄ est ¶ Nonnulli etiā p̄bri immo simplicitate immo uera
 decora ignorantie cecitate sub cuiusdam pietatis 2 multoio belamco tales
 iniquitates filios ita talia audiūt 2 eoz ut sibi relata eo qd h̄mōi celici as
 seruit se talia sub sacmēntalis confessionis titulo rapuit 2 se debē estmāre
 rapit 2 ea uelut absq; sic confiteandū nomī expōssione aut designate qd
 illos a quib; sic extorque cupit exponit 2 fregit sic ab innoxio peccator
 extorqueat 2 scilicet 2 nomī assignant ¶ Preterea qd magis p̄mōssimū ē
 exomplō est 2 gūis delandū de quibusdam audiuim; sacerdotib; qd aliquib;
 2 si nullus ei talia dixit seu etiā aliquas totas aliquoz potet seu ostis
 appendit p̄ se totas h̄mōi appendit alios hoc fecisse ut sibi h̄mōi sub sac
 mēntalis titulo confessionis decalisse nequie confingentes ¶ Et sic aliqui peccato
 extorqueant ¶ Nos itaq; ne tales homines piculosi de sua comodū r̄poret
 nequicia eoz quantū possim; malone occurrē cupietes De mī capli capli
 2 conspu hoc fieri deccō autē p̄nt statua om̄ode phibem; ¶ Nonentes
 om̄mō p̄bros n̄re autē 2 dicef ne si qua sibi talia occurrerit sub titulo h̄mōi
 sacmēntalis confessionis rapiant sicut nec rapit possūt ad talis confessio per
 quam expōssē apparz nōdm̄ confiteat̄ uelle a peccis aliquib; abstinē uero
 plane inuadere p̄ca flagitiū p̄p̄ere sacmēntalis natam confessionis Talia
 eis etiā deccō sic dicenda audire refutent at si audierint casu dicta noīa
 qd dicentū 2 fā cōstancia plane hīs quoz n̄cēst expōssant Dd̄ tamen
 p̄ expōssionē h̄mōi ipi talia dicenda dicit ut mōmb; nō sūt d̄sim̄l; p̄dicam
 Circa quam expōssionē eoz consciam̄ oneramus nec de hīs ut ipis iniquitatē
 filius aliquid deat at p̄mittat̄ aut ipi aliqua ualitate consequant̄ sub
 p̄dca confessione p̄p̄ere 2 medio p̄facis se nullate inuicem ¶ Aliqum̄ ip
 so om̄nes 2 singulos q̄rū facōn̄ monico comit̄ deccō diez p̄missa q̄ca
 cois sine uolunt̄ subiacē Om̄nes etiā 2 singlos cōccō 2 laicos q̄ totas deccō
 apposuerint aliquoz potet seu ostis aut aliqua signa alia clandestina seu
 furua seu aliqua sub sacmēntal̄ conf̄ aliquib; sacerdotib; exposuerint ad si
 non hinc salz qd p̄ apposicōm̄ talis totas aut alioz signoz clandestinorū
 aut futurorū p̄tensionem 2 talis confessione p̄ aliquē p̄bri inuicem non
 expōssō nomē seu designate facienda ut p̄p̄e hoc emolm̄m̄ aliquid extorq;
 ac eandem exatōmē suam quā autē p̄nt statua in ipos ferim; modam;
 ducta pub̄ca in eca m̄a colomen ¶ Item ne etiā inordinati se inuicem
 tructatib; captiuitatib; n̄ inuicem p̄ suū decanū ut captiui ¶ Et ne aliq;
 in sac̄o exōe aliu in sac̄o nō exōez n̄cēst inuicem cōccōm̄ h̄mōi p̄ sua

Vidimus de i. 27. Datum in xpo. p. sua voluntate confecti. abbatibus, prioribus, decanis, capitulis et primis capitulis singularibus ecclesiarum collegiarum monasteriorum civitatis. Doct. Colomen. Saluam in dno. et hinc bene memorare hinc p. decessor. in quoddam statutu. edite sub hac forma. lxx canon. felix recordacione. Clementis p. de. ex. de ecclie. et glicie. et or. p. quod maxie. et hinc me. cetera. statucione. ut nullus in ecclie. cathedra. et collegiatis. ut regularibus. vocem in capto. habeat. ead. si hoc. sibi. ab aliis. libere. concedit. n. saltem. in subdyatatus. ordine. fuit. constitutus. no. ab. p. tibus. quibuscunq. consuetudinibus. seu. statutis. **Q**uia. in. nonnulli. in. sacro. no. exco. no. obstante. p. hinc. canone. antea. de. fco. tibus. capitulis. Et. si. hoc. exco. de. iure. non. valeat. ad. aliis. vocem. hinc. p. m. i. g. r. u. r. et. miscent. **Q**uos. p. d. canonicos. volentes. in. ecclie. p. n. a. statuto. iuuari. **S**tatum. ne. aliquis. canonicus. aut. diaconus. in. sacro. no. exco. capitulis. se. miscent. tibus. quomodo. n. ad. hoc. ex. p. se. p. suu. decanum. et. capitulum. iute. p. quod. in. inuocacione. non. credant. se. uocem. in. capto. hinc. **I**nuocacione. ead. me. no. existat. qm. ad. suscipiendu. correccionem. disciplinarem. bene. ad. lo. conem. sui. superioris. et. ad. signu. campane. p. d. m. consuetudine. sue. ecclie. seu. mo. nasterii. p. s. m. a. m. no. eo. m. i. g. r. u. r. t. compibus. debet. et. consuet. **Q**uia. disci. p. l. m. a. i. correccos. completa. ult. exeat. et. recedat. n. ut. dem. est. sup. i. m. u. t. a. t. i. o. n. e. remaneat. p. m. i. t. t. e. n. d. o. eos. libe. et. pacifice. qui. uoces. in. capto. hinc. me. nego. capitularia. dispone. et. tractat. **I**n. conentiu. fisco. exco. s. m. a. m. qua. in. hinc. se. p. t. e. r. m. i. t. t. e. r. m. o. n. e. d. e. b. d. e. x. p. m. i. s. s. a. p. m. u. l. t. a. m. **Q**uod. q. hinc. statua. salubri. in. ecclie. in. aliquibus. capitulis. ita. in. obliuionem. ymmo. in. dissimulacionem. et. deuensisse. q. ecclie. no. exco. in. sacro. passim. ad. in. sacro. conentibus. ecclie. ad. ad. cano. suo. et. capto. m. i. m. e. s. i. n. t. u. o. c. a. t. i. o. n. e. ut. audiuim. cono. sui. p. h. i. b. i. t. o. n. e. decanum. conentibus. in. sacro. asside. p. s. m. u. t. et. tibus. capitulis. m. e. e. s. e. in. hoc. ex. co. cacione. sine. dampnabilis. inuolucendo. et. q. ad. hinc. amplius. e. de. p. e. s. t. a. n. d. u. ad. talia. faciendu. ab. aliquibus. in. sacro. conentibus. ip. in. sacro. no. exco. aliqui. ut. p. d. o. audiuim. y. m. a. c. a. n. e. p. p. e. q. volentes. exco. p. u. i. t. a. l. i. e. q. u. a. t. p. o. s. s. u. m. i. p. a. u. e. p. f. a. c. i. t. u. s. t. a. t. u. s. h. i. n. c. m. o. d. o. m. i. s. e. r. a. t. m. a. n. d. a. t. o. e. t. u. l. b. o. a. d. u. l. t. u. m. u. t. a. m. p. l. i. a. q. u. o. r. u. m. m. e. e. s. t. p. a. c. e. a. t. in. hoc. sac. capto. et. consilio. ex. h. a. b. i. t. u. d. i. n. a. b. o. h. i. n. c. i. t. a. t. u. s. i. p. o. s. t. a. t. u. s. n. o. e. o. m. i. n. i. m. i. n. f. o. r. m. a. s. t. a. t. u. s. in. suo. robore. d. i. l. l. i. c. i. t. e. **I**n. h. i. b. e. m. u. s. n. o. m. i. n. i. m. i. n. sacro. conentibus. decanum. ecclesie. q. p. l. a. c. i. e. a. t. a. l. i. o. s. d. o. cem. in. capto. hinc. m. e. e. s. s. u. s. t. a. t. u. s. u. t. s. i. b. i. i. p. o. s. n. o. exco. in. sacro. ad. n. u. e. n. d. u. m. in. tractando. consider. p. m. i. t. t. a. m. **A**lloq. qui. ex. p. l. a. c. i. o. s. et. ex. s. e. m. o. r. i. b. u. s. in. m. a. s. s. u. a. d. canonicatus. et. p. b. e. n. d. i. o. s. q. r. u. i. f. e. r. u. t. a. d. a. e. tractando. aut. ip. o. s. no. exco. in. sacro. ad. m. e. n. d. u. m. capto. et. r. e. m. a. n. e. n. d. u. m. et. t. a. n. d. u. m. i. b. i. d. e. m. a. c. t. u. s. capto. r. e. o. i. u. d. i. c. i. o. n. e. seu. a. u. t. u. e. r. i. t. e. seu. e. a. a. a. d. m. i. s. e. r. i. t. e. n. i. s. i. t. u. o. d. e. m. i. t. t. e. a. d. s. e. d. m. i. d. e. s. t. a. t. u. s. p. d. e. c. a. n. u. m. et. capto. m. o. c. a. t. i. o. n. e. s. u. t. s. e. u. c. o. n. c. e. d. i. t. m. u. t. a. t. i. o. n. e. m. o. n. e. d. e. n. o. u. e. d. e. x. p. m. i. s. s. a. in. hinc. se. p. t. e. r. s. m. a. m. o. d. a. m. exco. cacione. **Q**uod. d. i. m. o. d. i. n. a. s. p. u. e. t. n. o. p. l. o. n. e. p. e. n. u. l. t. i. m. a. s. e. p. t. e. m. b. r. i. s. **De. h. i. n. c. m. i. s. s. a. in. die. celebrandi.**

Vidimus de i. 27. Datum in xpo. p. sua voluntate confecti. abbatibus, prioribus, decanis, capitulis et primis capitulis singularibus ecclesiarum collegiarum monasteriorum civitatis. Doct. Colomen. Saluam in dno. et hinc bene memorare hinc p. decessor. in quoddam statutu. edite sub hac forma. lxx canon. felix recordacione. Clementis p. de. ex. de ecclie. et glicie. et or. p. quod maxie. et hinc me. cetera. statucione. ut nullus in ecclie. cathedra. et collegiatis. ut regularibus. vocem in capto. habeat. ead. si hoc. sibi. ab aliis. libere. concedit. n. saltem. in subdyatatus. ordine. fuit. constitutus. no. ab. p. tibus. quibuscunq. consuetudinibus. seu. statutis. **Q**uia. in. nonnulli. in. sacro. no. exco. no. obstante. p. hinc. canone. antea. de. fco. tibus. capitulis. Et. si. hoc. exco. de. iure. non. valeat. ad. aliis. vocem. hinc. p. m. i. g. r. u. r. et. miscent. **Q**uos. p. d. canonicos. volentes. in. ecclie. p. n. a. statuto. iuuari. **S**tatum. ne. aliquis. canonicus. aut. diaconus. in. sacro. no. exco. capitulis. se. miscent. tibus. quomodo. n. ad. hoc. ex. p. se. p. suu. decanum. et. capitulum. iute. p. quod. in. inuocacione. non. credant. se. uocem. in. capto. hinc. **I**nuocacione. ead. me. no. existat. qm. ad. suscipiendu. correccionem. disciplinarem. bene. ad. lo. conem. sui. superioris. et. ad. signu. campane. p. d. m. consuetudine. sue. ecclie. seu. mo. nasterii. p. s. m. a. m. no. eo. m. i. g. r. u. r. t. compibus. debet. et. consuet. **Q**uia. disci. p. l. m. a. i. correccos. completa. ult. exeat. et. recedat. n. ut. dem. est. sup. i. m. u. t. a. t. i. o. n. e. remaneat. p. m. i. t. t. e. n. d. o. eos. libe. et. pacifice. qui. uoces. in. capto. hinc. me. nego. capitularia. dispone. et. tractat. **I**n. conentiu. fisco. exco. s. m. a. m. qua. in. hinc. se. p. t. e. r. m. i. t. t. e. r. m. o. n. e. d. e. b. d. e. x. p. m. i. s. s. a. p. m. u. l. t. a. m. **Q**uod. q. hinc. statua. salubri. in. ecclie. in. aliquibus. capitulis. ita. in. obliuionem. ymmo. in. dissimulacionem. et. deuensisse. q. ecclie. no. exco. in. sacro. passim. ad. in. sacro. conentibus. ecclie. ad. ad. cano. suo. et. capto. m. i. m. e. s. i. n. t. u. o. c. a. t. i. o. n. e. ut. audiuim. cono. sui. p. h. i. b. i. t. o. n. e. decanum. conentibus. in. sacro. asside. p. s. m. u. t. et. tibus. capitulis. m. e. e. s. e. in. hoc. ex. co. cacione. sine. dampnabilis. inuolucendo. et. q. ad. hinc. amplius. e. de. p. e. s. t. a. n. d. u. ad. talia. faciendu. ab. aliquibus. in. sacro. conentibus. ip. in. sacro. no. exco. aliqui. ut. p. d. o. audiuim. y. m. a. c. a. n. e. p. p. e. q. volentes. exco. p. u. i. t. a. l. i. e. q. u. a. t. p. o. s. s. u. m. i. p. a. u. e. p. f. a. c. i. t. u. s. t. a. t. u. s. h. i. n. c. m. o. d. o. m. i. s. e. r. a. t. m. a. n. d. a. t. o. e. t. u. l. b. o. a. d. u. l. t. u. m. u. t. a. m. p. l. i. a. q. u. o. r. u. m. m. e. e. s. t. p. a. c. e. a. t. in. hoc. sac. capto. et. consilio. ex. h. a. b. i. t. u. d. i. n. a. b. o. h. i. n. c. i. t. a. t. u. s. i. p. o. s. t. a. t. u. s. n. o. e. o. m. i. n. i. m. i. n. f. o. r. m. a. s. t. a. t. u. s. in. suo. robore. d. i. l. l. i. c. i. t. e. **I**n. h. i. b. e. m. u. s. n. o. m. i. n. i. m. i. n. sacro. conentibus. decanum. ecclesie. q. p. l. a. c. i. e. a. t. a. l. i. o. s. d. o. cem. in. capto. hinc. m. e. e. s. s. u. s. t. a. t. u. s. u. t. s. i. b. i. i. p. o. s. n. o. exco. in. sacro. ad. n. u. e. n. d. u. m. in. tractando. consider. p. m. i. t. t. a. m. **A**lloq. qui. ex. p. l. a. c. i. o. s. et. ex. s. e. m. o. r. i. b. u. s. in. m. a. s. s. u. a. d. canonicatus. et. p. b. e. n. d. i. o. s. q. r. u. i. f. e. r. u. t. a. d. a. e. tractando. aut. ip. o. s. no. exco. in. sacro. ad. m. e. n. d. u. m. capto. et. r. e. m. a. n. e. n. d. u. m. et. t. a. n. d. u. m. i. b. i. d. e. m. a. c. t. u. s. capto. r. e. o. i. u. d. i. c. i. o. n. e. seu. a. u. t. u. e. r. i. t. e. seu. e. a. a. a. d. m. i. s. e. r. i. t. e. n. i. s. i. t. u. o. d. e. m. i. t. t. e. a. d. s. e. d. m. i. d. e. s. t. a. t. u. s. p. d. e. c. a. n. u. m. et. capto. m. o. c. a. t. i. o. n. e. s. u. t. s. e. u. c. o. n. c. e. d. i. t. m. u. t. a. t. i. o. n. e. m. o. n. e. d. e. n. o. u. e. d. e. x. p. m. i. s. s. a. in. hinc. se. p. t. e. r. s. m. a. m. o. d. a. m. exco. cacione. **Q**uod. d. i. m. o. d. i. n. a. s. p. u. e. t. n. o. p. l. o. n. e. p. e. n. u. l. t. i. m. a. s. e. p. t. e. m. b. r. i. s. **De. h. i. n. c. m. i. s. s. a. in. die. celebrandi.**

sunt ut eo amplius de redditibus suis sibi abspiciant & quibus tamen sibi & socio
 possunt p suis necessitatibus satisfacere competere vel qui tamen mercenarii alio
 sunt ut amplius licent ex pacto ead ex condito omne celebrandi q cor
 adie seu alio diebus missas duas in se recipiunt cont eorudem factu canonu
 instituta **Inhibentes** ex nre dñs pbrs nre civit & dioes **Ne quis** de cetero
 plus q dnam missam dña die n in casibz p aliquem de iure except manifeste
 & plane se excusare valeat celebrare presumat **Contem** fuscū quos nos
 monente qua nos eos ex mit omē & singulos monem⁹ nove diez pmissi q
 canus in hne septis exatōe p decanos consili & locorū plebanos seu eorū vice
 gerentes volum⁹ pnt nūdal **Si qui** etiam de cetero talia face psumpserit Ex ut
 decane xpianet in virtute sēe obediencie districte mandam⁹ ut tales ad nos
 seu offic mīn deferant pena sibi sup hoc debitam recepturos dñs q̄mo

Valtramus dñs g. 24 **Alas** in xpo decanis xpianet necno ploba
 me eccliaz nre civit & dioes aut eorū vice gerentibz saluto in dno sem
 enam **Qu** mēccū nre consiliorū oculos in nra civit & dioes
 postq ad regimen colomen ecclie hā nreia dña disponente admodū
 assumpti sum⁹ correctōe digna p̄p̄xit dñm p̄iculosū & detestabile compm⁹
 abusu & pessimā corruptelam **Sabz** qm nra dioes nō paua immo in mlti
 capiosa eccliaz rōces seu pastores p̄p̄ pacificas suaz eccliaz possessiones adepti
 sut ad annū & amplius immo p multos annos ad ordinem sacerdotū p̄moti
 n̄ existit **Aliqui** id in suis hmoi ecclie nō resident ita dispensatōe licentia
 eorū qui sup p̄tatem hnt canonice dispensandi fructus q̄ ex ipis suis ecclie
 necno redditus & p̄ventus nō eo mīn⁹ collē bent **Cui** morbo & si competere
 appone mēccāmus medelam **Quia** si idem morbz ex dissimulatōe moroz
 decessoz adeo cōmū nre p̄t talis sit nō p̄moti nō r̄sidentes **Consue**
 hant notant corruptelam in eorū m̄q̄ p̄cā p̄cā nociva ac allegatōe
 p̄vidēdū defende sacagentes **Quo** in p̄miss omīssa p̄mit cont eos
 exccute iustē rigorosa omnes tales & singulos cuiusq̄ status & conditōe
 existant in hmoi sēe synodi congregatōe rogāmus hērtam⁹ in dno & mod⁹
 ut infra tres menses se a dca p̄cā sit disponant nō p̄moti s̄bz ut pro
 moueant a nō r̄sidentes de cetero r̄sidentiam faciant p̄sonalem **Alioquin**
 fiant cont eos p̄t nob̄ melius faciendū & vultus fuit dñs sine dubio
 p̄cessurū **Item** q̄ nōnulli q̄ uaq̄ nō mīn⁹ p̄missi d̄lendu ē eccliaz cu
 rāta p̄m̄ dū ad ecclias vacantes quaz p̄tiam sunt ipis quosp̄iam p̄n
 tae m̄abit & carnali seu alio mōrdmāto affa d̄sidio ita aliquos forasse
 suos filios aut cognatos aut alia affinitate seu amicitia cōiūtos qui bi
 cesimū quē suē eccliaz annū mīne atigerunt **Et** sic d̄fai eccliaz obstacū
 ad obdēndū bñficia curia mīn⁹ habiles existūt **Tales** sit m̄habiles ad
 tales ecclias p̄ncā gerūt in voto verisimil⁹ q̄ dubitat si tales p̄ncā
 p̄ eos ad quos hēz p̄met admīssio admīti nequaq̄ debē **Et** quibz
 fante p̄ris seu alio quibz eccliaz hā nō iustē seu consēe matūtas suff
 gat p̄ncā & necē conditū q̄ s̄bz tales p̄br se p̄ncā ad tales per
 mittant ecclias & postq̄ admīssi fuerint ad eorū eas ad eorū p̄t
 p̄m̄ solūtatōem debent dimitte **Et** itam p̄m̄ modicam fructū &

obuentioni eorum sibi sicut ipse promissio toto residuo remansuro.

¶ Aliqui eam simpliciter ad promissio committunt ut ad ecclesiam aliquam pertinentem de eadem portione ad tempus seu quodammodo ipsas ecclesias tenerentur anno quolibet persoluerent. Et sic tales prebiteri sue salutis memoriam pessima spe symoniaci prebiteri inferti ad tales ecclesias sic prebiteri et admissi non merentes postea eas possident. Immo eius occupant minus iuste et cure talium ecclesiarum cura eas non capaces prebiteros hanc ecclesiam decipiunt etiam prebiteros fructus reddunt prebiteris et obuentiones committendo spolium et rapinam.

¶ Cui quanta possimus locum cupientes omnes et singulos tales huiusmodi prebiteri specialiter libere ipsos in prebiteria congregatos in hac sancta synodo monemus in nostra auctoritate ut tales ecclesias quas sic prebiteri optinent. Immo occupant contra nos seu officium nostrum et prebiteri persona prebiteri illo et factis publice denuntiet ad eas non super prebiteri eorum prebiteriam et dispen ad hoc huerint nequaquam de eorum rebus. Et contra nos et prebiteros officium nostrum commpareat minus seu ipsius officium super hoc audietur mandatum.

¶ Monemus etiam omnes et singulos huiusmodi rei consilio ut nos seu prebiteros officium nostrum tales personas sit ecclesiastica et ecclesiam obtinentes necnon constatores et non reuelantes quos monitione non uem de prebiteri prebiteria in hunc sensum excommunicatos notatim quos non scilicet aliquos in genere publice in hunc sensum monitione et per plebanos seu eorum vicarios generos infra hunc consilio decanatus nostra auctoritate quod uobis in hac parte committimus. Nunciat prebiteri.

¶ Inimamus etiam eisdem quod si prebiteri tales sit ecclesiam obtinentes se nobis seu officium nostrum non prebiteriam seu notauerint et per prebiteriam indignationem ul inquisitionem super hoc per nos faciendam inueniunt et hoc expectare maluerint nullam a nobis gratiam quod tamen gratiam si super eisdem firmiter expectare poterint deus conservare id quod iustitiam dicitur rigorosa. Et ne aliqui ex eis crassam prebiteriam ualeant prebiteri ignorantiam quibus nec non est id quod in hac sancta synodo ita publice promulgat singulis auribus inculcare debet in virtute sit obedire et sub pena excommunicationis districte precipiendo mandatum quod hanc litteras nostras et in eis contenta in hunc sensum et per plebanos seu eorum vicarios infra menses decanatus consilio publicatis et nostra auctoritate publicati omnimode faciatis. **Dicitur crastino die Innocentius Anno domini millesimo CCCo xxxv.**

De Westwardis.

¶ Vultimus de gratia. **¶** Dicitur sibi abbatibus prebiteris decanis ecclesiarum collegiarum necnon collegiis et communitatibus ac decanis christianitatis plebanis et eorum vicariis generatim. Necnon omnibus clericis secularibus et religiosis ac similibus christifidelibus nostris. Cunctis deo salutem in domino sempiternam.

¶ Olim bene memorie hereditate predecessorum nostrorum homines qui Westwardis et sebestones appellabant per uitam et consuetudinem eorum suspectam eorum seculam cupientes exstiterunt ne a communi eorum periculosa ecclesiarum christifidelium gregem tamquam oues morbide committerent. Processus quosdam fecerunt. In quibus eorum monitione canonica prebiteri sua precepit eorum deo. Et si manere debeant sub die medio et condicibus fuerunt remansuri.

¶ Postquam qui postmodum remanent seu mandatis suis salubribus non parerent monitione legitima decavit et excommunicatos mandavit publice nunciari. Et alios diuersos et eis multo formidando processus contra ipsos diuersimodis emittendo.

¶ Nos quod eius Westwardis inuenientes secundum eorum processus conuentionem contra eos et eorum personas auctoritate processus diuersimodis faciendos ac eam publice sicut hoc ad nostram seu auctoritatem

xl.

maioris pacis noticiam aduenisse minime dubitamus pro hoc et alia mltis
 tam predecessori nro q' nro sup hoc confectis plenius continetur. **¶** Vnde qz
 put ad nram audientiam e' relatu' hmoi homi' p'nicosa' & nouo' incipit a
 deo in ma' auis' & dicit inualeste multatudo ut n' de nouo eis p' compe'te
 conentia' r'istat' peiora foribz p'icula submerabit. **¶** Vos p'tris & lices
 vras genitibz in b'ntuce sc'e obedite sub pena exco'muni' distite p'cipiendo
 mandamus q'tenus con'e' omne' hmoi' sc'aruz homines Be'ghardos & s'besto
 ones sc'dm p'ficia' predecessori nro & nroz p'cessu' conuenientia' p'cedat.
 Ap'os p'cessus con'e' eos & eos in domo sua r'apientes quicunq' eisdem seu
 eis quicq' dantes. **¶** Et no' eoz fauores & eis opom seu opam conferentes
 p'cedentes. **¶** Vos q' omnes & singli' sup'dct' ipos artius euicantes & ma
 manue' nobis q' si in p'missa exco'tuoe aliqui ex vobis m'beni' fuer' det'
 deo ut r'missi' con'e' tales p' rigorem iusticie sine dubio p'cedimus. **¶** Dicit
 ut supra.

¶ Item conati eosdem.

In nomine d'ni Amen **¶** Valeramus de gra' r'ef. **¶** Dilat' in xpo' p'p'os' **¶** Cui
 alias bone memoie' hmoi' p'decessor' nro' multa' diligencia' & delibacoe' p'p'os'
 quosdam homines Be'ghardos & s'bestones **¶** Quibus' m'cupacoe' ad suis' r'cep
 toibz defensibz & fauoribz p'p' sc'aram qua' sc'at' & erroes huius' fidei' ca'p'is
 lice' conentio' exigente' iustia' exco'tuoe' p' omnes' eccl'ias auis' & dicit
 solomen' mandauit' pub' m'uat' **¶** Dicit nichilomin' p'p' con'e' eos in suis
 p'cessibz p'mulgat' **¶** Quos & nos in p'tibz nroz synodalibz consilio' inuocad'
 festinus pub' & sollempn' publicu' put' hoc & at' in ipius nro' p'decessori p'
 cessibz atq' nro' plenius continetur. **¶** Nos am' fidei' dignoz' assatombz
 m'clinati' assentia' q' plures ex hno' d'oz Be'ghardoz & s'bestoni' abiecto
 h'itu' & p'p'etio' erroibz r'conal'itacoe' q'ru' & absolucio' b'nficiu' affectat' pa
 eos & erro' sc'aram hmoi' & h'itu' abiuracoe' certo nro' commissario sup' hno' ma'
 rendi' **¶** Eos q' ut ab ipis p'cessibz atq' p'p'is in ipis conent' absolucio' ad
 m'ue' p'p'etion' **¶** Vnde quia' de nouo' nonnullos h'itus' delatores & sc'ite' p'fessores
 no' abnuat' sc'ara' & h'itu' hmoi' **¶** Immo ipos h'itu' no' abiecto a d'co' p'cessibz et
 p'p'is in ipis conent' p'dm n'ram commissariu' q' tamen n' p'p'imus n' edim' q'
 se pub'c' assere' absolucos **¶** Nos p'p'ue' qui' innocet' q'm' ut negocia' ca'p'is
 fidei' nroz p'p'et' temp'ibz & erroes hmoi' a f'mibz fidei' r'ospend' p'nalibz
 d'claram' nro' m'conco'is no' fuisse nec ee' q' ipos nro' commissariu' ipos Be'ghar
 dos aut s'bestones a d'co' p'cessibz & p'p'is exim'et ut absoluet' **¶** Aut eos ipos
 d'claret no' tenei' nisi p'p' ipoz' erroibz sc'ara' & habia' hmoi' abiuracoe' sub q'ru'
 ca'ca' & h'itu' x'p'ifidelit' diuente' laudabilibz & deuote' **¶** Decim' eccl'ia' & d'claram'
 absolucio' ipos Be'ghardos & s'bestombz d'claret & decreta sup' hno' sc'a' alie' ad
 ue' nro' commissario q' tamen no' edim' no' tene' **¶** Quo' ita' vobis & aul' b'ram
 sub p'one' in d'co' p'cessibz co'p'is & p'p'at' p'p'm' & mandam' q' r'os' sc'aram sc'e
 te' p'fessores & h'itus' hmoi' delatores Be'ghardos & s'bestones sua' cu' suis' defen
 sionibz r'ep'edibz & fauoribz exco'tuoe' & a' auctis x'p'ifidelibz euicando' publice
 m'uat' circa eos ut p'p' p'cedentes **¶** Dicit in die b'ra' Remigii' conf' **¶** Anno d'
 1170' m'c' mo' xxxv' q'nto **¶** **¶** Item de non p'p'os' & non r'identibz.

Valiamus dei gratia et **D**ilectio in xpo omniū et singulū Decano Ramatū
nre diocē Salū in dno **C**um imper in consilio primo p̄tes In ma
iōi nra ecclā celebrato omnes et singulōs ecclāz p̄dialū pastores nō
p̄motos ad p̄cedū aut nō r̄sidentes moneri requiri et horari in dno curia
tue fecim⁹ ut se infra ita tempa p̄mou facerēt et in suis ecclā r̄sidererēt
nisi eos cause rōnabiles excusarent **A**liqñ nos p̄cessuros cont̄ eos fuim⁹
cōmā **C**no nō obstante nōnulli in sua p̄mācia p̄sistentes nō p̄mou
et nō r̄sidentes ad suscep̄m ordīis p̄ceden ad r̄sidentias faciendū sicut p̄
hactenus se nō disposuerūt et adhuc nūme se disponūt **Q**uo ita uobis
cōmittim⁹ et mandāmus q̄cū quibz eim⁹ p̄ se seu p̄ aliū ut alios vice et aucte
nra qualz eulz in hac p̄te cōmittim⁹ fructus om̄is ecclāz h̄mōi nō p̄
motez et nō r̄sidentū p̄t eulz eim⁹ sub p̄t **S**equēstret et in sequēst sub
fida custodia teneat et r̄seruet quousqz aliud r̄ceptū in mandāt **C**olū
ecclā ut si qui ex eis causas rōnabiles nūp tales nō p̄mou et nō r̄sidentes q̄re
ad p̄missa nūme teneant cor̄ offic̄ nro **C**olūm p̄bent et p̄ponant et eoz
sup hoc p̄būm r̄cipiant **S**i qui uō ex eis in h̄mōi rōmbz et causz deficiant
ut eos nō querunt in fructibz h̄mōi ecclāz suaz aut p̄te aliqua eoz et
plūs d̄similz hanc penā tales tūc consueuerūt p̄t quāctas et cōcūac
exogit decim⁹ multiplicandos **Q**uos q̄dem fructus d̄lco in xpo nro **S**igil
līfō colū d̄ p̄t r̄quisierit uolūm assignat et sibi rōnem p̄t et eisdem **C**
Ecclā d̄cāz nō p̄motez et nō r̄sidentū quoz fructū sequēstretio f̄c̄
tam impediret uolent ex p̄te ut occulte p̄ quāctuz p̄sonam cuiusqz d̄c̄
statū aut condicōis existat **A**ymēte ser̄ d̄c̄z p̄missa ecclāstico sup̄mō
n̄d̄o In ip̄is q̄ p̄sonas in hoc culpabiles excōmō suāam fecim⁹ in h̄o
s̄p̄t **E**t tam dū ecclā maneat n̄d̄te et p̄sona ecclāstice d̄mūacōe quo
n̄p̄ ecclā finit̄ d̄larate et p̄sona meant̄ a nob̄ seu offic̄ nro b̄n̄ficiū ab̄
licōis obtine **C**ōmā uō nō p̄motez et nō r̄sidentū et ecclāz quas oba
nent aut q̄d in p̄missi fecit sigillīfō nro p̄tes infra nouē dies p̄ r̄ceptū
nro mandāt r̄sente nullatenus omittat **C**ōmā uō ecclā illoz qui rebel
des in hoc p̄nā nro mandāt aut impediret tacite seu exp̄sse p̄ se seu p̄
alios fuim⁹ x̄p̄a q̄ cito talem rebellio nō aut impediret intelligit̄ p̄
tō nro sigillīfō r̄sente et nūcāe nō diff̄ct **D**at̄ **S**ime Anno d̄ni m̄
cc̄mo xxx̄quēto.

Item de eisdem

Valiamus dei gratia et **D**ilectio in xpo omniū et singulū p̄p̄māc̄ de
canō nre diocē salū in dno **C**asemmm⁹ nos iam d̄d̄t p̄na
p̄lliatudine ex offic̄ nri debito om̄e et singulōs nre auct̄ et diocē ecclāz
r̄tores ad p̄cedū nō p̄motos aut ecclā p̄motos in suis ecclā nō r̄sidentes
curiatue monuisse et indixisse ut infra ita competēcia tempa cessantibz
alio canonē r̄p̄d̄m̄t seu p̄uilegiū se p̄mou in p̄cedētes p̄uassent et in
ip̄is ecclā r̄sident̄ **V**estamen q̄ plūs ex eis nre mōitōibz et in
ductōibz salubribz p̄p̄ct̄ Intra h̄mōi tempa se nūme p̄mou p̄uarent
aut in h̄mōi suis ecclā curauerūt r̄sident̄ Aut p̄uilegia siue canonē r̄p̄
d̄m̄ta aut statuta allegat̄ seu p̄tend̄ q̄e ad hoc nō tenent̄ ut cōp̄lli n̄
debent **C**ūde nos talū nō p̄motez et nō r̄sidentū temerariā auditiā et

adi.

audientes fructus hmoi ecclesie mandavimus et suspendimus ut quoslibet
 p nos aut quilibet nrm pnt nobis suberant sequestrari et tenet fideles in seque
 quous aliud paret in mandatis sup hmo hac tame modeste tuc adiecta
 ut si qui eorudem no pmoctoz aut no rfidenciu pulegno aut alio caus
 ronabilibz seu canoic impedimet se tuc possz. Nec hmoi nro monicobz
 et sequestracoibz fructu pare tenent cor nob ut offic nro colomen illas
 pponere a plarent a sua decimaco r rponit et decimaco alicoz uo ecclesie
 quaz pastozes nullam hrent excusaco com hanc nram sequestraco ma
 dauem fructus nro sigillifo p nos decanos assignat et sibi ronez sed de
 eisdem nisi componere hmoi pastozes de hne ad eodem Et ne hmoi seque
 cio nre mandata pfata ludibria reddent. Etas hmoi no pmoctoz aut
 no rfidenciu In quibz ut eaz aliqua sequestraco nra pfata impediret
 violenc expisse at occulte p qmiaz psonam cui usqz status aut condicio
 existet monicoe ser deo pmissa ut desistent ecclesiaco in hno sicut suppo
 sum mcedo Et inculpabilem seu culpabilem in istis pmulgam similib
 ppe hoc in hno seque pfata monicoe canoica pmissa snam excoio Et
 mandavimus eisdem excoio si faciffac no curarent de commiss et absolu
 cois bnficiu a nobis et a deo offic nro obtine pub nuciai. Sane cu non
 nulli ex deo pastozibz adhuc no pmocti seu no rfidencio r rignit qui ne
 pulegna nec ad ronabiles aut canoica impedimenta quae ad hoc nre
 canent cor nob aut deo nro offic p tendent Et hno no obstantibz q
 nram sequestraco fructus hmoi suaz ecclesie sicut pzo pceperunt et app
 cauerunt in aiaz suaz gnamen piculum et scandalu p hmoctoz at nrm
 et nroz mandatoz puspensioem ppe quod nos decanos xpianitatem pre
 deo et qlibz bnm rignim uob q mandam ista fructus p uos sequestr
 eos et ure custodie deputaco prefato sigillifo nro assignet et racoem
 de hno faciat infra tres septias a dicta pnciu mandandae. Etas uo pas
 toz no pmoctoz aut no rfidenciu qui fructus suaz ecclesie sine licencia
 nra at de ordinao hnt ad sigillifo nro pceperunt et appcauerunt quas p
 hoc ecclesiaco supponim mcedo. Incedas pub nuciaes et mandantes in h
 mcedem indiolabli obfuai. **¶** Ipso uo pastozes qui in hno culpabiles ex tunc
 et sut et ppe hoc snam excoio mcederunt excoio pub in hno ecclesie et ali
 bi ubi oportum fuit mcedet et faciat ab hno nuciai ubi et qn fuerit de ho
 requisita mandantes eisdem et alio qui facient in ipso ecclesie mcedo sic in
 cotempat nre eccle claudu dna celebrerunt officia Immo pocus pphana
 uerunt q n de celei saciffaco sibi ppeymt com eos nouam tamq com
 irregularo pnt iusticia exigit pcedimus. **¶** Hinc noua eoz q dnm nrm
 sequestr impeduerunt seu fructus sequestracois appcauerunt et noua ecclesie
 eorudem nob aut pfato nro offic fidele r rribuac. **Dicitur. Voule. Anno**
dm mmo. c. lxxv. sexto.

De monialibus

Villiam de gra et qd omni pntes lras audiam salm in dno somu
 enam **¶** Omni aiaz subditoz nroz piculis ex nra offic debito
 ptaue quia possim teneam. Illaz tamen excessibz psonaz q pnt

Sino mancipate ministro p[ro]p[ri]um q[ui] ip[s]o[rum] diffidat coram eo excessum no[n]
 absq[ue] m[er]ita aliqua infamia potest no[n] modica p[ro]m[er]e debemus ecce q[ui]o
 ceteris possim[us] toto m[er]ito. **De** in aliis error[um] occasio qui pot[er]it sim[il]i ut alieq[ue]
 corrigamus errores sedentes sup[er] specula vidam[us]. **Et** testante sac[ro] canone
Crudelis sit qui firmam suam negligit. Sane h[ic] comp[er]it q[uod] d[omi]n[us]
 r[ati]o[n]em nom[en]e sit augustin[us] et b[e]n[e]d[ic]t[us] ord[is] moniales n[ost]re auctorit[ate]
 et d[omi]n[us] ord[is] at status sui ut iur[is] et statuto[rum] synodalia p[re]decesso[rum] n[ost]ro[rum]
 sup[er] h[is] edicto[rum] m[er]ito[rum] et eor[um] penas formidabiles m[er]ito formidantes ta[m]
 n[ost]re q[uam] eor[um] monast[er]ia sua h[ab]it[us] quib[us] eor[um]dem m[er]ito[rum] statuto[rum] h[ab]it[us] tenent
 abiecit seu in maiori p[ar]te m[er]ito[rum] n[ost]re pub[lic]e no[n] d[omi]n[us] at h[ab]it[us] et ornam[en]t[is]
 et ad instar mulier[um] secular[um] eor[um] ordinem statu[m] et regulam nequaq[ue]
 decore s[ed] parant illi[us] excessib[us] p[ro]ut de h[is] tamq[ue] de notorio no[n] p[er]
 aliam de populo no[n] constat. **Et** nom[en]e ex ad ut sui in h[is] m[er]ito[rum] m[er]ito[rum]
 h[ab]it[us] exa[us]tatione in talib[us] h[is] rep[er]e[n]t. **In** n[ost]ro statu m[er]ito[rum] asserit p[ro]ut
 ad nos p[er]uenit nos ad ut talib[us] ut liceat indulgisse. **Quo**q[ue] h[ic] no[n] d[omi]n[us]
 n[ost]re r[ati]o[n]em nos ad ubi ut f[er]o aliqua talia indulgisse p[ro]que fomena licet
 eis talia faciendi possint illicet quoquo modo exhabundantia tamen ut auct[orit]e
 n[ost]re in hac p[ar]te p[ro]p[ri]etate m[er]ito[rum] q[ui]o[rum] calue occasione confecta delamina
 om[n]ino tolli cupientes. **O**mnia et singula quibuscunq[ue] monialib[us] at eor[um] plac[et]
 auctorit[ate] ord[is] status aut condicio n[ost]re auct[orit]e et d[omi]n[us] in q[ui]o ut in p[ar]te indul
 et subauctorit[ate] ubi forma concepta et ut p[er]ta p[ro] nos aut n[ost]re no[n] aut
 auct[orit]e quoquo modo p[ro] quem aliquem p[ro] que h[ic] abusu p[re]dece[m] moniales seu
 sue plac[et] ualeant decess[us] tollere. **Et** tamq[ue] m[er]ito[rum] se h[ic] licentia sup[er] h[is]
 exa[us]tatione p[re]cedit trahi possent ad m[er]ito[rum] n[ost]re no[n] fuit sicut nec debuit
 ee q[ui]o semp[er] p[re]decesso[rum] n[ost]ro[rum] statuta salua et incolumia volum[us] remane[re] p[ro]u[er]b[ia]
 r[ati]o[n]em et nullus p[er]me[n]s volum[us]. **Im**mo n[ost]re non fuisse n[ost]re
 co[n]s[uetud]o q[ui]o et p[re]dece[m] statuta n[ost]ro[rum] p[re]decesso[rum] sup[er] statuta et d[omi]n[us] p[re]dece[m] monia
 l[is] et suar[um] plac[et] edicta in suo robore remane[re] et ea reuocent[ur] efficacit[er] obser
 uandi h[ic] n[ost]re h[ic] d[omi]n[us] d[omi]n[us]. **M**andantes eor[um]dem monialib[us] omnib[us]
 et singulis et eor[um] plac[et] imp[er]ia om[n]i in hac sac[ro] synodo congregato[rum] ut p[re]dece[m]
 auctorit[ate] n[ost]re licencie si qua hactenus ex eis alique m[er]ito[rum] d[omi]n[us] allegar[un]t sta
 tuta p[re]dece[m] aliquant[um] no[n] extendunt nec p[ro] sui status et h[ic] alique abusu
 m[er]ito[rum] seu excessu n[ost]re licencie p[re]dece[m] audeant ut debeant se aliquant[um] exa
 s[er]e. **D**uct[us] anno d[omi]n[us] m[er]ito[rum] r[ati]o[n]em. **De synodo obseruandis**

Validius d[omi]n[us] r[ati]o[n]em. **D**icitur in xpo n[ost]ra in sac[ro] d[omi]n[us] synodo in q[ui]o
 t[er]m[in]o Innocentius in n[ost]ra octava colomen celebranda licesse genitib[us] salua
 in d[omi]n[us] simplicit[er]a. **M**ulcis modis et in p[ar]tib[us] sac[ro] synodo hactenus p[er]
 p[re]decesso[rum] n[ost]ro[rum] et p[ro] nos celebrat[ur] d[omi]n[us] p[ar]t[is] collegia xpianit[er]a d[omi]n[us]
 nos n[ost]re d[omi]n[us]. **C**etero q[ui]o in synodo colomen ecc[lesi]e d[omi]n[us] ualib[us] p[ro]ut obseru
 te fuerit congregato[rum] rogato[rum] et requisito[rum]. **R**ecord[us] ip[s]o[rum] mandit ex
 p[ar]te p[re]decesso[rum] n[ost]ro[rum] intellem[us] et a nob[is] memim[us] ut sicut statuta p[re]decesso[rum]
 n[ost]ro[rum] p[ro]p[ri]um pie memorie. **S**ic[ut] n[ost]re p[re]decesso[rum] p[ro]p[ri]um in ip[s]o synodo p[ro]u
 palit[er] ut p[ro]p[ri]um in suo cau[er]o et ad decena h[ic] et modo at h[ic] statuta ip[s]o
 ecc[lesi]e n[ost]re in m[er]ito[rum] compareret. **N**onnulli tamen ex eis h[ic] salubres rogato[rum]

sch

horatios requisitos et mandata minime aduocantes sedm ipoz statutorum
 contumacia venire et stare et compere in ipis consilio no curant penas in
 ipis expressas no formidantes forte supposita quadam et ista pda statua dñi
 Sifridi maxime ignorancia volentes molestiam excusare. **Deo** et si de rigore
 iust et forsitam plibus uideat ita pmissa inexcusabiles uideantur qui talia
 excesserunt. **Quia** tamen hmoi statua pone sut multat formidabiles et se
 addid aliquas ipuacionem pda excedentis reputari debent suspensionem excoz
 a irregulariter neuibus laqueati. **Quos** tamen misericordie age uolentes
 debita que sit p eosdem delinquentes hacten facta sut abaliet imitum. **Quoz**
 a simo suspensio et excoz eosdem delinquentes si mag in ipas incidit vice ma
 ad cautelam absolue studeat. **Sup** irregulariter ubi et eoz dispensacionibz
 ipos ad sedem aplicam si mag ipoz ipos eriget constia pform rationabil in
 format quibz conscientie ipos in hac pte vltimimus imitantes. **Ne** aut
 p hanc crassam et supinam ignorancia ualeant decere se auri et pmoza
 excusacione fucata ad pda statua Sifridi obpauantia totalem faant et nos
 cant de eoz pmoza obligacione. **Ipm** statua quod e pmi me statua ipa
 Sifridi quod mox pte. **Iz** de hie qualis eos ai modestia et de ubi ad ubi
 volumus et papm legi publice et integritate in fac synodo memorata. **Et**
 eosdem ibi pntibz ac aliis omibz quoz necesse publice pda q ppe pda ma
 fouda omnes placos collegia xpianitatis decanos plebanos capellanos
 vicarios ac omnes et singulos et quibz in eodem statuto mencio fit penes in ipa
 statuto expressis. **Si** contra fecerint immodicos sedm ipius contumacia plecte
 deo. **Et** p uos qui pntes sunt papm declarati. **Et** pda ead statua ad
 omibz suis clausulis et penes extendi volumus ad consilium. **In** crastio Romay
 conf Anno quoz celebrandim. **Acto** Anno dñi millimo ac. xxxv. **In**
 vigilia marie apti. **De** consura et habitu clericoz.

Valiamus et c. **Quia** sibi abbatibz pntes decano eccop collegia
 vax necno collegis et conuentibz ac decano xpianitatis pntis et eoz
 vax genitibz necno omibz clericis secularibz et religioz ac vniuers xpifidelibz
 mraz. **Quoz** et doct colomay. **Saluton** in dno sempiternay. **Quia** dñi si ge
 nery homi distinguat et sedm p hanc pffessor consulte edicoes tam auiles
 q canonicas decuerint ut hñ qui pntis sut officio mancipati a contempla
 ca et ordm adia ab omi confirmacione cessent epalm ut in se qui sut for
 alius et exemplar quo decet in dno dei consan p decencia hanc conserua
 ondant mox metuscam honestatem. **Et** quod gerunt eade ore pdaent
 actu demonstrent. **Tamq** milites deo et ecclie militanti deputati pntis
 a secularibz sicut se vnti dñi cont lastamant hmoi hanc Corona amee
 et necessu quentibz ordm eccliali minime congruente amro pdecessoribz et a nobis
 sub dñi penes et quibz simo emanarunt successus que reformaco ipoz
 et honestata eoz expedire p tempe pualat dñi pmode xantoco. **Et** cane
 ai quana infirmitas uicoz mutaco que plus deiet q concess solico mi
 nozat. **Quoz** me auiles et doct tam clericos q placos hmoi phibicionis no
 contencos adeo excozuit. **Et** me ipos q dñi vnti q quoz mox ir
 vepit q se in necessu modis desubz et capillie lauca plus et q ipos decet

studeant conformare quo ad usum et utilitatem privatam stipendiary officia
huiusmodi militiae stipendiary et voluit ad obsequia eo que horum exigit
recepto nequaquam se obnoxios reputantes affectibus et decori vale estimant
autumat inhonesti ut horum ordinum signis et insignis et in consuetudine salu
et huiusmodi decore consilii et in publico compare inime aduocantes quod officiali
militiae Immo aliqui ex eis sacros ordinum sunt caritatis insignia ac quod non
solum crudelis famam suam negligunt et clari statum deprimunt Et et
plerumque more venenoso laborant contra ipsa sua comoda molliunt **¶** Ince
dit siquidem in vestibus artium et scitis quibus cum facultatibus induunt in
causa huiusmodi quod dicitur per eos genua et inferiora femoralia attingunt **¶** Turbosus
et cum longis manibus per periculosas appendentes salsas et non salsas et non solum lo
gus sed ultra genua pendentes et aliqui nimis huiusmodi amplius et latius inter
plurimum complicat utitur subiectus per prima subiecte ambrosia appentes ad
officium decorem deferentes et quod non ita in aliis vestibus eadem caritate et
dignis coloribus et figuris etiam sacra et dignata ex certis seris et aliis
indunt **¶** Vestes etiam sacras ruber et viridi coloris seu quibus et alio
colore manica est affixa an portus et ultra cubitum multum et notantur nec
tos a latibus salsas ibi et in longum ad oram ac in manus cum quadam re
uolucione furcata Ita quod ad modum corde certius apparere ipsa notabilis
furcata **¶** Nonnulli etiam coros deferunt et si ipsas deferunt in locis hoc
faciunt in indibus rotis videlicet in capite ut dicitur velut ipse et quibus et
bene nullo gratia veniam possunt sub cubitibus occultare **¶** Quibus etiam
comam at barbam exquisite munit et desuper cinctis et auro at argen
to quod potius debet ad usus pauperum erogari **¶** Multasque ornatas se
cingunt quibus cinctas siue peras passas et puniti modo ornatas calceolos
crisprios et non solum crisprios sed semigladios appendunt **¶** Et eosdem no
tantum in populo et in grande cleri scandalum sed in omni mutantes et in
ubi officia sunt **¶** Et quod decus est et quod dicitur in eis offensum In omni
confer dei offensam deferre publice non veniunt **¶** Caligant rubras glaucas
a iudibus se caligant et calens modo dicitur per forato et in salsis sic etiam quod
in salsis etiam aliquibus in calcis appendit per frustra volucanaa hinc
et inde obliata celestis militiae cui aspectus sunt tamquam influentes ar
mata militiae induuntur **¶** Aliqui etiam ex dissolutioe summe capucis
utitur longis quibus similibus monachi comisi nunc cepta sui mostem so
lent uti per causa legitima confingentes quod ipsas capucis caudis in
sa manuum suarum peragat a frigidis quas non solum decore comedia
sed et utilius ac oberrus persuarent ab his inbusus si eisdem decore
vestium amplitudo **¶** Plures etiam quedam capucis per forata salsas et
fissa cum magno panni periculis pendentes quod dicitur Vermiculata filio seris
auratis et argenteis de eisdem etiam dario concolor et depictis figuris et
gemma ornata deferunt statum suum in pannis et in pluribus aliis plusquam
quod dissoluta **¶** Et addo se sine stultitiae et suspitionis aduocacionibus gratias

de suo iudicio plus laudet qui magis plures raras formas adhibent et
 gestat. Et in hinc abusionibus plus laet se conformat sic q nullus ut
 modicus delectus in tales delectos et lucos pondi hinc / excessive delectat
 et plus eia eodem q delectat dissolutos. **N**os q sapientes ex debito
 pastoralis m officij ut tenemur. Pmiss q imper in visitate guali
 nra nonnullis nre cuiusq doct ecclie psonali impensa p nos ac m
 alius p nos et nos commissarios fca tamq notoria et que p nos euidens
 iam abusus moleuit i fformacom nre resuamms spali ut eos quos ad
 delectacom hinc / consue necessus et comisacom honestat congruetes
 ordm etiali virtut premia no inducat. **N**ia de rigore ius sedm de
 cretu Innocen ppe sedi. Qui pcepit ut dca dimisi in statu mentis in
 fcau corpis deo et homibz placeat studant. In supfluitate fissure aut co
 lore uestiu neq in mensura mtauentu quoz fama et exemplar de dca
 offendant aspectu. **E**t potius q corp delectat stitacom q si mona ab
 epis emendare nolunt eccliaust carcant beneficio conc totaco moite
 ad puaacom bnfiaoz suoz pcedi nre possimus. **Q**m iustu eet ut bnf
 ficis puaent qui eodem se reddut indignos et ipoz insignis abutue
 ut simlem cu illis quoz stitane gestus et leges sapent in legibz disa
 plinam. **S**altem nra put ad pns p fca edimus tam ad iactuā penaz
 ex aggruaco q adiacondaz de noua formidie possim a suis ausibz te
 meraris refrenae. **Q**uonem q omnes et singulos nre cuiusq doct
 pteoz et platos et dicos bnfiaacos et quoscuq eam alios in face ordibz
 consuetos et no consuetos p dca se geites cuiusq dignitat p m
 nece condicois aut status finit quate a pmiss omibz et singulis ab
 usombz pferim corp nob necno in locf aut nre ecclie et omittat eccliaz
 ubi bnfiaata sut abstineant et honeste mcedant sedm actineca etialon
Consua et hinc / dcaent suo ordm congruetem et supus omni nra
 appareant a temp hoc requirat et accessu sui a locf ubi dequo aut sic
 in nre consuetu. **A**lloqn uobis in pmiss ut pmissaz quoz no pntes
 ut vna facien gntia sct dcaz monicoe pmissa quoz xij pmo xij p sed
 ut extat ecclie pnam fca in hinc / sct. **A**sonetes nichilq eos omis
 et singulos nre cuiusq doct eccliaz collegiatas decanos necno subdecani
 etae nre colomien in virtute sct obediencia et sub pena ecclie lico sine
 que in eos et quomibz sct sct dcaz monicoe pmissa in hinc / sct fca
 si no fecerit quod mandam qte / eos decan pda aucte uob in hac pce
 p pntes spalis indulgemus p q nob post eam nram monicoem aliquis
 de platos canoia seu ctore apparuit excede in pmiss seu aliquo pmissaz
 sup quo eos et simplicia volum q adhibet rlatom bre plena fidem. **S**ta
 abs nos dispendio q acius potet amiseratibz distulucibz fructuu id
 dcau puctuu obuentom pnciaz mhibeat et mduat. **Q**uibz nos p
 fcaibz mduat et mhibemus. **D**e post monicom nram ipis quoz et
 pmiss sue in esse sue in nra dcaent mstrent quoz ut assignet

Quoniam illis fructibus beneficiorum suorum nunc subtrahantur quibus ecclesiastica curia
 denegatur. **Q**uoniam in administratione dispendiosos p[ro]p[ri]os. In p[ro]missis contra facien-
 tes sex dies monitione p[ro]missa exactionis suam fecim[us] in hinc script[is]. **Q**uoniam
 q[uo]d nona rebellium p[ro]p[ri]a n[ost]ro mandato nob[is] infra mensem p[ro]p[ri]o uobis & h[ab]it[us]
 rebellionem apparuit publicat p[ro]cessum defertur fidelis cont[ra] eosdem p[ro]
 ut eor[um] p[ro]p[ri]etas exegit p[ro] alia uis p[ro] media articulo p[ro]cedere ualeamus. **Q**
Porro uos & omnes & singuli sup[er]dicti p[ro]missi, inobedientes & rebelles lapsi
 de monitione n[ost]ra t[er]mino tamq[uam] exactione & a curia h[ab]it[us] excludere nequaquam
 ad d[omi]na officia admittat[ur] nec cu[m] ip[s]is m[er]itis eisdem. **Q**uoniam eos in actibus legiti-
 mis ac in omni h[ab]it[us] p[ro] solacio penitus cunctantes sic penas a iure statu-
 tas sup[er] h[ab]it[us] incurre formidat[ur] ut sit rubor confusi a p[ro]missi abstine[re] & ad
 g[ra]m m[er]ito eccl[esi]e sue redire & a d[omi]no s[er]mo absolucio[n]e beneficii quere com-
 pellant[ur]. Quor[um] absolucio[n]em nob[is] & officio n[ost]ro ducatur p[ro]p[ri]a & suam. **Q**
 officio n[ost]ro eosdem absolucio[n]em nisi p[ro]p[ri]a exactione ab ip[s]is p[ro]p[ri]a uicari[us] cau-
 cone q[uo]d mandatur eccl[esi]e p[ro]cedere debeant h[ab]it[us] & postea eadem cautio[n]em p[ro]p[ri]a
 r[ati]o ex m[er]it[us] in uirtute h[ab]it[us] h[ab]it[us] uicari[us] q[uo]d d[omi]no ab h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a que
 has maderunt s[er]mo abstinebat p[ro]p[ri]a omni modis admittet[ur] p[ro] p[ro]
 missa aut uolunt[us] nec intentione n[ost]ra est. **Q**uoniam u[er]o decano q[uo]d uob[is]
 in correctio[n]e p[ro]p[ri]a excessum quomol[is] d[omi]no p[ro]p[ri]a p[ro]cessu in aliquo d[omi]no
 q[uo]d seu curiam subdecan[us]. **Q**uoniam p[ro]p[ri]a hoc q[uo]d decano eccl[esi]e n[ost]re colom[un]i
 haec non fecit n[on] adhuc facit in ip[s]a eccl[esi]a n[ost]ra residentia p[ro]p[ri]a
 in p[ro]missis autem n[ost]ra exactione d[omi]no p[ro]p[ri]a ad alia q[uo]d tibi non capere
 p[ro]p[ri]a. **Q**uoniam h[ab]it[us] n[ost]ra in p[ro]p[ri]a n[ost]ra nec plus auctam n[on] d[omi]no
 p[ro]p[ri]a in suo statu saluam manere p[ro]p[ri]a sicut an p[ro]p[ri]a & sine alio a iure
 commu[n]i p[ro]p[ri]a n[ost]ro statu[us] atq[ue] n[ost]ro p[ro]p[ri]a aut mandatur cont[ra] in
 p[ro]p[ri]a abusos p[ro]p[ri]a & exp[ro]p[ri]a in suo robore nichilomin[us] durat. **Q**
 uob[is] & singulis d[omi]no p[ro]p[ri]a decano p[ro]p[ri]a aut & d[omi]no constituit
 sub pena exactionis late sine qua in uob[is] & in d[omi]no quemlibet sex dies monitione
 p[ro]missa in hinc script[is] fecim[us]. **Q**uoniam p[ro]p[ri]a n[ost]ro mandato no[n] paruit d[omi]no p[ro]
 capiendo mandatu[m] q[uo]d postea uob[is] aliquo plebanor[um] pastore[um] uob[is] seu
 d[omi]no p[ro]p[ri]a eccl[esi]e capellano n[ost]ro h[ab]it[us] d[omi]no decanatu[m] consistit
 cu[m] aut ip[s]is eccl[esi]is seu capellis officianu[m] lapsi de n[ost]ra monitione t[er]mino
 excedit in p[ro]missis seu aliquo p[ro]missis apparet publicat p[ro]p[ri]a uob[is]
 exco[n]n[ic]atio[n]e n[ost]ra excedenti infra mensem fidelis i[st]a ut deo actio ad gra-
 uora p[ro]p[ri]a intendim[us] p[ro]cedim[us]. **Q**uoniam d[omi]no d[omi]no n[ost]ro p[ro]p[ri]a.

Valeramus dei g[ra]tia. **Q**uoniam de eisdem. **Q**
 d[omi]no s[er]mo s[er]mo p[ro]p[ri]a & ref[er]at. **Q**uoniam nos in synodum p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a in alia que p[ro]p[ri]a statu[us] eccl[esi]alis tam in h[ab]it[us] q[uo]d in
 consuetudine. In quodam n[ost]ro mandato p[ro]p[ri]a f[er]o & mihi publicat[ur] d[omi]no
 & singulis p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a & d[omi]no n[ost]ro aut & d[omi]no cu[m] uob[is] ordine statu[us]
 aut condicio[n]e consistit d[omi]no p[ro]p[ri]a se gerent. **Q**uoniam in h[ab]it[us] cu[m] ex-
 p[ro]p[ri]a f[er]o in forma d[omi]no p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a singulor[um] desup[er]. In articulo
 in uirtute uob[is] & alio h[ab]it[us] & n[ost]ro eccl[esi]alem in p[ro]p[ri]a deformantib[us].

xliij

ipse in abusus datus incidisse Quos iustitiam prosequimur ex prohibitione
Cinguli facilius abolei ne usque cuncti desuper comperent in ma-
 sibus quibusdam exceptis sub sua excoatione late sine sine q' alias mada-
 p' fice putabamus Alne q' gramibz penes in eodem mandato mo p'
 laas 2 exp'issio d'nyim' inhibendu. Verq' q' nonnulli eate nre canonici
 se p'nodu mo conspectu p'ntantes Robis p' se 2 alio suis canonice
 d'ceto indecena eos h'itu 2 consura debica 2 patente mcedit p'missio
 ut cunctus simplicibz desuper da d'alec sine omibz tame abusiombz a-
 lais m' d'co mo mandato phibiet q'q' smaz excoatione in eodem mo mada-
 to lacam ad inde possent ead' g'ua aiaz p'icula puenire Et no solu et
 pabiles s' infonca a alias innocentes p'eam poss' conuenge laqueari
Saluo tamen alio penes in d'co mandato 2 in aliis nris 2 p'decessor'
 mozo statuce p'cept' 2 manduce exp'iss' 2 placis tolle signarem' m'ntia'
 supplicantes **U**nde nos ad capto 2 poribz nro phica delibacoine d'line-
 ti qui nob' quo ad conuom' subdicoz suoz quo ad alias abusiones In d'co
 mandato 2 statuce 2 p'cept' exp'iss' 2 phibitas sedm' formam 2 modu co-
 n'it'z uellent m'ntea m'ntre d'ligentius Ipa q' manduca p'cepta et
 statuta in omni sui forma ad obfuar' d'ca p'icula attendentes 2 p'cipue
 q' no modica id m' r'formacoie h'icuz 2 consure d'icali statui congruenti p'
 sedm' Immo mult' d'cam excoatione smam in sumis suis clausulis m' d'co
 mandato exp'issam 2 placam p'ntibz tollim' 2 penitus amouem' **E**
 isdem poribz 2 placis 2 d'ct' nre cuic' 2 d'cep' b'nu' 2 singlis ut cuncti
 sup'ius cingulis ad simplicibz sine cesset 2 culcellis d'imo h'is cingulis
 d'ca r'ligionem d'ferant no ueant **N**az p'p' q'oc mag' statuo 2 h'uc uel
 tes d'ferant **E**z al' m' h'itu comperent' longo 2 lata **I**n consura q' m'
 loco debito sita patente 2 suo adm' congruente pub'co conspectu exhi-
 beant **N**ec alias abusiones in eodem mandato mo phibitas comitant'
 mcedere ualeant usq' ad crastinu d'nce **I**nuocant' p'ime aduenire
Inter m' exp'ire uolentes an ex cessatoe cause phibicoie d'cep' om'atoz
 nos ad hoc mouentes q' nob' p'missa ut p'fere' subeat m' effem' **E**t ut
 eos d'ca m' h'itu 2 consura assuescant in pub'co comperere p'ntibz indulge-
 tes **S**ic t'n q' si quisq' p' pub'co m'cessu d'ca m' manduci in aliis abus'
 omibz indetius fuit uolator **E**u'it sibi p' p'onas ad hoc m' d'co mo
 mandato d'pucacoie fructus reddicoie d'istribucioe q'cuq' sui b'nficij ut
 b'nficioz si plura obonet auferant' 2 penitus d'enerent' **E**t al' fiat p'ur
 in eodem mo mandato conuenet' **I**ta ead' q' si qui eisdem fructibz red-
 d'icibz d'istribucioibz obuenioibz seu r'cepcom eozdem m'cessum seu quicq'
 ead' a uolente r'apiant' d' eisdem excoie smam excoatione qua in h'is p'p'
 in eisdem form' p' d'ca ead' smas quas auite p'p' n'roz statucioz sue
 manducioz p'p' q'oc m' d'co d'nos fac' m'curat' ip'o f'co **Q**uaz absolutioz
 nob' 2 offic' nro sedm' f'co t'n alias sibi indulcias p'ntibz r'p'uam' **I**
Intemates m'nt'lo' eisdem nro p'ntibz 2 plac' 2 d'ct' q' n' a p'ntis abusiombz

studium efficiat absentem. Nos ad eam exactionem suam pacem bnf
ciory suoy 2 alia gnuata pnt expodire pcedimus. **P**rima
aut intentio nre no existit eos tene p absoluet q cont ptem mm
mandatu faciendo iam in exactione suam maderit donec absolutoz
eoz suaz quas an ruocatum mam pntem maderit n ondem
competentior.

De questoribz elemosinaz

Vidimus 2 qd dicitur sibi abbatibz ppter 2 qd dicitur qd mam
dicitur cont nre pnt qd nonnulli elemosinaz questores se fore alios
mencant 2 ut pauperz sbas rapiant 2 auoz subtili ymmo falso
ingemo extorqueant ad alia qd eis competant sue extendit limites
pntat. **S**up nos quidez de fco disponant a pntis hominibz et
petant alios sibi confitentes absolunt male ablata. **I**n eia dicitur si
bi aliqua pecunie gratia imittit. **T**ertiam aut qntam ptem de munit
pntis sibi relaxant. **I**mmas tres at plures penat ut amitoz illoz qd eos
eis conferit de purgacoe ut asserit mondatie cothue 2 ad gaudia pa
dyf pducat 2 alias qd plures abusus comitit. **N**onnulli etia se hie
pntem p lris aplicas quas no hnt 2 si hnt eis ut pntit abucit
Et p eas antoz ipe hie p nos examinate fime sue admisi. **S**upietes
medel imedo a sede aplica iam pntis. **V**ob confituciom p felix recorda
eoz dnm clemente pntem qnta cont hmoi abuzores dicitur in consilio
vianen. **I**n pnti nra synodo dnm publicand. **C**uius tenoz de ubo ad
verbu dnostr ee talis. **A**busionibz quas nonnulli elemoz questores in suis
pponit pdicacoeibz ut simplices decipiant 2 auoz subtili at fallaci poa
ingemo extorqueant ab eisdem. **C**u ataz pualim 2 scandali pntoz bnd
pnt nob e possit pntide cupientes ino statutu consily gualis dnm
phibendu districte. **N**e questores aliqui nisi aplicas at dyocesam epi lras
colhibuit quomoz admittant nec pntant. **C**u sibi ipis competat
indulgentias sibi commissas memare iplo 2 curacua postulat sub pda
supplicat ab eodem. **N**ullat ipi iplo pdicat at aliquid exponit qd quod
lris contiebit supda. **N**ras no aplicas 2 dyocesam epi ne quid fraude
comiti valeat p easdem anq admittant questores examinet diliget
ad hoc at aliqui ex deis questoribz hmoi sicut ad mam audiccia e plati
no sine multa comitit audiccia 2 decetore multiplici ataz indulge
cias iplo motu suo ppo de fco concedant. **S**up uotis disponant a pu
ris hominibz 2 pntis alios confitentes absoluant male ablata in
ita dicitur aliqua pecunie gratia imittant. **T**ertiam ptem aut qnta
de pntis imittit relaxant. **I**mmas tres at plures penat ut amitoz illoz
qui elemosinas eis conferit de purgacoe ut asserit mondatie co
thue 2 ad gaudia paradisi pducant. **I**nfactoribz istoz quoz qstoes
existit immissiones plenariam pntoz indulgant. **E**t aliqui ex ipis
eos a pena 2 a culpa ut eoz ubis dicit absoluant. **N**os abusio
bus hmoi p quos censura dilectis ecclesia 2 dnm eoz auctas de
ducit in contemptu omnide nolentes ea p quoscuqz questores fia ut antoz

xlv

cui deo dicitur in hibernis omnia et singula privilegia si qua sup p
 missi vel corp aliquo sicut ab aliquibus locorum ordinariis al p pmo
 hmoi quocumq concessa. **De ipsoz matia** sic eis p ptoz talia ulcia p
 sumed autē aplia qd ad pmissa pmtus renouantes. **Questio**
 roo aut qui demceps in pmissi al aliquo pmissoz deliquerit uel
 alias i quibzcuqz privilegio suis abusi fuerit sic p locoz epoz pumy
 volun nullo p ptoz eidem questoz in hac pte privilegio suffragante
 q a suis tenariis ausibz qui obiaz ut quis hz asserto mm excreuerit
 pene formidme p ptoz compescant. **Amo** q autē constitucio
 gob omniū a singulis abbibz pombz placet i etic sub pena suspensionis
 a dno quā in hoc a dno qdibz hui m mandata tnc p ptoz monice
 tame amota pmissa in hno spet fcm dicitur in hibern. **De ele**
 mosiaz questoz i antea admissoe p nos quatuor autē fugant. **Etia**
 silas aplias sup eo se hie asserant i onduat n uobis hie mris patetes
 exhibuerit quibz uobz appat q exannacoz nram diligente. **Ita** hie
 aplias tales m hmoi q eaz ptoz sunt mto admittendi. **Ret** et
 aut p nos ad alia admittant q que opisse exannacoz p nos hie tota
 nent. **Questoz** aut qui in antea suam ul q in ipsoz hie copmte
 excederit ptoz al qui in pmissi al aliquo pmissoz delinquerit per
 nos eo ipso uolun a mandam ad competetes diem i hora cont offic mo
 au in hoc comittim dices mris no obstante quocumq exemptione privile
 gio actu penam p mris recepturō. **Et** diem i horam actiois hie per
 lras mris patentes sigillo nro al alio autentico sigillaco al p aliā le
 gima decumta ptoz offic mo quocumq potes ante actiois dnm
 memad. **Dact** Drile Anno dmi m mo anno rrrvbm. **Sabb** p festu
 machie apli.

De tabellionibz

Validimus et gra ref. **D**ilao sibi abbibz ref. **Q**m morbu p
 mris auer i diof gnalem q p pmo nris dmpnoza subicito i
 pculospd rei pubce cognouim ex fca euidencia nrepsisse. **Quo** de pass
 qn qui se ad etaz mris auer i diof instulerit uel in eisdem segerit ad
 tabellionat excedit officiu se senserit admitti q plures nulla legi
 tima ptoz fulscos utpote qui ab illis quoz aliqui sua candi ptoz
 quis eam asseruit i asserunt ab m piali culmine pcessisse de fco solu
 absq ullo aut cu mm i suffiacna titulo sibi usurparit. **Quid** cozp
 ecia pome iur ignoti sic q eaz ptoz ad nec ondi nec famad possit
 pocus conficra psumit utroaq q usq rezp exite in natura asserit se
 cacos al qui sue cacois onduat al ondere possit nullaz pome i ptoz
Quosdam ecia gmatice q contractuū ignaros aut infames puos
 i infideles alias q leues p ptoz hmoi adicim officiu usurpassi p qd
 cono iurancu quod in caco tabellionu debz ptoz consuouit sup conu
 abz usurane. **Et** alius p bnn i fraudem quene necno alio fca ex
 mdiaalibz ubi ipi confitentes rogati no fuerit. **Immo** qd pculofus e

nec pnceo ad voluntatez hoc petentiu p falsitate q menta quedaz ecclia
 ex sui forma falsa 2 ad falsis dicio 2 iudicombz nonnulla meta 2 d'fuo
 su ex corruptoe qnitate q plures confia vidim pub^{ca} instinca quibz
 nulla m^o subiecti ecclia innocentez status 2 honois 2 honozz suaz pua
 lu subierut **¶** Nos q tam gnalem pestem 2 mortiferaz magis oibz
 benivolam p qua sine defensione cae innocens patens succubis 2 sibi
 latent' consensu potens ascendit de nro timore exstipae radicit' p
 possim' conamine cupientes omnibz 2 singlis cuiuscuzq' condicio aut statu
 fuerint **¶** Sic tamen exceptis qui ab aucte Impali sine medio pcesserut
 Cui m^o ma' aucte 2 doct' m^o antea tabellionaz officiu voluerut exere
 pntibz inhibemus ne hmoi offm in iudicialibz ut ex iudicial' suo quo
 quomodo exccant clam at palam **¶** Nisi pue ad officiale m^o p^o tempe co
 istent' se pnciam contulerint **¶** Cui m^o hmo plenam 2 spalem pntibz etu
 mus pntem 2 p^o au' aucte cui' hoc offm exccendi sibi posse vendicent 2 de
 alio que fime indiganda ipa admittibiles 2 ydonei ad hmod' edicau
 in eisdem l^ouati admittant **¶** Quozz nomia om' ab ipso officiali m^o
 uolunt' registrad **¶** Alioquin m^o omne 2 singlis contra facten s^o diez m^o
 cone pmissa exccatoe fiam' fiam' in hmo s^o p^o **¶** Et nichilo' inframit'
 p ipos confas nullam fidem p pns m^o mandatu 2 statutu volum'
 ac d^o m^o adhibed **¶** Inhibentes ecclia hoi omnibz 2 singlis sub pena suffon
 a d^omo qua ipso fco nro' volum' contra facten **¶** Ne aliquis d^o m^o quozz
 cuq' commissioe h^oaz p^o terti quequa' m^o tabellionez creet **¶** Nisi pue ipm
 m^o hmo que de iure tabellio scire d^o examinaut' diligend' 2 p^o examinat' p
 lertem conuenit' ydoneu' repit' ad ipm offm exccendu' 2 ecclia iuramentu' p^o
 tat' in ipa d^o p^o stat' debicam 2 consuetu' **¶** D^o p^o acat' de capli consilio
 2 conspu' Anno d^o m^o q^o t^o xxxviii' **¶** In crastid' b^o myd^o clis auctam^o

Valtramus de q^o 2° **¶ De fructu ecclie sancti petri**
 Datus m^o p^o abbatibz poribz p^o d^o d^o d^o decime Inuestit' ecclie
 2 capellaz r^o r^o 2 coz' d^o d^o g^o r^o 2 h^o m^o salub^o p^o aucte 2 doct' m^o
 colomen' consuet' **¶** Sin' m^o d^o **¶** Et si p^o no'io ta' magnifica op^o fabrica
 ecclie colon' papue nobis qui p^o ali' b^o m^o illi uirgin' ex fidelibz r^o curatio de
 beat' m^o pietate' d^o s^o m^o **¶** Sed tamen 2 e' debita ut bigeat' discreto sic q'
 illud no' effugiat iudicau' romo' **¶** Ne du' hmoi fabricam p^o mouisse p^otem
 suarestat' d^o p^o d^o aut alia illiata compensatoe p^o fauore hmoi m^o coue
 nient' admittat' **¶** D^o d^o siquid' nonnulli p^oecessores m^o 2 nos ipse ad p^o
 moued' felicem consummat' structe' de fabrica p^o m^o laudibiles 2 no' mo
 d^o sumptuosaz co' d^o g^o r^o audencia **¶** Indulsim' 2 conadim' ut uirg^o
 seous homines qui fructu' ecclie eisdem ecclie recepim' 2 p^o sione' annua' p^o m^o
 sam 2 comite' debita deuote p^o soluant' **¶** Si autem ecclie statutoz p^o uicia
 laud' aut feneclaud' ut m^o ordinaia quacuzq' ut offm' m^o ut d^o d^o d^o d^o
 m^o 2 aut alioz quozq' m^o uirg^o ecclie fime m^o d^o **¶** Ipeo q' f^o f^o seu
 coz' libe' m^o firmad' ut m^o concigie' **¶** D^o m^o no' fime usu' r^o m^o mam
 fisa' at' exccat' aut m^o d^o m^o g^o 2 p^o d^o d^o ad miss' d^o f^o d^o d^o

xlly

sepulchre ecclesie. Quibus exequiis et missis fidelis nam poterit inter se
 uoluntate non obstante quod inter se. Quod inter se seu que inter se quo
 ad inuicem et ad ipm diem exequiarum et sepulchre duxim. Relaxandi.
Inter se in quod lapsis diebus exequiarum potest in suo robore ultra
 durare. **E**t postmodum ad ambrosiam et impetrata quorundam insti
 tiam per qua multoties non concedenda conceditur. Primum indulgentie
 marie declarationem subimus. Videlicet quod etiam qui ad curiam vite sue pen
 sionem annuam non darent si ad poterit largiri et assenti se facit
 ad firmitate potestam quod a die largitionis et oblationis usque ad annu gaudet
 debent omnibus et singulis libertatibus privilegii et gratie supradite subire.
Sic tamen quod si anno reuoluto hoc non fuerit ab huiusmodi libertatibus gra so
 rent exclusi. nichilominus tamen quocumque postmodum se assenti possunt
 et gaudere libertatibus antedictis. **U**terque quia experientia didicimus quod per dicta
 eorum marie quod sibi quidam contra tamen intentionem marie quando occasione
 quibus facta assumptum qua ipse et nonnulli eadem infirmi ad eum sum et
 hoc minime curauerunt quod sola gratia humana et diuina placio exequiarum per mar
 tem sollempnia affectantes se ad eam firmitatem et privilegia eisdem pro
 duo deo ut duobus fecerunt se recipi et assenti. **U**nde in aliquibus partibus me
 diocum ubi magis contra libertatem clericali inualuit audacia presertim raro contra
 gebar quod tempore quibus inter se missas sollempnia per sepulchre huiusmodi
 sedem potestam privilegia herent pro quod ibidem dissoluit pro et uoluit ner
 uis ecclesie discipline libertatis eorum extinguere per qua dea inter se se
 quibus adiuuentia. **R**espondeo enim illius per hoc contra deo eo fieri minus amari
 non grauitate sufficere non curant placio et eorum deum infirmitate contra eos. **E**
Deshonestas eadem honor fabrice cuius tanta privilegia passim ab omnibus
 comparari posse per tam sibi pro publicam. **E**t si inter se fabrice per
 quorundam opinione aliquod emolumentum quomodo eueniret quod tamen cre
 de non ualeamus quod res minor taxato pro ut frequenter refutem quod
 per iusto ut maius audius perent. **N**on est talis tamen tamen intentionem
 eorum admittenda compensatio. **Q**uod et crebris super huiusmodi clericali in
 dia partibus infirmitate afflictis lamentationibus exorta per per factam declara
 tionem marie tamquam inopertitate obtentam. **E**t que ita est contra in
 tentionem marie notorium in abusum ad omni suo effectum partibus in noua
 m. de consilio et consilio placio inter se. **D**ictamus et statum quod
 quod dicitur qui se in fides de fabrice et firmitate facit recipi et as
 senti sibi sibi ut infirmi per annua pensionem ad minus unius subimus bla
 di mensure colomen aut per sex solidis colomen pagamentum singulis an
 no ad dies uite eorum per standis et soluendis. **E**t de hoc sufficienter sedem
 consuetudines et exigentias locorum ubi talia fuerint cauerunt. **I**ta quod hoc
 firmum sit nec de eo possit postea dubitatio seu questio suscipi. **G**au
 debit per se et suis libertatibus sedem indulgentiarum marie et predecessorum marie per
 deo quo ad eam inuicem et diem ecclesie sepulchre ad missas
 per definit in forma quod superius expressum est quod sic duxim. **D**ictandum.

Gauderet quo ad diem id est spaciū die quo pmissa comode sine pau
de possit expiri et quo ad hoc et non quo ad tantū diem mēta rēuam?

¶ Non est tamen intentione nre qm̄ p̄ indulgentiā h̄mōi de In
vencione missa et sepultura tempore mēta xpi deuoti firmitate p̄tāz
p̄mōri quo eis deus imp̄rauit possent acquirē et fr̄es eiusdē firmitatē
appellari et p̄cipue in missis orōnibz ieiunio vigiliis castitatibz et
aliis opibz cūctis que ad d̄m̄ firmitatez et ut fr̄es illius p̄cipue
sicut fuisse d̄m̄ostat hacten̄ im̄stacuta **¶** Sum̄pe itaqz cauēat
ne in h̄is que p̄ tutela libertatē nre d̄m̄m̄ ordinaūda iudicām̄
in aliquo t̄n̄s̄sorez. Ita qd̄ de cetero nullū fr̄em d̄m̄ firmitatē indulgen
tione sepulture et missis p̄d̄c̄az p̄cipue h̄c̄at. Et tancū d̄d̄t et de
hoc sufficiētia etiā cauēit de quo tamen uobis qui curati fūit plene
constet quāntū et sicut sup̄ius est t̄n̄s̄atū **¶** Sicut al̄ qd̄ cor̄t̄ d̄m̄
q̄ t̄n̄s̄sorez m̄d̄c̄oz et p̄phanacoz d̄m̄oz officioz m̄oz p̄uacōm b̄n̄
ficiāz et alias penas canonicas q̄tū de iure pot̄m̄ acruis p̄cedem̄
d̄m̄ et **¶** De nō h̄n̄abz b̄n̄ficiā p̄mouēdiā.

Valiamus d̄m̄ **¶** Dilas sibi abb̄bz p̄p̄t̄ et **¶** Cū sub uetuste
consuetudine uelamine qua tam r̄gularē q̄ seculiēs collegiāte
eccl̄ie p̄ n̄as auēit et d̄m̄ consuetudine illos in suis eccl̄ie b̄n̄ficiatōz et
eos quos ex t̄n̄s̄atū uita p̄ honesta mutūz consuetudine exempla ad
sac̄z suscep̄tōm ordm̄i p̄t̄ in suis eccl̄ie d̄m̄ cultus misterii exige
bat p̄d̄n̄cos r̄p̄ntarūt. **¶** Nos autē dice n̄ra ordines celebrāti p̄ susa
p̄iend̄ eisdē ad t̄tūli suāz eccl̄iaz ac aliam exāmatōm et scrutiniū
in hoc suis d̄m̄issis consuetudinē hacten̄ r̄p̄ntarūt q̄ plures ad p̄ntā
cōm eccl̄iaz h̄m̄oi de quoz uita et consuetudine ip̄s aliquālis nō constabat
exāles nō h̄ntes. Immo quod p̄uus est p̄ p̄ctōes et r̄m̄uacōes p̄stias
p̄p̄t̄ h̄nd̄ ab ip̄s eccl̄ie t̄tūli p̄m̄oz d̄stacōes. In t̄d̄n̄abz quozdā p̄
bz imp̄ctius quibz p̄t̄ fr̄ap̄ nō concedēda concedūt. Ip̄s eccl̄ie aliq̄
aene r̄luctātes ad hoc conē cons̄as inducūt ex f̄d̄ exp̄iēcia. **¶** Co
plū ad sac̄ ordines s̄ ad sac̄d̄cū d̄dicim̄ id p̄m̄oz. **¶** Qui tancū d̄m̄
ti p̄m̄tia in omp̄tēntē d̄i offēnsā et in sui ordm̄e p̄culū genale p̄u
officiū uel sūt exp̄nē et hostiātm̄ quēndō d̄m̄ in totā et̄m̄ obp̄nū p̄
mendicāte. **¶** Nos d̄stacōe sub t̄n̄s̄atōe eccl̄ie maledictōis et sicut illos
uulēt p̄facim̄ consuetudinē obseruā. **¶** Heret̄ em̄ am̄icē s̄ud̄sū con
suetud̄ cū t̄n̄s̄atōe in abusu p̄ntāz m̄hibem̄. **¶** Ne quom̄piā nisi actu in
v̄is eccl̄ie obtinēte b̄n̄ficiū ad t̄tūli ex̄p̄dem p̄ suscipiēdiē sac̄ or
dinēz ad eos se a nob̄ ubi actu nō obtinet b̄n̄ficiū p̄ntā. **¶** Et quisp̄iā p̄
nob̄is p̄ p̄ctōes h̄as n̄ras obtinuit p̄ntā licentiā et cons̄m̄. **¶** Et se
et tam l̄t̄az h̄m̄oi q̄ de uita s̄c̄ā m̄d̄bz et etate et aliis que in h̄m̄oi
scrutinio fuerūt indigēda app̄b̄cōm obtineat ab eisdē. **¶** Qu
uō conē p̄missa ad t̄tūli alicuius eccl̄iaz n̄ras s̄ d̄c̄tō ad aliquon

xlviij

facto ordinem paravit p'moni canonica monitione p'missa s'mam ex
 coicacois qua in h'no s'p'et firmi conu't put' ext'it h'moi p'sup'com
 m'cur'e uolunt' i'p'o s'c' **I**n sup' tamen nonnullos in eccl'ie i'ris eccl'
 actu b'n'faciois qui p'ceptu p'fate consuetudinis ac ex'aminacois aliq'
 ad loca ubi celebrant' ordines p'cesserut ex eo q' n'm'i erant congrue
 consurati Ab ip'o loco in consp'ad om' no' sine magno scandalo anno
 ueri 2 ad fact' e'it suscipiendu' ordines i'ndemini' no' m'ato refu'ca' **C**
Rea malo h'moi auer' ad lucem sic scandalose p'deat subueniri s'c'
 salubrius attendentes. **S**ol' d'm'us 2 singlis m'azs ciuit' 2 dio'et eccl'ie
 districte p'cipiend' mandam' q'tenus non obstant' p'fata consue'ne
 anq' uos ad suscipiend' fact' ordines p'paret' 2 ad loca ubi conferut'
 ordines i'ponatis p'sonas i'ras ex'aminacoibz n'ris qui p' tempe sunt
 p'ntes' **A**pplicom' saltem ab ipis sup' consuraco'ne 2 eccl'ie debet' recep'
 curi **I**n quo si com'pti fuer' negligentes no' solu' uos uolunt' 2 man'
 damus i'fucal' **S** 2 nos cont' uos n'r' qualitatez s'c' acus p'cedim'
Dact' Anno d'm' n'r'o m'c' xxxviii' **De anno gratie.**

Vabramus d'g' 2 f. Sicut sibi in xpo abb'bz p'p'et' 2 f' **C**om'
 maloz radiz e'ca cupiditas coicaco sibi nomen adp'cauit **Q**uia
 du' suo ardore auendo diffundit' nec in se nec in aliis uidet q' indi'
 get' r'o uidet' r'ome s' solu' ambigit' quo suo appetitu' q'uis in sacra
 bili sacrificat' **E**x hac om' s'c'ienta radice 2 solertem i'ndigacoem
 Inu'stacois nonnullaz eccl'iaz ciuit' 2 dio'et tam p' nos q' p' m'os in
 hac p'te commissiois nup' fact' cognouim' p'cessisse **Q**u' fructus b'n'f'
 cioz vacanciu' incip'ent' ad eccl'os annos 2 consuetudine at' statuto
 competenti eccl'ie at' defuncto ip'ie sic totalit' applicauerit q' in locu'
 defuncti h'ysdem annis durancibz nullus substituit' qui seruiat' eccl'
 in d'm'o **P**ropt' q' i'p'e eccl'ie debito m'istroz obsequio p'fertim ut
 sep'us conungit' p'xim' b'n'ficioz vacancibz curencibz no' absq' grand'
 culau' detinenti d'm' 2 fundicoes l'coz suis 2 pie i'ntacois p'p'io
 defraudant' **I**ncant' eccl'ia a quibusd' eccl'is in m'io annoz exce'
 dit' q' qui h'moi b'n'ficia canonice obtinent' 2 ad quos alias fructus ip'
 soz de iure p'ime debent' p'p'em abicant' q'moi fructus consequedi
Et d'icalis status decencia' n'citate cogente **V**rgent' se negociis se
 culau'z i'nter' 2 in s'ro Quos p'caus decet in domo dei com'fad' **C**
Queda' eccl'ia no' contenta in suis excessibz in p'miss' abusu adicant'
 quo comoditatibz es'bz b'n'ficia anq' ip'm obtinens fructus p'cipiat
 ex eodem plunibz vacancibz ex s'cl'ima vacaco'ne sibi complet' m'm'oz
 annoz debet' hactenus obseruari **I**ta eccl'ia de p'ime vacacois i'p'e
 duo durat' de excepto om' annoz amicta effluuissent p'p' que
 exp'm'ca d'icant' d'm' 2 idem b'n'ficia suo m'istro in talibz eccl'is v'lm'
 annis 2 amplius d'ist'ua **I**tem nonnulli eccl'ie de s'c'o obseruant'
 lic' nulla sup' eo s'p'ca consue'ne at' alia ca' r'onabili uicant' **Q**ubi
 sua p'mutacois aliquis tr'issere' ad eoz eccl'iam sibi p' h'm'iu' fructus
 codare debeant sic tr'issat' **E**t ad si b'n'ficia aliquod tr'issat' sub

iaceat expectacione antecedens q̄ 2 baq̄ in nre auct̄ p̄ quā penē 2 libe
onus t̄nsfator̄ in b̄ad t̄nsferē altius p̄ iudiciū Immo d̄ni cultus 2
t̄nenti 2 cont̄ p̄nuccacōis negociū **C**ū hoc agat̄ ut qui t̄nsfer̄
ibi se valeat ualuā exerē d̄nos̄ redimere **I**nsup̄ ip̄as eccl̄as
in obfuaōe confuaōis fufceptā r̄gnis p̄ felix̄ r̄cordacōis Jo. pp̄
v̄m̄ edicē **Q**ui in p̄miff̄ in p̄te falubrē d̄nat̄ p̄uidendū **N**on
folū d̄p̄des f̄ eandem q̄ p̄t̄m̄ quibusdā confectis coloribz̄ exceffiffe
inuenim̄ eo q̄ afferunt̄ se h̄re confuetudē in d̄ā confuaōe utiq̄
d̄p̄lacam p̄ quā receptos ad b̄nficia ip̄us p̄iuramētū ab eisdē p̄statū
de fuis confuetudinibz̄ obferuandis ac f̄ iuramento h̄mōd̄ aftringant̄
ad nō utendū Immo r̄nuccandū ip̄a confuaōe h̄q̄ 2 hoc nō teneat
fimpliciter alliaūt̄ volentibz̄ etiā uti ea uti ḡtes fūt 2 fe reddūt q̄ a
fuo conamine indirec̄ cogit̄ penitus abftr̄ne 2 h̄us fuis abufionibz̄
ut valeat quietus r̄morā **E**t f̄ fructus d̄is annis cedentibz̄ cō
diuifionibz̄ quas capitulacōes articulant̄ d̄fumpat̄ **Q**uos diuices 2 mō
p̄ocōnis d̄lacacōes p̄ luxuria om̄ne uetus fub colorē q̄ eccl̄az̄ ualua
tibz̄ r̄ferunt̄ **Q**ue a cōmūibz̄ p̄uentibz̄ 2 illoz̄ qui plus ab eccl̄a re
cepit̄ debent̄ potius p̄curā fuis p̄nat̄ d̄fibus m̄burat̄ 2 in eis
paupes d̄fraudat̄ **Q**uo aliqui p̄ eccl̄astico f̄pendio 2 eccl̄iali tytulo atq̄
rendis f̄p̄os ḡam̄auerūt p̄rie fuis f̄uiles 2 d̄ diuitibz̄ paupes f̄
condē exp̄m̄ eoz̄ obfuaōis aff̄dunt̄ 2 confuetudinibz̄ h̄q̄ nulla p̄
f̄p̄te inueniūt̄ q̄ fructus fuoz̄ b̄nficiaoz̄ d̄o compe expectant̄ h̄q̄ at
fuit̄ habiles ad capl̄m̄ 2 capl̄ares tractat̄ ip̄us nō uocari debent̄ nec ad
mitti ad que r̄e canonū **E**t f̄ nullaz̄ actu p̄bentibz̄ m̄bi obtemerēt d̄
ure debent̄ alias euocāt̄ **Q**uos q̄ ex fufceptā r̄gnis cura d̄ agro
nōb̄ cōmiff̄ d̄az̄ abufionū d̄bulos ne fuis plantacōibz̄ m̄ualeant̄ 2 ex
compe licē edat̄ quod ex r̄e p̄hibet̄ extempat̄ fundit̄ faentes **Q**uos
d̄f̄p̄te pap̄m̄ 2 mandam̄ quarē d̄am̄ confuaōm̄ fufcepti in om̄
f̄ diligencius obf̄er̄ 2 in om̄i studio teneat̄ **N**e penus concencas
2 exp̄ffas in eadem ead̄ formidabiles m̄er̄at̄ **P**rohibem̄ ne aliquem
p̄ uos ut aliū etiam ut palam d̄nt̄ ut indirec̄ quis ad hoc quefto co
lōe ad r̄nuccandū ip̄us confuaōis b̄nficia ut nō utendū eodem indu
cat̄ ut induca quomōbz̄ p̄curat̄ **E**t uolentes ea uti quomōbz̄ libē fine of
fundit̄ p̄mittat̄ **N**ec p̄t̄ hoc eadem quēs in aliquo uos reddat̄
Aliq̄m̄ in om̄i 2 fingl̄os cōt̄nū facien̄ ut fieri p̄curantes f̄p̄ diez̄ mo
necōe p̄miffa d̄lacacōis firmam̄ firm̄ in h̄us f̄p̄t̄ **I**tem q̄ cas̄ r̄
uabiles ceffat̄ r̄p̄m̄ Immo ut p̄ferē d̄rige in abufū q̄ tot̄ annis
ficut̄ aliquē eccl̄e f̄ibi compe concendit̄ b̄nficiaa b̄nficiaoz̄ fuoz̄ d̄be
ant̄ expectat̄ **Q**uos in hac p̄te alias eccl̄as ad d̄m̄for̄nitate ac eccl̄a
nrā cauf̄edū 2 nōm̄llis alio eccl̄is que fuis antiquis obfuaōis
imitat̄ **S**ic ut nec expectantibz̄ m̄m̄ que nec ip̄is eccl̄is m̄m̄
f̄udiciali nō d̄f̄inat̄ reddūt̄ d̄m̄nentī reduce uolim̄ **S**tatuēt̄
ut nulla eccl̄a m̄az̄ auct̄ 2 d̄oet̄ f̄ibi 2 d̄f̄incto ulō d̄m̄m̄ fructū
b̄nficiaoz̄ ip̄us eccl̄e d̄acant̄ ut in antea d̄acacōz̄ **E**tiā f̄ d̄urantibz̄
expectacione uacant̄ plures fufceffus d̄ceto d̄ndicet̄ ut ufurpent̄

fuerant tamq̄ rōne carencia cōstipad **S**up̄ constituōe suscepta r̄ḡis
p̄ felix recordatōe Johannez p̄m̄ p̄m̄ edicta c̄a quā aliqua ex ip̄s q̄s̄
ad hoc cōueniētibz d̄a fructus suoz b̄nficiorz expectantes ea imitari
ut nō uti opponēdo ut cōmand̄ m̄dūerūt q̄ p̄m̄m̄ excedebant nō
p̄mittentes aliquem libe ea uti **R**ecō restrictōe amoz expectanciaz
expectentū eccl̄e 2 d̄functō ut quocientūq̄ eis durantiū uacēt idē be
neficiū successiue ip̄e tēminū nō t̄ntentant **Q**uo nichiloq̄ durante
si b̄nficiatus sua p̄p̄te eccl̄a constituōe nō uacēt imm̄st̄ substituat
ydoneus qui eccl̄e seruat in d̄mo **I**pe eccl̄a b̄nficiat̄ si al̄ sit habitus
uocem in suo habeat cap̄to 2 uo solū ueniens admittat̄ s̄ eccl̄a sicut
alius aduocet **S**ibiq̄ ut alij d̄tribucōes cotidiane si d̄mo affuit 2
guant̄ **M**andatiū n̄m̄ in hac p̄te uidet̄ sup̄ eccl̄a constituōis t̄n̄sso p̄
uallatū **D**e subditis n̄is d̄t̄ eam sit cōuenire p̄uaret laqueus
p̄uaret c̄m̄sm̄ 2 in p̄xima p̄ta synodo n̄ra f̄ctm̄ sollem̄n̄ p̄
b̄licae **C**etero quā tandem exp̄ientia ita d̄dicam̄ q̄ nōnulli d̄p̄s ex
cessiū sola p̄hibicōe sua auctia nō contenti **I**mmo eccl̄a in suis d̄
constituōis 2 n̄as q̄ p̄m̄m̄ formidabiles uicē nō t̄m̄entes d̄m̄ mā
d̄cū n̄m̄ audibnose nō solū ubi contempnūt **S** et ea 2 eccl̄a constitu
cōe uā uolentibz realit̄ s̄ opponit̄ confinat̄ 2 assidit̄ eos p̄ hoc p̄uiri
nauire eo q̄ p̄ cont̄m̄ eccl̄a mandatiū n̄d̄ assidit̄ suis obp̄uancis 2 sta
tut̄ qui se obseruacōe tēp̄e sui m̄croiūs more solito mutauerūt **Q**ui
d̄m̄ eccl̄am̄ eis q̄ an̄ p̄ficiū mandatiū eccl̄a constituōe n̄uiciauerūt obia
ut d̄f̄m̄ t̄m̄on̄ corp̄ in d̄mo suppl̄ negligit̄ **I**mmo uolūt 2 ut ip̄m̄
mandatiū cōueniat̄ 2 d̄fraudent̄ ip̄s d̄mo m̄croiūlibz d̄tribucōe m̄
nuat̄ quas t̄n̄m̄ s̄ postea in q̄tate d̄st̄bui consueti alibi p̄uiri
Pos̄ q̄ conueniens reputantes ut quos excessiū p̄hibicōe 2 d̄i timor
a malo nō reuocat̄ saltem cohibeat̄ seueris eccl̄asice d̄ipline **S**ol
om̄ibz 2 singlis d̄st̄re p̄p̄m̄ 2 mandam̄ q̄ten̄ d̄m̄ n̄m̄ mandatiū
quod nos p̄ntibz renouam̄ in d̄i sua forma 2 singlis suis cap̄tis non
obstantibz iurament̄ p̄d̄a 2 renūciatōibz an̄ ip̄m̄ f̄m̄ quod q̄p̄ d̄m̄m̄
d̄mo cultū m̄de d̄st̄m̄ p̄uiri d̄m̄ n̄m̄ nō ualere sine fraude aliq̄
obp̄uat̄ **A**liq̄m̄ contr̄m̄ facit̄ ut f̄ci p̄uiri d̄m̄ d̄m̄ ut m̄d̄m̄
d̄m̄ ut palam quous ad hoc questio colō **S**ex d̄p̄s monicōe p̄missa
a tēp̄e publicatōis p̄ntis n̄d̄ mandatiū eccl̄asice s̄m̄am̄ quā in h̄is s̄p̄s
om̄it̄ p̄uiri eccl̄e in ip̄s f̄m̄m̄ m̄re uolum̄ in h̄is s̄p̄s **D**enū
annū m̄sup̄ 2 p̄ nos d̄m̄m̄ mandam̄ eccl̄asice eos om̄es 2 singlis q̄
constituōe suscepta p̄d̄a cont̄ p̄hibicōem eccl̄a mandatiū n̄d̄ postea sunt
alijs uolentes ip̄os a uob̄ de quibz constat̄ in iudicialibz 2 ex iudicat̄
p̄f̄m̄ in d̄mo officio c̄uicū **S**ac̄ Anno d̄m̄ m̄no c̄mo m̄no nono

Inapuit statuta d̄m̄ **Willholmi** d̄repi colomen

Willholmus dei gr̄a 2 c̄ **Q**uoniam d̄m̄m̄ statuta d̄m̄ nos sub
iectoz p̄p̄e d̄m̄gēdo cura nos pastoralis officij sollicitudine cotidiana

infuso deservit notificat publicat & infirmat adro mraz amef & doct
In sca synodo prime in ecclia nra colomoy celebrandi Ipa q statuta
tenore pntat hiaz ex capli & pzo mzo consilio & assensu apdamus co
firmamus & papim inuolabilib obfua Sublac pome came in sca
duoz hont & dalt pdecessoz mzo pzo complensio Prefam sup
putat ut aliquibz ex eis infra pof Et quicq ex eis pome substat e
at ob eas penitus ex eis caus nos mouentibz reuonam & eas uolum
hiz p mfect

Inapit tenor statutoz pzo & publicatoz in huc
T pmo ut canoia mraz amef & doct aligz etia & pch. **¶ modum.**
coquestee comam no nucant neqz barbam qz coronas assidue defant
que sedm ordine sui status decencia appareant detente Consuas et
rasuras in embz & in barbis hant decentes **¶** Et aliquo enes suas to
talis abradit su sup pertine absadat **¶** Item ut canoia & aligz etia no
sint manifesta concubinarij nec fornicat sed in dmo itineant de quibz
supra nconuocae hnt poss **¶** Nam tales aduisione condigna plectendi
snt pnt in statut duoz quondaz comf & sup mzo pdecessoz plem
continet **¶** Item ut etia uestes oio uides glaucas aut rubeas scaticas
dngatas complicatas an pectus aliquos ut ulc' cubitos nodes notabls
hntes aut de alio colore manica & bestes sup ut infra rugatas seu a lalibz
fagras & in longu ad oras & in manibz ad aliqua uolucioe furatas **¶**
Secno uestes nmo artas & nma breuatae notatas no deferant ut
non manicas ulc' modu longas no legant nec fassio in suis bestibz manibz
stent **¶** Item no debz uti subtus p pma subueste dambosuo balac
& duoz colalibz & figurz etiam scaticz & dngatiz ex tecturp fencz & alijs
no stant **¶** Item caligae virides glaucas ut rubeas no deferant neqz
caligae bar no modis pforatas in fassas ut laqueatas **¶** Item no stant
capucio longz quibz similibz monachi comf me septa sui monastij sctz
da neqz deferant capucia pforata & fassa at fissa ad magno pam
paulis pendentibz nec uermiculata filis sericis argenteis ut rubeis
de eisdem desup bar no conceit depict figurz & gemo ornata **¶** Item
canoia & etia cid rucingz culcellis crispino non mcedant p forat
in choro at in statombz & corf suis platis & infra annuicatem **¶** Ita
hastiludia no excedant maxime in loqz ubi sut bnficia **¶** Item ca
nonia recta etia etiaz collegiatarz infra ut ex annuicatem sine re
ligione no compeant cora suis ut alio plau si sine hnt ut itaqz
mcedant **¶** Prelati etiam nisi sit de licentia eozdem sine sic equos
sine pedes **¶** Item no marent aliqua etiam collegiata canoicaz
sine religione **¶** Item bonas ad pcessiones debitas & consuetas frequ
e & faciant mctinacoe mtrando ad pcessione & exomid chorz eo et
plac sue rueno & mctinent Inapientibz etia ut ad canoia desum
ut ad epurificatioe & quibz leguntur liones et at legio Gloria pnt ad
po **¶** Quid canoia **¶** Gla in excels **¶** Credo in dno dno sicut ab anas est

consuetu **¶** Item canonia & cetera cetera frequentes non deant in capite
 capitis capitis chorales nigro affuato dno dno pagur **¶** Et hoc idem
 in capto necno in statombz que fuerint in ecclia ut in ambitu obpue
¶ Item pillileos seu birretos non deferant in consuetos p' textos seu
 sem' nigros **¶** Item ad macuans p' venite & ad seppas p' p'mu p'p'
 & ad compt. nemo intret chor' & q'du legit' ecc' ad missam nullus t'
 tret ut exeat chor' **¶** Item sacdos celebraciu' missaz no accedit ad
 altare sine ministro & nullus dyaco' ut subdyaco' legat ad missaz n' sac'
 ornament' sit indutus p'ut eius ordo requirit nec recedit n' officiu'
 totalid sit completu' **¶** Item canonia erit in festo noue leoniu' p'p' ut
 p' aliu' canonia in macuans & macas hor' ad missaz ministrant & legat
 in loc' debet & ad hoc deputat mane in ecclia in quibz no est consuetu
 coradie p' canonicos ministros **¶** Item cu' nullus ministras ad altare
 seu regens chor' ut legens leonem colapedibz uenit **¶** Item nullus se
 deat in choro n' hor' & loc' in quibz est consuetu **¶** Item canonia et
 cetera no h'ant in choro ut in ecclia de loco ad locum nec fabulent q'
 du' d'na alios impediendo mibi pagur **¶** Et morose & discrete mcedat
 in d'no **¶** Item canonia & beneficia horis canonicis & de d'na nra q'
 discrete & distinte deant maxie bnficia & in sac' ordinibz constatu' **¶**
¶ Item canonia & cetera cetera venietes ad cruce ad statones in choro ma
 neant ibidem n' cu' ronabilis cogat eos exire d'net ad cruce rece
 sant **¶** Et magi scolana suos stolaes decens faciant scie & mane i
 choro **¶** Item quicunq' cantabit de sid in choro Inapuet repondu'
 sedm uocem suam ut bono modo cantae ualeat ne ibi confuso s'it
¶ Item canonia sac' ordines recipiant ad a suis decanis fuerint
 ad quem hoc p'inet in sua ecclia & consue' ut de iure **¶** Item canonia
 gmedant in ennuatibz suis in d'nbz p'p' ut h'ant hospites suos in
 eadem qd' tamie ommit' discreto' decanos suos sedm q' ipd' magi uide
 rit expedire **¶** Item canonia ut cetera noctu' no tempe p' plateas no
 vadant cu' implencia & clamore **¶** Item no vadant de die & noctu' qe
 in plateis aut loc' pub' ad tabnas & choreas **¶** Item canonia & alii
 cetera d'na vende no debent n' sedm form' & modu' & contenciu' mandatoru'
 pie memoie d'ni d'alis nri p'decessor' que uoluit in suo robore p'mane
¶ Item nullus canonic' solus vadit p' ciuitate sine famulo ut scio
¶ Item ut vniuersus sciat quid sibi lege' ut cantae meibat **¶** Item
 legunt' tabule in capto qui lege' ut cantae debeant **¶** Et commemoracoe
 defuitoru' & aliu' sco' de rogula si abbas ut decano p'no e' **¶** Si no por
 meret captiu' ad alios fribz & ebdomedariis **¶** Sacerdos q' dicat p'iosa et
 deinde finita p'iosa ante aliquo tractatu' tracte de disciplina **¶** Inf'
 qua' quibz canonic' debz ee tace' & compoie' & mansuet' **¶** Item ut ca
 nonialis corrome offm libe ualeat exee. **¶** Decan' & alii plati circa
 suos subditos & canonicos decim' & statum' ut execucioem eoz nlla
 consuetudo ut appine bnficia ualeat impedire **¶** Item canonia in car

no

no calic by

cerata non debent a curie ab solui p̄cibz aliquozz cōtincorū quibz nō
constat de disciplina ¶ Item canonicis q̄dū fuit suspensio nō debz
compere corā fr̄ibz sui capli al' decano ul' eozz conspectu p̄ntare
¶ Item statum q̄ nemo priuato legat horas suas in choro dicit &
uini ab alio pagum ¶ Item statum q̄ canonici in suis capliis de
canō sine obedientia p̄nt disciplina capliarū requirit manducet ac
monitōibz suorū decanorū quilibz p̄ant tam in maioribz q̄ in minoribz
ut tenetur ¶ **Item clericos non portantes decentes coronas in**

Villhelmus de grā iet Bone memorie p̄decessor ¶ **Capite**
¶ **mi** hōm̄ 2 post eū d̄bal' p̄repi colōmen statuta quedaz conō d̄
eos nō portantes coronas decentes assidue in capite 2 p̄ ordine sui
statue 2 decencia competentes Necnō conō clericos sciatatis aut oīd' videri
aut rubeas sui ḡtucas ul' a laabz ul' ante pectus notabili' fignas aut
noditas pubee desup sine cā rōnabili uestes portantes ¶ Item conō
clericos barbas portantes necnō conō eos qui hastaludis se pubee n̄m̄sc̄t
¶ **Ipa** hastaludia corporalis excedendo p̄st̄m in locū in quibz cōtacta obem̄t
¶ Item 2 portantes tunicas quibz manet alius color' sūt assidue maḡ
pomo uallata etiā est edidisse ¶ **Ips** q̄ ad quos hoc p̄tinet qui illis qui pe
nas h̄mōi moderat' duranti'z p̄mo h̄mōi quicqz de suis p̄bendis p̄ue
mentibz fructibz redditibz 2 obuentōibz aliquid amistraret ¶ Et si alij
p̄tē eterna receperūt p̄mo f̄m̄dabilibz inuolueret sicut in eozz p̄
decessorū mōz p̄fuit statuet maxime ip̄s d̄bal' p̄lem̄ssime conuenē

¶ **Deo** q̄ dū m̄e ecclie colōmen finm̄ p̄ntes ip̄s clericos de quibz d̄a p̄
missa suspensio fuit se p̄fuo debere ab h̄mōi excoisibz abstinē ¶ **Penas** uō
statutorū h̄mōi ad m̄m b̄nplacitū d̄vini suspendendū ¶ **Ulex** ubi p̄
hanc suspensionem quā ex na pietate p̄ tempe fecim̄ p̄fice d̄b̄m̄m̄
¶ **Inuenim̄** d̄vius p̄uenisse ¶ **Sic** enī m̄e eos multa etiā qui in p̄missi
malū malo addentes nō curant ymmo d̄cā d̄m̄o se clericos appellari
¶ **Circa** p̄missa cōmūit' peccatē 2 pubee nō desistat ¶ **Inimmo** reputant
se in h̄is corrigi nō posse m̄ico nec debē 2 q̄ p̄tē oīno reputat' debe
ant etiā oīno clericos indigna ¶ **In** ip̄o tamen b̄nificat' maxime canonicos
p̄bendat' h̄ec a f̄r̄dissima reputam̄ ¶ **Et** q̄ h̄n qui d̄vūt 2 d̄vūt volūt
de p̄mōmō ih̄u xp̄i insignia ecclialia portare pubee indignant' ¶
¶ **Qu** octōnem 2 cām nō modicā eccliaz collegiarū decano ad quos
correctō suorū canonicorū de consue' p̄tinet 2 de iure ¶ **Et** q̄ tales exco
ficio reputam̄ q̄qz etiā ip̄o decano 2 canonicos sūm̄ loca sūp h̄is
statuta in om̄i sui forma p̄ quidam a d̄ca p̄ntū in suo robore fir
mit' obsuat' ¶ **Suspensionem** p̄ nos de h̄is statū penam̄ reuocantes ¶
¶ **Uol** etiā decano collegiarū eccliaz m̄e curat' 2 d̄oef mandam̄
¶ **Uirtute** s̄cē obediē q̄on' si indignatōm m̄am uolūt' ciuitatē quilibet
ex uob' suos canonicos d̄cāos 2 clericos maxime in p̄d̄is excoisibz ita eff

fi.

causae corrigi studeant qd de cetero no sit de hinc amplius correcto optima
 Sciencie pte qd si in hoc aliqui dnm fuerint defideri al remissi. **Conc**
 tales hinc nuncios nros ad penas debitas pcedi oportebit. **Dicitur** ano
 dmi millimo anno lmo. **Actus** bti Remigii. **Dicitur p copiam sub sigl**
Villhelmus dei g' 2° p'decessor. **Qd officii curie colomen**
 mozo hinc r' d' b'p' confidantes sciam' d'icaz r' religiosoz ommodi
 no dicit qd se involunt r' involue' m'at' negotie secularibz p'p'm tab
 narioz officio qd omne ipoz condicm' d'icaz atq' stat' felicit' recordacm'
 dmi clement' ipe quia vestigis m'itentes sub magnaz ballaco' p'p'z
 tam' d'ic' secularibz q' r' h'p'oz statuet sup' hoc edict' m'hibuisse q'm' tab
 narioz offic' e' d' d'nostituu' sicut' h'ec in suo statuet sup' hoc edict' p'
 plenus exp'p'ia. **Qd** nulli tamen' d'ia at' p'sone eccl'astice u'ic'q' s'exus
 penas h'inc non d'entes. **Tale** offm' tabnarioz infra ciuit' colomen' mozo
 ita hoc p'hibet' d'icaz. **Immo** r' alique p'sone eccl'astice femine **Scruisse**
 venditor' frequen' m'p'p'at' statuet non obstantibz sup' d'ia. **Qd** nos itaz
 attendentes p'decessoz. mozo m'itencm' d'ia p'missa fuisse laudabilom'
 atq' sacrum. **Qd** d'ic' d'ic' r' singulis in d'ic'ute s'ce obediencie r' sub
 peno p'cipim' antecedat ne d'ia quecuq' aut' coru'siam p'ed' r' ext' for'z
 r' modis in p'cc'is statuet exp'p'ias vendere p'simant quocunq' modo. **Qd**
 Alioq' p' penas p'facas salz exco'm'o r' susp'oz quas eo ip'o m'adit'
 uenditicoe h'inc facientes. **Sive** sint d'ia sive eccl'astice p'sone aut' no'
 d'ia seu moniales at' canonic' secular' quomodolibz salz r' quamlibz h'inc
 d'icaz r' p'sonaz in tant' sumis q'ntas in pecunia v'oe h'inc venditicoe
 d'icaz p' se at' p' alios nomine pene condempnam'. **Qd** volentes r' ma
 dantes eisdem r' cuilibz eoz at' eoz ut tancas sumas q'ntas ex talibus
 venditicoibz r' d'icaz. **Supplis** cur' nre p'soluant absq' d'ic' m'iticoe
 aliqua corporali r' complete. **Alioq'** salus alijs p'eno a nro p'decess'
 p'ndz talibz excedentibz illact. **In** quas h'os p'facticoe m'ade uolim'
 eo ip'o m'iticoe sex d'ic'z p'missa in eisdem similibz exco'm'o s'mam
 form' in h'inc s'p'et. **Inhibemus** nichilomin' offic' nro p' d'ic' colom'
 ne p'factos delinquentes sit venditicoe d'icaz modo tabnarioz exco'm'o
 aliquan' ab soluere a talibz exco'm'oibz p'simant n' omnia iurent se
 stae d'ic' manduct' eccl'ie r' m'p' ea que occasione h'inc r' d'icaz sup'plis
 nro m'iticoe p'soluant. **Et** h'inc pactis ad r' cuilibz eoz q' n'iticoe nra
 m'iticoe p'sta su' idem offic' m'iticoe q' venditicoe similes d'ic'io nullaco'
 exco'm'o r' sine hoc ord'ne offic' nro ne ex d'ic'io aliqua p'sonam m'iticoe
 delinquentem p'simant ab solue' d'icaz. **Qd** ne ignorata h'inc statucaz
 causae ualcat' d'ic' ad eoz tenorem at' in consilio p'cc'az mozo p' d'ic'
 s'p'et sint sellom'p'et' publi' d'icaz r' m'iticoe. **Qd** volum' eccl'ie r' man
 dam' q' d'ic' quecuq' eccl'ias m'iticoe r' m'iticoe ciuit' nre colomen' r' d'ic' h'inc
 p'nt' nra manducta p'eno se copiam totali r' complete. **Dicitur** anno dmi
 q' mo' anno lmo. **Abbas** post' **Seuerin** d'icaz.

Vilhelmus de g. 2. et c. **Omnia in hac sac. congregacione quorundam statutorum**
synodo congregat. **Et** in die **Quia** sicut in hac etiam in sac.
synodo nunc in crastino **Et** **Penam** primo paco mento **ita** sicut
felix recordator hems 2. **Walsh** **Arceps** colomen quodam statuta edidit
cont. clericos sine corone debet in capitulis 2. ad barbie no abrasio ac
in vestibus indecentibus nocentes **Et** no hastaludia compulso excomco
salubria 2. iuri dno componantur ipse clericos ne talia deceto faciant ni
goro se phibentia ad penarum censuram etiam ex aggregatione multorum
ediderit **Que** quidem statuta cum in d. ecc. aucte mandamini **in**
obsequio **Quod** q. nos p. her a nro capto 2. a nonnullis placet me cuius
2. diei quibus d. sim fuerit her statuta nunc p. iungentia 2. nichilo caposa
Inpellati sumus ut ea mitigat at saltem quantum ad penas in eis ex
p. p. aliquantulo dignarem **Et** q. in hac ipse quodammodo magis salua
consilia potuimus condescendum **Ipse** penas ad m. in duplaci ad aliqua
modica tempa suspendentes **Et** panes eos quos hanc penarum formid. n.
mouat calcitane saltem amor virtutis ad obediendum statuta hinc aliq.
tula comouet **Salua** tamen ipse statuta in suo robore duratur **Et**
des qua pcedente tempore expta sumus **Et** eos modico nichilo in remissione
hinc fecisse **Et** immo horum statutorum intentionem p. clericos nros **Et**
in pluribus amplius q. antea contempisse **Et** prope q. susp. tunc hinc
penarum in consilio h. renouam. a p. d. statuta ad omnes suos p. n.
put edice fuerant omni modo p. p. m. obsequio **Sicut** her in mandato p.
hoc confecto 2. cum mibi publicatio plen. continet **Et** hinc aut sicut ad
mam deuenit noticiam nonnulli canonici ecc. nras auct. 2. d. d. o.
fuerit ut d. 2. n. se mendac. 2. contumac. fabulante **Et** nos ne d.
hinc penas q. immo ipse statuta put. sicut edice renouasse **Et** forsan
hoc si in aliquibus eorum penas incidere ecc. subditos nros no late
Ex eorum qui in nos talia confingit mendacia ad decetiam eam in
honor. d. nre tendentia p. palare p. nros h. ad n. in om. deduc. uel m.
noticiam **Et** p. p. p. n. 2. prestam. nos nequaquam her statuta nunc alla
tenus reuocasse **Ab** sit em q. hanc p. d. nras nrecom. tam salubre
sup. iure naturali 2. dno p. p. sine ea ronabili que in ruocando her
statuta ee no p. nec appar. subtilis inuenta ruocantini sui intende
rim. aliquantulo ruocare **Et** quo ita omnibus nris subditis d. nre
hinc her statuta in omni sua forma ad suos p. n. put. edice sicut obf.
uent **Et** se sciant obsequio debet **Immo** ad cautela d. nro statum. ca
ee p. n. obsequio **Et** her statuta ne possi frangi crassa ignorancia
at sup. p. aliquos de quo volentes tunc designat ad oculu d. nro
nre sal. ipse quondam hems quod **In**apit **Et** in nre d. nre hems
de gra. 2. c. **Ad** p. n. va memoriam h. consilia p. n. a s. p. n.
etia a nris p. d. n. at a nob. sup. d. n. 2. honestate clericorum d. n. p.
p. n. statuta 2. c. **Et** sic f. n. **Ex**pedio em ut ipse pena sumi
comitet. quos facim. par. cominat. 2. coequat. 2. c. **Item** s. d. n. quod

e obalit pdecessor m pced Quod mapit felix rtor ducis hemf pdeces
 for m de suaz capli z placoz consilio m dicos quosqz bnficiacos no por
 tantes assidue coronas m capite z qz sic fime Tollentes autte sa
 pnt ipis quicqz de pfacit fructibz redditibz puenalibz z obuentibz ab
 ipso capto seu a quocunqz alio rimitendi dandi seu restituendi In dca
 talibz z supen Item itiu quod e eiusdem obalit pdecessor m de
 capite Qm olim bone memoie pdecessor m Comp de consilio capli
 placoz z ppoz suoz statuendo pcepit ut dnu offm m choro cultuz
 ecclie collegiate m qz absqz ordine pmissis pceda mstrare debent
 salz dyacom z subdyacom decantaret zc Et m fine Alioqz ipse cantor
 seu is ad quem de consuetudie pmet totiens quocunqz hoc negligend
 oimpit ut ex hoc defus missa decantande euenit dca pome puz sup
 narrans sabiaz ipso fco Item bone memoie Sy fct olim Arpus z
 monachoz m groyz qui normant ordine p dca z monachis ordie
 eiusdem statid m ptilz senacns declinat z ob hoc uolens eos m debita
 statid rponie statuere edidit quod mapit Statutum qz nullqz moxius
 aut monach claustrid sua exeat p ciuit loca z uillas disturendis zc
 Et fime lig dca Comp pdecessor m antea hoc mandauit Cos pe
 nam aduenit z no obfuanes exeam m hns spet Quia euidentia fca
 quod statua ualiditatem oudit Decim uob ipm omibz pub^{re} Colores
 z distinences statuere hmod z statua pda ac omia a singla pdecessoz
 mox m quatuor hactenus p statua hca hre uigorem z ea sub pe
 no meo capss muolabilibz obfuanza dca zc **De distibucioibz coeti**

Wilhelmus de gra zc dmiss m hac sac^{re} synodo congregat dia
 ctm m dno Quia mdecens z honesta eccliali conu^{er}u^{er}io
 occupamus qz m quibusda ecclie collegiact nob subiect p fctm
 m ead ma maiori fieri conspiciunt Videlz qz compibz illis quibz m ipis
 ecclie dca qui celebrant dmoz m fime suppellicio aut chori pellicio
 induit nonnulli canoma z alij dca ecclie pdeat nulla ad ronabli
 exoptines m capite mcedit Sic qz pccas itiquaqz diuagantes mis
 sa pncipali z hois alius dmiss z quodamo ppret aliquocis missas pe
 culuoc audunt aliquocis banis z pphama colloquia qz m ecclie papue
 cessas debent temp^{re} adducentes distibucioes cotidianas sibi vendiant
 ac si dmo officio mcessent **Ita** dmiss ecclie collegiatarz nob sub
 iectaz decime m dntues sc obede distiate papiend mandam^{re} lator
 canoie z dicos ecclie suaz ab hns z similibz mdecens p supen
 z alias penas ut ad ipoz ppetant offm debita corroe compescant
 ac amstruocibz distibuciois cotidianaz sub dca m dcaone penaz p
 habeant dice z ante ma quibz z nos ead tenore pntu mhibemus
 distictus ne dca canoie z dca debz z tempibz mconsuet m ecclie
 dca dca ibidem celebrant officia m capite ad ronabili cessante mce
 dca distibucioes cotidianas no amstrent Alioqz tam cor^{re} decanos
 m pmiss negligentes qui ead cor^{re} distibucioes pdeat corru^{er} fuaen^{er} art^{re}

per dnm dadi Anno dmi apillimo ac. l. m. crastino Inuocante sub
Sigillo officij ref. **Contra clericos in portatibus consuetudinis abbas et clericus vestes**
Villielmus de grā ref. **Contra colomen ecclie Archieps sacri Imperij p. ralia**
auctoriates Bone memorie predecessoris nri Henrici et p. rali Archieps
colomen Statuta quedam contra clericos no portantes coronas in capi-
te decetatas et p. rordinas sui statu et decencia competentes necno con-
cliticos uestes faciatas aut omno bndes aut omno rubeos seu glaucas
ut a laicis ut ante portus notabilid fiffas aut nodatas publice desup
sme ca rōnabili portantes **N**on contra clericos portantes barbas ne
no contra eos qui hastiludie publice immiscerent opa hastiludie corporali
excensio p. rferm in locis in quibz bnficia eccliaica obtinent **N**on et por-
tantes tinnicas quibz manice sue alius coloris affure magis penas
uallata dū ē edidisse **I**psū q ad quos hoc p. rmetur qui illis qui penas
hmoi madritū duranabz penas quicqz de suis pbondis puentibz fuit
abz reddibz et obuenientibz aliquid amittent et si aliquid p. rta etia re-
ceperint penas formidabilibz inuoluentur sicut in eoz magis p. rdecet
sop p. rfect statuat maxime ipius Archieps plenissime contineat **Q**uosqz de
nre ecclie colomen p. rferm p. rantes ipos et quibz ita p. rmissa suspicio fuit
se prorsus debē ab hmoi excessibz abstinere penas statutorz hmoi p. rdnz
bnpliciatū dnmz suspendendas **V**erz ubi p. r hanc suspē quā ex ua p. r-
tate q. r tempe fecim p. rffice credidimus Inuicem dicitur euenisse **C**
Que om̄ niter eos nonnulli etia q. r in p. rmissa mala malo adentes non
curat Inmo decedant se clericos appere circa p. rmissa peccatū quoz
pubce non desistat quā dmo repucant se in hnc corrigi no posse nico
nec debere **E**t q. r p. rta om̄o repucad debent ita om̄o clericos in decencia
In ipis tamen bnficiat maxime canonicz pbondat hoc ab sardissima
rputamus eo q. r hū qui uiuūt et bue de primordis hū p. r in summa et
calia portatē pubce dedignant **C**uius orationes no modica etiam etiam
collegiatas decimas ad quos corio fuerit canonicas de consuetudine p.
tinet et de iure eo q. r tales excessus dissimulant ipis decimas in suis
nra sum̄ locua sup hnc at bue hoc oraculo seriose **Q**uo ita p. rfecta
et aliamū et nre p. rdecessorū potissime se. re. Henrici Archieps archiep.
colomen Statuta sub quatuor forma ubiqz edita q. r omnia et singla hnc
p. rntibz hū colomen p. r m. p. r et exp. p. r et que p. rntibz inuonam et renouat
et dices hū uolunt p. r m. p. r et effon firmie sub peno contentē in eisdem
papm et mandam p. r nos om̄e et singlas nob subditos abstuar **N**
statum et ordinam at sub pena excom̄o districtius inhibem Ine quis
canonicz vicarius capellanus ut nrotilatus in colomen seu aliqua
ecclia collegiatas nre auct et dicit hōz canonicz et quibz missas et
dina officia fuit et celebrant in ecclia in choro suas horas tuc etiam
honeste et reuente nre aut eoz p. rfirmat nec in ecclia sicut ab hnc
qui in choro p. rntes dme nrisitue officio videri pubce dagent et distar

linj

rant & ab hinc se diligenter abstineant sicut dnam & nram ac su-
pioru suoz quibz id corrigendi spali nungm? velint effuge el-
conem dact dmo dno anno rre me. l. 10. Gallo p? festo bñ lambz

Villhelmus dei g. r. f.
Mulcoru quela nrm pulsans turbavit audicu nomillas
ecclesiasticas psonas seculares & regulaco uicijz forus ecciaz col-
legiacaz & monasticas nrazz cuius & diof colomen suis eccie ppis
aut psonis ipaz sua ut suaz potentia ppinquoz p ruzmas & nre
dia alias qz effpiones dadas deplangens quamna augetisse soup-
curasse & iacturas au tra pntoz euenabz p uisione oportuna occ-
re facientes psonas pdaas ac alios quoscuqz eccie ut laicos au-
cuqz status ordine aut condicome existant talia ut similia deccoz
atemptate aut fied pcurantes aut ad consiliu auxiliu dantes ut
favore cu diez canonica monicoe pmissa examine in hne scilicet
Et qz hñ eccie suo consueta fidelitate nramca pfacorut aut ps-
cabunt in postea talia pdaa in dampnu ecciaz suaz facientes aut
fied pcurantes seu querimoniae qz occome eccie dampna euenire
posse psume possit quibuscuqz psonis deponentes redati puiij in
curruo indubitan? nos cont? ipse ad penas condignas pcedem? p-
uacabz exigentibz eozpdon. **V**olum? & qz plati & plate ecciaz mos-
tioru nrazz cuius & diof ad quos ut ad quas psonaz ecciaz qñiaz
correctio spectat de consuetudine ut de iure delinqtes hmod seu ca-
pito aut comitabz suis ut ipaz psonis singlaribz imnas & de corpe
ut de rebz inferites seu capitis aut comitabz pdaas aut singlaribus
psonis pdaa amiof suis ut ppinquos qñmoma ex quatuqz ad se depo-
sitaras commnates a frugabz bñficiaroz seu locoz suaz suspendant? qñz
de pmiss emenda pfacome caperente hoc aut pns nrm mandatu in
similia capito & comitabz secularibz & regulabz nrazz cuius & diof pdaaz
infra quidem dies ab infimatoe pnciu pub? uolum? publicad dact
Anno dñi apillimo rre. l. 10. Crastino bñ. **V**omgn

Villhelmus dei gra r. f.
Omni? ecciaz & monasticoz plac? & etia ecciaz p psonis nrazz
cuius & diof colomen salm in dno sempiternaz. **V**issim in xpo pno
& dñi nra dno Innocencij dñi puden? ppe qz. l. 10. accepim? in hñ
daba. **I**nnoceñ? seruis suaz dei venabili fr? **V**illhelmo **V**epo
colomen salm & aplicam bñdiconem. **E**t si de cuctoz p pifidelit? sup-
quaz dñisali cura & custodia sum? a dno constancia delictibz & exces-
sibz aboanne ab merito de placoz in & dñaz defortibz tanto mndu
dlemus addus & p fimbri? conedam? quoz sentim? quozra espem
fidelibz aiadz pncia puenire. **Q**uo siquidez ad aures nras ru-
mor infestus de pabz alimame p p pns fide digna rpatone p dicit q
no nulli solo uocabulo etia & eccasice psonis no solu in mndibus
qñibz consistetes. **E**t ead ad fastigiu pasozal dignitatis orca de pabz

pluribus effrenato quodam viuendi more libere plicencia capientes
et p dissolucioe lubrica sine ullo romo imperio gradientes neglecta
dicalis honestate obsequia et gūitate ecclesie religionis abiecta
viam suam deo et ecclesie misteris dedicatam quibuslibet secularibus actibus
contra factum canonum prohibiciones miscere in ludis lasciuia torna
mentis et aliis militibus et prohibitis eis actibus necno in defendis desubis
secularibus et aliis quibuslibet in p prohibitis ornamentis dilapidantes de
pauperis et p immo iudicium in de offensam ppe saluet dependu et
pncosum pta talia conspiciunt exemplar. **¶** Nos q attendentes q
qui tamq de ministeri posita sut ad obolendis maculas subdicoz in
maculata et inrephensibilem debent duce vitam suam et q limite acce
su sup candelabro positu ggem dicit sibi commiss in viam rectam dū
ge verbo pte et exemplo **¶** Considerantes itaq q sepe peiora malis p
adde impunito delictis hac ptea qmod talia pponat excessibus et
bis obuari vmedis capientes firmitatem tuam requirunt et horant
antece p apostolica sepe tibi nichilomin mandantes qten iuxta sollicitudo
tue debita et incubens tuis humeris onus misterii pastoralis attendit
diligencia et diligencia antecede te sollicitud reddis et siglom. **¶** Circa pla
cos et ceteros alias q psonas ecclesiasticas cuiusq gradus et dignitatis existat
tibi subiectos ab hmod excessibus cohercende si quos in presate tenore
lasciuia inuenerit madisse ut a talibus actibus p se abstineant secularis
hmod usus mox quia ecclesie pontus indecens abiectant et dmo
obsequio locutione sue no memores negligenciae tue et gestibus modest
mcedant corromo tue linam impetnaces et negligentes pnt ad cui
expectat officiu efficacit impensurus. **¶** Et etiam ven fratribz nris epis
suffraganeis tuis mandauit ut ita subdicos sibi dicos et psonas eccles
ticias similem cura adhibeant et ad hmod corripicende abusus siglaye
adueant. **¶** Sic q exhibeas debite sollicitudine tue curam et tū misterii
impleas in pdis q apud nos ad tollende negligencia no possemus adhi
bete sollicitate pcomū mercaus et con delinquentes costem aliud vmedu
adhibe no sit opus. **¶** Ceteris ut her omnia tibi lacus et apus motestant
den fid nost philippus epus caualliey aplice sedis natus p mris lris
et dicit filius **¶** Con ppositus eccle sa qauray argumetoy lator pncid
p nos due uos oraculo plenus informati eodem firmitate tue nre mes
ppositu senosius explicabunt quibz ut corp alia dibus in pdis ad officia
ea apert plenam fidem nichilomin p fact ep et pposito ut alia corpdem
sup quibusdam aliis p pte nra tibi quia uoce lacus r fendis tam ple
nane q efficacit crediturus. **¶** Daet **¶** Annon in hat man. ponet nra
anno septimo et volentes itaq pta apostolica nob dicit obaudire manda
ta ne de dampnabili possumus negligencia reprehendi dissolucioe inde
cenciae et abusus canos quibz dicos et psonas ecclesiasticas magis auicet
et daet **¶** Colono, excedere et scandalose diffamae qmuis aplice nra

lmj

die compulsi preceptis pastoralis amencationis saculo euellere cupientes
 suspensiones quatuordecim penarum et censurarum ecclesiarum in statutis et ma-
 gis quondam incidit primus dnoz hinc et Valis de ppey colomen p
 decessis nroz p informacoem dno et honestate ecclesie edicta p dno pnt
 gatus nup q ad pces dicitur nob decanaz nre maior et aliaz etiaz
 collegiaz colomen aut aliis qualicunq p nos factis q decanos ipos
 in correde dissolucomi abusionu et excessu p dnoz nob pollata per-
 costem inuenim notorie negligentes quid ad infra scriptos abusus et inde-
 canas reuocamus cassamus et nullius dnoce uolumus ee firmitate
S statuta et mandata p dca ad penos sume et censur ecclesie quibz
 aut qtenet et plene in eodem quo ad dissolucomi indecanas et abusas
 costem ad subspico moderamine nre inuocamus ea in statu pmeru
 et seruantes **N**e aut dca et ecclesie pone p dca penas quod dca
 firmidabiles modant quod dno nupus **T** honem dno mudo et singulis
 dno secularis bnficiatos et no bnficiatos in sacro et ordinibz constitucio
 ducant at ead religiose ciuiliuq ordino qdus aut condicoe con-
 tant ne decet p dca uestes / bnficiatos / taliauo / scacitas aut abus
 manere ut alie p dca alia color fur assuce aut onmo bides aut
 no rubas aut ois glaucas p superiori ueste aut desup cmetas aut
 beonatas ut nodatas pto togas at fupas consucias in aliqua su-
 pre u in p dca et manus ducant p superiori ueste aut capucia pua
 subtus brachia colligata at dno ut nodis alia uesti affixa aut ead
 capucia ut alias uestes fassas p p dca pendentes at auri argenti
 aut certuras at circumfolariaz apposicoi ornatas at maneris lau-
 bificas ut aliaz uestiu ut manus pendentes aut dambosia de
 fustana ut tela linea aut alia quacunq materia desup at ead sub lau-
 bificis serias sensinet facturata ut uelluta indumentis p pma ueste
 ferant **N**ec togas quas in fraudem statutoz et mandatoz p dca
 deferre consueuerit sub dno pellens aut capis u in matutinis dno
 cawat induant barbas quoq infra tres septimanas no rasas in ec-
 desio ut eoz capellis calcios ead p p dca pendentes fasso ut
 at multiplo p dca alitibi no deportent **S** uestes ecclesie decet
 tes et honestas ad min q usq ad mediu tybie ut uli suram longas
 et no nimiu strictas **E**t coronas ad min q singulis ebis septemais
 rasas in loco capis debico appentes et assidue decetas porcent hasta
 ludia et tequeantia in dno bnficioz suoz no exceant ullo modo **T**
Orestia uo quos ppe tantu p dca ordine papua decet nroz
 honestas uestes quas sibi decet nonas facient usq ad talu ut ppe
 longas coronas quoq largas et capillos capis no in totu rasos l
 in totu decet **S** infra decuratos et auribz saltem in pte paton-
 tibz defarant maneris uo dambosias infra mensura dno qrealis
 et dimide ulie colomen longas ut largas no habeat **S** m men

firmam p̄tām laetitudinem et longitūdinem sibi insinuant eisdem **N**on t̄m p̄
habe m̄condimus qm̄ etiā seculares in remere constituti ut a h̄c m̄ q̄
consistat statim eadem hora recessuri ut equites eorum uestes compe
tentes breues nodatas et desup̄ om̄tas ferre possint **M**onem̄ insup̄
om̄es et sinḡlos monachos et canonicos regulares et moniales cuius
cuq̄ p̄eminencie ordinis et condicōis existant etiā si allegent q̄
de consuetudine monasteria sua desere et m̄ionū conct̄e possint **N**e
decedo h̄tam sue religionis dimittant aut uestibz secularibz nudat̄
Neue uestes locanatas seu nodatas ut etiā sutillace seu calceos et
fra talu bassos aut uestes ut zonas seu cingulos auro ut argento
ut gemis ornatas in aliquo loco pub̄e deferant **S**z uestes q̄m̄
seculares et corrigias ornatas ut p̄fert vendant absq̄ ulla firone
sue fraude **N**eue monachi et canonici regulares p̄ced̄ in aliquo loco
tabardis utant̄ q̄ tabardis ip̄os h̄tus in un̄ ut ip̄os regulis et
scriptis ut eis p̄missus nō existat **S**z p̄ abusum et sup̄tatis p̄ cost̄
Sz monachi ip̄i cucullas largas et usq̄ ad crām longas nō nodatas
s̄ infra int̄m clausas ut flocos ut cappas ut scapularia ferant
sedm̄ constitucōm̄ clonens̄ que mapit̄ **N**e in agro contenc̄ia et
crusela in vulgari ydionate appellat̄ aut acie ḡssa h̄na capta
aut gemis ornatas deportent **I**n om̄e aut et sinḡlos utiq̄ seruis q̄
conuenit etiā si sub toga ut cappa h̄m̄ uestim̄ta et alia prohibita p̄
d̄m̄ deulerit non̄ xxx̄ dies p̄missa quos a publicacōe p̄nc̄i cure
uolunt̄ exatōis suam form̄ in h̄no scripto **I**nhibemus insuper
tam̄ etiā seculares q̄ religiosi ecclesiasticos p̄sonas quibuscūq̄ sup̄d̄is
ad quos fructū ut p̄uentū ḡss̄o ut distribucōm̄ cotidianarū et
cot̄is seu monasteriorū eisdem administracōe solub̄is ut queuis distribucō
p̄met̄ ne talibz exat̄ quicūq̄ de fructibz p̄uentibz obueniētibz cotidia
n̄is distribucōibz ut p̄nc̄e ut p̄ se ut p̄ alios quocūq̄ colde questio q̄
eduant ut administrēt quouis modo **A**liq̄m̄ ip̄os administracōes ut
distribucōes p̄ compē d̄as xxx̄ dies monēte p̄missa exat̄m̄ in h̄no
scripto quos om̄e et sinḡlos exat̄os uolunt̄ pub̄e m̄tia **A**bsolucōm̄ uo
om̄ et sinḡlos qui h̄m̄ m̄as p̄nas maderit nob̄ d̄icant̄ isnam̄
Monem̄ etiā om̄es et sinḡlos abbates decanos cot̄is collegiac̄os
et monasteria p̄t̄os et alios quocūq̄ nob̄ subditos cuiuscuq̄ ordinis stat̄
p̄nos aut condicōis constant̄ ad quos ut ad quas p̄ponat̄ cot̄is p̄nc̄i
p̄nc̄is mandam̄ q̄m̄ ip̄i et eoz quibz ut p̄nas p̄p̄t̄as etiā p̄ consue
tudinas cot̄is et locoz suoz p̄nas et p̄sonas castem̄ p̄ut ip̄is subdit̄
p̄ p̄miss̄ et alio quibzcuq̄ indecencis dissolucōibz et abusombz et p̄p̄m̄

6

p dnoꝝ neglecta officioꝝ corrigē non compeſcunt nre in incenciois
 non exſtat correctioꝝ diſciplinariꝝ eccliaꝝ & monaſterioꝝ p dnoꝝ ſeu iur
 ſed quoz p dnoꝝ in aliquo derogat multiplici em pena mita pcellit
 qui in pmiſſi multiplici excedentes dnam offendit maieſtate ſuos
 ſupiores deſpicit ſtatū ecclialem in quo ſit unde & palem alimoniaꝝ
 & honoreꝝ hnt papuoꝝ inhonorant Sic q; in ſe & in alioꝝ eoꝝ ſuo p
 micioꝝ corruptentes exemplo peccant ſcanduloſe ¶ Ceteroꝝ q; in no
 nullis eccliaꝝ collegiatio ſupradicta conſuetudineꝝ ymmo dampnaliꝝ
 abuſu inſalutiſſe pcepimꝝ videtꝝ q; decanꝝ eccliaꝝ eozdem & alij
 iurifſomꝝ hntes canonicos & alias pſonas eccliaſticas eccliaꝝ ſuarꝝ &
 una officia & monaſterioꝝ non facientes aut eiſdem no neceſſitates
 aut al excedentes p cenſuras & penas p dnoꝝ eccliaꝝ & monaſterioꝝ
 p dnoꝝ diſciplinariꝝ conſuetudinaꝝ corrigē no poſſunt ſi eiſdem ca
 nomeꝝ aliq; etiam iudiciū al magiſtꝝ de fructibꝝ p dnoꝝ ſuarꝝ &
 ſine offenſam maieſtati dampnamꝝ & p dnoꝝ ¶ Inhibentes
 omniſꝝ & ſingulꝝ pſaꝝ & canomeꝝ necnoꝝ monaſterioꝝ & eccliaſticꝝ pſonaꝝ p
 ſe ne deſeruo hmodꝝ corruptelaꝝ ſuent aut ſedm eam iudicat pſumant
 Alioꝝ qm ſex dnoꝝ monicoꝝ pmiſſa quos a ſua publicitate pnciuꝝ cre
 uoluntꝝ contra facien ab officio dnoꝝ ſuſpendimꝝ in hno ſpicio ¶
 ¶ Andanꝝ & omniſꝝ & ſingulis abbataꝝ necnoꝝ collegiatioꝝ eccliaꝝ
 & conſilioꝝ ſeu xamtaꝝ decanoꝝ & p dnoꝝ monaſterioꝝ nꝝꝝ ¶ Cuiꝝ &
 doctꝝ p dnoꝝ ſub excoꝝione pena qua infra octo dies a data pnciuꝝ co
 omie ſequentes pmiſſaꝝ capiamꝝ de ubo ad ubuꝝ recipiant ac ea oia
 & ſingula q; pmiſſa quode poſſunt pſonaꝝ moſterioꝝ eccliaꝝ & conſilioꝝ
 ſuarꝝ publicentꝝ quocunꝝ ¶ In quoz omiꝝ & ſingulis teſtomonꝝ ¶ *Religioꝝ*

De aliquo bñficiatꝝ iurꝝ eccliaꝝ ſuaꝝ inf dna ſine

Villhelmus dei gra ſcꝝ colomen & ſcꝝ omniſꝝ & ſingulis proſchialid
 eccliaꝝ rctoribꝝ plebanis ac in eis eccliaꝝ & infra limites p dnoꝝ bñfi
 catioꝝ & metulatioꝝ & curiꝝ & doctꝝ nre colomen ¶ Olim in dnoꝝ ¶
 officij nꝝꝝ ſcꝝico frequibꝝ clamoribꝝ matati ſubditioꝝ nꝝꝝꝝ exceſſus
 corrigē p dnoꝝ indecentes & geſtus rformae negligenciaꝝ & inſubidꝝ
 eozꝝ ultius ſine ſcandalo diſſimulaꝝ no valentes cogimꝝ & a comen
 rno auſibus ponaz adiectione eiſdem cohorte ſtatuentes de capſi
 mꝝ & p dnoꝝ nꝝꝝꝝ colomen eccliaꝝ conſilioꝝ & aſſenſu ſtrictus inhibetes
 ſub pena ſuſpenꝝ ab officio qua in graꝝ facien ferimꝝ in hno ſpicio ne
 que eccliaꝝ proſchialid plebanis rctorꝝ aut curatꝝ ¶ Vicarius aut locu
 tenens eozꝝdem ſeu alcaſtꝝ aut in ipa eccliaꝝ quibꝝ metulatioꝝ ¶
 ¶ moꝝ officioꝝ celebꝝ ¶ Et eo tempe quo ibidem dna ſut & fut necnoꝝ
 in comendatioꝝ p dnoꝝ & comemoratioꝝ fiendis defuatoꝝ ac viſita
 cioꝝ ſepulatoꝝ eozꝝdem ad poꝝ & collatoꝝ & aꝝoꝝ conſuetꝝ in admiſtrꝝ
 ſcꝝicoꝝ auctꝝ ſue dicitꝝ p dnoꝝ & excoꝝione ductionis fideluꝝ qꝝ in dnoꝝ

suo infirmantes habere accedere sine suppellio et religione inter et
in ecclesia aut ipsa sacramenta ministrare presumat. Ita tamen quod ad ministrandum
sacramentum eucharistie lumen et nola ad procedunt rucum egrediendi ecclesiam
et ingrediendo et infra cuius villam et opida calapedibus propter periculum di-
cendum non utantur. Sic quod periculum minister eucharistie magis possit sui-
net huiusmodi rucum ne forte homines ydolatre non catorem si eccle-
siam adhibendo. Et si omnes eucharistias forsan pro mulitudine expendit
infirmos in redendo cessat lumen et pontus campanelle. Confessio
eadem subditos suos non languentium nec debilitum si balentium accedere
ad ecclesiam ipsam comode in ipsa ecclesia uolumus in loco apto et non secundo
quibus et deuote audiri et penam pro modo culpe infligi saluare. **¶**
Statutum eadem sub pena predicta prohibentes ne quis rucum seu eius vi-
cine gentis custodem seu campanarium qui quod possit esse persona laica
existat nisi indutus suppellio seu lima ueste decora ut moris est supradicti
alia uestimenta exigente ad ministrandum seu suendum in domo sibi aliquando
sustineat ut admittat. **¶** Si talis custos aut campanarius se contra do-
minum et prohibitionem dei Leonis seu eius vice gentis huiusmodi fuerit et in-
misterio nigerant animose nec ipsius rucum aut vicarij nomines ad ef-
tes de huiusmodi rebellionem condignam nobis et deo rucum iniuriam passis pro-
emendandam. Sic prius in dicto huiusmodi sua custodia seu officio campana-
rii punitus ipso fecit. **¶** Et alii ydonee persone pro ad quem pertinet libere et
pam fiat delinquentis. Mandamus quod et districte sub pena excommunicationis nungimur
omnibus et singulis altaribus capellanis ppetuis beneficiis et maneribus in p-
rochialis supradictis aut infra limites eorundem. **¶** Et per litteras et rucum ma-
riuent stant. **¶** Et canoniam effuge debent debitam obsequium. **¶**
Insuper mandata ordinariorum et precepta ad ipsorum additione penarum tam p-
nos quod predecessores suos sub quacumque forma ubique contra rucum plebanos
et eorum vice gentes ecclesiarum parochialium predictarum qui precepta caute exca-
tos ante inra in more articulo iuris permissione duxerunt absoluendo
et possent tales in emendo sepeliri que infra citum in die mandatis
expensa officio nostro aut sigillis nris aut significatione tenebunt. **¶** Et ad p-
ad repetimur et inuogamus ut ipsorum consuetudo a conuentione eorum ausibus
referentur. **¶** Preterea statuimus et ordinamus quod si quis ausu temerario absolu-
tionem a nobis seu officio nostro a quacumque excommunicatione sua auctoritate nostra seu statu
eorum punitiua aut synodali in quacumque lata falsis et mendaciter assensu
excommunicationem huiusmodi vitam ducet in huiusmodi ad iam de medio sit sublatus et
pocuit et ipse suam excommunicationem merat huiusmodi impetor quod formam in huius-
modi in eadem deam quod absolutionem sit pro fraude et dolu sub reptione eor-
formam nris et ea impendi huiusmodi ducatur in quibus ad huiusmodi sig-
merit. Ita quod contempserit religio si uicarij articulo. **¶** Et angustia eos absolui

16,

Quocirca impediunt promittunt decimus et demum quod est in vita
 nullius de iure existit firmiter plebam uo a cores corp qd
 eam a dices gones qui hmodi absolutionibz sciendua deo qd evca
 tos noiaa in publico iam mortuos tanqz adhuc quocirca ab solam
 de fo sui corp ceapa in contemptu clauu qpe comitaf audiaa
 pteatu de absolutione eccasice erudre psumpserit sepulture pe
 nas conepaapantes edicaf in emine dampnato in iure expofas
 necno in confraucoe felief recordacois Clementis 8° que mapz os
 qui in consilio diemmen salubrie edico de pteas no immo potuno fir
 midae penas autee pmas p nos in hmodi statuet nro lacas post
 mensum dno imediate sequetem publicacoem corpdem in synodo
 sca pximo p nos sui nro autee celebranda sollampnue scdm nro
 volumi nro mapz tene tressores Mandant omibz et omibz et singulis
 xpianitad decano foranco nre dioef ut recepta corpdem copia nre
 quidem deo atonpe publicacois corpdem plebano pombz et pbra
 in suo decanabz et infra limes ipoz confrauet publicant et infinu
 ent ea ipis ne sed statuta p ignoracia supram et crassam se cau
 sae possint aliquaef ignorasse Sicut Colome sub sigillo nro et edia
 Anno natf dni millimo cc. lxxi. die mens Octobris

Incipit Statuta Engelbri Archiepdi Colomen

Engelbrius de g. sc. Colomen ecclie Archiepus sac. Impi p ytalid
 pcanall. Omibz xpianitad decano eccliaz rionibz p quibz et dioef
 Colomen confrauet Sicut in dno et infra pteas cognosce dicitur
 Quia bone mērie nro pdecessor quonda ecclie Colomen supdce
 qd no inconsulta pmissione dicit in sed pndio ad obsequand pmitte
 contine statuta de iudice ut psona sculdas iustitiam iudicā tam
 ordinariā qd subdelegatā pntarent quomodo p se at p aliu ut
 impediret ne qd hoc nerrus ecclie displiceat dicitur Et ceteris nra
 colibz qtuacoibz et executioibz eccliaf libe edca pmitteat in fcaam.
 Alioqn cont pmissa ausu tonario demerere pene et pmo in ceteris sta
 tuet expss se pntis nro nre mēsuras sane aliquaef desuma psumptio
 in tantam pnapie efficacia qd octonem p ad pndentes rone et iust
 tramine omisso tenebrat pudente pnapie nonullos uasqz stous haco
 cas et lēf aut nobis mō qd offic Colomen aut alio iudice eccliaf mone
 eos et mone intendentes lras et mandata p iudicā pteas iudicā et aute
 compall apphendi eosdem capiendos et cont corp delitantes qd Colome
 inducendos ut a pteade corp et lēu pteas a lacura et mandata p
 lras pteas cessent et desistant Occones frivolas et maliciofas cont

eosdem fugientes et ponentes non hinc licet eis et hinc et mandata
Et pro alias casus ipsos cepissent et arrestassent ut ad iudicium
seculare transissent Quorum machinationibus, fraudibus et malicis summo
omne tantum periculum in rebus etiam in personis et rebus
affectantes statuta pallogica in suo robore duratura. Volentes
ipsi tamen aliqua addendo statum et indolentibus summo politico consilio
voluntati obsequi. Illi qui ut pro eis et licet eis non modo officio
Coloniensis aut aliquo iudice ecclesie debite monentes et more mandantes
aut eisdem hinc et mandatorum minus et latentes alios iudices temporales
autem cepissent ut arrestassent eis non ecclesie rebus, put non sub suo
supplicio infra eandem a tempore capere seu arrestatione hinc competant
per testes ydoneos eis debet placere et per eos iuramenta ipsa delectantur ad
non in ecclesie iudicio contempere. Et pro alias casus per eum ibidem pla
cas eosdem cepissent ut arrestassent ut capi ut arrestati parassent
Quibus per hoc receptis placemibus et iuramentis infra eundem mensuram
a de iuramentorum et placem receptis curie manifestantes officio non per
sed aut sigillis aut more Coloniensis hoc eos recepisse a talibus personis a
quibus receptum est significet hoc quod pro statu in ecclesie hinc ut ad
omni et singulas notitiam perveniat indubitanter publice ne aliqualem preiudicium
valeant ignoranciam volumus publicam. Datum Anno domini millesimo et
centesimo nonagesimo. Et capere et arrestatione ditorum

Engelbano de reg. 120. In iudicio et singulis christianitatis decanis ecclesie
ecclesie et rebus et capellanis prochialis per iuram amicus et doctores colon
constituit. Et in more fuerit militum crebra in in pulsat audire et
nonnulli domini temporales et domini episcopi obtinentes more doctores et
capere et arrestatione capere et arrestatione ausu facti longum more a se
seu a nobis obtenta licentia seu concessa decime non debent quibus per
suos quod familiares et facilliter in contemptum domini ecclesie ad dicitur
iudicium libertatis ecclesie posse facere fecerunt sicut quod paraverunt acq
mandaverunt ne de sacros canonum finas deus ecclesie statutorum ecclesie
more mandandi. Ex quibus nonnulla scandala magna pericula et in omni
de qua sunt scita et amplius sequi in celesti remedio fuerunt pro
sumunt. Et in futurum. Circa illud in diligenti studio constituit
et in ecclesie sollicitudine more hinc mandantes volentes quod ex
hinc tam aperte sedis et more hinc ecclesie libertatis quod constituit per
queto et pro ecclesie statum non sine dampnanda exempli primae et
rogat sacro approbance consilio statum ut per finam canonis qua
faceret seu fieri paraverunt permissa more ipso facti domos. Omnia et
pietas ecclesie ecclesie ne personae infra more amicus et doctores Coloniensis
sine mandato sedis aperte seu more iudicio palli ut eosdem in ecclesie

lbn

nenes seu p captiuitate aliqua pecuniam ex torquentur & eorū bona
 Si rapient p omnes ecclias mēras ciuitat & diocef colomen pētas nē
 nō omē & singlos epem & consiliū ad hoc adhibent ab omibz pōnis
 eccliarū rētibz singlis diebz dñis & festiuis candelis accens capā
 me pulsat nominati de quibz constet dicitur dicitur & ab sibi
 arant autent dicitur sufficienti satisfecit de commiss & a sede nē
 ruerint dicitur ab solucione obtine Et mēsis? locus in quo dicitur
 forefem exstat pperatū quousq; deo & ecclie & nob a leso & pmiss
 conque fuit satisfem ecclie suppositus sit mēdo Mandatus q; dicitur
 & aut dicitur in dicitur se obedie qet hmod statutu singul debus
 dicitur in dicitur ecclie ipos factos pubce in form p pperam ecclie
 dicitur In au? rei testamōm .ref

De testamentis

Engelbas dei q. ref **A**d dicitur in xpo dicitur & singlis ropia
 dicitur dicitur plebano dicitur ecclie & capellāz rētibz
 ecclie & capellas officiantes pōnis & dicitur Poligoss & sculābz ciuit
 a dicitur mē colomen ad quos pōis mandatu puenit **E**lin in dno f.
 Ad scitu fama pubca nō exponē & pubca acq; notoriū & manifestū
 accipim? q; in tpe mortalitatis epō dicitur in nōis ciuitatibz & diocef
 fuit aliquibz mensibz elapsi pnt adhuc dicitur & ē nocē plures uirū
 ferus homines mares & femē senes & iuuenes sua condidit & fec
 runt fame & composit; mentibz testamta codicillos seu ultias suas
 sollicitos suos q; elegit & constituerit manifestos & executores
 testamtorū ac ultiaz suaz uoluntad aut suo hōibz aut alio suo
 amice aut executorē hmod siue in aīas suas commissit faciendū
 In quibz nō dicitur p dicitur i facuōibz alio q; indulgentis ac immissi
 pōtas suaz ad fabricā nre ecclie colomen & in subsidū illius de
 domo & rebz suis p eos illicitis dicitur dicitur legauerit & depu
 tauerit pecūnas res bona possē & cetera ac redditus annuos pe
 cuos & compales constituerit dicitur danda solucōis ac soluentū
 pmissibz fabricē dicitur. **D**eptamē pfas executorē sui successōrē &
 alii pōti qui hmod legata dicitur donata & depucata ad fabricā tan
 dem pmissi fabricē ipius exsoluissē debussē de hoc contagose epō
 dicitur subia an executor & solucōm pōtis similit decessit & anq; d
 cedunt alio suo aut amice hmod executorē & suaz ecclā ultiaz
 de ppe solucōm in aīas suas ultius amissit faciendū & qui de
 domo suis & rebz ecclā eidem fabricē dicitur & legauerit p maxie
 ipas dandū & soluentū pmissibz dicitur **E**ic q; hmod executorē
 de vna manu in aliam & de alia in tiam & de tiam in qred & sic
 dicitur ultius qnq; dicitur & sic qmissi quoz decessit pauca
 quibz facultas superabat decessit nō ad qre fabricē pōtis tā

q' d'agio i' facu'ibz q' alio indulgencio conseq'io aliquid de bono suo
 darent donaret & legarent h'q' u'isq' seruis homines v'nd' p'ochiam
 at' d'ca & l'ua tam religiof' q' seculare monachi & monache se de
 rebz & bono p' d'co testatores legatores v'ltis p' ipos ad usus de fabrica
 legat' & deputat' memiserunt & meminerunt sibi q' ea remuerit reti
 neant & usurpant. Quid' uo' consiliu' auxilium epem & epam p'sta
 t'nt & p'sent' quom' p'uisibz fabricae eiusdem solutio & satisfactio
 fiat de p'miss' v'nde ne tam laudabilis ead' no' modicu' v'no excessiue
 multu' sumptuosa in ad' c'ectione eoad' cor' m'm inflamescat in h'q'
 p'suene' sumptu' d'ob' d'm'p' & singlis in virtute s'c'e obedi' & sub p'e
 ex'ecutio' d'p'ante p'ca' mandam' quate' om' & singlis u'isq' seruis
 homines cui'cu'q' dignitat' ordine status religiof' & condicio ex sa
 t'nt & d'icos & laicos & religiof' & seculare no'ia' & in p'p'e om' sup
 p'ptos & infra qui de bono & rebz ab h'mod' decedentibz v'ltis se me
 miserunt & no'ia' ip' p'uisori de ipis donat' legat' & deputat' ad ipam
 fabricam satisfecerunt eos q' qui consiliu' auxilium epem & epam ad
 p'missa p'stiterunt quom' d'ca legata p' soluta s'nt & p' soluant' p'uiso
 aucto' ut de h'mod' donat' legat' d'ict' & deputat' ad ipam fabricam
 & de p'ceptis extor' & no'ia' satisfactio p'uisibz fabricae aucto' Inf
 quide'm d'co p' d'ram memoriam eos q' qui se de bono legatores memi
 serunt & legata ipa' at' no'ia' legat' & corp' fructos s'nt extulit
 ut infra ip'us em' mo'io' ipos p'd'mt & reuelent. Val' m'ord' ext'
 offic' m'o' colomen' au' in h'is d'ico' m'as comm'ent' d'net' eas ad nos
 d'p'm' & v'nd'ue cam' r'onabilem p'tendunt q're ad p'missa m'ie te
 neant d'ca p'uisibz ad hoc legat' d'ico' Alioq' ipos om' & singlis
 conc'iu' facien' quos nos extor' p' hoc in h'is s'p'is ex'amus extor'
 no'ia' quate' no'ia' s'nt p'nt' & aliquos uo' in e'ne pub'ca' m'act'
 in ec'ie & capellis v'no sup'd'io. Val' h' d'ict' & no'ia' mo'io' no'
 v'nt'at' ip'is ec'ie fac'ienta denegand' d'net' a nob' seu offic' m'o'
 p'nt' absoluet' b'nficia meruerunt obtine'. D'ict' m'o' sub sigillo ad' ad
 in ec'ie d'ca Rom'ig' Anno d'ni a'no'no' h'q'ito'.

Mandatu' de placis no' residentibz.

1375 1/3 Herb'gh
TV 517.

Ut plac' seu curia ad quos disciplina ec'ie p'p'et'at in suis ec'ie
 p'p'onalit' infra mens'em a tempe pub'ca' p'nt'at' v'nd'ant. Ibidem
 curas suas gubernando. Alioq' om' & singlis conc'iu' facien' nisi d'ap'p'
 que ip'is & corp' ault' p' d'co p'empto' mo'io' cano'ica p'missa p'figim'
 & assignam' ex'co'io' suam qua' p'm'it' p'nt' extor' & extor' p'nt' ex'ne
 in aliis m'ie mandat' at' em'p' form' in h'is s'p'is m'ere uolum'. Ip'o
 s'nt' illas m'isib' p'nt'as ip'is & corp' ault' p'nt' corp' cano'ica' seu p'p'
 uctas p'nt'at' m'f'icari. Absoluto' om' & singlis nob' & q'missio' m'o'

palis deputando iſuan 107

l^{im}

**Mandatum ne anni baganau pſendat abſ
q^{uod} ad fabricam comitantu**

Mandamus quos fructus pmi sed^{is} 2 alius cui^{us}q^{ue} anni pſentis de
neſtiaz baganau queſpaiz ab antiquo eccl^{esi}as ut monaſterio
fabric^{is} pſent^{is} applicad necno ea que p nouas ſeu noue^m receptas ut ad
mſtas pſonas ut pſent^{is} eccl^{esi}as ut moſtris erogant^{ur} 2 hactenus exigi
2 ſolu^m quous mo^{do} ſeu coloe queſito conſueuer^{it} noⁿ ſot a^{li} alieni d^{omi}
induſer^{it} nec ad aliquos puatos d^{omi}no^s uſus quolib^{et} applicet^{ur} Si ipſas
eccl^{esi}as a moſtris fabric^{is} 2 ornament^{is} m^o 2 ad uſus eor^{um}dem exponenda
ſicut de antiquo mediet^{ate} exſtat iure p^{ro}mittente fidel^{it} conſueſ

= 1375 1/3 Harlyk.
IV 518 p.

**Mandatum ne capta 2 Comenta vendant
uſuſuctus**

Tem ſtatuendo p^{ro}hibemus ne capta comenta^{rum} al^{ia} p^{ro}ſone eccl^{esi}as ut moſ
triaz m^oas^{que} cunct^{is} 2 dio^{ce}ſ^{is} colomen aliquos de 2 ſup^{er} eccl^{esi}as ut moſtris
ipſas ſeu eccl^{esi}as ut mo^{do} p^{ro}ſent^{is} fructib^{us} redditib^{us} ſue bono pecunia
eccl^{esi}as inde recepta redditus penſiones ſue conſue^{to} annuo^s p^{ro}ſent^{is} ſue
uſuſuctuales diligenter iⁿcaſet vendant^{ur} n^{on} mo^{do} ſeu com^{mu}n^{it}ari mo^{do}
ſup^{er} hoc auctas ſeu licen^ſ ſit p^{ro}ſent^{is} Alioq^{ue} m^o ſingulare^s p^{ro}ſonas.
v^{er}o d^{omi}no^s monete p^{ro}miſſa eccl^{esi}as m^o cap^{it}u^m 2 Comenta^{rum} ſup^{er} m^o eccl^{esi}as
ut mo^{do} m^o qua ut p^{ro} au^{tem} p^{ro}ſonas conſent^{it} ſit m^o d^{omi}no^s ſinas form^{as}
m^o h^{oc} ſep^{er} non obſtantib^{us} conſuetudⁱⁿib^{us}

Idem

**Mandatum de impediend^{is} imp^{ro}ſom^{is} p^{ro}uilez
2 de lamantib^{us} h^{ab}u^{er}u^m aplicas a^u ordinaid^{is}**

Prohibemus ne qu^{is}ſq^{ue} au^{tem} ſtatu^s al^{ia} condicio exſtat aplicam 2 m^oas
imp^{ro}ſom^{is} ordinar^{is} eccl^{esi}as m^o h^{ab}u^{er}u^m 2 mandator^{um} queſpaiz imp^{ro}ſom^{is} ex
ecutoib^{us} cognoſcib^{us} dec^{re}ſionib^{us} 2 medio alio quib^{us} ip^ſa imp^{ro}ſom^{is} ex^{er}
p^{ro}ſe ſeu p^{ro} al^{ia} p^{ro}hibent^{ur} ut imp^{ro}ſom^{is} ſuſp^{en}ſent^{ur} ut retardent ſeu
imp^{ro}ſom^{is} p^{ro}hib^{ent} ſuſp^{en}ſent^{ur} ut retard^{ent} ſuſp^{en}ſent^{ur} ut retardent ſeu
dando eſt ad hoc auxiliu^m conſiliu^m ut fauore^m Si que^s u^o con^{tra} h^{oc} ſtat^u
ex^{er}co^{is} ſinam auct^{ore} cano^{is} ac^{tu} eſt m^o qua^m p^{ro} d^{omi}no^s cano^{is} monete
p^{ro}miſſa con^{tra} p^{ro} ex^{er}tu^m form^{as} m^o h^{oc} ſep^{er} ſe^{nt} noⁿ me^{re}ſſe ip^ſ
ſto^{is} Aqua nullare^m abſoluant^{ur} n^{on} iudici au^{tem} imp^{ro}ſom^{is} imp^{ro}ſom^{is} ut ſta
ta ſuit integre ſuit ſaſſem^{is} Et nichilomin^{us} ſi m^o more^m articulo

= 1375 1/3 Harlyk.
IV 520 1/4

absoluti in debita et plenaria satisfactio fuit prestita coram solenniter
pulsura etc

**Mandatum de violacionibus ecclesiarum et
emutationi danti et bonorum etc**

1375 1/3 Hartzb.

IV 520 B.

Statimque omnes et singuli malefactores ecclesiarum et non emutationes
emutationi et danti violatores personarum et bonorum etc. una
sorores incendiarias et raptoras ac illi qui per annum et amplius excommunicati
ad gratiam sancte matris ecclesie absolutionis obtinendo beneficia quicquam redire
negligunt ac contempnunt ecclesiastica. Etiam si in morem articulo finit
absoluti careant sepultura nec in ecclesia emutatione vel alio loco
satis per aliquem possit sepeliri nisi prius a nobis seu officio nostro licentia
sic obtenta etc

De usurario et limbardis

1375 1/3
Hartzb. IV 521 B.

Ne publica manifesta usurarii qui vulgariter limbarii appellantur in
sua patria ad pecuniam sub usuris mutuantibus publicis tenentur ac
alii uicibus seruis homines penitentiam ac alios contractus illicitos et
vulgares hauggele appellatos cocentes seu raptantes sub pe
na excommunicationis quam in hoc et omnibus quibuslibet diebus canonica monitione
premissa firmam in hunc scriptis papientibus mandamus quos quorum nomina scri
bitur ut quos lator presentium debite duxit nominando moneret ut infra
septem dies post hanc monitionem in te segeret ab usuris et contractibus huius
pene cessent et desistant. Alioquin omnibus diebus dominis et festis cum
panis pulsaretur etc. etc. etc. etc. Nec ad condonem aliam ipsos a aliis
illorum admittant nec corporum oblationes recipiant nec ipsos si in hoc peccato
decesserint sepeliant donec deo nobis et ecclesie satisfecerint. Et ne actus istos
omnes et singulos uicibus seruis homines huiusmodi usuris facientes cogunt
centes et occultantur vel que ipse in aliquibus pecuniarum sumis ac rebis
alios tenent aut sunt obligati ut infra patet monitionis cum eosdem
usurarius nobis pedant et reuelent nec danti usurarius coram eis confortabiles
de debitis huiusmodi satisfecerint. Aut bona ad ipsos spectantia si que apud se
habeant reddant. Et penes se in saqueis teneant ac arretant nomine
nostro et obsequio quousque de huiusmodi excessibus publicis deo nobis et ecclesie eme
dam presentem condignam. Alioquin omnes et singulos quibus fuerint quos ex
tunc propter hoc in hunc scriptis excommunicamus in ecclesia dei una ad usurarius
publicis limbardis coram eis confortabiles et familiaribus publicis infra mis
saris plenissima excommunicati moneret. Inimicis eisdem et aliis quibuslibet

lix.

quos necesse est necesse potest q nos ad executionem de executoris pene a
 oia mēdo eor pōne /z al pūc m f r m q gūuo pōm d a imp ord
 exequo pcedimus In pō logoe facuti quon dū dū **Ex fidi pōd omibz**
 /z singlis m p p r a aduocaf r alio quibz aūq tenoe pūcū mhibem
 ne que dōs d f u r a f e o r p q c o n f o r a b z /z f a m i l i a r i b z quoz p o c a u e b i l z
 h m o d n d m a n d a t i **E t** n o t a n d m h m o d c a u s z n e g o c i o a u t o r p
 a p p e n d i t u s p r o c e m m z c o n s i l i u a l i q u o d p f e c t p u b l i c a a t o c c u l t e m f i
 a n t e a o r p n o d i r a m e n t u p f e c t q d q u o s e m i t a t f a r e p o t i t a u s d
 e e d f u r a f c a m i p a m n o f o r e b i t u l t a u e **E t** p r o c e m m a t c o n s i l i u a d
 d a m a t a p t e m p e a t e q u a r i o a t d f u r a f p t a s a l l o q u i p o s m p p a t o
 z a d u o c a t o s z a l i o s q u o s t q d q u a f a c i t t i m d i c p c a n o n i c a m o i a
 p m i s s a e o c a m i m h n o p e t q u o s z e o c a t o s d o l i m i p u b l i c a m i a r i
E t q u i q m p m i s s f e a c t n o b l i r o b r o p n a b z i n s i g n a n d i s l i q u i d e r e
 s e l a t f a c t z c f

**Inapuit Statuta Fridenq
 Arcepi Solomen ~**

Hidencus dei gra rcf Omnis z singlis quoz necesse a quos pno
 negociu tangit aut tangere potit quoz m f u a r p d o l i m i e s s e
 notū **E t** ad d i d i m d i s s i m i m x p o p d z d i o m d i o **G r e g o r i u s** p a p a
 d u d e c i m p p s u a s e i t e n o r t l i r a s a p t i c a s s u b e a f o r m a s e d m q u a **S e d e s**
 a p t i c a p p a u p i b z e t i c f b n f i a n d i s s e r b e c o n s u e u t n o b d i r e a s a d e a
E t s i h m o i l i r a s e o e q u n o p o s s i m u s n e r d e l l e m a l i e p p o n e m e i s t e z
 l i r o e o p f f e e a s e o c a u o d d e m a n d a r e t m a n d a m i t q u o d s e d i c a z c o m p f a c e
 n o n u l l i t e p e t e o r p n r e a u i e t z d i o c f i n s f o r m l i r a s p d e a p m q u i s i t o z
 r i p t o a t p n u n c i a t o i p o s h a b i l e s z p d o n e o s e r i t e a d h m o d b n f i a s m r e a p
 d a m l i r a s t e n o r e m o b t e n e p d i e i s t e s e i p i o b n f i e s p o r t a n a b z a d c o l l a t o r
 p l a c o r p s e u a p t e o r p m o s t r a z q u e r a n d u t p p o n a z a u i e t z d i o c f n r e
 p d e e q u i z q u e m e i s t l i r o e a p m i t e p u i d e r e c u r a r e m **S e p** a d n o n u l l i
 p u t a d n o s f i d i p d u n t e l a c o p t e n d e n n o s e o e q u l i r a s h m o d n o p o
 t u i s s e n e r d e l u s s e a d m q u i s i t o m z p n u n c i a t o m p d e a p **A l i** e d a d u l t i o r
 e o p d e m e o c u t o m p c e s s i m i t l i r a s q n o e a p m i s s a c o n t f o r m d e a p
 l i r a s p q u e c u q b i g o r e m c l a u s u l e s u p d e e q u e q d o m b z n o s u b s i s t a t
 m p m a o n e a a m z r a c t u r a h m o d p a u p e r e t e o r p c o n t a g a t d e m r e p a
 a c c e p t a t **E t** s i q u o d f o r s a n m d e b i t a p p r i p t u d f u i t p a p p o s i t o m d e b i t a
 r i m e d i n i p i o e t i c f s i p a a n t m h e c c a u a p t i e d a l e a t s u b u e n n i **O m n i s**
 o r e a t o m b z z s i n g l i s q u o z n e c e s s e m f i n n a m q u o s m p n a f i m o d n e
 f o q p m i s s a l a c e a n t m a n d a m i p u b l i c a p n r e m e n t o r i a e p u t o c f p q
 e t u d i e e x s t a n t d e a s l i r a s a p t i c a s e o e q u d o l u s s e z d e l l e f u e n t u r t o r e m

in cap continencia et tenorem. Sup quare exequo p alias mas in
tenor lras offic nro colomen sub ita forma quismis dices mas In
quor testimon sigillum nro pntibz dnm apponendi. Dat anno nrae
dno 4to mo. lxxvmo pontificia die mens septembis

De confessione.

Fidencius de g. et omnis et singulis ad quos pnt lra puenit. In
m dno sempiterna. Quia p qualitate tempis homi disponit agentia
Ideo enent q illis cursu et mutabilitate mutantur. Hinc e q ad dudum
pdecessor nro pluribz et diuis p pome et tam vltimos q secularibz quibz
dum ad temp' acti quibzdam no sine tempis decracone no en motu ppro
q impenna petenciu instanciu confidit et qis qualitate p suas ti
tenor lras subditoy ciuet nre colomen ead cap ito nro cur expse et
fessiones audiendi et eos in casibus mest p'aliu i' suat' aboluendi ac pmas
saluarias m'ugendi p'atem dnm indulisse accidit utaq q ex eo q no
nulli concessione et indulte qm' sicut v'atibz accepim' fidelitatis no m'q
pude q indulte ac pontulose q en ad pno silencio p'cm' in hoc d'ensant
q p'lm' pnt' abusi id qd ad subditoy p'at' salu' componid' ita quam
tue q'p p'decessor nrae d'ingolue' nre nro' exisse videbant' morbid' lousa
nigens scandalum p'nt' appz ac horrorem induit et epalem cu in hac pte
q amob' d'chendo p'pendit p'atem omis et singulis concessiones et indulta
q'nd' salua p'ate p'ntenciu in ead nra colomen q'stione et ead p'ude
tradit' necno lras sup hoc sub quatuq' ubiq' forma co'cepit et si in eis
p'p'm tantu' existit q' q'nd' lra dices obtineant no obstant' r'uocacione
quatuq' q'nti ut p'ali n' noua et expse in q'mo' r'uocacione monso sic ha
bendi p'alis p'nt' a m'ocu' r'uocam' et ex cas' sup'dictis et aliis nos moue
tibz irricamus. Dat sub sigillo nro pntibz quas in p'ncipio p' p'ntia ce
lebranda d'chm' pnt' appens. Anno nrae dno millimo ac. lxxvmo. Ead
p' lamba.

De questioibz elemosinarum.

Fidencius de g. et omnis et singulis ecclesiarum provincialium. In cap. dices
gentibz ciuet' et d'colomen. In m dno ad dudum sicut accepim' p'pe
d'cessor nrae p sui in tenor lras diuis questioibz etas sup hoc concessas
p quas vniuersales v'ram exortand' eod' d'nt' inuivisse q'as questioes q'nd'
ad ip' ad eos v'ras eccias p'as fidelit' elemosinas et q'ra caritat' sub s'bia
p'ntiu d'ctamur q'ose admittit et caritate trade' curat'et nonnulli q'stoes
in hac pte l'p' accipit' adulterino. Alii uo l'p' sibi concess' neque abutent'
nonnullas ead' abusiones in suis p'moibz ad p'lm' p'nt' p'nt' ad q'
rendu' q'nd' etas et sub'ali' co'cor'p'd' confingit. Quidam uo q' m' q' ad id
p'donei imodesta et indiscreti existit ad l'ra q'mo' p' petencio etis et quend'
d'ctamur' mltiplic' excesserit et excedit in ip'as que d'pendiu' aut p'
salua p'ti et d'uocon' fallacit' illudendi. Quia p'p' p'facas q'mo' p'decessor
a p'decessor lras quibzcuq' etas questioibz p' q' h'no qui p' ead' nra' colom

2. eius fabrica ad hoc 2. dnm quomly 2. eccas bno declinantes accesserit
elemosinas petantur sub quatuor dorbis forma concessio penit' r'ouon'
2. m' totu' dicit sub sigillo m' p'ncib; in synodali primo consilio cele'
publicandi appens. Anno nact' d'ni millimo m'c. lxxvmo penultima de
monis. Septemb'.

De indecena uestia clericor.

Redivius de g. ref. d'nis 2. p'ncipalib; tam secularib; q' regularib; eccl'as
2. m'nciar' abbatib; p'ncipal' placis p'ncipalib; decimo Collegio que
plebanis eor' dices genalib; Eccl'as q' b'nficiat' 2. eccl'as 2. r'egios' au'
c'ly scatus a' ordino existant m'ncipal' cuic' 2. d'ces colomen' not' subdit'
Et in d'no sempiternis. Et si auct' possunt 2. g'nalib; not' subdit'
sub quor' d'nisall' cura 2. custodia sum' d'constitua delict' negligencie 2.
excessib; debeamus abstinere de placit' tam seculari' q' regulari'
clericor' 2. p'ncipal' eccl'as b'nficiat' p'ncipal' defectib; tanto m'ncipal' eccl'as
2. p'ncipal' contem' quanto p'ncipal' g'ncipal' eccl'as p'ncipal' p'ncipal'
nre 2. specialio' p'ncipal' monast' in quib; fact' r'egios' abiecta de
uono mult' actib; illiatis additum p'ncipal' p'ncipal' m'ncipal' eccl'as
nullas sacros' canonu' consuetud' exequentes ac statuta 2. ordinacones
2. p'ncipal' m'ncipal' p'ncipal' m'ncipal' q' h'ncipal' talu' p'ncipal' excessib;
sacros' debet obnuare 2. m'ncipal' quor' eccl'as ut de ipis cogit' p'ncipal'
h'ncipal' effon' ut sequet' fecim' annotat' d'nom' ordinacon'.

Termino q' cont' clericos qui g'ncipal' eccl'as r'egios' abiecta in def'ndio
gestib; ordm' suo non cogentes cont' canonu' p'ncipal' excedere no
debet' q' statutu' felix d'ces d'ni d'nom' p'ncipal' in consilio vionen' eccl'
ad qua cauet' m'ncipal' q' eccl'as quatuor d'ces ut p'ncipal' uestia pub'
eccl'as n' ad subit' r'onabilis. Si b'nficiat' eccl'as a p'ncipal' fructu' b'nf'
ficioz que obtinet' sic ip' f'ncipal' suspensio. Si uo b'nficiat' no fuit in p'ncipal'
tam' ordmib; consuetud' eccl'as p'ncipal' p'ncipal' temp' p'ncipal' m'ncipal' ad b'nf'
ficiu' eccl'as obtem'nd'. Idem quoz d'ca q' statutu' p'ncipal' obnuand' de eccl'as
alio qui uestem d'ces ad p'ncipal' p'ncipal' 2. consuetud' pub'
calen' dignitate' q' p'ncipal' seu b'nficiu' curatu' obtem'nd' ac factores ut
no r'egios' si d'ces d'ces d'ces h'ncipal' p'ncipal' qua' ex ad r'onabili' co ip' a
fructu' p'ncipal' b'nficioz que obtinet' p'ncipal' q'ncipal' sic suspensio. Et
factores non b'nficiat' 2. r'egios' eccl'as p'ncipal' ann' reddant' m'ncipal'
ad b'nficiu' eccl'as obtem'nd' exequen' ad necno' statuta ordinacones manda
ta 2. p'ncipal' bene memorie d'ni d'ces eccl'as circa p'ncipal' m'ncipal'
q' m'ncipal' felix d'ces 2. ref. m'ncipal' statutu' in quo cauet' m'ncipal' q' suspensio
quod si duram ipa suspensio pena aliquid de fructib; sui b'nficiu' seu p'ncipal'
deinde p'ncipal' 2. m'ncipal' si quid e' r'one sue plene m'ncipal' p'ncipal' d'ces
ip'ncipal' eccl'as penam m'ncipal' ip'ncipal' 2. captu' si in hac p'ncipal' nel
negligencia d'ces m'ncipal' sit suspensio ip'ncipal' Et statutu' eccl'as

quondam dñi Walp̄ quod mapit Walp̄ 2° *Am dñi* Ad eius murgatōe
 ibi subp̄p̄ta inuonāy eas 2 ea p̄p̄m̄ inuolabilibz obp̄ual. Statuenz de
 consilio capli m̄o 2 p̄p̄ colomen penas 2 smas sup̄p̄tas locū abē h̄o
 in futurū. Ip̄as q̄ smas form̄ in h̄no sep̄t in om̄e 2 singlos c̄t̄os in
 d̄p̄nōm sup̄p̄s anōtācam qui bestem sup̄p̄er ut ult̄ p̄p̄atū quo q̄mō
 caput suū ip̄s uesti m̄ferre potit eam inuēndū usq̄ m̄fue ad horam
 d̄ferre p̄sumit pub̄e loconata a p̄mo d̄oifū. Si quis v̄o c̄t̄us in̄ d̄
 testabilon morē q̄ modus ip̄bz moleuit bestem sup̄p̄erem ip̄us m̄tācam
 quā an̄ p̄ctus 2 aliam p̄ d̄oifū d̄oifū pub̄e d̄ferre sine c̄iusta 2 u
 rōndū m̄cedere p̄sump̄it. Si secular̄ fuit b̄nficiatus ut carōis b̄nfici
 ut religiosus ad m̄strācam h̄no h̄mō bestem m̄fra menses d̄ie paup̄bz tene
 at religiosus uō ad m̄strācam non h̄is m̄fra idem temp̄ ip̄am teneat suo
 sup̄p̄er assignat in ip̄o usq̄ conuēndū. Alioq̄ si secus fuit d̄o mense
 lapsō s̄ nouit m̄adisse sup̄p̄er smam ab officio 2 b̄nficio q̄ form̄ in eū
 in h̄no sep̄t 2°.

De c̄t̄is qui barbato 2 comas m̄c̄m̄

Proceda consilio felix p̄p̄ dñi Greḡ ip̄e b̄ndictōm in consilio carthū
 quēns edictū q̄ sub excoicōis pena p̄hibet c̄t̄as ne m̄c̄m̄ comā
 2 barbā n̄ ex iusta c̄i excoicōis eam inuolabilibz p̄p̄m̄ obp̄ual.
 Statuta q̄ mandata 2 p̄cepta pie memoriē dñi h̄m̄ que m̄cipiūt.
 Item p̄p̄m̄ in b̄n̄tute 2° Et dñi d̄ualp̄ que m̄cipiūt felix p̄p̄ 2°
 Accidit dñi d̄uillm̄ d̄p̄p̄ colomen p̄d̄cessor m̄oip̄ q̄ m̄cipiūt d̄uillm̄
 d̄i gr̄a 2° bone memoriē p̄d̄cessor m̄oip̄ 2° edictū con̄ c̄t̄os qui corōis
 seu tonsuram c̄t̄as d̄c̄as uō statuo a ordm̄o recep̄i excoicōis nō
 d̄ferūt barbato 2 comas m̄c̄m̄ sine c̄i iusta portantes quibz in eff̄u a
 uer̄ m̄cedit in ordm̄acōe 2 statuo d̄ dñi h̄m̄ q̄ c̄t̄a b̄nficiati c̄uēt
 2 d̄oif colomen consurā c̄t̄ p̄m̄ sui status aut ordm̄o excoicōis d̄c̄m̄
 2 p̄ctōm̄ ac pub̄e in capite assidue portatē negligentes m̄cedit smam ab
 m̄ssu c̄t̄e quōndam d̄c̄p̄ m̄mōcōe p̄missa m̄aurat. In ordm̄acōe uō sta
 tūo mandūto d̄oip̄ d̄uillm̄ d̄ualp̄ 2 d̄uillm̄ p̄d̄cessor qui h̄mōi p̄ene sup̄p̄er
 ab m̄ssu c̄t̄e quā c̄t̄as ad c̄t̄os barbato d̄ferentes excoicōis pena sub
 p̄p̄tam addiderūt. Cauet̄ q̄ c̄t̄as m̄c̄m̄ barbato sine c̄i iusta eamq̄
 d̄ferre ult̄ quōndam nō ab̄rasam n̄ corōnā seu tonsurā statū a ordm̄o
 suo congruētē portans pub̄e in capite a p̄p̄ h̄o pena sup̄p̄er ab m̄ssu
 c̄t̄e m̄cedit sup̄p̄tam a fructibz suorū b̄nficiatōis s̄t eo ip̄o sup̄p̄er. Et sic
 sup̄p̄er c̄t̄e quāq̄ d̄ fructibz quod recep̄it aut quibz s̄t̄i aliquid in
 m̄st̄itū tam recipiēt q̄ m̄strāns eo ip̄o s̄ nouit excoicōis sm̄q̄m̄ m̄adisse
 Et capli si in hac p̄c̄ collegata fuit sup̄p̄er si in culpa extitit ut ne
 q̄ligentia ut ad m̄strācam h̄mō factam rāca habuit 2 ip̄a c̄t̄a m̄c̄m̄
 smas m̄c̄m̄ ip̄o f̄o. Item q̄ dñi d̄uillm̄us p̄ suū p̄mōdū statuo ad
 mapit ex m̄uete tales nō d̄ferentes tonsurā pub̄e c̄t̄alem ip̄o f̄o s̄t
 p̄oūt p̄c̄alibz inuonantes saluo q̄ loco quōndam p̄c̄e quo ad rādr̄o barbato
 ut rōndū p̄p̄atū ac sp̄m̄m̄anz subrogam̄ ea q̄ statuta mandūta
 2 p̄cepta que eā ad c̄t̄os h̄salūda in loc̄ in quibz consistit b̄nficiati ex

lxj

conco pvide extenderit 2 penam supponi a pcepto fructu bnficioz
 suoz p sex menses in qruo facioy mculmte n' no statuoit emulz quo
 daz dno Willhelm quod mapit mltimodoz ex qd' rade ref **Gracian**
 2 aliud quod mapit **Cassim** in xpo pnt 2 dno nro dno Innocen p
 3° dolentes itaqz ref necno emulz dno statua in hoc cau ediu quod
 mapit **Icom** statum iur quilibz citate sine seculari sine **Illegosio** ref
 Mandamus 2 papm in quis p mram ordnacoem ad decrau ipae
 muolabls obfual ipae q' smas ex habmdanti ipetentes quod dno
 can^a memore pmissa in no penes 2 ibelles form' in hno s'p'

De habitu religione

T sup felix ref dno Bonifacii ppe dno constuacoem p qua d' struet' in
 hiberu neque d' giosio quacuq' religionez tance at ex p'p' p'p'uo d'
 d' d' q' locoz h'itum sine religionez tance d' m'itac' h'nod' tamaru d'ala
 toom excauo sine plectone ip' fco necno constuacoem felix ref d'
 edment' p'p' d' m' consilio diemey edam q' nro' ceta sacre religione
 moctio m'p' admo' s' **Benedict** omem in desabz ordnacoem seu ord'
 sua ornatu aut cultu necno in equuau' 2 lectissime q'uo notabilez
 mediet excessu **Orapies** ut superior vestis ipoz h'itum p'p'ima m'p'
 aut brum coloru' m' morem apud eos obfual p'licu' in regione q' d'quo
 costat exequetes ab h'ma eis m'edid' 2 botu' abstinere 2 p'cepta 2 sta
 tutis h'nod' obedire ip' p'p'm' firmie 2 mandam' **Gracian** d' 2
 mandata 2 p'cepta felix ref dno d' h'om' que mapit d'olun' c'ia ref
Quo m'hibet ne qe abba at abissa cur'cuq' religione non exempte
 auu' 2 d'oc' colomen absq' spali licentia d'ic' colomen at sede aplice
 aute monachio aut monachibz sui monastii confessorz aliunde q' de
 eoz ordne put ipoz statua religio eligendi at assumendi concedit
 p'p'at' necno lo. me. dno Willhelm d'epoz nro' p'decessoz man
 d'ia quod mapit **Grego** quidez ref in quo m' ceta om' 2 s'ing'los mo
 ctioz ext' monastia sua no maculatos decetes ut d'ic' l'ez m'consulibz
 m'ebite 2 m'distrete c'ia cont' m'p' 2 ordino sui disposicoem regulacoem
 licentia suoz abbatu seu p'latoz qui nulla suadente d'alicite m'p'oz
 suoz at n'itate exigente se conferant ad aliena negocia exequenda
 p' s'ibito d'agentes ad sua monastia moctioe can^a p'missa si secus fe
 c'it' in eoz excauo suam tulit redire p'cepto **Actno** statutu h'oe
 me. dno **Grifid** d'epi colomen quod mapit statua iur null' monachy
 ref quod p'p'mod' p'ie r'ead' dno quond' **Willm** d'epus colomen p'p'
 c'esser' m' in quodm' suo statuto quod mapit **Icom** ad lo. me. **Grifid**
 olm' ref **Icom** statuo' app'auit sub ita p'huod' sua d'cl'aco' que map'
Quo nos iam d'ic' consiliu' synodale in capto eoz nre ref qua quidam
 d'cl'acoem h'oe monach' **Engelb'au** p'decess' m' c'ess' est secutus ad repe
 t'and' in sua ordnaco' que mapit **Quo** nos d'ic' d' ref statua in hac p'p'
 m'ouates ad ad d'cl'acoem papm' 2 mandam' quo ad **Illegosio** ord'

peto salua consuetudine qm qui abiecit e. Et tales in consilio diemmen
edita necno. Item statuta quod idem dno. Egidius ad can. regulares sed
augustinus et simonstren ordinu salua eorudem ordina in statu extende
bant extendim. mag. apas ordme patre instructo vocat. Cui ut
claus e qua ad modu insumit laica indiolabilis ob suad penas q et
fines in de statuto ex pte repeten eas in conuictos et rebellos canonic
monicos pmissa ferim. in hno scilicet.

Item de rlygof 2 uestia eoz
Subsequent pie recordi dno. Tomfaci ipe bni que mapit paulo
confuade reformaco statui 2 mezp monachid cuiuscuq. dngome a
ordme extenit pcpm. obseruad diligend in quibz me ceta cauet
ut utua dno debita reddant famulata nec monachali postposita
modestia eoz sua monastria impudente discurrant panno scilicet
diaz furatuz 2 dngate capucialis no stant. **Decno statuta**
de me. Egidius ep. colomen quod mapit statum. ut nullus mocha
aut monialis ref quod p hno pie me. **Salp** in qualibz sua ordinaco
que mapit quamq. ammaz. ref laudauit 2 applaue 2 datus pdecess
m. in statuto p eu edito quod mapit. **Ad bone me.** Egidius ref. **Item**
statuend ipocno pena adiacens excoaco conuict eoz qui e eoz statuto
pstringit facer inuouam. ad pens 2 sine content in statuto supra
dno.

de concubinis 2 concubinario
Porro statuta bone memoris dno. dno. pdecessor m. p. Egidius in
successore qui idem statuto cont. concubinas pub. 2 nocuos q
concubino suis in suis domibz colucant inuouat quod mapit. **Et**
filio bone me. ref in quo me ceta mandue sub excoaco pena que in hno
facer fer. 2 qua snam seaus facere meo ipso fo q sacerdos ma
colucaco concubinas suas a se de domibz suis 2 p dno in fra dcom
dies expellant. **Et** p cio pempt. 2 moicoe canonic assignat q q. miles
ipe p snam excoaco in cas scilicet p dno in ipam eoz compellant
in uouam. **Statuta** ut hmo formacoes noton p dno qui concubinas suis
in domibz ipis colucant. **Et** tales focnas pub. in domibz suis eo co
lucand tene psumpser p dcom dies nec eas a se abiecit 2 abegit
2 si de formacoem noton abinde no recessit tam ipso focam noton colu
taco q formacoem snam excoaco incurat pnt. nro statuta aute qua in
eos 2 in eoz quemq. ferim. in hno scilicet.

de cessaco dnoz
Item licq iam dudid dno nobis p nro pdecessores edicis sic omibz ma
fatus quo fuato nullus placus. **Item** ut alie eccie. mitaluz quif 2
dno colomen pteu dubi aut ignoranco supmo quous colde quefio
in que in suaz pculu aiaz ab obfuade dno statutoz nroz pdecess
2 manduaz penaz 2 snaz lacaz in eozem se ronabilid valeat excoaco
tame ne quis ad dcland excoacoem coipet manduaz qfca sarupulosa
dubitat se dcat ubi equa roe dubitand no est. **Statuta** dudid in p
ciali consilio colomen sup hno salubre edita ut de hmo mo p dno conu
certior hcau ipm inuouante dno. amotand in hoc uba. **Statuta**

lon

ut placet **Arduam** p[ro]p[ri]etate decem p[ro]p[ri]os eorum seu capellano ac eorum vicarij
 p[ro]p[ri]o capite tenentur etiam ut p[ro]p[ri]etate a aliquo p[ro]p[ri]etate de quibus e sup[er]ioribus ad
 noticiam ut fama deficiat alio quocumq[ue] no[n] p[ro]p[ri]etate statim fuerit ubi
 cuius fuerit cessatur a d[omi]no n[ost]ro p[ro]m[issa] facienda et ad observat[i]o[n]em et exe-
 cutio[n]em d[omi]ni s[er]vata p[ro] se ut p[ro] alios teneat. Aliaq[ue] no[n] obstante ex-
 casitate crasse ignorantie p[ro]mo[n]e et sine subiacent sup[er]ioribus.

De Usurario et de eorum sepultura.

Proterea felix record[is] d[omi]ni **Allexandri** p[ro]p[ri]e m[ag]ist[ri] consuetudo q[uod] m[ag]ist[ri]
 cont[ra] usurarios in consilio g[ra]m[ma]t[ica]l[i] edicam que p[ro]hib[et] usurarios ma-
 nifestos ad altarij q[ui]nq[ue]narij admitti p[ro]p[ri]etate oblatio[n]e eorum no[n] recipi
 et in morte eis denegent ecclesiastica sepultura. Et hoc cont[ra] facien[tes] d[omi]n[us]
 ad arbitri[um] ep[iscop]i satisfaciat ab exco[m]m[un]icac[i]o[n]e uult mane suspensio. **Decretum**
 felix record[is] d[omi]ni **Gregorij** p[ro]p[ri]e x. q[ui]ntu[m] consuetudo usurarij longinque que
 consilio laticen[si] p[ro]p[ri]e pone adiectione mutat ip[s]i consilio innotuit
 et consuetudo quare usurarij in consilio lugdun[ensi] edicam que statuit q[uod]
 manifesto usurario licet ip[s]e usuras extortas rescium mandavit et
 tamen denegabit sepultura si p[ro]p[ri]e satisfaciat ut p[ro]p[ri]e forma illius
 consuetudo p[ro]p[ri]e teneat. **Exco[m]m[un]icac[i]o[n]e** eos cont[ra] illam consuetudo p[ro]p[ri]e
 na laticen[si] consilio p[ro]p[ri]e merant testamenta ip[s]o[r]u[m] alio p[ro]p[ri]e no[n] vale-
 ant nec eis testimonij condendi aliquis de morte ut eos absolue ut ad
 confessione admittit. **Decretum** p[ro]p[ri]e record[is] **Clementis** p[ro]p[ri]e b. q[ui]ntu[m] consuetudo
 consilio b[ea]t[us] edicam p[ro]p[ri]e officij q[ui]ntu[m] facien[tes] dictantes ut p[ro]p[ri]e
 statuta sup[er] usuris p[ro]p[ri]e no[n] repetendi ut no[n] p[ro]p[ri]e ut iudicantes
 p[ro]p[ri]e alia statuta ut no[n] debentes illa statuta suantes s[un]t exco[m]m[un]icac[i]o[n]e et p[ro]p[ri]e
 nate assensio ecc[lesi]e usuris no[n] ee p[ro]p[ri]e hereticus e[st] consuetudo exco[m]m[un]icac[i]o[n]e ma-
 dantes eas p[ro]p[ri]e mandam[us] inuolabilib[us] obsequad.

Item de Usurario

Statuunt quoq[ue] bone memo[ri]e d[omi]ni **Syfridi** **Arduam** quod mapit **Statutum**
 ut usurarij et de **Edilboldi** et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e quod mapit ep[iscop]i
 can[onic]i exco[m]m[un]icac[i]o[n]e et de **Henrici** **Arduam** quod mapit. Item statuunt
 usurarij et p[ro]p[ri]e que quibus statuta et mandata idem p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e m[ag]ist[ri] **Usu-**
 rarios manifestos qui ut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e seu debita p[ro]p[ri]e alioq[ue]
 accipiunt eor[um] et exco[m]m[un]icac[i]o[n]e p[ro]p[ri]e mandam[us] **Sicco** h[uius]modi statuta et mandata
 eor[um] m[ag]ist[ri] **Decretum** statutu[m] adinac[i]o[n]em seu mandata **Co. me.** d[omi]ni **Edilb[er]ti**
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e m[ag]ist[ri] quod mapit omib[us] quib[us] ex p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e et in quo conitit[us] d[omi]n[us]
 estabiles qui moderno t[em]p[or]e pullulant quib[us] et dicent quos **Edilb[er]ti** h[uius]modi
 uel appellat. Item m[ag]ist[ri] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e s[un]t consuetudo
 et doctant ip[s]os q[uod] conitit[us] camp[us] de **Usurarios** dampnauit et ab eis p[ro]p[ri]e
 ut illac[us] abstinet contractib[us] atq[ue] o[mn]i[um] et singulor[um] h[uius]modi conitit[us] h[uius]modi
 g[e]n[er]is inuapato manifeste exco[m]m[un]icac[i]o[n]e p[ro]p[ri]e et cum exco[m]m[un]icac[i]o[n]e seu no[n]
 manifestos **Usurarios** se denunciant et ip[s]os decreuit p[ro]p[ri]e et sine contra
Usurarios lac[us] subiaci. **Inuolantes** ip[s]a statuta p[ro]p[ri]e sub p[ro]p[ri]e in eisdem

et alio in iure expressis statucion mandam et aduocato eadem ut sup man
danno firmo obseruari spualos aut manifestos vocat in hoc cau dan
statucio **Ex fidi** Statucio ref qd et eme hmoi p confessionem in iudic fiam
aut p smam con tales sup hmoi eme licam quietos que in ren eiusc
iudicatu at p euidenciam sed at rei euidencia que nulla p p egusatoz
colary.

De crapula et ebrietate clericorum

Procedat ad ex consilio Agaten quod incipit Ince omnia ref **Ebrietas**
dampnat diuolentum **Sacerdotes** q in templo dñi ministrantes lege dei h
m et spualm phibit sūt libe ne crapulā et ebrietate corda eoz quarec
Los eto consilio q obrui sacerdotem xxx. dies spacio a comunione sub
monet mherentes **Statucio** et ordinam si que pbi bnficiat qule defuere
et incaute se mēbrauit ut ebrius eoz in ecclia in qua mēbrauit existat
dñm p bāuit offm ut m psona dāmpnat aut dñi mēbrauit ut fructus
illius ecclie in ea ut eius emmēntate ubo ut fco pbi cōmūdicat a dñis
cūq alijs mūnis affectat p dñm mensem contemne pnt m statucio aucte
a pcepto fructu bnficiat suoz sic suspensū ipso fco infra que si aliquid
eoz sibi oblātū fuit ex fructibz ipis pape psumptū lēq pūis id fuit
vstatū sine mora exccōnis suam mērat eo fco quā in ipm fermū
in hūc fco ipm qd sic exccōni usq ad pfectuōne condignā pubce pape
mūcia dūmū ē em ut id qui xpm amicit ut sacerdos ab omi dñatōz
mcentimo pstat se debeat alieni **Et** scus argens censura debita a
dñis arceat penamq et pmas p nos licas in hac constitucōe et ordinā
ad clericos quoscūq gradus exccōnis et psonas illigōsis calcos rostratos
portantes seu more militū desup notabili pforatoz dūmū et ipam q
statucōm extendendū.

De proclamacionibus nuptiarum

Tem statucio seu manducio pie memorie dñi romp pdecessorū quod incipit
Incipit ecclia placis ref In quo pcepit et manducio banna seu pro
clamacōes nuptiarum me sponsalia ut nuptia contracturos sei debet
et diebus dñis et festiuis a se distanabz et nō bna die duas sūt pclamā
fca m nouam et papm statucio illud idem addentes q in hmod pcla
facionū et mmentabz nota et cognōia psonaz contē volentū et abentū
ex ppe et cetera et mēthabilid ad ipm in ecclia compe conaguo vācua
publicane. **Et** si quod impediēt me eos exccōni quomū lēgme valeant ma
trimōnialid copulad ecclia plom certificat possit et eodem in hūc facōn
suspensū ab officio et bnficio suam fermū in hūc fco

De modo ab plures exccōni et exccōni iacentis

Tem statucio papm et mandam sub pome suspensū ab officio quā in hūc
facion fermū in hūc fco **Et** si quis pcor pcedat ecclie mē cūct et dñis
aut eius dñis gene ut alijs pbi nob subdūis cu pcedamū suū exccō
ni maioris exccōnis suā in constitucōm pcedamū a felix record **Et**
ergo ppe nono eccliam in moret arcaulo manūbit ab plie pūis q est ab

Rem

pluat p dnoam cautom id e fidemssum ut pignoratiaa si potat aliqui
 unatiam rapiat de satisfaciend pti a exatcom a pendo uny infra msem
 p se si comaluc Alioqn infra mensem p) ois mortem p suos fidem
 ptes qui se ad id obligabunt bona fide aut p idcom pignep receptoz
 aut q idem exatue suq hedes si 2 qui pntes sunt consentiet qd pte
 q q ead idem rcor ut pti absolvens infra den menses pmissa omnia 2
 singla ad noibz 2 cognobz exatca sit absoluta 2 fidemssora eiusdem necn
 qntatem balorem 2 estimatcom pignep receptoz quid sup hne opus sit pto
 passiuu pa ad cu instancaa talis pcessit exatcom sma si comede ipa capia
 hie potat at officiuo 2 sigillis aupt Colomen fidei q cocoue no deforat
 metuae

Etia forma absolto.

Tem statuo 2 pcepto felix p dno hont pdecessor ma mltentes quod map
 Item ad ptes ref pncipm sub exatcom pena 2 mandamus ne quis no
 meus autq mra seu officiuo ut infra tad em pompes expssio pa d co
 pons ut meos at alle a nob aut officiuo ~~duant~~ a contempu ubi ad
 instancaa pti pcedit ut nob aut officiuo dntaxat at d contempu ut at
 ubi ex officio pcedi contmgat satisfaciat expecent Alioqn quo do tio lapp
 exatcom suam in ipis hie 2 m spof lucam merat ensato hmod tio nullat
 p absolute talis moner a dca exatcom sma Si pocus p exatcom tenet n
 dno absolute sup hoc exhibuit competet i si forte reddente amical co
 pntore meo ptes emio hmod moneris pendet ps acquiescat adusa ut ipas
 hie exatcom subtrahi furrp ut i contmgat ut frequas fmi d dcom
 studiose laary.

De clero manus violentas in clero mittente

Tem hie statuo quod mapit Item ad magnu sit scandalu dudu p felix
 p record dno hont pdecessores m in suos q suffraganeos m pnciali con
 silio Colomen edict cont clero factoz m clero amittent manus mtoob
 violentas aliquando sit pntia tamen fuerit pncalis q m alio palz q d
 lenit refer m hoc cau nouim acadise occurre cupien papim 2 man
 datus omibz 2 singlis tam archiepalibz q aliis ecciaz collegiaz mo
 auct d dca sub pena suspn qua m capm singliaz ecciaz ferim m hne
 septis Si scias fecerit ut infra tres menses a tempe pub ois hmod ma
 dca mramto quod p noui can ut aliu ibidem ecc ut laicali officio mto
 tulari ut mntuland qe receptois sue m can 2 m frem pced ut mto
 laai de q sue ne ipus au h eccie ptae consuoue Ine eccia capta m hmod
 mramta de septa mferant 2 mscribant nesci a mscribi 2 amitti fac
 aut hanc clam q ipe can ut talis mntulatus m nullam psona aupt
 eccie sue auctiaz ordimo ut condicio existat m ipa eccia bnficary ut m
 tulari aut q at d eius gmo fuit com capto ut occidens ut alius m
 iuris enormibz localis affiaando no pmet p se ut p aliu pub ut occite
 aio suspecto a diffinito consilio facent nec eadem ne sue eccie m bone 2
 rebz violente mferet dampna mctendis 2 rapime debita iustie 2 iuris
 exatcom contentu Item q capm meo alia p hmoi can nouu ut mntu
 laai p ptae faciant sine fraude ut no sit sinistra m cogitaco solitas

causa expensas ne in actione p[ro] modo p[ro]culsus d[omi]n[us] q[ui] si p[ro]p[ri]e noluit
ut recuperat suff[er]ent p[ro]nam q[ui]m p[ro]p[ri]e fructus b[en]eficij p[ro] quod in e[ss]a ip[s]a
iurand[um] e[st] p[ro]faciunt f[er]m[us] in h[uius] s[er]p[er]e aut[em] p[ro]p[ri]e ordina[ti]o[n]is 2 ma
sua se nouit madisse

De defectu clericorum

Tem ad p[ro] m[ul]ta statuta 2 mandata p[re]decessor[um] n[ost]ror[um] atq[ue] n[ost]ra cl[er]ic[os]
defectos p[ro]p[ri]e in color[um] t[er]m[in]a deferre Si secus fecerit penas 2 s[er]u[er]as in ea
p[ro]p[ri]e latus incur[er]i d[is]t[ri]ct[us] p[ro]hibeant[ur] decernit[ur] 2 declamamus ex ita ad h[uius]
statuta mandata penas 2 s[er]u[er]as clericos qui ex languore ut infirmitate n[ost]ra
ut alio[rum] p[ro]p[ri]a seu d[omi]n[us] ecc[lesi]asticos quos familiares a p[ro]p[ri]e existit
uestes q[ui]m color[um] p[ro]hibita forsan defunctis no[n] amplecti 2 d[omi]n[us] in eis no[n]
habere .

De confessione . 2 susceptio[n]e sacra[m]enti

Tem statuta bone memorie h[uius] p[re]decessor[um] n[ost]ror[um] seu p[ro]p[ri]e quod incipit
Canon[us] q[ui] s[er]u[er]as exco[m]m[un]ic[ati]o[n]is In quo mandatu[m] p[ro]p[ri]e ut o[mn]is uic[us] s[er]u[er]as p[ro]
delictis d[omi]n[us] s[er]u[er]as p[ro]p[ri]e ad annu[m] d[is]t[ri]ctio[n]is p[ro]uenit sua p[ro]p[ri]e omnia p[ro]
in consilio g[ra]u[is] p[ro]p[ri]e s[er]u[er]as suo p[ro]p[ri]e sacerdoti si ea alia leg[is]t[is] confessus no[n]
fuit saltem senet in anno fidei[us] confiteat[ur] 2 inu[er]tam sibi p[ro]p[ri]am p[ro]
d[omi]n[us] s[er]u[er]as adimple[re] Suspendens iu[er]as ad m[en]s[ur]am in festo pasche ante
singulis cultans se sacra[m]entu[m] n[ost]re de p[ro]p[ri]e sacerdoti consilio ob aliqua[m] cau[s]am
r[ati]onabilem ad temp[us] ab eius p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] abstinenti[us] repetend[um] m[en]s[ur]am
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e t[er]m[in]a q[ui]m p[ro]p[ri]e 2 m[en]s[ur]am 2 alio[rum] ordina[ti]o[n]is f[er]m[us] 2 alij quib[us]
ex p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] constata d[omi]n[us] s[er]u[er]as in consilio d[omi]n[us] s[er]u[er]as
tam ut ad id competat confessio[n]e sibi confiteat[ur] uolent[ur] lib[er]e d[omi]n[us] e[st] audire
ut eisdem inu[er]as p[ro]p[ri]am saluati[us] necno eisdem b[en]eficium absolucio[n]is nisi
in casib[us] ep[iscop]o p[ro]p[ri]e s[er]u[er]as iure s[er]u[er]as consta[n]t[ur] p[ro]p[ri]e imperi[us] ualeant ut
l[et]er[is] d[omi]n[us] s[er]u[er]as

De expectant[ur] b[en]eficior[um] p[ro] morcos licanau[m]

Tem felix p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] d[omi]n[us] p[re]decessor[um] n[ost]ror[um] Statuta p[ro]p[ri]e 2 mandata p[ro]
ip[s]am edicta quos p[ro]p[ri]am incipit In malis p[ro]p[ri]e r[ati]o[n]e Et statutu[m] d[omi]n[us] s[er]u[er]as
quod incipit Item q[ui] cas[us] ad eius modificat[i]o[n]e q[ui] incipit Sed non[is] m[en]s[ur]am
In quib[us] ne ecc[lesi]e d[omi]n[us] eis licanau[m] fructus b[en]eficior[um] licanau[m] in eisdem
ad itos annos s[er]u[er]as ecc[lesi]e ut defuncto debitor[um] ad alios ep[iscop]o m[en]s[ur]am 2 alij
p[ro]p[ri]e debito p[ro]p[ri]e 2 u[er]o temp[us] debito conu[er]t[ur] no[n] sine g[ra]u[is] cultus d[omi]n[us] s[er]u[er]as
mento debito m[en]s[ur]am d[omi]n[us] s[er]u[er]as d[omi]n[us] s[er]u[er]as obsequia ep[iscop]o sub
uenit[ur] remedio .

De exoratus ut bigamus . 2 s[er]u[er]as . 2 ecc[lesi]e iudic[is]

Tem Statutu[m] seu mandatu[m] d[omi]n[us] quod h[uius] quod incipit Item ut errorib[us]
2 r[ati]o[n]e mandatu[m] ut nullus ecc[lesi]e exoratus ut bigamus sub quocunq[ue] colore
questio in cas[us] ecc[lesi]e p[ro]p[ri]a iudic[is] aut iustitiam ecc[lesi]e p[ro]p[ri]e ecc[lesi]e
r[ati]o[n]e a d[omi]n[us] si secus f[er]m[us] fuit irritu[m] p[ro]p[ri]e 2 man[us] repetend[um] p[ro]p[ri]a
inu[er]as .

De p[ro]p[ri]e b[en]eficior[um]

Tem Statutu[m] p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] d[omi]n[us] quod incipit Item no[n]nulli r[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e q[ui]
abusu[m] quo se no[n]nulla capta ecc[lesi]e defendit conam concedit ubi d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e
l[et]er[is] me alij b[en]eficior[um] in alio[rum] loca t[er]m[in]a p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] d[omi]n[us] expectat[i]o[n]e p[ro]p[ri]e

Rem

fructus beneficij pmutata in corp ecclie pape valeat eos fructus sibi
usurpantes quos in cuius locid talis beneficij tunc fuerit sue expectantiae
et p no modico tempore cuius tunc facti mo consuetudines ecclie ipius iam
compleverit salubriter pviderit. **De recepte beneficij**

Item Statuta et mandata eiusdem domini quoniam dicitur quod incipit Insuper ipas etiam
et et omne innovatio que incipit. **C**um facti et quod quidam statuta calidie
machinacombz aliquos capitulos etiam collegiatas cuicuz et dicitur colomen
facti quo etiam simplices impetrat cano et pbenitas in corp ecclie dicitur
ad hanc alios induat p dicitur quod de observand consue et ecclie sue
efficant ut officio et dicitur dno Jo. ppe xpi. **E**ustepa rone et eius
beneficio no utant qn pmo q est ex pte rnuat adim dicitur pmissione re
mediu appont. **I**pa q innovatio statuta seu mandata penas et smas adio
Item eius quoniam dno dicitur quod incipit Statuta cano et q pmutat
et facultate concedit libe pmutatibz. **S**i uolunt fructus beneficij dicitur anoz
expectantiae sue p ibi libe curonem p pmutat monete sue aut dicitur coroz
seu fructus beneficij dno anni expectantiae consue et p pmuta plidie et
sem monete idem conuend in dicitur ecclie et ordinatu ar fabrice dno
Recno statuta seu mandata p facti dno dicitur quibus dicitur quod incipit du
da foribz et qn in quo quibus statuta et mandata idem dno dicitur in omni et
singulare p psonas impedimtu p pmutat ut difficultatem ingerentes quo m
ad pmutantes in singulis ecclie in quibus quod constat ee pmutat fructu
beneficij dicitur anoz ut dno ut p pte p summa supus carata idem po
tuerint et ad hmod redemptio libe admittant ex cetero sumam tulo ca
notia monete pmissa et in p pte quod ex cetero sumam si p duobez coti
mos pmutat sustinet. **S**i quid p pte ipm capitulu statuta seu mandata
p ipius capituli fuerit ex tunc etiam ipam cui p pte ut pmutat rebellie
fuerit gra p pte expectantiaz et privilegio in eisdem p pte p pte p pte et
p pte conuend innovam et q a conuend in eisdem sub p pte et p pte in
eisdem ex pte quod canoica monete pmissa conuend p pte m dicitur et re
belles in hno p pte p pte et mandata firmo observat p facta q statuta
pcepta et mandata ad suos p pte et p pte ibidem et p nos nunc lat ad mpe
tentes quo ad redemptio dicitur anoz ut dno p summa ad libitaz curon
p pte ut p pte plidoz curon p pte monete m e facienda et ad quoz mo
nastia secularia ut regularia in quibus cano et pbenite p pte et p pte et
et p pte secularibz fundat su et consistit dno dicitur extendim p pte

¶ Cono illos qui man violent in nois anie me mps

Item Statuta seu mandata bone memorie dno henr pdecessor no quod
incipit. **I**tem omis illos et p quod quibus mandata seu statuta facti ex cetero
fina in omni et singulis qui in consistoio nro colomen dno officio ut ibi ut
alibi aut ubi aliquo officio. **I**nfirmitate hno p pte p iusticia reddenda in
aduotio notru p pte ac officiatu. **C**um p pte ut ipius manus tunc nre
eint violentas et in quoz p pte qui ad id dno consiliu curulu ut fa
uoron. **E**t si talis ex cetero dno p pte et conuend p pte sustinet q

hmodi suam nre satisfaciendo nre emendam pstante conseruata ad denunciac
com nre officij ut aliud officij patorum in provincia ubi 2 in qua tales de
linguetes provinciam extenit cessat pcepto a dno inuouam 2 in eos
q callid excessiue pmas excoacois cana moicoe pmissa finim hne spet
solent in corp provincie modo 2 forma supradicta cessat a dno quousq emat
pstat condignam **C**etero omnia 2 singla statuta pdecessor nroro qsi
ac moibz uenturid pcepta 2 statuta que canonu constitucioibz ac pcor
prim 2 regularibz no obuiant infatue **I**nuouam 2 in ea firme 2 inuola
bilid statuend obpua mandam pceptu q nichiloq sub excois pena oibz
2 singlis eccliaz provinciali rconibz seu corp dices in hac synod genalibz ut
om 2 singltoz statucioz colomen ecclie 2 pdecessor nroro q nro ex pisse ad
niscoe 2 vacacois effeud 2 vigore corp inuouam 2 recita facien si ea no
huerint nro corp statucioz 2 mandator p nos editoz 2 que nro fecim 2
2 mandam publicae copiam sollicite rapiant 2 pauer infra duos
menses a tempore publicacois eozdem at quacoa infra tri dem temp
hre potuerit **C**apta uo 2 cometa seculari 2 regulari eccliaz 2 moicoz
eadem statuta inuouata si no huerint 2 mandata nroro pdecessor ac
nra fidelid tnspecta infra tres menses a publicacois tpe paco pudent
obteme in armarijs eccliaz suaz sub fida custodia cauau obfuanu
ne que ignoranciam corp pmodu supme forsan allegando se ab corp
obfuanoe debita ualeat excusae **D**act sub sigillo nro pntibz appenso
Anno dno millimo ac. lxxvmo crastino bea Romigij p

De residencia pistor 2 placoz .

Residencia dei q 2 of omibz 2 singlis tam secularibz q regularibz eccliaz
2 monastioz Abbatis pcoris prelatiq pcoribz 2 decano Collegie
Conuentibz plebanis eozqz dices genalibz eccliaz bnficiat 2 dicit 2 ligat
aut bup status condicois aut ordino constant nroro auct 2 doct colomen
nobis subdiae **S**im in dno sempiternam **A**d audienaa nram fida rlatoe
puent q nomilli eccliaz collegiatar ac moicoz utiqz seruo pnti n
no eccliaz provinciali rconibz nroro auct 2 doct colomen ipas ecclie et
moicoa defentes in alio loco resident cont pcor canonu sanctiones p
quod cura aiaz ac discipline eccliaze ipis comisse mltiplid deliciau
2 corp subdia ac ecclie 2 mon in spualibz 2 temporalibz dampnabilid defrau
dunt **Q**uo q hinc morbo tam deestabili q pncipis medeluz adhibo
cupientes omibz 2 singlis eccliaz 2 mon plac utiqz seruo cura aiaz ha
benabz p quee in ipis eccliaz ac mon ecclia disciplina gubnar **E**t eccliaz
provinciali rconibz nroro auct 2 doct pcoris districte papiendo mandam
quo infra dno mense pncip a data pncip cupiend ad suas eccliaz ac
mon in quibz plac 2 pcoris existit ruerant 2 de cetero psonalid contine
rsideant in eisdem **O**ia seu officia ipis vigore placoz suaz seu rre
raubencia auctoe dno feliaid gubnando **Q** si que corp secus fecerit do

66

mense elapp can^{ca} monicoe pmissa ipm cocacoe smaz quapmuc put
 exur ferim in hno spet mcre uolunt ipso fto alias penas mitaloz
 eidm put ipus contumacia seu plicuas cogit inflituz Absolutoz
 aut pmz 2 smgltas qui dcm cocacoe smam mcur rere nob pailid
 isua Et ne aliquis pmissoz aliqua ignorancia pccndi valeat in
 pmissi volum^{ca} ea in pmo instana synodo mra Colome celebranda
 publicai Daet lectimoz sub sigillo mo pntabz appenso in testiom
 Anno dni millimo cc. lxxpmo de penultima mens Septembris

De incendiariis 2 raptoribz bonoz ecc^{ca}

Ecclesiasticus de g^o 2° dicit nob in xpo omnes 2 singltis ecciaz colle
 giatas 2 mon mraz cuius 2 dioet colomen cam scularibz q regu
 labz utiqz seuo Elm in dno sempiternaz iustoz quietam nrm pulsat
 auditi turbant. Romillas no psonas ecc^{ca} seculares regulares ecciaz
 collegiatas 2 mon pccoz suis ecclie 2 mon ppe aut p pmo coz sua ut
 suoz potencia pmissoz p raptas 2 incendia ut queue apssiones da
 rias deplaudenda quanna mceisse seu parasse 2 iacturas quoz ne
 phandis arribz desaga felief 2 houp 2 Engelba pdecessoz mraz in
 sequendis opata pnsione otre sacagentes pccas psonas 2 alios quos
 coz ecclie 2 laicos cui tuz staus ordino aut condicoe constant talia
 ut similia deccoz accceptantes seu captis aut comentibz suis ad ipoz p
 pmo singltanz diffiducos aut mmas 2 palliatis de cozpe aut rebz m
 rentes seu de captis aut comentibz aut singltanz p pmo pccas amict
 suis ut pmissoz quermomas eo quacuzqz causa se deposcunt qmmance
 quez quermomas occasione ecclie ut mon aut p pmo singltanz pccas
 dampna ortu possunt distimil² aut hmod fieri pau^{ca} aut de hoc co
 silio dantes auxiliu ut fauore dier ad monicoe can^{ca} pmissa cocam^{ca}
 in hno spet Et q^o h^o qui in ecclie suis consueta fidelitaf mramia pfa
 terit aut pscabunt in postoz talia pccam dampna ecciaz suaz facim
 aut fieri pau^{ca} seu qmmonis quoz ocone ecclie suo dampna ouare
 posse p pmo possunt ut quibuscuqz p pmo deponentes pnu^{ca} ract me
 rit Nos cont ipos ad penas condignas pccam^{ca} pccatibz cogitibz
 eozdem volum^{ca} aut q^o p^{ca} 2 p^{ca} ecciaz mon mraz cuius 2 dioet p
 daz ad quos seu ad quas ecc^{ca} pponaz quacuzqz correctioe spectat de co
 suetudie ut de mre delinqtes hmod a fructibz bnficaz seu locoz suoz
 suspendam quous de pmiss emenda pfacim competente Et m d^{ca} coz
 noia officio ut sigillif^o infra mensem contmud pscbe no omittat
 Hoc aut pne m m mandatu in smgltis captis 2 comentibz pccantibz 2 re
 gulabz mraz cuius 2 dioet pccas infra quideam dies ab mfirmatoe p
 senad volum^{ca} publicai Daet Anno dni millimo cc. lxxpmo Anno
 ba Tennig^{ca} Ep^o

De testamont 2 chool ecciaz

Hic dicitur de rebus et singulis personis et iudiciis. Et si pastoralis sollicitudinis magis licet in iustis
acribus hinc inde imponit fauere persequamur ad illos cum honore et comode
parando nos mentes aciem dirigere ceterum actenari quos ipsi nos sub
pota cure pastoralis supercunctos omnia in bene dicitur. Cuiusmodi factis elabo
rante omni in porem dei et dicitur in dicitur laudibus in iustis. Et
sic per nos magis subditis per omnia et dicitur dicitur suo ordine magis
impellant. Et per alios nos per placere et captio maioris et alia
etiam ac dicitur magis autem et dicitur colomen per utque rationabiliter in dicitur
nat salus in omni et per omnia iuris et consuetudinibus privilegii et gregis
anagis et iure et aut a nobis et a magis predecessores ipse concessit quibus
dicitur hinc et eorum similia continentur copiosa eisdem et dicitur habuit
etiam concedimus et promittimus infra septem. In primo et dicitur omnia tam re
gulaem et secularem utique servus et ecclesie omniales magis autem et dicitur col
in eorum et dicitur eorum per omnia rebus et bonis omni ab omni iuris et op
pensionibus et in dicitur et iniquis dicitur ac fidelibus defensionibus
et toto nos posse. Item et dicitur seculare per dicitur et singulas eiusdem dicitur
seculare per omnia eiusdem dicitur et dicitur per omnia ut scilicet existant dicitur
sui dicitur dicitur suas condere et ordinar eorum et dicitur et ordinar
etiam eorum dicitur libere ut et ea eorum dicitur. Ita et nullius dicitur dicitur res
aut bona dicitur ad ipse qualiter per omnia dicitur per nos officium aut alium dicitur
in in quocumque quolibet arresta seu manerent seu executiones in executionibus
impediri dicitur in executionibus ipse si qui finis in gregis ut in se et alius dicitur
in dicitur dicitur officium in colomen per omnia in tota a iure per omnia arrestationem
ipam dicitur dicitur dicitur fuerunt dicitur. Item et dicitur per omnia tam regulares
et seculares dicitur servus et ecclesie per omnia singulas personarum eorum dicitur
dicitur res et bona quocumque negociatione tamen ea non dicitur dicitur et
singulis dicitur anagis a nomine tamen in dicitur et in aqua ad nos et ad ecclesiam
nam colomen per omnia dicitur sue libere sue obligat aut in postea quibus
obligandis expedit libere per omnia et absque dicitur per omnia et alius dicitur
rei dicitur per omnia. Ita tamen et per omnia et sigilla captio autem colomen
et per omnia in eorum per omnia et alius dicitur eorum a consuetudine ac per omnia dicitur
per omnia per omnia et sigilla que per omnia ipse dicitur et dicitur dicitur
et per omnia per omnia dicitur per omnia dicitur dicitur dicitur dicitur
fidei dicitur et ea que dicitur sub dicitur in dicitur exponenda ad eorum dicitur
assentibus absque alio dicitur mentione per omnia sine dolo. Item et nos et
officia in quocumque et dicitur super curibus sine curis gregis dicitur bo
mo et rebus per omnia et pecuniis colome per omnia seu pensionarie quibus
ipam dicitur et ecclesie singulas et per omnia eorum executiones callas dicitur
et finia aut alia dicitur quocumque in dicitur et in dicitur non imponemur
non rapiemur illo modo. Item et in dicitur seu subsidio quibus nos
per omnia et dicitur dicitur et in dicitur dicitur plan ecclesie monasterii et officia quibus
autem continentur. Capla et conveniunt necesse dicitur et beneficia in eorum quibus

606

cuq; & ecclie proclat & capelle que seu quaz decime aliis ecclie dignitatib; ut officio incorporate seu annexe consistunt solucio qm subuenciois concessa soluent sic & pmodum hacten; ab antiquo consueuerit & si sub hmo solucio subuenciois solucio facienda ut eius quota seu portio a monete qualitate questio ut dubiu orat In hoc casu stabit iuramento decimo pro capite placit aut officiu tenent si in ecclia collegiata hoc dubiu occiderit ut placit & conuent; illigiosas ad eos res contingit Et m d; p; cap; & vicari; p;ccu proclat ut capellaz in quib; ecclie capelle ut decime eas incorporate consistunt ut annexe seu ut iuramento pstandi hoc est iurabit tunc factis ecclie solucio & contribucio qm subue- cio de qua questio e exorta uiderunt & audierunt suis tempib; quocies p- uenias & decima concessa facta fuit si talis & no talis put ipd asserit & dnt facta fuisse ab antiquo & ita absolucio & contribucio facta fuisse a suis p- cessib; & ab aliis dia audierunt sic q obtenta obsequat & usatam fuisse hactenus in concessa Item q in ecclie in quib; facta sunt canonic status a ordine curiaz ab ipso dimissim decime ut subsidia no petant Et sunt una solucio consueta & quiete concessa tunc ab soluto Item q in solucio sey pstatio decimar; seu subsidii pnta p totam desephalia & po- ptes m fozas ab epib; thissen decim; mauriculis seu mag; churonen; dno p dno dnois computat Item q pauper; ecclie non conueniunt

Item ecclie proclat capellaz & alioz quozpau; excusacoem legitime sup- mporonaa solucio pstandi ab officio nro colomen seu alio a nob commissario ad hoc deputando rapiane expedite Item quozpau; de decime seu subsi- dno in futo dnt al dno in futo solucio facta in regis recepto; m dnt ut m dnt aut que p huc ut al legitime put officio nro colomen videlicet placit p solucio sine psonaz al ecclie ulioze de ratione teneri debent hnd

Item q m dnt ecclie ante statucioz ecclie colomen ocone foresta curiaz obsequat ut obsequat in quo factis ad copel fuit & m dnt q rcor ecclie ut proclat quitas seu culpam ut cam no fuerit q;o ilavene & benigne

Item q m dnt similia nec & legitime facta obsequat fudu ut obsequat sine expsa voluntate & conspu pef seu lesi nullaten; ilavene Item quozp- tionu & robur pntes huc m sigilli appensione dnt qm uitas facta colome Anno dno milimo ar h;ogito ipd de ba mychael Archangeli

de modo tenendi & celebrandi dno offm

Ecclesia dei gra ref Dilas in xpo Abbaab; p;ccet decimo ecclie collegiataz necno collegie & comenial; ar decimo xamitaf ple- bano & corp vicar; genab; ar ecclie regulab; & illigios a dno; p;ccatib; m;az quiet & dno; colomen dno in dno sempiternam Inducio ca nimia & inuenio officioz celebrato dno; qua no sine dno maifestaf offen- sa & qm scandalo populari in ecclie & mon; cure nre qmiss fieri & auib; nro audiuim; & fide conspexim; oculata ann; nrm m;az comouet & p;ccant Ca p;cc ne p;cc paulosa pmissioz diffimilatoz iusto iudicio aius

desinat ut de dnuis & singulis tam sedibus q̄ regulis p̄p̄rio ecc̄e lucub
ferunt n̄t̄p̄t̄ cunctis & dicit sub pena sup̄p̄n̄i d̄s̄t̄n̄t̄e. Faciendo mandam̄ d̄c̄o
in eccl̄ia & mon̄. suis d̄m̄t̄ offic̄i nocturni p̄d̄q̄ d̄m̄t̄ h̄or̄ deb̄it̄ d̄s̄t̄n̄t̄e
& absq̄ p̄ncip̄at̄e ac c̄ns̄c̄r̄ūm̄ alic̄a & intelligib̄i mansuet̄a cano & n̄
claud̄sa uoc̄a sc̄d̄ant̄ celebr̄e sc̄d̄m̄ canō. statuta eccl̄e n̄e p̄uid̄as fac
c̄ones. Et q̄ non incip̄at̄ Anaphona. In. Versus psalms̄ at̄ quid̄ aliud
in eccl̄a canandi ut legend̄ n̄ id quod n̄c̄e canat̄ aut legit̄ maḡn̄e & d̄
colligib̄i sic complet̄. Mandam̄ eccl̄as dec̄ane collegiataz & corp̄ loca
tenentib̄ ceteris q̄ ad quos d̄s̄t̄n̄t̄a p̄t̄inet̄ ip̄s̄o chori quib̄c̄q̄ n̄t̄p̄t̄. Et
& dicit p̄d̄t̄as sub pena p̄s̄t̄a quā in quolib̄t̄ ip̄s̄o si sc̄us fecer̄t̄ firm̄
in h̄is sc̄p̄s̄ q̄t̄ hoc p̄n̄e n̄m̄ mandat̄ p̄uigili cura obs̄uac̄ & exequi n̄o t̄
p̄stant̄. **I**tem p̄p̄m̄ & ord̄m̄ q̄ in stat̄ib̄ & p̄cess̄ib̄ q̄ ad eccl̄as
& mon̄. s̄c̄ n̄e cunctis & in tuos f̄ci consueuer̄t̄ sinḡli canōia & d̄ic̄ari ac
cetera in eccl̄is maculata dec̄ent̄ & ord̄m̄a p̄c̄uac̄em sue p̄cess̄is mod̄ant̄ &
ad n̄t̄p̄t̄ sua p̄cess̄ione si comed̄ pot̄nt̄ ch̄or̄ n̄t̄p̄t̄ ip̄s̄o eccl̄e at̄ a p̄n̄
ubi stat̄o suabit̄ & in ch̄oro ip̄o at̄ si in eo quid̄e n̄c̄i n̄o poss̄nt̄ in eccl̄a ip̄a
c̄a leḡ. n̄a dec̄am p̄p̄t̄ at̄ eius d̄ic̄a gen̄t̄is lic̄ent̄a cessante s̄m̄l̄ r̄man̄t̄
quous̄ more sol̄ico ad en̄c̄ia r̄cedend̄ sit. Quor̄um eccl̄a canōia quib̄ eccl̄as
collegiataz & conuenc̄ual̄u p̄d̄t̄as in sac̄e n̄o ex̄nt̄es. **C**ap̄ta ip̄as eccl̄as
n̄ p̄s̄t̄i d̄ic̄ari n̄o int̄ent̄ n̄ aliquib̄ n̄t̄c̄at̄ib̄ neq̄ d̄s̄t̄n̄t̄iones at̄ d̄m̄
s̄iones capt̄ares iud̄ic̄ia at̄ abs̄ent̄ia p̄cip̄at̄ ulle n̄o. **O**ccup̄t̄es sac̄
s̄ol̄ic̄. Et quolib̄t̄ d̄m̄ d̄m̄. **R**ep̄i colom̄en p̄d̄t̄as n̄o p̄uid̄t̄ circa h̄
eccl̄a ad suos p̄n̄e firm̄e obs̄uac̄ p̄p̄m̄. **I**tem & ord̄m̄ q̄ canō
p̄d̄t̄ n̄o d̄m̄ in sac̄e ord̄m̄b̄ constituta. **A**mm̄as de p̄llib̄ d̄ic̄ar̄ quas
d̄ess̄as d̄ic̄ant̄ in eccl̄is aut eccl̄e n̄o d̄ferant̄ quia id̄ cont̄ cons̄ū. &
h̄onestat̄e antiquā p̄ alios n̄d̄s̄t̄retos mod̄is temp̄ib̄ ex̄cut̄ n̄d̄m̄
Aliq̄n̄ ip̄os canō. **A**mm̄as h̄m̄ d̄fences dec̄o sex d̄ic̄a canōia p̄
missa mon̄t̄e a d̄ic̄ar̄ offic̄o suspend̄m̄. In h̄is sc̄p̄s̄. **E**ccl̄as sub ead̄
pena sup̄p̄n̄i quā in ḡn̄u fac̄en̄ eum d̄ic̄a mon̄t̄e p̄missa firm̄ in h̄is
sc̄p̄s̄. **I**nhib̄emus d̄m̄is & sinḡlis eccl̄is p̄d̄t̄as eccl̄as collegiataz n̄e in
cur̄e at̄ in d̄m̄ib̄ lic̄ent̄i suis p̄t̄es teneant̄ at̄ n̄t̄ant̄ at̄ at
con̄el̄ fac̄ant̄ at̄ n̄t̄ant̄. **I**n quor̄um om̄i testam̄to. **S**iḡillim̄ in m̄ p̄n̄ob̄
ē app̄ns̄im̄. **D**icū. **C**olome Anno d̄m̄. **M**il̄mo. **L**xxv̄to die p̄m̄t̄ia
mon̄s. **S**ep̄temb̄r̄.

no de
pover

H

Statuta Collegiatis Ecclesie
Dusseldorpenfis.

62

Tu nomine dñi amen. Ut uniformitas in disciplina obedientia et alio
ad Sanctorum qualis penitentibus nobiscum habeat et quibus Sanctorum p se
videre possit qualis in hmodi se debeat observare. Nos proinde decanus
et Capitulum ecclesie in dissolutis subsequencia fecimus amoveri. Ita videlicet quod
Sanctorum consuetudinem habeat debitam respectu calcos et caligas suo statum
congruentes. Tabernaculum habeat. Comissacum mores et vitam dicat conde
centem. Ut sicut laicos ordines et statum. Ita etiam pcellat eosdem vite et
consue puritate. **I**tem quibus Sanctorum tenet suo ipso reverentiam. Decano
et reverentiam et obedientiam exhibere in laico et honesto. Hous canonicos et
divino officio omnibus et singulis necesse. In quibus si negligentia fuit. potest
cum decano pro qualis negligentia et defectu eadem curia hanc impete et hoc
iure modis subsequenter nisi rationabilis ad eundem excusavit. **S**ciendum
est quod disciplina debet fieri per pulsum campanae et non nisi in diebus festis
comendatione dei. tunc decanus et Canonici intrent domum capitularem et statim
choralis si sit alimior canonicus pno dicat. Iube dñe bñdixit pmanaly
dño decano et canonicos. **E**bdomedanq sume missa dicat. Benedictos ppari.
et. **T**unc choralis alimior Canonici legat brevem laonem ex libro ad
hoc deputato. qua lea. **C**horalis alimior canonicus assignabit quota se
luna et festis diei sequens. **T**unc ebdomedanq dicat. Preciosa in oppad
dñi. **S**anctorum videant. **A**gros suos eius. **T**unc ebdomedanq dicat. collam.
Sanctorum maria mñ dñi mñ. que in flati pma pñ. **T**unc choralis vel
imior Canonici assignabit. **A**gros suos illius diei si que sit. **T**unc
ebdomedanq dicat. collam. **P**etam hie resurr. pñ. quibus die. **C**horalis
si sit exeat pñ. secreta capituli. **E**t tunc statim omnibus Sanctorum plenam ob
servantia et pmanaly. **D**ecanus impetet corrigendi p qua ad impetendi
fuit. **T**unc incontinenti corrigendi plectet. **G**onna in medio domus usq
qñ in signum obediē. **D**eo decano et Capto et faciat crucem ad dñm in tra
et eandem deostuler. et statim surgat. et si novit se se reid statim cadit
pssim ad pedes. **S**anctorum pñ. sui in Capto. **E**t si legitime se defende voluer
et possit se excusare. **T**unc talis peccat a decano. p det sibi senior p plo
cades. **D**ecanus faciet. **T**unc audias legitime excusationibz si quas pro se
hñe potest. **D**ecanus pcedat pñ. suam senior ad eodem. **S**i de talis leg
timas excusationes no hñent et pñ. senior cont. cum laici fuit corrigendi
est p hñe modis. **D**ecanus dicat ad seniores quon ad hoc elegit. quid
ad tali fuit faciendi. **S**enior videat. **R**ecipiat corporalem disciplinam.
Videat decanus. **R**ecipiat corporalem disciplinam. **E**t si talis corrigendi
fuit. **S**ubdiaconus corrigat p **S**ubdiaconis. **T**er pauendo ipm ad ma
mca supallu. me supulac. **S**ed cum cappa si indutus fuit. **S**imilis modis
seruatur de diacono et pñe. **E**tiam est sciendū quod decanus vult ob
uac disciplinam. **S**i vult impete subdiaconis memet ei p **I**uniorum pñ
diaconum q veniat ad **C**apto disciplinam et idem modis e obsequandū ad dñm

hinc pñ. mñ

no

ne videat de hōis illis dieb; cū hēatū captū suam recipiet disciplinam
 2 non p̄grediet t̄m̄os carceri deputatos. **A**lias tamq; p̄m̄is
 2 inobediens pot̄ iudicari 2 p̄uari 2 tenet̄ in pane 2 aqua Ieiunare
 q̄i non recipit disciplinam. **S**i potet̄ p̄ seniorē licentiam a decano cō
 medendi. **I**tem p̄ penam carceris potet̄ decano canonic̄ ad matutinas
 nō venientib; Ieiunū iam tactū iudicē. **B**el in aliam cōmutat̄ p̄ut̄ si
 ei expedire videtur 2 fuit rōne. **I**tem ad aliquis impet̄ in capto
 p̄ debias. **S**i confitetur debias soluet̄ infra quēdam. **S**i negat̄ infra
 eadē t̄m̄us se expurgabit, alias suspendet̄ nisi forte coram decano 2
 capto ut seniorib; capto antea sit confessus. **I**tem ad aliquis in can
 ōnū hōiū suscipiē deb; in capto p̄naly caplanib; p̄ scolasticū ut aliū
 dep̄ diligēt̄ examinari de p̄donitate leatura morib; 2 vita 2 si
 sufficiens q̄ iudicet̄ 2 consp̄ om̄ caplanū stabit̄ rep̄us fuit. **S**icut
 p̄ hōiō Juramento admittet̄. **S**alut̄ p̄m̄o 2 alio caplanib; de Jure ut cō
 fuerunt hōis. **S**i aut̄ suscipiendus nō sufficiens rep̄us fuit. **S**i autē
 talis fuit de canonicis hōib; p̄bendis p̄ules nō admittet̄. **S**i in sua p̄e
 nia sc̄e p̄mitter̄ 2 sequens eū in ordine ascendend; manū sufficiens fuit
 in eius locū suscipiet̄. **P**otet̄ autē d̄ns. **A**ponen si nullus illorū sufficiens
 fuit aliū p̄donatū examinand; ut sup̄ in eius locū a latē p̄nate. **A**m̄
 aut̄ sufficientes p̄ Juramenta asserendū sūt canonici sūt d̄m̄ sūt
 manū ad scolas remittend; 2 nō suscipiend;. **J**uvenes ut ad p̄bendis p̄
 ōnand; p̄ules ad nō p̄m̄am p̄p̄ram habebunt 2 eadē examinand; p̄
 2 si competens in quob; rep̄i sunt admittend; sūt ad p̄bendis p̄ules
 sc̄us aut̄ q̄ sc̄m̄ formam p̄actam disponend; eū ad eos ad alias p̄ben
 dis p̄m̄om̄ contiḡit ascendend; 2 c̄. **D**e licentia aut̄ decan̄ 2 caplanū
 poterit̄ se tales p̄ quorū annos continuos ad studia trāsferre 2 si hoc
 fecerit reddat̄ suos integros videt̄ viginti quatuor flor̄ quolib; anno
 poterit̄ leuare. **I**tem om̄s canonicus hui; etiā recipiendus deb; cō fac
 do. **D**iaconus ut subdiaconus sc̄m̄ q̄ ille fuit in cui; locū recipit̄. **B**el si
 Juramento infra p̄m̄ū ām̄ sūt receptis ad talem gradū ordinari nō
 ille ex ordine fuit in cui; locū recipiendus. **S**icut aut̄ fuerit obsequand; sūt c̄
 q̄ 2 c̄. **I**tem ad dies uel septimana regend; chor̄. **S**anctam teriḡit
 deb; illū reḡ 2 de hoc nisi infirmitas nichil eū penitus excusabit. **S**i ad
 om̄s regend; chor̄ 2 om̄s allangeli om̄ simul teriḡit tū ante om̄ia
 chor̄ reḡit sequens eū in ordine eadē. **I**llo de laget

lib. 11

11. In p̄t̄ hōiō
d̄m̄

11. In p̄t̄ hōiō
d̄m̄

Tercio est modus et ordo de regimine dicitur hinc in ecclesia dissilidipon
Primo facio diebus qui suant tres leones primum leonem legit chorale
si sit uel Junior vicarius uel in eius absentia senior vicarius et talis quicquid
sit cantabit primum versum **I**tem secundum leonem legit subdiaconus qui le-
git epistolam secundum altare ebdomade precedentis et secundum versum cantabit idem **I**tem
tertium leonem legit Subdiaconus legens epistolam illius ebdomade secundum altare
et cantabit eundem versum **I**tem in festis nouem leonum tres prime leones
ad istos prime versibus seruabuntur ut sup in diebus festis **E**t quartum leonem
legit diaconus qui legit euangelium ebdomade precedentis altare secundum et can-
tabit eundem versum **I**tem quartum leonem legit diaconus legens euangelium
illius ebdomade secundum altare et cantabit eundem versum **I**tem sextum leonem
legit ebdomadarius missa autem illius ebdomade et cantabit eundem versum
Item octauam leonem legit ebdomadarius secundum altare illius septimane et cantabit
eundem versum **I**tem octauam leonem legit scolasticus et cantabit eundem
versum **I**tem nonam leonem legit decanus et cantor cantabit nouum **I**tem
Idem obseruandum est de festis sedantis sue summe hoc adiecto quod tunc duo cantabunt
singulos de suis capitulis et talibus modis videlicet quod tunc ad primum versum re-
gentes chorales duos vicarios scilicet unum qui legit primam leonem et alium vicarium
ordinabunt **A**d secundum versum tunc ordinabunt subdiaconum qui legit epistolam
secundum altare ebdomade precedentis et subdiaconum qui legit epistolam missa autem
ebdomade precedentis **A**d tertium versum ordinabunt subdiaconum cuius est ebdomada
secundum altare et subdiaconum cuius est ebdomada missa ammassa **A**d quartum versum
ordinabunt diaconum qui legit euangelium secundum altare precedentis ebdomade et diaconum
qui legit euangelium missa autem ebdomade precedentis **A**d quintum versum ordi-
nabunt diaconum qui legit euangelium secundum altare illius ebdomade et diaconum
qui legit euangelium missa autem illius ebdomade **A**d sextum versum ordi-
nabunt ebdomadarium missa autem illius ebdomade et ebdomadarium missa autem
ebdomade precedentis **A**d septimum versum ordinabunt ebdomadarium summe missa
illius ebdomade et ebdomadarium summe missa ebdomade precedentis **A**d octauum
versum ordinabunt scolasticum et ebdomadarium secundum altare ebdomade subse-
quentis **N**ouum versum cantabit cantor ad festum qui tunc versum non habuit
ut quem ad hoc sibi tunc elegit **N**otandum quod si contingeret quod scolasticus
in festis nouem leonum duplicibus aut summis ebdomada secundum altare compe-
tet tunc sequens enim ebdomadarius secundum altare legit omeliam et can-
tabit eundem versum et in duplicibus sue summe festis adiunabit ad cantorem
Item sciendum est quod in diebus festis pasche et penthecostes et aliis diebus
sue vigiliis qui legunt omeliam ad illi leonibus tunc tunc diaconus hinc
ebdomadam euangelii secundum altare legit primam leonem scilicet omeliam
et idem cantabit primum versum **S**ecundum leonem legit scolasticus et cantabit
eundem versum **T**ertium leonem legit decanus et cantor cantabit eundem versum

Sciendū est q̄ in singulis dieb; factis post p̄nam 2 etiam cantare vigilia de
 funtorū 2 missa ammaz ad missis 2 tunc legit Comendatio aiaz Et in h̄is dieb;
 deservit p̄na ista mod; videl; Quicūq; non m̄cess; vigilia continue quousq;
 canat Benedic; p̄bet etiam p̄tem illius memorie Simili; quicūq; nō m̄cess;
 tota missa aiaz eadē p̄bet etiam p̄tem Simili; quicūq; non m̄cess; tota com
 mendatō 2 sp̄ali; q̄n legit m̄sere mei deus p̄bet simili; etiam p̄tem
Et est sciendū q̄ Chorale si sit uel Junior vicarius leget omnes leones vig
 liaz excepta nona sue vltima quam leget epl̄arius missa aiaz Et similiter
 chorale si sit vel vicarius cantabit ser; versū in vigilia Etiam in p̄mo noctis
 vigilia; epl̄arius ille cantabit etiā versū Et diaconus illius ebd̄m ad missa
 aiaz cantabit ser; versū Et p̄ter illius ebd̄m ad missa ammaz cantabit
 nom; versū qui ebd̄m ad etiam leget Collectas in vigilia **Et est sciendū q̄**
 ebd̄m ad missa aiaz missa finita exiet se Casula 2 leget Comendatōm
 astantib; Janitor 2 vicario et Comendatōe dea Idem ebd̄m ad incipiet
 Ser; tam qua dea ebd̄m ad missa ammaz incipiet nonam **Etiam est sciendū**
 q̄ in festis nouem leonū dupliab; sue sumis p̄na deservit in matutinis
 2 in missa p̄ h̄is modis videl; quicūq; nō venit ad matutinas medio tempe
 q̄n cantatur p̄ deince 2 quicūq; non p̄mansit quousq; canat Sūdas 2
 laudib; nō habet p̄na ad matutinas deputatus Et simili modo quicūq; nō
 fuit in missa q̄n cantat Gloria in excelsis 2 p̄mansit ad finem nō habet
 p̄na ad missam deputatus **Item sciendū q̄ decanus** tenebit suū ordiē
 2 septimana missa sume 2 ad hoc festa p̄cipalia 2 cuiusq; competitio missa
 sumi altari; excepto decano ad septimana ad tēq̄t ille incipiet horas 2 an
 thiphona p̄nam ad matutinas ad altari; horarū semp; p̄nam ant; nichoab
 Capla 2 Collectas dicit Sedm ant; dicit senior Janitor alia; chor; Tercia
 senior altari; chor; 2 sic deince sedm ordinem Et in festis p̄cipalib; p̄missa
 p̄missa simili; faciet decanus **Item Anaphora** sup; aqua; m̄satur et de
 nedas incipiet semp; ab eo cui competit summa missa Et ad decanū tēq̄t
 septimana missa p̄missa m̄satur Anaphora faciet p̄ eo senior canonic; de
 chor; ip̄us **Item de du; laudib;** h̄m̄el; Gloria in excelsis 2 Sequētia sep
 incipienda sūt in chor; ip̄i tam in dieb; factis festis sumis 2 dupliab; nec
 nō simpliab; **Item sciendū q̄ in festis sumis 2 dupliab;** duo scolares p̄e
 dit ordinem ad altari; ad duob; cereis ardenab; missam celebrand; In festis
 simpliab; 2 nouem leonū p̄cedat tantū unus scolari; ad cereo Et ille ut
 illi cerei ponant; ad candelabro ad gradus inferiores q̄n r̄at; ad altari; sumū
Item factis dieb; ad missam sumam ut ammaz p̄cedat unus cereus
 q̄ ponat; ad altari; ad vnu latu; vna ad alio cereo qui sūnt tpe missa in
 altari; p̄manebūt **Item Janitor** semp; in festis nouem leonū 2 simpliab;
 sue vltimib; leget chor; Inuitat; incipiet deince cantabit 2 h̄m̄el; Et
 in festis dupliab; sue sumis sibi assignet ser; incipiendo a Juniorib; can
 sedm ordinem ascendens usq; ad finem que ordinem ip̄o tenebit **Item tūc**
 duo seniores can; tūc residentēs incipient Inuitat; 2 cantabit deince
 sumo ord; missarū ebd̄m ut Ep̄le ut regnum chor; ip̄o tūc nō tota
 rit; Alias alii duo seniores ip̄o m̄satur sequentes in missa facient p̄da **Item**

Item
 Modus deservendi
 p̄na; in vigilia;

Modus legedi co
 mendatōis

Nō deam

Nō de Janitor

Item in quatuor
 sumis festis
 bus tūc duo sen

immediat

versum alle nunciis et similibus versu Responsory pmax versus similibus pda
 tabut ut sup. **¶** Item in diebus facie hebdomadarum sume nisse madoabit
 horas Innuat et bene cantabit Collectas et Capla deq ut sup. **¶** Item stand
 Antiph. mchodent Et mehoano versus orientem et occidentem melinabit et psal
 modia et canas sub paus et notis disencis decantent. **¶** Item in choro ad
 pmd psalmu stat p omnes horas Etiam p omis nocturnos in omibz pmo
 psalmis donec secunda psalmus incepius fuit. **¶** Ad missam ad p totu sta
 tur nisi ad Epila legit et cantat gradualis versus titus et sequencia Qua
 tur illi qui snt in saca salz p bna dyacom ut subdyacom sedent. Reliqui uo
 semp stabut nisi ad Epila ut leones Responsoria vel vigilie p pmd psalm
 decantant. **¶** Item Canonici no sntes p bna dyacom ut subdyacom nec
 vicari stabut in loco supioribz. **¶** Item canonici sine vicari in eccia no
 supercassio capis ut supioribz s. Dimissio compebit. **¶** Item capua cap
 puz seu esse snt deponenda capitulz tempore quo legit. **¶** Etiam in qn
 fit elevacio. **¶** Item nullus canonicus sine religione corp decano seu cano
 cu religione nec etiam decano corp canoies audbit comparare. **¶** Videt infra d
 umid offm seu horas canonicas et post qn ut dmid et p pmd pulsum seu
 pulsum ad hmoi comparare nullus etiam eorudem sine religione compebit
 in eccia

No modo p paltendi
 et m m m d

Modus standi
 in choro

Modus comparandi
 decanum et canoies

¶ Item ppo ut decano venientia Canonici assurgent et no sedebut in choro
 ipso stante In placis etiam si contingat cu forasq domo sibi reuocant
 exhibebut. **¶** Item Canonici et vicari modesti stabut et erit in choro sine
 confabulacombz al susurris. **¶** Item qn Gloria p d m singulis horis idine
 officio et ad blennid versu ymmez videt deo p d laus honor et similia. **¶** Item
 Te dicit laudamus. **¶** Sicut unus choro qn aliud facit alius choro. **¶** Et ambo qn
 Te ergo que canat. In Gla m excelsi qn canat ad rannus et Susape dep
 caucom mram. In Gred qn canat eo asana vinge et qui ad pre et filio sit
 adraat versus orientem et occidentem melinabit. **¶** Item ad legit et banga
 nullus corbit nec merabit choro s. omis mactose audient verbu de. **¶** Et
 p pmd psalmu pme nullus similibz corbit neq mbit choro. **¶** Item m
 miferi snt ad sacdote pcedent ut sup tacet et ad altare et dicant confitemur.
¶ Et dyacomus pabit salicem infra Epilam et p coronem componet corpa
 lia et sicabit salicem a hmoi que ad suu offm requirit. **¶** Subdyacomus vo
 t cecus ad offm suu pmenabz mstrabit

Modus melinandi
 et tempus

Infra curia nulli exabit

Ministri vna ad sacer
 dotu pcedent et

Juramentum Canonici

Et ego N. Canonicus huius ecclesie pmitto et iuro qd ex hac hora in antea
obediens ero dno Arcepo Coloniensi p tempore et ecclesie mee in diffildorp
p[re]lati / prelati et superioribus meis reuerentiam et obedientiam exhibebo et p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e decano meo obediens ero in licitis et honestis / secreta capli celabo /
Iumenta conseruabo / Alienata et dep[re]dita recuperabo / Iura et consuetudines
ipsius ecclesie seruaabo pro posse et nosse / nec aliquos fructus / redditus seu dom[us] in
residam et p[ro]p[ri]e in diuino fuerim / si ul[tra] prece / ul[tra] quousq[ue] leuare ul[tra] optare
attemp[er]abo / Sic me iuret deus et hec sancta dei euangelia .

Juramentum Vicarii

Et ego N. Vicarius huius ecclesie pmitto et iuro qd ex hac hora in antea
obediens ero dno Arcepo Coloniensi p tempore vicarie mee ac ecclesie huius vicarie
vicarie in diffildorp / prelati superioribus / et Canonici meis reuerentiam et obe
dientiam exhibebo et p[ro]p[ri]e decano meo obediens ero in licitis et honestis
Iumenta beneficii mei conseruabo / alienata seu dep[re]dita recuperabo / Iura
et consuetudines ipsius ecclesie seruaabo p[ro] posse et nosse Sic me deus adiuet
et hec sancta dei euangelia .

Vocat p[ro] fundato
missa b[e]n[e]d[i]c[t]io d[omi]ni

Juramentum prepositi

Et ego N. p[ro]p[ri]us huius ecclesie pmitto et iuro qd ex hac hora in antea
obediens ero dno Arcepo Coloniensi p[ro]p[ri]e et ecclesie mee in diffildorp / ce
lanti sta capli celabo / necnon contenta noue fundationis ecclesie mee
m[er]ito me retigerint obfuaabo p[ro] posse et nosse Sic me deus adiuet
et hec sta dei euangelia

inquam

Juramentum decani Eco[lesi]e Cantons et Th[er]siu

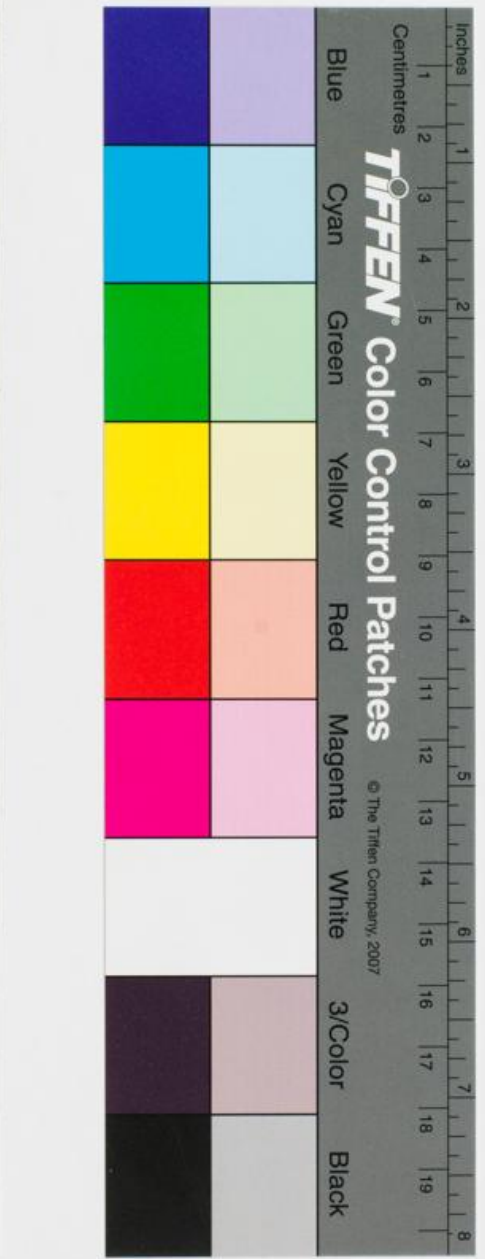
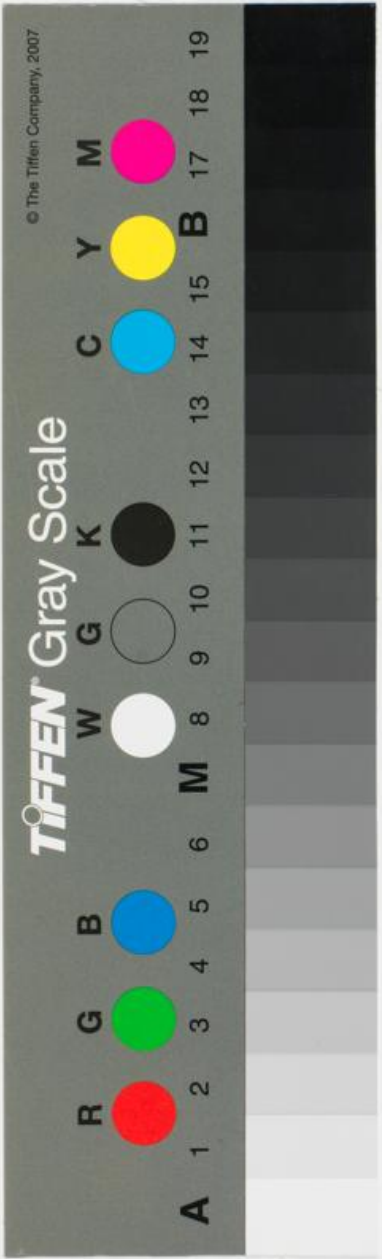
Et ego N. Decanus huius ecclesie pmitto et iuro qd ex hac hora in antea
obediens ero dno Arcepo Coloniensi p[ro]p[ri]e et ecclesie mee in diffildorp /
collegiate p[ro]p[ri]e et eiusdem ecclesie mee reu[er]entia bona decanatus
mei p[ro]p[ri]a et futura fideliter q[ue]ruabo dep[re]dita et alienata recuperabo
officiu[m] m[er]ito intubens / rone placuit mee fideliter et debite d[omi]ni celo
necno fundacionem noua d[omi]ni ecclesie mee in h[uius] que me concernit
int[er]p[re]tatur obfuaabo p[ro] posse et nosse / Sic me deus adiuet et hec
sta dei euang[eli]a

nita

Et ego N. vicarius huius ecclesie pmitto et iuro qd ex hac hora in antea obediens
ero dno archiepo Coloniensi p tempore vicarie mee et ecclesie Collegiate beate
marie virginis in diffildorp fidelis ero nra eand[em] p[ro]p[ri]e q[ue]ruabo
necno fundacionem eiusd[em] vicarie mee in h[uius] q[ue] me q[ue]runt me q[ue]ruabo
p[re]lati superioribus et Canonici meis reuerentia et obedientia exhibebo et p[ro]p[ri]e
Decano meo obediens ero in licitis et honestis iumenta beneficii mei conseruabo
alienata seu dep[re]dita recuperabo iura et consuetudines istius ecclesie seruaabo p[ro] posse
et nosse Sic me deus adiuet et hec sancta dei euangelia

Et missa b[e]n[e]d[i]c[t]io man
d[omi]ni

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

monstrat,
ministrat,

hat mit ihrer Spende für die Universitäts-
und Landesbibliothek Düsseldorf
die Restaurierung dieses Bandes ermöglicht.

1998

Augustinus

Qui peccati vni no corripit, tunc ceteris exemplum delinquenti monstrat,

Cyprianus

Qui peccantem verbis adulantibus palpat, peccati fomitem ministrat,

